

JELENTÉS
A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2015. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Jóváhagyta:

.....
Dr Rácz András
Környezetügyért felelős helyettes államtitkár

2016

Összeállította:

Rónai Kálmánné, Dudás György, Jósvári Mária,
Baráz Csaba, dr. Barta Levente, Barta Zsolt, Bencze Csabáné, Csikos Valéria, Ferenczy Gergely,
Frank Tamás, Gombkötő Péter, Harmos Krisztián, Holló Sándor, Kovács Károly, Mezei János,
dr. Nagy Károly, Tóth László, Ilonczai Zoltán, Pásztor Lilla, Paulikovics Ildikó, Pongrácz Ádám,
Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József, Szarvas Imre,
Szögedi Zsuzsanna, Urbán László, Vertike László, Veres-Kun Ágnes, Veres Péter

Eger, 2016. március

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS	4
2. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY.....	5
3. OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI.....	7
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI.....	7
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek	7
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	10
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek	12
3.1.4. Natura 2000 területek	14
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	17
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei.....	21
3.2. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI.....	23
3.3. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK	24
3.4. TERÜLET NÉLKÜL, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT ÉRTÉKEK	31
3.4.1. Védett mesterséges üregek	31
3.5. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK	32
3.6. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	32
4. KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS	34
4.1. KUTATÁS	34
4.2. MONITOROZÁS	36
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK	45
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG.....	45
5. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TEVÉKENYSÉG	46
5.1. A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK	46
5.1.B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	49
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS	49
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	49
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	51
5.3. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ	59
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	60
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	60
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	63
5.5. GÉNMEGŐRZÉS.....	72
5.5.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében (nukleusz állományok)	75
5.5.2. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése növények esetében	75
5.6. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	77
5.6.1. Nem saját vagyionkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek	77
5.6.2. Saját vagyionkezelésben lévő erdőterületek kezelése.....	78
5.7. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS.....	82
5.8. NYILVÁNTARTOTT HALGAZDÁLKODÁSI VÍZTEREK ÉS HALASTAVAK	83
5.8.1. Halgazdálkodási vízterületek, amelyeken az NPI volt 2015-ben a halgazdálkodási jogosult.....	83
5.8.2. Védett nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek	83

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

5.8.3. Védett halastavak	84
5.9. TERMÉSZETVÉDELMI MENTŐTEVÉKENYSÉG	84
6. TÁJVÉDELEM.....	84
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK (TELEPÜLÉSENKÉNTI KIMUTATÁS, VÁLTOZÁSOK	84
6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBEN, ADATSZOLGÁLTATÁS.....	85
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBEN	88
6.4. TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG.....	88
6.5. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK	88
7. PROJEKTEK.....	89
8. JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	98
8.1. AZ IGAZGATÓSÁG ÜGYIRATFORGALMA.....	98
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára	98
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára	101
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	102
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS	103
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG	103
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK	104
8.5. POLGÁRI PEREK	105
9. TERMÉSZETVÉDELMI ŐRSZOLGÁLAT	106
9.1. ALAPADATOK.....	106
9.1.1. Személyi feltételek	106
9.1.2. Technikai felszereltség	106
9.1.3. Polgári Természetőrök.....	107
9.2. FELADATELLÁTÁS.....	108
9.2.1. Hatósági feladatellátás	108
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	110
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	110
10. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYON	114
10.1. KIADÁSOK (TERÜLETKEZELÉSRE, VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK, NEM VÉDETT NATURA 2000 TERÜLETEK)	114
10.2. BEVÉTELEK	116
10.3. VAGYON.....	119
10.3.1. Befektetett eszközök.....	120
10.3.2. Forgóeszközök.....	120
10.4. ÉPÜLETEK	121
10.5. ESZKÖZÖK.....	123
11. BEMUTATÁS, OKTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	124
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA	124
11.1.1. Látogatóközpontok.....	124
11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek.....	128
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	135
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK	135
11.2.1. Erdei iskolai programszolgáltatás	135

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

11.2.2. Egyéb programszolgáltatás.....	136
11.2.3. Szakvezetési túrák	136
11.2.3. Egyéb ökoturisztikai szolgáltatások.....	137
11.2.5. Kiadványok.....	137
11.2.6. Látogatóstatisztika	150
11.3. KOMMUNIKÁCIÓ	152
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása	153
11.4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (2016).....	153
11.5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	154
11.6. FONTOSABB ESEMÉNYEK.....	156
12. KÖZFOGLALKOZTATÁS	157
12. 1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	157
12. 2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	157
12. 3. TAPASZTALATOK.....	161
12. 4. JAVASLATOK	161
13. KAPCSOLATTARTÁS HAZAI PARTNERSZERVEZETEKSEL	162
14. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI EGYÜTTMŰKÖDÉS	163
15. ELLENŐRZÉS	164
16. ÉVES MUNKA LEGFONTOSABB ÖSSZEFOGLALÁSA	174
17. FONTOSABB CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ ÉVRE (MUNKATERV)	176
17.1. KEZELÉSI TERVEK, FENNTARTÁSI TERVEK, VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS, NATURA 2000 TERÜLETEK	176
17.2. KUTATÁS, ALAPÁLLAPOT-FELMÉRÉS, MONITOROZÁS.....	176
17.3. ÉLŐHELY-KEZELÉS, FENNTARTÁS	182
17.4. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ, REKONSTRUKCIÓ	183
17.5. TERÜLETI VÉDETTSÉGTŐL FÜGGETLEN FAJMEGŐRZÉSI BEAVATKOZÁSOK.....	183
17.6. ÉLETTELEN TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME	184
17.7. TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETKEZELÉSI FELADATOK	184
17.8. OKTATÁS, BEMUTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	185
17.9. TERMÉSZETVÉDELMI INFORMÁCIÓS ÉS NYILVÁNTARTÁSI RENDSZEREK FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE.....	187
17.10. AZ IGAZGATÓSÁG KÖNYVELÉSI PROGRAMJÁNAK ISMERTETÉSE.....	188

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

1. Bevezetés

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évét a sokrétűség, változatosság, a tevékenységek kiteljesedése a szervezeti rendszer megújulása, a vagyoni elemek és a humán erőforrások bővülése jellemezte.

Az Igazgatóság vezetésében történt személyi és szemléletváltozás eredményeképpen a második negyedévben az osztályok átvilágításra kerültek, mely alapján a munkafolyamatok optimális keretrendszerének kialakítása szükségessé tette az SZMSZ módosításának előkészítését.

Végrehajtott beruházásaink egyrészt növelték a természetes módon kezelt területeink nagyságát, javították természetességi állapotát, másrészt állatállomány beszerzésével jelentős minőségi előrelépést tettünk nem csak Igazgatósági, hanem országos szintre is, hiszen a Batuz-tanyán helyeztük el hazánk egyetlen állami kézben lévő Furioso-North Star ménesét. Szintén tavalyi beszerzéssel tettünk szert 10 egyed, különböző fajtájú ősi magyar kutyára, melyek között található az Igazgatóság által génmegőrzési feladatként vállalt puli, valamint mudi és komondor.

Az új feladatok és a vagyon növekedése indokoltá tette több telepünkön kezelő személyzet beállítását a szakmai munka színvonalas ellátása és a vagyongazdálkodási feladatok hatékony elvégzése érdekében.

A kommunikációs, ökoturisztikai és oktatási feladatok szervezeti szétválasztásával specializálódhatott és koncentrált a munkafolyamatok irányba és intenzitása.

Az erdőtervezések terén kidolgozott új tárgyalási módszerrel hatékonyabb érdekérvényesítéssel képviseltük a természetvédelmi célú erdőkezelés követelményeit.

A természetmegőrzés, monitorozás feladatköre kiteljesedett 1 fő halbiológus szakértő alkalmazásával és aktív munkájával, valamint pozitív eredményeket könyvelhettünk el a közép feszültségű vezetékek, oszlopok madárbarát szigetelése, átalakítása terén.

A földtani értékek védelmét a kormánytisztviselőkön túl gyakornokok is segítették, továbbá a pályázatok lehetőséget adtak barlangok denevérbarát lezárására.

Pályázati tevékenységünk eredményeképpen számos projektet zártunk 2015. évben, ezáltal a 7 éves európai uniós ciklusban több, mint 9 milliárd Ft feletti összeget fordíthattunk a természetvédelemre.

Munkánkban nagy segítséget jelentett a 159 fő közfoglalkoztatott alkalmazása, akik változatos végzettségekkel a legegyszerűbb munkától a természetvédelmi szakmai feladatokig széles skálán működtek közre.

A jogi területen a hatósági engedélyezéshez kapcsolódóan jelentős számú szakvéleményt adtunk ki.

Egyre szélesebb körben jelenünk meg társadalmi szerepvállalás terén, illetve vonunk be nemzeti parki védjegyes termékeket aktív marketingmunkánkba.

A számviteli, beszámolási rendszerrel a központi programok szoftverhibái és a hálózati leterheltség miatt folyamatosan problémák merülnek fel, melynek elhárítása jelentős többletfeladatot indukál a gazdasági egységek, szakemberek részéről.

A gazdasági folyamatok, a vagyonnyilvántartás és számviteli-pénzügyi rendszernek szabályossá tétele miatt szükségessé vált tárgyévben külső vállalkozó bevonásával a belső ellenőrzés színvonalának növelése.

Az Igazgatóság tevékenységének kiragadott momentumai után az alábbiakban részletesen ismertetjük a szervezet 2015. évi tevékenységét.

2. Személyi állomány

Megnevezés		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2015-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytisztviselő	-	8	76	60	89
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	14	25	3	5	-
	Szerződéses	-	-	-	-	-
Összesen		14	33	79	65	89

1. A nemzeti park-igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők - teljes munkaidőben	-
1.2. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	
1.3. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	7,5
1.4. Kormánytisztviselők - részmunkaidőben	
1.5. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	
1.6. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	159
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	52
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	1150
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	650-700
3.4. Egyéb	650

Jóváhagyott létszámunk 111 fő. Átlagos statisztikai létszámunk: 285 fő. Létszámunk a közfoglalkoztatottakat nem számítva 126 fő.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Az engedélyezett létszámtól való eltérést (átlagban +174 fő) 159 fő közfoglalkoztatott, 11 fő pályázati forrásból foglalkoztatott, illetve 4 fő megváltozott munkaképességű foglalkoztatott alkalmazása okozza. A megváltozott munkaképességű dolgozók esetén 2 fő után fizetnünk kellett rehabilitációs járulékot. Igazgatóságunkon a kormánytisztviselők beállási szintje 2015. december 31-én 109 %.

2015 - ben történt személyi változások:

- Az Igazgatóságon 2015. március 25-től az igazgatói feladatokat ellátására Rónai Kálmánné került kinevezésre.

- Kormánytisztviselőink közül 3 fő jogviszonya közös megegyezéssel megszűnt. A belső ellenőri feladatokat külső ellenőri szerződéssel valósítjuk meg 2015. szeptember 1 – től.

- 4 fő gyeden lévő kollégánknak kiesését helyettesítéssel oldjuk meg.

2015 - ben szervezetünkön nem történt létszámleépítés.

Igazgatóságunkon a képzettségi szint megfelelő, felsőfokú végzettségű kormánytisztviselőink aránya 91 %. Az elmúlt évben is változás történt a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél. Jelenleg 2 fő felsőfokú továbbképzésben, 1 fő felsőfokú alapképzésben vesz részt. Betöltetlen álláshelyünk nincs.

Igazgatóságunkon a nyelvismereti szint javítása fontos feladat (nyelvismerettel rendelkezők aránya 52 %), ezért dolgozóink nyelvtanulását támogatjuk. Beszélt nyelvek a következők: angol, német, orosz és portugál.

2015 - ben több dolgozónk is részt vett továbbképzésen, illetve vizsgázott. Ezek a következők:

- 1 fő alapvizsga
- 1 fő szakvizsga
- 1 fő felsőfokú képzés
- 83 fő tanfolyamon/képzésen (4 fő régészeti, 4 fő kötelező mérlegképes továbbképzés, egyéb kötelező képzés 79 fő) vett részt.

Kormánytisztviselőink csak részben teljesítették a vállalt és kötelezően meghatározott továbbképzéseket. Személyenként az éves átlagos kreditek elérésénél elmaradás tapasztalható, de 4 év alatt kell a kötelező kredit pontokat megszerezni. Igazgatósági szinten azonban a norma túlteljesítésre került.

Tárgyévben is sor került a 10/2013 (VI. 30.) KIM rendelet alapján a közszolgálati egyéni teljesítményértékelési rendszer (TÉR) használatára. Ez a központosított webes alkalmazás segíteni kívánja az értékelési folyamat végrehajtását. A teljesítményértékeléseket az értékelő vezetőknek január 31-ig kellett elkészíteniük. Az értékelés alapja az illetményeltérítéseknek is.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

Működési terület (ha)	884 736					
Megnevezés	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	43.169	6.010	0	1	1.176
Tájvédelmi körzet	9	79.817	6.751	0	7	13.288
Természetvédelmi terület	14	1.781	0	0	8	1.175
Természeti emlék	39	65,21	0	10,082		
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				6,4499	1	6,4499
Védelemre tervezett földtani képződmények				-	-	-
Összesen	63	124.832,21	12.761	16,5319	17	15.639

9 földtani alapszelvény 5,725 ha területtel a Büki Nemzeti Park és Lázberci Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként védelemre tervezett.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Bükk Nemzeti Park	138/NP/76	43.169	6.010
Borsodi Mezőség TK.	212/TK/89	17.932,2	0
Hevesi Fűves Puszták TK.	258/TK/93	15.805	0
Hollókői TK.	141/TK/77	149,6	0
Karancs-Medves TK.	211/TK/89	6.619	519
Kelet-cserhádi TK.	210/TK/89	7.425	477
Kesznyéteni TK.	232/TK/90	6.083,9	0
Lázbérci TK.	118/TK/75	4.054,1	805
Mátrai TK.	180/TK/85	12.178,6	2436
Tarnavidéki TK.	260/TK/93	9.569,8	2514
Bél-kő TT.	318/TT/08	97,2	0
Erdőtelki arborétum TT.	19/TT/50	7,2	0
Erdőtelki-égerláp TT.	206/TT/89	18,1	0
Gyöngyösi Sár-hegy TT.	114/TT/75	189,3	0
Ipolytarnóci ősmaradványok TT.	54/TT/54	512	0
Kerecsendi-erdő TT.	72/TT/60	119,6	0
Kőlyuktető TT.	268/TT/98	117,5	0
Maconkai-rét TT.	327/TT/12	6	0
Márkházapusztai fás legelő TT.	314/TT/07	273,2	0
Siroki Nyírjes-tó TT.	79/TT/61	21	0
Sóshartyáni Hencse-hegy TT.	298/TT/04	104,7	0
Szomolyai kaptárkövek TT.	77/TT/60	4,6	0
Szölöskei-erdő TT.	128/TT/76	27	0
Tardi-legelő TT.	313/TT/07	283,9	0

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Védelemre tervezett természeti területek adatai

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Bükk Nemzeti Park	bővítés	1.176		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Borsodi Mezőség TK.	bővítés	2.797		Középtávú terv
Hollókői TK.	bővítés	53		Középtávú terv
Ipolymenti TK.	egyedi	3.961		Középtávú terv
Kelet-cserháti TK.	bővítés	475		Középtávú terv
Kesznyéteni TK	bővítés	56		Középtávú terv
Mátrai TK.	bővítés	5.478		Középtávú terv
Tarnavidéki TK.	bővítés	468		Középtávú terv
Etesi Fás-legelő TT.	egyedi	67		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Gyöngyösi Sár-hegy TT.	bővítés	208		Tárcaközi egyeztetésen van
Mátraverebélyi Kőszirthegy és Meszes-tető TT.	egyedi	869		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Nagylóci-Kőhegy TT.	egyedi	172		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Nagyvisnyói kőfejtők TT.	egyedi	14		-
Szilvásvárad Aszaló TT.	egyedi	188		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Vécsi legelő TT.	egyedi	188		Középtávú terv
Kisnánai Szék-rét TT.	egyedi	70,8		Középtávú terv

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Védelemre tervezett természeti területek

Az elkészült Gyöngyösi Sár-hegy TT bővítésével és kezelési tervével kapcsolatban folyamatosan egyeztetünk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztállyal, mint koordináló szervezettel. Az egyes tárcák észrevételeit beépítjük a kezelési tervbe.

A természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett 1 db és országos jelentőségű védett természeti területnek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként 9 db földtani alapszelvény kezelési terveinek elkészítésére vállalkozói szerződést kötöttünk a kártalanítási alap terhére. A kezelési tervek elkészítésének határideje 2016. április 30.

A 2015-ben végzett védetté nyilvánítási tevékenység összefoglalása:

Országos jelentőségű védetté nyilvánítások és kezelési tervek

- A Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület tervdokumentációjának tárcaközi egyeztetése zajlik. A dokumentációban felmerülő előírások érdekellentéteket keletkeztettek, amelyeknek megoldásán folyamatosan dolgoztunk.
- A természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett 1 db és országos jelentőségű védett természeti területnek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként 9 db földtani alapszelvény kezelési terveinek elkészítésére vállalkozói szerződést kötöttünk a kártalanítási alap terhére. A kezelési tervek elkészítésének határideje 2016. április 30.
- A földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről szóló 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet nyomán természetvédelmi oltalmat kapott igazgatóságunk működési területén 7 alapszelvény, összesen 10,082 ha kiterjedésben.
- A természetvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek védetté nyilvánításáról szóló 63/2015. (X. 16.) FM rendelet alapján 7 mesterséges üreg vált védetté igazgatóságunk működési területén.

Helyi védetté nyilvánításokkal kapcsolatos tevékenységek:

2015-ben az ivádi önkormányzatnál védetté nyilvánítást kezdeményeztek az ivádi Kápolna-völgy térségében. A természeti értékek felmérésében és a területkijelölésben igazgatóságunk terepi segítséget nyújtott.

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp	2	11,6598	39	968,3402
Szikes tó	0	0	0	0
kunhalom	14	nincs adat	91	nincs adat
földvár	43	nincs adat	117	nincs adat
forrás	788	nincs adat	676	nincs adat
víznyelő	0	0	0	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp			41	980
Szikes tó			0	0
kunhalom			123	Egyeztetés alatt
földvár			162*	Egyeztetés alatt
forrás			2.923	-
víznyelő			0	0

A források felmérése során a minisztérium és a nemzeti park igazgatóságok által kidolgozott terepi adatfelvételi lapot töltöttünk ki, amely alapján a minisztériumban elkészített számítógépes adatbázisba kerülnek rögzítésre az adatok. A források helyszíni leírásán, GPS-el történő helymeghatározásán, fotódokumentálásán, hozamadatain túl a források fizikai paramétereit (pH, vezetőképesség, hőmérséklet) is rögzítjük. A forrás beazonosítását a program generálta kataszteri szám segíti, és számos egyéb adat is rögzítésre kerül.

A kártalanítási keretből a következő földvárak kataszterezése fejeződött be 2015-ben vállalkozói szerződés szerint, 2014. évi keretből:

1. Szilvásvára, Bélapátfalva – Kelemenszéke (őskori).
2. Felsőtárkány – Kő-közi földvár (középkor) – új felvétel.
3. Bükkzsérc – Hódos-tető földvár (őskori) – új felvétel.
4. Csány – Akasztó-halom (őskori) – új felvétel.
5. Füzesabony - Dormánd - Erdőtelek - Kál – Csörsz-árok (császárkori) – új felvétel.
6. Nagyút – Csörsz-árok, Felső-árok (császárkori) – új felvétel.
7. Atkár, Hort – Csörsz-árok, Felső-árok (császárkori) – új felvétel.

A kártalanítási keretből a következő földvárak és kunhalmok kataszterezése indult el 2015-ben vállalkozói szerződés szerint, 2016. április 30-i befejezési határidővel:

Földvárak:

1. Cserépfalu – Mész-tető (késő bronzkori – kora vaskori erődített telep) (KEHOP),
2. Kisgyőr, Borsodgeszt, Harsány– Halom-vár (bronzkori?, középkori?) (KEOP),
3. Maklár – Baglyas-halom (kora és középső bronzkori tell) (KEHOP),
4. Novaj – Halom (kora és középső bronzkori tell) (KEHOP),
5. Tard – Tatár-domb (kora és középső bronzkori tell),
6. Vatta – Test-halom (kora és középső bronzkori tell),
7. Bogács – Pazsag (bronzkor, tell?) – új felvétel,

Kunhalmok:

8. Borsodivánka – Nagy-halom (őskori?, középkori?),
9. Boconád – Alatka-pusztá (bronzkor, Hatvani-kultúra, tell) (KEOP), (MEPAR?),
10. Mezőcsát – Lapos-halom (bronzkori tell) (KEOP), (MEPAR?),
11. Erdőtelek – Hanyi-halom (középkor?) (KEOP),
12. Mezőkövesd – Halom-domb – MePAR.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Elvégzett feladatok:

A kunhalmok és földvárak teljes területének, változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségeinek minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

Az újabb kutatások során – részben régészeti adatokon, részben saját kutatások – több eddig nem kataszterezett vagy előkerült ismeretlen objektum (melyek a törvényi definíciónak eleget tesznek, táj- és természetvédelmi szempontból értéket hordoznak) minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

Várható eredményként objektumonként egy komplett, sokirányú megalapozó adat- és dokumentumhalmaz jön létre, amely alapján a szükséges védelmi intézkedések jobban tervezhetőbbek, a szükséges védelmi intézkedések meghatározhatók lesznek, az esetlegesen szükséges védetté nyilvánítási kezdeményezést megalapozhatja, a kezelési terv leglényegesebb szakmai adatait biztosíthatja.

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

Megnevezés	Barlangok száma (db)	Felszíni védőövezet kiterjedése (ha), összes	Ebből fokozottan védett barlang (db)	Változás a tárgyévben (db)
Ex-lege védett barlangok	1.243		54	1
Összesen	1.243		54	1

• 3.1.3.1. Barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások

Barlangok bejárat- és járatbiztosítása, valamint a bejáratok lezárásának és biztosításának fenntartása

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 54 fokozottan védett barlang nyílik. Összesen 43 barlang lezárással ellátott a működési területünkön, ami összesen 53 barlangajtó kezelését jelenti. Ezekből az alábbi 7 barlangi lezárást nem mi kezelünk:

- Diósgyőrtapolcai-barlang
- Garadna-forrásbarlang
- Királykúti-sziklaüreg
- Miskolctapolcai-tavasbarlang
- Szalajka-forrásbarlang
- Szinva-forrasi-barlang
- Anna-barlang vízművek által lehatárolt táró bejárata (az eredeti bejárat).

Három barlang több bejáratral rendelkezik, melyek külön ajtót jelentenek; ezek a következők:

Anna-barlang (3 db ajtó); Létrási Vizes-barlang (2 db ajtó).

2015-ben két barlang lezárását kellett javítani. Mindkét esetben (Viktória-barlang; Jáspis-barlang) kisebb beavatkozás vált szükségessé a lakatok nyithatatlansága miatt; így a lezárószerevények némiképpen sérültek, bár a lezárás a lakatcsere után megoldhatóvá vált. További

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

két barlang esetében a korrodált, sérült (Esztáz-kői-barlang), illetve rongált (Szikla-forrási Felső-barlang) ajtó javítását rendeltük meg, melyek 2016. áprilisáig készülnek el.

2015. év végén, a Svájci Alap támogatásával hét éves előkészítési folyamat végére, az István-lápai-barlang lezárása elkészült. Az új ajtó függőleges tengelyű nyílószárnyal készült, amely megkönnyíti a belülről történő nyitást, ugyanakkor jelentősen könnyített szerkezetű a denevérek közlekedése és a levegő szabadabb áramlásának elősegítése érdekében. Az ajtó emiatt, könnyebben rongálható, mely azonban sajnos ki nem küszöbölhető következmény, és a könnyített szerkezetből adódik.

A „Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem”, valamint a „Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem” KEOP pályázatok egy éves műszaki felülvizsgálata megtörtént. Az említésre érdemes esemény nem garanciális jellegű volt, hanem havária jellegű: egy szokatlanul sűrű villámlással járó vihar során a Szent István-barlang tápegysége tönkrement, és cserélni kellett.

• 3.1.3.2. Hasznosítási jelentések

A vagyonkezelésünkben lévő, hasznosítási engedéllyel rendelkező barlangjainkban 2015-ben 78 hasznosítási jellegű barlangtúra került lebonyolításra az alábbi megoszlásban:

Megnevezés	Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Könnyű barlangtúra	Esztáz-kői-barlang rövid túra	42	375
Könnyű barlangtúra	Kő-lyuk	25	238
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Létrási Vizes-barlang rövid túra	5	37
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Kecske-lyuk	1	7
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Létrási Vizes-barlang hosszú túra	5	21
Összesen		78	678

A fentiek alapján a résztvevők létszámának aránya a 2014-es év létszámához képest: 181%. A túrák száma a tavalyihoz képest szintén 81%-kal nőtt. A jelentős emelkedést az Esztáz-kői-barlang

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

rövid túrán (kapcsolt szolgáltatás) résztvevők száma okozta, ami az erdei iskolaként is funkcionáló Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont szállóvendégeinek részvétele miatt nőtt meg. Az Esztáz-kői-barlang rövid túrát levonyolítók létszáma a BNPI dolgozói közül, a tavaly lefolytatott belső rövidített túratanfolyam eredményeként, újabb két fővel bővült.

A barlangokban lebonyolított túrák száma és a résztvevők létszáma az Esztáz-kői-barlangon kívül is egyöntetűen bővült, pl. a Létrási Vizes-barlang hosszú túráin résztvevők száma megháromszorozódott.

Vagyonkezelői hozzájárulással lezajlott barlangtúrák

A vagyonkezelésünkben lévő barlangokban 2015-ben 100 barlangtúra engedélykérelem érkezett be (2014-ben a túrakérelmek száma 101 volt, tehát annak arányában alig 1%-os a csökkenés), és 269 barlangtúra zajlott le (2014-ben 320 barlangtúra volt, tehát 16%-os csökkenés adódik) vagyonkezelői hozzájárulásunk alapján, amelyeken összesen 2.107 személy vett részt (a 2014-es létszám 2.409, így 13%-os csökkenés jelentkezik).

• 3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek

Dokumentációs tevékenységet elsősorban a közhiteles nyilvántartáshoz kapcsolódóan a barlangok és források felmérésével végez igazgatóságunk.

A barlangokkal kapcsolatos alapidokumentációs feladatokat a közhiteles barlangnyilvántartás keretéből illetve a minisztérium által biztosított kártalanítási keretből végeztettük el. Ennek legnagyobb részét barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározására fordítottuk.

• 3.1.3.4. Térképezés

2015-ben a kártalanítási keretből, a közhiteles barlangnyilvántartás kialakítása céljára 2.174 m barlangjárat felszín alatti meghatározására kötöttünk szerződést, melyek 2016. április 30-ig készülnek el.

• 3.1.3.5. Állapotfelvevételek

A barlangok állapotfelvevételei munkatársunk helyszínelései során folyamatosan zajlottak és zajlanak. Ez a tevékenység azonban monitorozás jellegű, és a barlangok állapotfelvevételei nyomtatványa nem kerül kitöltésre. Támaszkodunk az engedélyezett barlangtúrák, valamint a megbízási szerződések alapján barlangtérképezést végzők jelentéseire is, például az Ördög-kútban a bedobált állati tetemekre így derült fény.

• 3.1.3.6. Barlangfeltárások

Tárgyévben a kutatóegyesületek a Diós-pataki 2. sz. víznyelőbarlangban, és a Kőháti Meander-barlangban tártak fel új szakaszokat, kb. 40 m illetve kb. 35 m hosszúságban. Ez utóbbi (Kőháti Meander-barlang) esetében a járathosszt szinte légteres járat feltárása nélkül, a teljesen eltömődött járat bontása során érték el.

3.1.4. Natura 2000 területek

A tárgyévben a Natura 2000 területek kiterjedése nem változott.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Megnevezés	Kihirdetett		Változás a tárgyévből (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Különleges Madárvédelmi Terület	6	229.748	0	0	0
Különleges Természetmegőrzési Terület	60	80.850	0	0	0

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) 2015-ben a természetvédelmi hatóság munkáját segítve számos esetben adtunk szakvéleményt az érintett természetvédelmi hatóságok számára.

A Földművelésügyi Minisztérium megkeresése esetén, elidegenítési eljárásokhoz, önkormányzati tulajdonba adáshoz szükséges miniszteri nyilatkozat kiadásához adtunk természetvédelmi szakmai állásfoglalásokat. Kiemelt feladatként jelentkezett a „Földet a Gazdáknak Program” keretében a Natura 2000 területnek minősülő állami tulajdoni hányadú földrészletek (összesen több mint 200 darab) értékesítésével kapcsolatos szakvéleményeink összeállítása.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) által 2015-ben haszonbérletbe adni tervezett ingatlanok természetvédelmi előírásaival kapcsolatban elkészítettük a védett és Natura 2000 területekre vonatkozó előírás-jegyzék javaslatunkat.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a „Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevétele részletes szabályairól” szóló 43/2012. (V. 23.) VM miniszteri rendelet alapján 18 nevesített különleges természetmegőrzési területre készült el Natura 2000 fenntartási terv (www.bnpi.hu/naturaterv). A tervdokumentációkat a támogatási rendeletben nevesített Szakmai Bizottság 2014-ben elfogadta, a pályázati pénzek lehívására kerültek 2015-ben. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal pénzügyi ellenőrzése is sikeresen lezajlott. A szakárca által biztosított kártalanítási keretösszegekből 2015-2016-ban újabb 9 területre készítettünk Natura 2000 fenntartási terveket, míg két nagyobb kiterjedésű területnél (Borosdi-Mezőség KTT és Kesznyéteni Sajó-öböl KTT) megkezdjük a megalapozó dokumentáció elkészítéséhez szükséges kutatásokat.

A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében futó „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” (SH/4/8) projekt keretében folyamatos együttműködésben állunk a tervek készítését illetve a kutatásokban érintett műhelyekkel és intézményekkel (Magyar Madártani- és Természetvédelmi Egyesület, Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet, MTA Ökológiai Kutatóközpont). A Natura 2000 fenntartási terveket a konzorcium elkészítette, melyhez igazgatóságunk szakmai javaslatokkal és a fórumokon végzett aktív részvétellel járult hozzá. A részben BNPI vagyonkezelésben lévő kísérleti mintaprojekt területeken elkészültek a kivitelezési tervdokumentációk (pl. számlálási terv). Az erdei mintaterületeken – a munkába külsős vállalkozókat bevonva – xilofág rovar és madártani felméréseket végeztünk.

A Natura 2000 szakmai feladatok során számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el („Natura 2000 monitorozás” célkeretként ill. BNPI saját kerete terhére), részben külső kutatók bevonásával. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai munkatervükbe beépítve botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár) és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Megkezdjük a Herman Ottó Intézet által koordinált LIFE Integrált Projekt (IP) szakmai kidolgozását, melynek keretében élőhelyrekonstrukció (helyreállítás, puffterület kialakítása) és kommunikációs akciókat készítettünk elő. A pályázat benyújtása 2015-ben esedékes.

Az Európai Bizottság által megszervezett új típusú pannon biogeográfiai szeminárium munkában (2015. júliusában Luxembourgban és 2015. novemberében Aradon) munkatársunk – mint a gyepes élőhelyek szakértője – került be a magyar delegációban.

A tárgyévben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság részvételével, az ARR – Agentura reg. rozvoje (Csehország; vezető partner) által benyújtottuk a „BRICKS – Határokon átnyúló Natura 2000 területek” témacímű INTEREG IV C pályázati projektünket, melynek első körös elbírálása 2016-ban várható. Az INTEREG Duna Programhoz benyújtásra került két további pályázat, melyben partnerként veszünk részt: (1) „COEXIST!” témacímen nagyragadozós pályázat, ill. (2) „ECO KARST” témacímen karszterületek ökoszisztéma szolgáltatásait vizsgáló projekt. Mindkét pályázat első körös elbírálása szintén 2016-ban várható.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

Területvédelmi kategória	A terület adott kategória szerinti besorolását tábla jelzi (területek száma)	Az adott területkategórián működő tanösvények száma	Az adott területkategórián illetve azzal (térben és tematikailag) összefüggésben működő látogatóközpontok száma	Az adott területkategórián végrehajtott élőhely-rekonstrukciók száma (és összes kiterjedése ha-ban)	Az adott területkategórián folytatott természetvédelmi kezelések összes kiterjedése (ha)
Natura 2000 terület	40	50	12	6 db, 256 ha	2.597,1
Ramsari terület	1	1	0	0	1136,3
MAB BR	0	0	0	0	0
Európa Diplomás terület	1	5	1	0	220
Világörökségi terület	1	2	1	1 (15 ha)	30
Geopark	1	>20	0	330,56 ha	0

Megnevezés	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari területek	1	17.932	0	0	0
MAB bioszféra-rezervátumok	0	0	0	0	0
Európa diplomás területek	1	512	0	0	0
Világörökség/várományos területek	1/1	151/512*	0	0	0
Geopark	1	1.619 km ² **	0	0	0

*jelölt/puffer terület

**a nemzeti Geopark magyar és szlovák oldali részeinek összterülete

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- **Ramsari területek**

Az egyetlen Ramsari területünk teljes egészében átfed a Borsodi-mezőség Tájvédelmi Körzettel, ezért az ott folyó természetvédelmi munkák és élőhely-rekonstrukciós pályázatok a Ramsari terület kedvező ökológiai állapotának a kialakítását is szolgálták.

- **MAB bioszféra-rezervátumok**

MAB bioszféra rezervátum terület nincs a működési területünkön.

- **Európa Diplomás területek**

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület

A terület 2014. évi jelentését az Európa Tanács ellenvetés nélkül elfogadta, a 2015. évi esedékes jelentés pedig határidőn belül befogadásra került. A jelentések utolsó pontja az Európa Tanács ajánlásaira tett intézkedéseket tárgyalja, ezért az érvényben levő előírások a kezelési tevékenységet mindenkor meghatározzák.

2010. szeptember 16-i határozatában (CM/ResDip(2010)15a) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az 512 hektáros Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület Európa Diplomáját 2020. szeptember 11-ig meghosszabbította. A szakértői vélemények és alapos konzultációk figyelembevételével hozott döntés az ez idáig szokásos 5 éves időtartam helyett rendkívüli módon, 10 évre előlegezte meg a bizalmat.

A különleges határozatban a terület kezelőjének, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnak kiemelkedő színvonalú geoturizmus fejlesztései és a terület térségben betöltött jelentős szerepvállalása is szerepet játszottak. Az 1995-ben először megítélt kitüntető címmel felelősség is jár, a döntéshez – miként minden megelőző határozatban - ajánlásokat is csatoltak. Ezen irányelveket a terület működtetője követni fogja, éves jelentésekben előrehaladásukról számot ad.

A kezelési tevékenység sarkalatos pontjait képező ajánlások közé tartoznak:

- a további kutatások, őslénytani feltárások folytatása, a természeti értékek megőrzésének, bemutatásának és a tudományos eredmények közzétételének elősegítése;
- aktív szerepvállalás a szlovák-magyar Novohrad-Nógrád Geoparkban, a térség természeti értékeinek hatékony megőrzése és interpretálása, valamint az Ősmaradványoknak a geoturizmus többnyelvű információs központjává válása érdekében;
- a terület határánál beléptető kapu létesítése a pufferzóna és központi terület turizmusának kontrollálása érdekében;
- a geológiai tanösvény védőépületeinek további tájba illesztése, a falu és látogató központ közötti elektromos légvezeték földkábelre cserélése;
- a régebben telepített akác és fenyvesek fokozatos visszaszorítása, őshonos fafajok térnyerésének elősegítése, erdőkben és védett állatfajokban kárt okozó vadállomány kontrollálása természetkímélő vadgazdálkodás révén;
- zárt és nyílt területek egyensúlyának fenntartása a faluhatár menti tájképi mozaik szerkezet és a biológiai változatosság megőrzése érdekében;

2015-ben a geológiai tanösvényi vizes őslőhely feltárása folytatódott, előzetes tudományos bejelentés alapján 6-8 nemzetiséggel bővülni fog az alsó-miocén faunalista, melynek látogatói interpretációja 2016 tavaszára készül el. A kutatások a Tasnádi Kubacska Csarnokban várhatóan folytatódni fognak.

Az Európa Diploma intézménye 2015.05.20-23 között, az olaszországi Migliarino, San Rossore és Massaciuccoli Regionális Parkban ünnepelte 50 éves évfordulóját, melyen a BNPI képviselője Ipolytarnócról előadást tartott. A többi magyar európa diplomás területtel együtt közös kiadvánnyal szerepeltünk a nemzetközi rendezvényen.

• **Világörökségi területek**

Hollókői Tájvédelmi Körzet

Az 1977-ben létrehozott 151 hektáros Hollókői Tájvédelmi Körzet a műemlékvédelmi Ófalut és természeti környezetét foglalja magába. A területet 1987-ben az UNESCO *Hollókő ófalu és környezete* néven a Kulturális Világörökség részének nyilvánította. Fenntartása többszereplős, a BNPI a beerdősült és hagyásfás részekért, valamint az ófalui tájház kiállításának működtetéséért felelős, partneri viszonyban a helyi önkormányzattal. A világörökségi törvényből következően az új világörökségi kezelési terv sikeres elkészítéséhez a BNPI konzultációs szerepét 2014-ben is teljesítette.

A hollókői világörökségi terület világörökségi gondnokságát 2013-ban az EMMI miniszter határozta meg. A kijelölt gondnokkal a BNPI szoros kapcsolatot ápolva működik együtt. A Hollókői TK tervezett bővítése (*HTK 2003 évi kezelési tervének 15. sz. melléklete*) nem érinti a világörökségi terület lehatárolását.

Hollókő ófalu és környezete bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

A 148/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 2/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Hollókői Tájvédelmi Körzet védettségét fenntartja. A 2/1977. OTvH számú határozatban a terület rendeltetése az alábbi:

- Megőrizzze a jelenkor és elkövetkező nemzedékek számára a világörökség részeként a hollókői tájrészlet jellegzetes arculatát, ahol kis területen sajátos kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékek ötvöződnek egybe.

- Őrizze meg az Ófalu népi építészetének és településszerkezetének, valamint a várromnak természeti környezetét, a fás legelő részeit.

- Gazdaságtörténeti értéként tartsa fent az egykori kisparaszti gazdálkodási módra jellemző keskenyparcellákat.

- Védje és kezelje a terület egyéb természeti értékeit.

- Lehetőséget nyújtson a látogatói megismeréshez, bemutatáshoz, aktív szerepet vállaljon a természet-megőrzési tudatformálásban, ismeretterjesztésben.

- Segítse elő a szabadidő kulturált felhasználását; szolgálja a természeti és kultúrártékek megismerésére irányuló ökoturizmust olyan módon, hogy az a természeti értékeket és a kultúrtáját ne károsítsa.

A terület eredeti rendeltetésének fenntartása, valamint a világörökségi cím megtartása is kihívással jár, melyre a kezelési terv részletesen kitér. A BNPI fontos szereplője a megőrzésnek, a 15,2 hektáros hagyásfás rekonstrukció ennek bizonyítéka. Több projekt elképzelés célozza az elavult tanösvényhálózat és az Ófaluban levő tájház teljes felújítását, a TK-ról kétnyelvű geoturisztikai térképet készítettünk.

Tarnóci Ősélőhely – Várományosi Listán

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület ősi világa világszínvonalú bemutató létesítményeivel 2001 óta az UNESCO világörökségi várományosi listán található. Központi részének (Tarnóci Ősélőhely, 104 hektár) 2003 évi nevezésére a Világörökségi Bizottság (28 COM 14B.13, 2004) további szakértői vizsgálatokig elnapolta a döntést, a terület a Tentative Listán szerepel. A terület önálló arculatú honlapja (osmaradvanyok.hu) háromnyelvű, a BNPI kezelésében van. A világörökségi várományos területek felülvizsgálata során megállapították, hogy a terület dokumentációja és lehatárolása összhangban van a világörökségi törvényből fakadó előírásokkal. Puffer területként a természetvédelmi terület teljes mértékben számításba került.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A legújabb őslénytani felfedezések is indokolják a várományosi listán tartást. A terület UNESCO Globális Geopark beléptető kapujaként is funkcionál, potenciális fejlesztési lehetőségei nemzetközi szinten is kiemelkedőek.

• **Novohrad-Nógrád Geopark**

A világ első, határokon átnyúló nemzetközi geoparkjának, az Európai Geoparkok Hálózatának (EGN) és a Globális Geoparkok Hálózatának tagságát 2010-ben elnyerő magyar-szlovák Novohrad-Nógrád Geopark (NNG) eredetileg 63 nógrádi települést és 28 szlovák oldali önkormányzatot foglalt magában. Vanyarc település időközbeni hozzácsatolásával területe a nevezési 1.585 km²-ről 1.619 km²-re nagyobbodott.

A kistérségi kezdeményezéssel 2008-ban alakult NNG az egykor szétszakadt tájat és palóc közösségeket öleli határok nélküli egységbe. Az ilyen alulról jövő kezdeményezések közös, egymást kiegészítő hálózati munkájának ösztönzése a térségi természetvédelem állami letéteményese (BNPI) számára is fontos feladat. A helyi lakosság aktív közreműködésével a természetvédelem missziója nagyobb hatékonysággal teljesíthető. Egy élő geopark létrehozása és működtetése a BNPI számára egy olyan erős társadalmi bázis kiépítését jelenti, melynek támogatása révén a természet-megőrzési törekvések hatékonyabban érvényesülhetnek. Ráadásul a polgárbarát természetvédelem példájával a BNPI jelenlétét regionális szinten is erősítheti.

A BNPI már a kezdetektől kezdeményezője és vezető partnere volt a nógrádi geológiai értékek közérthető interpretációjának. Az 1990-es évek óta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és a Cerova Vrchovina CHKO (Szlovákia) szakértői szoros kapcsolatot ápoltak a földtani bemutatóhelyek fejlesztésében. A 2005-ben elkezdődött geoparki törekvéseket előmozdítva, a BNPI támogatásával, az Ipolytarnóci Ősmaradványok tt-n alakult meg a Nógrádi Geopark Egyesület (NGE), melyet a magyar oldali települések összefogására hoztak létre. A nemzetközi cím elnyeréséig tartó kooperációt mutatja, hogy a geopark nemzetközi vezetőségébe a BNPI képviselőjét delegálták.

Sajnos 2010 végétől, a nemzetközi cím elnyerése után a menet közben átalakított Geopark Nonprofit Kft megalakulásával a Geopark vezetőségéből a BNPI kiszorult. Ennek ellenére a BNPI közreműködött a Geopark irányításából szintén kiszorult Nógrádi Geopark Egyesülettel az ország első geoturisztikai térképének elkészítésében. A geoparki fejlesztésként megnyitott Baglyaskői Látogatóközpont időközben élő geoparki információs központtá vált, nemzetközi szakmai találkozóknak is teret adva, Ipolytarnócon az Európai Geoparkok Hete programot mindig lebonyolítottuk.

A BNPI tavaly is számos projekt helyszínt képzett ki geoparki arculat szerint, a geosite megjelenés egységesítésével nagymértékben segítve az EGN felülvizsgálat sikerét. 2015 nyarán a Geopark Nonprofit Kft vezetőség átalakult, 2015 novemberében a Globális Geoparkok Hálózatának tagjai - az NNG kivételével - UNESCO Geoparkká váltak. Igazgatóságunk és az NNG együttműködési megállapodását követően, a geopark 2016 február 15-én ugyancsak megkapta az UNESCO címet.

• **Hungarikum**

Hollókő ófalu és környezete, a különlegesen egyedi palóc értékeket ápoló terület a Hungarikumok Gyűjteményében szerepel. Célszerű lenne a világörökségi várományosi listán szereplő Ipolytarnóci Ősmaradványok gyűjteménybe vételének is, ennek informális javaslatát eljuttattuk a FM felé.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei

2014-ben kiemelt természetvédelmi oltalmat kapott hazánk valamennyi jelenleg ismert és ez idáig még nem védett kaptárkő-előfordulása, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján. Igazgatóságunk területén 6 kaptárkő a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 6,082 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
1.	Cserépfalu Ördögtorony kaptárkő	Cserépfalu	055a hrsz.-ból az Y761980,X291757; Y762016,X291661; Y761931,X291626; Y761890,X291730 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,999 ha kiterjedésű rész	0,999 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
2.	Cserépváralja Csordás-völgy kaptárkövei	Cserépváralja	0105a hrsz.-ból az Y763695,X287738; Y763751,X287623; Y763654,X287575; Y763609,X287691 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,31 ha kiterjedésű rész	1,31 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
3.	Cserépváralja Koldustaszító kaptárköve	Cserépváralja	065a hrsz.-ból az Y764472,X289953; Y764419,X289860; Y764327,X289935; Y764390,X289985 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,931 ha kiterjedésű rész	0,931 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
4.	Cserépváralja Köves-lápa kaptárkövei	Cserépváralja	078 hrsz.-ból az Y764835,X288273; Y764840,X288196; Y764758,X288186; Y764759,X288263 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,613 ha kiterjedésű rész	0,613 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
5.	Cserépváralja Mangó-tető kaptárkövei	Cserépváralja	0103 hrsz.-ból az Y763931,X288094; Y763928,X288087; Y763812,X288125; Y763811,X288125; Y763817,X288133 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1 ha kiterjedésű rész, 0104 hrsz.-ból az Y763928,X288087; Y763892,X288006; Y763763,X288066; Y763811,X288125 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,07 ha kiterjedésű rész,	1,40 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
			0131b hrsz.-ból az Y763937,X288111; Y763931,X288094; Y763817,X288133; Y763831,X288150 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,227 ha kiterjedésű rész			
6.	Cserépváralja Nagy-Bábaszék és Szőlő-tető kaptárkövei	Cserépváralja	082a hrsz.-ból az Y764473,X287985; Y764445,X287897; Y764429,X287829; Y764379,X287871; Y764412,X287986 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,811 ha kiterjedésű rész	0,811 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

2015-ben kezelési tevékenységet nem kellett a területeken végezni.

A természeti emlékként országos jelentőségű védettséget kapott kaptárkövek közül az Eger – Mész-hegy kaptárkö területére vonatkozóan a Kaptárkö Természetvédelmi és Kulturális Egyesülettel kötött szerződés alapján természeti állapot helyreállítási munkák elvégzésére fog sorkerülni saját forrás terhére; befejezési határidő 2016. május 31. A munka során a kaptárköveket veszélyeztető növényzet eltávolítására került sor.

A földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről szóló 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet nyomán 2 alapszelvény a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 1,862 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Földtani alapszelvény esetében annak kódszáma	C) Település	D) Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	E) Összkiterjedés (hektár)	F) Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése
1	Bálvány északi földtani alapszelvény	P-03, T-70	Nagyvisnyó	0409/7f hrsz.-ból az Y756348,X307572; Y756303,X307533;Y756282,X307558; Y756327,X307598 EOV koordináták által kijelölt 0,202 ha kiterjedésű rész	0,202	Bükki Nemzeti Park
2	Tó-bérc-bánya földtani alapszelvény	J-76	Szarvaskő	070/6b	1,66	Bükki Nemzeti Park

2015-ben kezelési tevékenységet nem kellett a területeken végezni.

A természeti emlékként országos jelentőségű védettséget kapott alapszelvények közül a Felsőtárkány – Gődörkert alapszelvény területére vonatkozóan a Kaptárkö Természetvédelmi és

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Kulturális Egyesülettel kötött szerződés alapján természeti állapot helyreállítási munkák elvégzésére fog sorkerülni saját forrás terhére; befejezési határidő 2016. május 31. A munka során az alapszelvény felújítására és veszélyeztető növényzet eltávolítására került sor.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

Tárgyi évben igazgatóságunknak a védett területek helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására az alábbi pénzügyi források álltak rendelkezésre:

Dr. Gordos Csabánál a Bükkszenterzsébet 0132/8 hrsz-ú ingatlan kártalanítására letétbe helyezett 596.561 Ft;

a 1233/2012. (VII.12.) Kormány határozat alapján igazgatóságunk rendelkezésre álló keret összeg (40 millió forint) -ból a tiszabábolnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan kisajátítási kártalanítására Dr. Gordos Csaba ügyvédnél letétbe helyezett 21.060.000 Ft

- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33.§. (4) bekezdésében foglaltak alapján a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 90.000.000 Ft

- Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény alapján „Természetvédelmi kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzatból a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 180.000.000 Ft.

- saját bevételi forrás

Fenti forrásokból igazgatóságunk összesen 97 hektár területet vásárolt meg.

A Borsodi- Mezőség TK területén lévő tiszabábolnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan esetében az eladástól elzárkózó tulajdonosokkal szemben (60 ha terület) még 2012 évben kisajátítási eljárást kezdeményeztünk. Az illetékes kormányhivatal 2015. évben a kisajátítási eljárást befejezte, a kártalanítási összegek nagyrészt kifizetésre kerültek. A kisajátítási eljárásban érintett néhány tulajdonos a kártalanítási összeggel szemben bírósági eljárást kezdeményezett, az eljárás folyamatban van. A 2008. évben indított és 2011. évben kisajátítási határozattal zárult kesznyéteni ingatlanok vonatkozásában a tulajdonosok mind a jogcím, mind többletkártalanítás vonatkozásában bírósági keresettel éltek. Mindkét eljárás 2015 évben részünkre pozitív eredménnyel zárult.

Elővásárlással a 2015. évben 3 esetben éltünk a –Bükk Nemzeti Park és a Nógrád - Ipoly tájegységek területein. Az érintett terület térmértéke 59 ha volt.

A több éve húzódó földcserek esetében tárgyi évben jelentős előrelépés nem történt.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Össz-kiterjedés (ha)*	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	9	4.420	1.634	37	2.786	63
Gyep	-19	20.504	5.988	29	14.516	71
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	0	3	3	100	0	0
Gyümölcsös	0	19	19	100	0	0
Nádas	0	91	90	99	1	1
Halastó	0	5	5	100	0	0
Erdő	1	4.117	4.116	100	1	0
Kivett	65	1.571	1.514	96	57	4
Összesen	56	30.730	13.369	44	17.361	56

*A kimutatás tartalmazza a kártalanítási kötelezettséggel terhelt, ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett, valamint a vagyonkezelésünkben lévő területeken felül a BNPI tulajdonosi joggyakorlásában lévő területeket is.

Birtokügyi feladatok

Folytattuk a Természetvédelmi Információs Rendszer és az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer birtokügyi adatainak pontosítását. Az adatkezeléshez kapcsolódó munka gerincét a védett és a védelemre tervezett földrészletek megosztásából keletkezett duplumok megszüntetése, valamint a tulajdoni lapra tévesen bejegyzett védettségi kategóriák egyeztetése (javítása) képezte. Munkánk során a tulajdoni lapon észlelt védettségi bejegyzések hiányát vagy tévesen rávezetett védettség törlését is kértük. Folytattuk az adatbázisban szereplő földrészletekre vonatkozó tulajdoni lapok digitális állományainak rögzítését. A haszonbérleti szerződések rögzítése is megtörtént az OKIR 1.1.45-ös programban és a beszkenelt szerződések is feltöltésre kerültek.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejövő vagyonkezelési szerződést elkészítettük, és megküldtük a Minisztériumba. 2015-ben még nem került aláírásra.

Az MNV Zrt vagyoni körébe tartozó ingatlanok vásárlásáról (Szilvásvár 0163/9, Salgótarján 01006/12, és Füzesabony 0179) tájékoztattuk az MNV ZRT. és beszereztük a miniszteri egyetértő nyilatkozatokat az új vagyonkezelői szerződéshez. 2015-ben még nem került aláírásra az új vagyonkezelési szerződés az MNV Zrt-vel.

A vadásztársaságotól 2015. évi többlethasználati díj beszedése is folyamatban van, nagy részük befizette a 2015 - es évben, egy részük áthúzódik a 2016-ös évre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnál a 2014. évben meghirdetett földhaszon bérleti pályázati eljárással kapcsolatos szerződések megkötése áthúzódott 2015 évre. Ennek kapcsán 108 db szerződés került megkötésre.

2015. évben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnál 1 ütemben került meghirdetésre haszonbérleti pályázati eljárás, melynek lezárását követően a haszonbérleti szerződések megkötésére is sor került.

Az Igazgatóság 2015. évben 5 megyében 31 birtoktestre folytatott le földhaszonbérleti pályáztatást 2.277,4795 ha területen. Ebből 273,2759 ha szántó művelési ág. A meghirdetett birtoktestek közül 7,8477 ha volt a legkisebb, 219,5447 ha volt a legnagyobb birtok méret.

A 2015. június 29-én meghirdetett 31 db haszonbérleti pályázati blokkra 2015. november 11-én eredményt hirdettünk. Az eredményeket az Igazgatóság holnapján, illetve az érintett Önkormányzatok hirdetőtábláin tettük közzé.

A fenti pályázati egységre 139 regisztráció történt és összesen 127 db pályázat került benyújtásra. A pályázatok bírálatának befejezésére 2015. október 7-én került sor.

Ezt követően a nyertes pályázókkal a szerződések 2015. novemberében és 2015. decemberében megkötésre kerültek. 1 blokkra nem érkezett pályázat, így 30 meghirdetett blokkban, 19 pályázóval kötöttünk haszonbérleti szerződést. A nyertes pályázók kihirdetése után 1 fő kívánt élni a törvény által biztosított előhaszonbérleti jogával. Az előhaszonbérleti jogosultság vizsgálata után 33 db szerződés megkötésére került sor.

A nyertes pályázók szerződéskötésével kapcsolatban több észrevétel, kifogás, névtelen bejelentés érkezett. Ezeket az NFA által delegált jogász közreműködésével válaszoljuk meg.

2015. évben 405 db földhaszonbérleti szerződés került megkötésre. Ebből 108 db szerződés a 2014. évi, 33 db szerződés pedig a 2015. évi haszonbérleti eljárás kapcsán került megkötésre.

A beérkező igények alapján pályáztatás nélkül folyamatosan végeztük az 5 ha alatti területekre vonatkozó bérleti szerződések kötését. 2015. évben 65 db, 5 ha alatti területre vonatkozó szerződés került megkötésre. 199 db szerződés 2020. december 31-ig hosszabbításra került.

A 2015. évben 39 db haszonbérleti szerződés járt le és 15 db szerződés került felmondásra (8 db szerződés közös megegyezés, 2 db szerződés a földhasználati nyilvántartásba történő regisztráció elhúzóda miatt, 5 db szerződés pedig a haszonbérlet kérelmének megfelelően).

A 2015. évben megkötött szerződések haszonbérleti díjának kiszámítása esetén az NFA által ajánlott 1.250 Ft/AK/év összeget érvényesítettük.

Az Igazgatóság a régebben kötött, még élő szerződések haszonbérleti díjak fajlagos mértékét 2015-ben nem változtatta meg. Az újonnan kötött szerződésekben az NFA által ajánlott 1.250 Ft/AK/év mértéket érvényesítettük. A lejárt és meghosszabbított szerződések esetén a lejárt szerződésekben szereplő fajlagos mértéket, illetve infláció mértékével emelt fajlagos mértéket alkalmaztuk a bérleti díj számlázása során.

Kezelési tevékenység

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal kötött együttműködési megállapodás keretében évek óta közreműködünk az AKG-MTÉT, a Natura 2000 kompenzációs kifizetések, a kölcsönös-megfeleltetés élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelven alapuló, JFGK 1 és JFGK 5 kifizetések, továbbá a természetvédelmi célú agrár-környezetgazdálkodási kifizetések helyszíni ellenőrzésében. 2015-ben a Területkezelési Osztály koordinálásával a természetvédelmi őrszolgálat tagjai összesen 253 ellenőrzésen vettek részt. Tapasztalataink szerint a leggyakoribb probléma továbbra is a területi-, vagy művelési eltérés és a gyepek nem megfelelő kultúrállapota volt.

Területkezelési tevékenységünkben 2015-ben jelentős változások történtek. Egyrészt a haszonbérleti pályázatok lezárultával a Dél-hevesi Tájegységben is használatba adtuk a hosszú távon nem saját használatra tervezett területeket. Másrészt a Dél-borsodi Tájegységben beszerzésre

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

került 82 db-ból álló Furioso-North Star fajtájú ménes, valamint 2 egyed Nóniusz ló, amellyel megkezdtuk a legértékesebb mezősegi gyepterületeink legeltetését. Az év második felében 150 db magyar merinó juh egyedet is vásároltunk. Átadásra került a batúzi állattartó telep, megtörtént a telep gépeinek a beszerzése, a Mátrai Tájegységbe a parádi állattartó telepre megérkezett egy kisebb kárpáti borzderes szarvasmarha állomány Moldvából és Erdélyből. Továbbá magyar pásztorkutyákat vásároltunk három telephelyünkre. Több KEOP pályázat keretében helyreállított gyepterületünkön elkezdtek a fenntartási munkákat.

Az egyre bővülő állatállományunk részére történő kaszáló és legelő területek biztosítása, valamint az abraktakarmány előállítás során a természetvédelmi élőhelykezelési szempontok maximális figyelembe vételével végeztük tevékenységünket. Összességében 2895,36 hektár területre nyújtottunk be egységes területalapú támogatási kérelmet. A támogatásra benyújtott területeken kívül még mintegy 330 ha gyepterületet tartunk fel természetvédelmi területkezelés keretében. Ezek elsősorban a KEOP pályázatok finanszírozásában helyreállított gyepterületek, amelyek még nem felelnek meg a támogatási feltételek előírásainak. Az előző évhez képest a jelentősebb terület bővülés oka egyrészt a haszonbérleti pályázatok elhúzódása miatt jelentkező hasznosítási kötelezettség, valamint a már említett KEOP projektek keretében végzett élőhely-rekonstrukciók zárását követő fenntartási kötelezettség jelentkezése. Az idei évben KEOP-os pályázati fenntartási munkák a Tarna-Lázberc Tájegységben hoztak jelentős saját használatú terület-bővülést.

A két legnagyobb mezőgazdaságilag hasznosított terület egységünk a Dél-hevesi Tájegységben, valamint a Dél-borsodi Tájegységünkben található. A Dél-borsodi Tájegységben 2015. évben megkezdtek a gyepterületek legeltetésre alapozott kezelését. A tevékenység végzéséhez tavasszal felújítottuk a Kenyérváró-tanya nyári szállását, majd 2015 szeptemberében átadásra került a Batúz-tanya, ahol az állatállomány téli szállása, a takarmány tárolása, valamint egyéb infrastrukturális létesítmények (kör karám, gépszín, szolgálati lakóépület, szociális helyiségek stb.) került kialakításra. A terület kezelésére az év folyamán a Furioso-North Star lóállomány szolgált. Ősszel beszerzésre került a Batúzba szánt magyar merinó juhállomány is. A Dél-hevesi Tájegységben KEHOP pályázat keretében megkezdődött egy, a magyar szürkemarha állományunk számára létesítendő állattartó telep kivitelezésének tervezése. A telep 130 anyatehén, továbbá ezek egy és két éves szaporulatának tartását hivatott majd ellátni.

2015 év végén elkészítettük az Agrár-környezetgazdálkodási Programba benyújtott pályázatunkat. A programban 672 hektár szántóterülettel, és 1012 hektár gyepterülettel kívánunk részt venni. Reményeink szerint 2017 évtől kezdődően a programból befolyó támogatási összeg enyhíteni fogja a területalapú támogatási rendszer átalakítása miatt kieső bevételek okozta pénzügyi nehézségeket. Szintén év végén megkezdtek a felkészülést a tenyésztőszervezetekkel együttműködve az állatállományra alapozott támogatási rendszerekben történő részvételre.

Mezőgazdasági gépparkunk jelentősen bővült 2015. évben. Mezőgazdasági KEOP pályázat keretében beszerzésre került 3 db Deutz Fahr típusú traktor, 1 db Dieci gémes rakodó, valamint fűkaszák, bálázók, rendsodrók, és pótkocsi. Sajnos a pályázati eljárás rajtunk kívül álló okokból történő elhúzódása miatt a gépek szállítása 2015 őszére csúszott, így a gyepterületkezelési tevékenység munkacsúcsán a gépek még nem álltak rendelkezésre.

Látható, hogy Igazgatóságunk területkezelési tevékenységében a bér munka mellett egyre nagyobb szerepet kap a saját gépekkel végzett munka is. Ehhez kapcsolódóan a Területkezelési Osztály részére komoly feladatot jelentett a gépjármű vezénylésének, bizonylatolási- és elszámolási gyakorlatának a kidolgozása, működtetése, a szükséges szervizelések, alkatrész beszerzések koordinálása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A 2015-ben elvégzett kezelési tevékenységeket tájegységenként az alábbiakban mutatjuk be:

Nyugat-bükki Tájegység

A tájegységben jellemzően gyepterkezelési feladatok jelentkeztek 2015-ben, amelynek jelentős részét akorábbi KEOP pályázat keretében folytatott élőhely-rekonstrukciók további kezelése, fenntartási munkái tették ki. Az elvégzett szárazzúzásokat, kaszálást saját gépparkunkkal hajtottuk végre. A fenntartási munkák keretében a felsőtárkányi Barát-réten, a bükkzsérci Ortás-réten, a cserépfalui Perpác-réten, az Oszla réten valamint Túr bucka környezetében a helyreállított rétekről a szénát értékesítettük helyi állattartó gazdálkodónak, összességében 18,5 hektárról. A rétre begyalogló erdő további térnyrésének megakadályozására szárazzúzásokat végeztünk a rétek szegélyében. Az Oszla réten, az itt lévő tájházunk közvetlen környezetében kézi kaszálást végeztünk.

A tájegység területén a lezárt KEOP pályázatok utánkövetése az egri Ostoros-völgyben, valamint a cserépfalui Hidegkúti legelőn saját gépekkel végeztük a szárazzúzási munkákat. A Hidegkúti legelő visszacserjésedésének megakadályozására sikerült megállapodnunk egy helyi állattartó gazdálkodóval, aki kecske- és juh állomány legeltetésével végzi el a természetvédelmi területkezelési feladatokat.

Kelet-bükki Tájegység

A Kelet-bükki Tájegységben a kisgyőri Vár-völgyben lévő rét kezelését a korábbi évekhez hasonlóan a széna lábon történő értékesítésének formájában oldottuk meg idén is.

További kezelési tevékenységet a szórványos elhelyezkedés, a terep adottságok, és a munka jellege miatt közmunka program keretében valósítottunk meg. Régi gyümölcsfajtákat megőrző gyümölcsösök rekonstrukciója keretében Cserépváralja 0133 hrsz-on, és Tard 0196/4 hrsz-on cserjeirtást, gyümölcsös ápolást végeztünk. Legelő rekonstrukció keretében a Tard 0196/5 hrsz-on kézi cserjeirtást, sarjleverést, és kézi kaszálást végeztünk. Invazív növényfajok (japán keserűfű, selyemkóró) irtása a Tard 0196/4 hrsz-on történt 0,5 hektáron.

Dél-borsodi Tájegység

A tájegységen belül a saját kezelésben lévő területek kis mértékben változtak az előző évihez képest. Sikeresen zárult haszonbérleti pályázati eljárások következtében a hosszú távon nem saját kezelésre tervezett területeket sikerült haszonbérbe adnunk. 2015-ben egységes kérelemre 1039,88 hektár gyept, és 96,42 hektár szántót adtunk be.

A Kenyérváró-tanyában kialakításra került a nyári szállás alapja, így a területen a Furuioso-North Star lóállománnyal a legeltetést meg tudtuk kezdeni nyár elején.

A Batúz-tanya átadása, és benépesítése 2015 szeptemberében történt meg, így a lóállomány, valamint a magyar merinó állomány elhelyezésre került a tanyában. Az átadás után megérkeztek a szintén pályázatból vásárolt erő- és munkagépek. 3 darab Deutz Fahr traktor, valamint kaszák, bálázó, gémes rakodó állt szolgálatba Igazgatóságunkon. Az új gépparkkal a 2016-os évben már hatékonyabban tudjuk a gyepterkezelési feladatainkat ellátni. A szántóföldi kezelések az élőhelyek fenntartásán túl elsősorban a tájegység állatállományának takarmány szükségletét voltak hivatottak kielégíteni. A 29,02 hektárnyi régebbi telepítésű lucernánk mellé sikerült 19,75 hektár lucernát eltelepíteni, amely a száraz időjárás ellenére megfelelően beállt. 35,23 hektáron termesztettünk zabot, mely a vártnál jobb termést hozott, hektáronként mintegy 30 mázsa szemtermést sikerült betakarítani, és elhelyezni a Batúz-tanya termény tárolójában. A zab tarlóját nem munkáltuk el aratás után, így a kizöldült tarlón récefélék és más madárfajok több száz és ezres csapatai, illetve, mezei nyulak találtak magunknak táplálékforrást. 12,42 hektáron vetettünk kukoricát, amiről sajnos a tenyészidőszakban jelentkező rendkívüli száraz időjárás miatt nem tudtunk termést betakarítani, így a szárazzúzott kukorica tarló táplálkozóhelyként szolgált egyes madárfajok és rágcsálók, illetve a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

rágcsálók pedig ragadozómadarak és baglyok (kuvik, erdei és réti füles bagoly) számára. A kukorica vetésben jelentős károkat okozott a terület vaddisznó állománya is, melyet vadkár-elhárító vadászatokkal igyekeztünk mérsékelni.

AKG pályázatba 92,24 hektár szántóterületet nyújtottunk be a „Magas Természeti Értékű területi lehatárolás, szántó alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)” tematikus előírás csoportba, további 452,23 hektár gyepterületet pedig a „Magas Természeti Értékű területi lehatárolás, gyepterület védelmi előírásokkal (Zonális)” tematikus előírás csoportba.

A nádas területek kezelését az év végi csapadékos, fagymentes időjárás rendkívüli módon megnehezítette, egyes helyeken teljesen lehetetlenné tette.

Tarna-Lázberc Tájégség

Szentdomonkoson mintegy 4 hektár, korábban szántóként (vadföld) hasznosított terület gyepké visszaalakítása folyik. A területen saját géppel végeztünk kaszálást. A kaszálék jelenleg vadtakarmányozásra volt alkalmas, de a terület gyepké alakulása kedvező ütemben halad, 2016-ban várhatóan réti széna kaszálása történhet a területéről. A tájégségben KEOP pályázat keretében élőhely rekonstrukció történt 2015-ben, melynek keretében a Tarnavidéki TK területén Borsodszentgyörgy és Bükkszenterzsébet községek határában, valamint a Lázberci TK területén Uppony, Borsodbóta és Bánhorváti határában fakitermelést, cserjeirtást, szárazúást, kaszálást, fűavar eltávolítást, akácinjektálást végeztünk. 2016-tól kezdődően a területen saját gépekkel fog történni a fenntartási tevékenység. Ezen felül a Borsodszentgyörgy 0111 helyrajzi számon, a Palinai gyümölcsösben a tavaly eltelepített csemeték ápolása, szárazúás, kerítésjavítás, valamint kézi kaszálása és fakivágás történt. A gyümölcsösből megtörtént az alma betakarítása, mintegy 7,6 t termést sikerült leszüretelnünk. Az almából „Nemzeti Parki Termék”-ként pálinka készült. Tarnaleleszen nem saját vagyongazdálkodásban lévő területen 1,72 hektáron védekeztünk özönnövények terjedése ellen.

Mátrai Tájégség

A tájégség életében fontos előrelépés volt, hogy immár teljes működési évet zárhattunk a 2014 végén létesített parádi állattartó telepünk életében. A hortobágyi fekete rackákkal kezdetként benépesített telepre áprilistól kezdődően Romániából (Erdélyből és Moldvából) vásárolt kárpáti borzderes szarvasmarhákat állítottunk be, összesen 10 nőivarú állatot, melyek 3 borjúval érkeztek. Az év végére, továbbá 2016 januárjára az állomány tovább bővült, 5 borjú született a magyarországi karanténtelepen vemhesült anyatehenektől.

A kárpáti borzderes fajta az időjárás viszonyosságainak ellenálló, ridegtartásra alkalmas, könnyen kezelhető, kisebb testű fajta, ami a parádi hegyi legelők fenntartásához, a hortobágyi rackákkal történő legeltetést kiegészítve ideális.

A fajta a Kárpát-medencében őshonosnak, vagy régen honosultnak tekinthető. Ezidáig kizárólag Magyarország vállalta fel a kárpáti borzderes génmegőrzésének érdekében végzett tevékenységet.

Az Igazgatóság által kezdeményezett beszerzés célja a terület fenntartásának legideálisabb módja mellett az volt, hogy a fajta tartásával csatlakozzunk a Debreceni Egyetem által mentorált génmegőrzési programhoz, együttműködésünkkel segítsük az őshonossá nyilvánítás folyamatát.

A tájégségben fekvő, mintegy 40 hektár saját kezelésű gyepterület egyik felén, Parád környékén az állatállomány legeltetését végeztük, másik felét, a mátraszentimrei, magasabban fekvő fajgazdag hegyiréteket pedig kaszálással hasznosítottuk a szálastakarmány biztosítása érdekében. Az elmúlt évek tapasztalata alapján számítottunk arra, hogy a mátrai hegyiréteken a szénahozam kiegyenlítetlen lesz, és a telep éves szinten szálastakarmányból kiegészítésre szorul majd. A felmerülő szükségletet a nógrádi, valamint a Dél-hevesi gyepterületeinkről biztosítottuk. A

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

szükséges abraktakarmány mennyiség, valamint az alomanyag teljes egészében a sarudi termelésből származik.

Sajnálatos módon, december végén kóbor kutyák hatoltak be a telepre és megtámadták a rackajuhokat. A kutyák okozta harapásokból eredő mechanikai sérüléseken túl a sokk, valamint a kimerülés következtében jelentős mértékű pusztulás következett be, a 69 egyedből álló állományunk 25 egyeddel, 44 egyedre csökkent.

Az esemény kapcsán a telepet érintő korábbi biztonsági intézkedéseket felülvizsgáltuk és fokoztuk, megterveztük a telep bekerítését, a kivitelezés folyamatban van.

Tarnaszentmárián, a Verpeléti Vár-hegyen 1.800 négyzetméteren idén is elvégeztük a korábbi években megkezdett cserjeirtást. Ennek eredményeként a védett és közösségi jelentőségű növényfajokban gazdag gyepterület stabilizálódik, a virágzó egyedek száma sokszorosa a kezelés megkezdése előtti állapothoz képest.

Dél-hevesi Tájegység

A tájegységben az előző évek tapasztalatai alapján folytattuk a természetvédelmi területkezelési tevékenységünket.

2015-ben az agrártámogatások összegének jelentős csökkenésével kellett számolnunk a tájegységet érintően is.

A 2009-2014-es Agrár-környezetgazdálkodási pályázati ciklusban 514 hektár szántóterülettel vettünk részt. 2015-ben a program keretében benyújtott terület jelentősen megnőtt. A „Magas Természeti Értékű területi lehatárolás, szántó alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)” tematikus előíráscsoportban 580 hektár, a „Magas Természeti Értékű területi lehatárolás, gyepterület alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)” tematikus előíráscsoportban pedig 560 hektár területet illetően veszünk részt a pályázatban.

A sarudi tűzokkíméleti területen mintegy 530 hektáron folytattunk szántóterületi növénytermesztést a tűzokkíméleti és táplálkozási igényeihez igazodva valamint az ökológiai elvárásokat figyelembe véve.

A sarudi tömböt kiegészítve Dormánd, Tarnaszentmiklós, Pély és Poroszló község határait a további 1100 hektár saját kezelésű szántó- és gyepterületünk termésmennyiségei a Dél-hevesi szürkemarha állomány abrak- és szalaktakarmány igényét teljes mértékben fedezni tudták, emellett a Dél-borsodi, Mátrai és Nógrád-Ipoly Tájegységben található állatállomány takarmányellátását is innen egészítettük ki.

A már meglévő, tarnaszentmiklósi, nőivarú szürkemarha állományunk mellé az év elején 3 tenyészbikát vásároltunk, ezáltal már van esélye megvalósulni az állomány növelésére irányuló törekvésnek. Az állatokat a tradicionális időpontban, április 21-én hajtottuk ki az ottani legelőkre. A legeltetést az összességében mintegy 450 hektárnyi legelőnkön szakaszosan, pásztroló módon végeztük, beépítve a Kékvércse LIFE projektben vállalt kísérleti jellegű legeltetés kötött paramétereit is.

A fennmaradó gyepterületeink közül mintegy 160 hektáron kaszálást folytattunk, ahol takarmányozási céllal bálákat készítettünk, további, az állattartó telep közelében fekvő 130 hektár területet pedig vegyesen, legeltetéssel és kaszálással egyaránt hasznosítottuk.

Az állatokat a megszokott módon, november közepén hajtottuk be a téli szállásra további takarmányozásra.

A szántóterületi növénytermesztési feladatokat valamint a gyepek kaszálását az előző évekhez hasonlóan közbeszerzési eljárás keretében kötött keretszerződések alapján, vállalkozóval végeztettük el.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A 2014 őszen vetett őszi búza és őszi káposztarepce termésmennyiségét teljes egészében értékesítettük. Az őszi búza ebben az évben rendkívül magas, 4 tonna feletti hektáronkénti termés hozamot produkált, ami jelentős bevételt hozott az Igazgatóság számára.

Az itteni, valamint a batúzi és parádi állatállományunk abraktakarmánnyal történő ellátását célozva ebben az évben tavaszi zabot és kukoricát, ősszel újdonságként rozst és őszi árpát vetettünk.

A zab és a kukorica termés hozama jelentős mértékű vadkár miatt nagymértékű visszaesést mutatott, a rozst és az őszi árpa terméseredményét pedig a 2016 nyarán fogjuk látni.

2015-ben a napraforgó vetésterületét megkétszerezettük, ezáltal a tájegységek, valamint a közintézmények téli madáreleséggel történő ellátásán túl, értékesítés útján jelentős bevételt is realizáltunk az Igazgatóságnak.

A 2015-re tervezett lucernatelepítés 50 hektár helyett 37 hektáron valósult meg a bizonytalan tavaszi időjárási körülmények okán, így összességében mintegy 200 hektár lucerna termőterülettel tud a tájegység hozzájárulni az állataink takarmányozásához.

Tarnaszentmiklós és Pély község határában a Pély-Ludas élőhely-rekonstrukció folyamán kiépített gátrendszer, valamint műtárgyak területét és azok közvetlen környezetét kézi gyalogmunkában közfoglalkoztatottak kaszálással tartották karban, akiket az év során a vagyonkezelésünkben lévő területeken az inváziós és tájidegen fajok irtásába is folyamatosan bevontunk.

Nógrád-Ipoly Tájegység

A tájegységben 2015 tavaszán befejeződtek a „Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein” című KEOP projekt Kelet-Cserhát TK-t érintő élőhely-rekonstrukciós munkálatai. Ennek keretében mintegy 330 hektár gyepterületen történt szárúzás, cserjeirtás és fakitermelés.

A pályázatban foglalt, valamint a további saját használatban lévő, kötelezettségvállalással érintett gyepterületünk természetvédelmi célú fenntartásában mérőföldkövet jelentett a tavalyi évben beszerzett géppark használatba vétele és beállítása a területkezelési tevékenységünkbe. A 3 erőgépet és a hozzájuk tartozó adaptereket, a szállításukhoz szükséges Unimog teherautót pótkocsival, önjáró kaszát és kézi eszközöket tartalmazó, továbbá a gyepterületi igények kiszolgálására alkalmas gépsort szintén pályázati forrásból vásároltuk.

A gépeink tárolásának és szervizelésének helyszíne az erre a célra, Garábon megépített gépszín és a hozzá tartozó udvar.

A saját gépeinkkel elvégezett munkán túl olyan típusú területkezelési tevékenységre is igény keletkezett az év során, aminek végrehajtására a gépeink nem alkalmasak, vagy pedig kézi munkaerővel célszerű a megvalósításuk. Ennek okán erdészeti szárúzásra, valamint kézi cserjeirtásra vonatkozóan eredményes közbeszerzési eljárást folytattunk le. Az említett, vegetációs időn kívül végzendő munkákat a vállalkozó szeptemberben megkezdte, azonban az év végi csapadékos időjárás miatt ezek 2016-ra áthúzódnak.

A korábbi évekhez hasonlóan közfoglalkoztatottjaink ebben az évben is nagymértékben hozzájárultak az inváziós növények (parlagfű, selyemkóró, fehér akác) visszaszorításához, valamint az idegenforgalommal érintett területek hulladékmentesítéséhez.

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen több helyszínen folyamatos kezelői feladatot láttunk el. Ezek keretében folytatódott a Holya-tanya környékén található öreg gyümölcsös felújítása, a vizes élőhelyek fenntartása, valamint az erdei tisztások kezelése is. Özönnövények visszaszorítására a közeli litkei Csádalj és az ipolytarnóci állattartó telep térségében került sor. Az év eleji bozótirtás után háromszori kaszálás és a széna összegyűjtése történt meg a mozaikos biotópok fenntartása érdekében.

Az élőhelyek mellett jelentős feladatot jelentett a bemutatóhely infrastruktúrájának állagmegőrzéséhez kapcsolódó munkák elvégzése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

2014 végén az ipolytarnóci hortobágyi racka juh állományunk egy részét a parádi állattartó telep benépesítésére elszállítottuk. Az Ipolytarnócon maradt egyedek létszáma az. év elején 23 ról indult. Az év során 3 bárány született, egy holt ellés történt, 5 selejt kos egyed felhasználásra, 10 selejt kos egyed pedig értékesítésre került. Így az év végi záró állománylétszám 11 racka egyed volt. A fajtabemutató tevékenység az Ipolytarnócon maradt állatokkal továbbra is megvalósul.

Ebben az évben született döntés a nemzeti parkok feladatvállalásáról az ősi magyar kutyafajták génmegőrzésére irányuló tevékenységben, melynek eredményeképpen Ipolytarnócon a puli fajta került előtérbe. Az év végére egy fekete törzskönyves puli párt szereztünk be, erősítve ezzel a génmegőrzésben vállalt szerepünket.

A **Hollókői Tájvédelmi Körzetben** található tanösvények fenntartása a járhatóság és hulladékmentesítés biztosítására szorítkozott az andezit telér kőbánya bemutatóhely közelében.

A sérült és elhasználódott bemutató táblák és táblatartó szerkezetek egy részét eltávolítottuk, pótlásukra forráshiány miatt nem került sor. Azonban pályázati terv készült a tanösvény-hálózat felújítására, az önkormányzati fenntartású új tanösvényhez, a Váralja ösvényhez és az Ipoly-Erdő által működtetett erdei játszótérhez történő kapcsolásra.

A vár alatti rehabilitált fás legelő bemutatására 5 db új ismertető táblát helyeztünk ki, melyek az új nyomvonalevezetésű Holló ösvény által kapcsolódnak majd a tanösvény hálózat korábbi információs elemeihez.

A fás legelő fenntartása az eredményesen lebonyolított haszonbérleti eljárásnak köszönhetően hosszútávon biztosított.

3.4. Terület nélkül, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Védelemre tervezett mesterséges üregek	7	0

3. 4.1. Védett mesterséges üregek

A természetvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek védetté nyilvánításáról szóló 63/2015. (X. 16.) FM rendelet alapján 7 mesterséges üreg vált védetté igazgatóságunk működési területén.

	Név	Település	Bejáratnak helyt adó ingatlan helyrajzi száma	Bejárat koordináta	
				EOV X	EOV Y
1.	Antal-táró	Recsk	056/1	287021	726343
2.	Béke-táró	Parádsasvár	023/1	285963	717588
3.	Denevér-táró	Szarvaskő	05/22	293812	746570
4.	Ezüstbánya-táró	Gyöngyösoroszi	029/1	281012	711388
5.	Etelka I. táró	Parád	02	287060	725770
6.	Vizeslyuk-táró I.	Mátrászentimre	034/17	284024	709942
7.	Y-táró	Miskolc III. kerület	01049	305563	766778

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

- **Erdőrezervátum**

A működési területünkön 10 erdőrezervátum található. Az erdőrezervátumok magterületén erdészeti beavatkozás nem folyik. Az erdőrezervátumok védőzónájában a Magyar Nemzeti Erdőrezervátum Bizottság kezelési irányelvei alapján a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok érvényesítésére törekszünk. Eljárásrendi hiba miatt két erdőrezervátum védőzónában véghasználatra került sor az elmúlt évben.

Ez az eljárásrendi hiba az az általunk már sokszor jelzett probléma, hogy az erdőtervezések folyamatában jogalkalmazási probléma tapasztalható. A körzeti erdőtervek ugyanis úgy kerülnek jóváhagyásra, hogy az abban megállapított jogok és kötelezettségek ellentétesek az ERDŐGAZDÁLKODÁSRÓL SZÓLÓ 2009. ÉVI XXXVII. TÖRVÉNY 22.§ (1), 24.§ (1), (3), (4) bekezdéseivel, ill. A TERMÉSZET VÉDELMÉRŐL SZÓLÓ 1996. ÉVI LIII. TÖRVÉNY 5.§ ÉS 31.§ szakaszaival.

Az idézet jogszabályhelyek alapján tervezhető ugyan védett természeti területen lévő erdőben erdőgazdálkodási beavatkozás gazdasági célból is, azonban az nem lehet kedvezőtlen hatással a védett erdőterületeken folyó erdőgazdálkodás elsődleges céljára: a természetvédelemre. Amennyiben e fő feltétel teljesül, úgy az Erdőterv rendelet rendelkezései szerint lehet megtervezni, ill. végrehajtani az adott erdőgazdálkodási beavatkozást. A gyakorlatban azonban úgy tervezik meg az adott beavatkozásokat, hogy nem vizsgálják annak hatását az erdő rendeltetésére.

Ebből következően – minimális eltéréssel – a gazdasági rendeltetésű erdőkben alkalmazott keretek között folyik a gazdálkodás a természetvédelmi erdőkben is, aminek a módosítására csak eseti jelleggel, részletes indoklás kíséretében van mód – amennyiben azt a gazdálkodó és az erdészeti hatóság is elfogadja. Így olyan célok nem teljesülnek, mint pl.: a biológiai sokféleség megőrzése, esetleges fejlesztése; a védett állatok és növények élőhelyének megóvása, életfeltételeinek biztosítása – hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Fokozottan jelentkezik ez a probléma az erdőrezervátumok védőzónájában, amelyek feladata a magterület zavartalan biológiai folyamatainak biztosítása, azonban jogi státuszuk „pusztán” védett terület. A fent leírt gyakorlat (jogalkalmazási probléma) miatt ezért a gyakorlatban bármilyen fahasználatot megtervez(het)nek és megvalósítanak a védőzónákban – függetlenül a nevesített feladatuktól –, amik így egyáltalán nem töltik be az erdőrezervátumokban nekik szánt feladatot.

- **Nemzeti Ökológiai Hálózat**

A településrendezési tervek készítésével párhuzamosan az ökológiai hálózat elemei 2015-ben is az érintett tervezési egységben a KÜVET-hez lettek igazítva. Az országos ökológiai hálózat külterületi helyrajzi számokhoz történő igazítása az alábbi településeken történt meg 2015-ben: Andornaktálya, Arló, Berente, Böcs, Egerszalók, Gyöngyöstarján, Hejőpapi, Hernádkak, Hernádnémeti, Jobbágyi, Kazincbarcika, Kisköre, Mezőnyárad, Noszvaj, Szakáld, Szécsény, Taktaszada, Tard, Tiszakeszi, Tiszatardos, Tiszaújváros, Varbó.

Az adatok pontosítása során – az elmúlt évben végzett felmérések alapján - egyes területek (pl. intenzíven használt szántók, szőlők, beépített területek) kikerültek, míg a legutóbbi módosítás óta eltelt időszakban feltárt természeti értékeket magukba foglaló területeket a hálózat részévé tettük.

Összességében az Nemzeti Ökológiai Hálózat össz-kiterjedése lényegesen nem változott, kiterjedése a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 463.041 ha, ebből magterület 232 233 ha, ökológiai folyosó 115 194 ha, puffer terület 115 614 ha.

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez 4 Magas Természeti Értékű Terület tartozik részben, vagy egészében.

Borsodi Mezőség MTÉT

Teljes területe 121.104 ha, melyből a támogatható terület 70.758 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 49%.

Bükkalja MTÉT

Teljes területe 18.372 ha, melyből a támogatható terület 13.110 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 19%.

Hevesi-sík MTÉT

Teljes területe 61.626 ha, melyből a támogatható terület 57.523 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 84%.

Taktaköz MTÉT

Teljes területe 39.206 ha, melyből a támogatható terület 27.189 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 58%.

A területek végleges lehatárolása az MVH részéről 2016 tavaszára várható, a fenti adatok ezért tájékoztató jellegűek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Növényfajok genetikai vizsgálata: Magyarföldi husáng (<i>Ferula sadleriana</i>) Bükk: Bélkő, Upponyi-hegység	500	Dr. Sramkó Gábor	Határidő: 2016. 03. 16.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat
2	Barlangok kataszterezése, járatok felszín alatti meghatározása, barlangok természetvédelmi alapállapot felvétele	1913,6	Barlangkutató és természetvédő egyesületek, Kft.-k, magánszemélyek	Kutatásokkal összefüggően a barlangbejáratok rekonstrukciója, lezárások helyreállítása, 2152 m barlangjárat felszín alatti meghatározása és térképi ábrázolása. A teljesítés áthúzódik 2016-ra.	Elemi költségvetés, saját felmérések, kártalanítási keret
3.	Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására illetve a tevékenységhez köthető járulékos munkákra, eszközbeszerzésre	843	Kft.-k, egyesületek, beszállítók	Kutatásokkal összefüggően kötél beszerzése, barlangajtók javítása, barlangajtókhoz való lakatok vásárlása, műszerek beszerzése. egyes megrendelések teljesítése áthúzódik 2016-ra.	Elemi költségvetés
4.	Egyedi tájértékek felmérése	394	vállalkozó	4 település egyedi tájértékeinek felvétele (2014-es keret, 2015. április 30. zárással)	Saját felmérések
5.	Egyedi tájértékek felmérése	400	vállalkozó	4 település egyedi tájértékeinek felvétele (2015-es keret, 2016. április 30. zárással)	Kártalanítási keret

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására illetve a tevékenységhez köthető járulékos munkákra, műszerbeszerzésre 2015-ben 834.000 Ft-ot használtunk fel, illetve kötöttünk le, melyek teljesítése részben áthúzódik 2016-ra (lakatok beszerzése, illetve ajtók javítása). További 1.913.600 Ft-ot használtunk fel a kártalanítási keretből barlangtérképezésre illetve poligonhálózat felvételre, mely teljesítés 2016. április 20-ig esedékes.

A közhiteles barlangnyilvántartás kialakítására 2014. évi pénzügyi lehetőségeinkből 915 m barlangjárat felszín alatti meghatározására kötöttünk szerződést, melyek 2015. május 31.-ig készültek el.

2015-ben három barlang ajtajának javítására kötöttünk szerződést saját kereteink terhére, ugyanakkor egy barlang lezárását készítettük el a Svájci Alap pályázatán nyert pénzügyi keret felhasználásával (István-lápai-barlang).

A források közhiteles nyilvántartásának felülvizsgálatát folyamatosan végeztük. 2015-ben új forrás felmérése nem történt.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
1.	Széleslevelű harangvirág <i>Campanula latifolia</i> (Cserépfalu Hór-völgy, Bükkzsérc Hosszú- völgy, Répáshuta Tebe, Balla-völgy)	20	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
2.	Kisfésztkű aszat <i>Cirsium brachycephalum</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	50	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
3.	Korai szegfű <i>Dianthus plumarius ssp.</i> <i>praecox</i> (Bélkő, Jegető-völgy)	20	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya növekszik	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
4.	Piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	25	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
5.	Kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	25	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
6.	Kornis tárnics <i>Gentiana pneumonanthe</i> (Miskolc: Nagymező, Gyöngyöspata: Király- rét)	15	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya csökken	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
7.	Szibériai nőszirm <i>Iris sibirica</i> (Bükk: Kismező)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya stabil	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
8.	Heverő iszapfű <i>Lindernia procumbens</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	50	BNPI dolgozói	A növényfaj jelenlétét az idei évben nem észleltük	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
9.	Struccpáfrány <i>Matteuccia struthiopteris</i> (Somoskőújfalu)	10	Lantos István (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
10.	Légybangó <i>Ophrys insectifera</i> (Miskolc- Ómassa: Jávor-hegy, Hevesaranyos)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya ingadozó	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
11.	Leánykökörcsin <i>Pulsatilla grandis</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	25	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
12.	Janka-tarsóka <i>Thlaspi jankae</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	25	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
13.	Gömböskosbor <i>Traunsteinera globosa</i> (Cserépfalu: Kis-rét, Nagyvisnyó: Bálvány- rét, Csalánosi-parkoló, Faktor-rét, Fodor-rét, Huta-rét, Kis-Huta-rét, Szilvásvár: Fekete- sár-rétek, Keskeny-rét, Mohos-töbör, Zsidó- rét, Miskolc: Hosszú-rét, Kecskeláb-rét, Kurta-bérc, Menyecske-töbör, Nagymező, Sugaró, Varbó: Csókás-rét, Bátonyterenye: Lengyendi-Galya, Mátraszentimre: Kút-hegy, Mlaki, Sípályák, Piskés-legelő, Mátraszentistván: Sípálya, Szuha: Sípálya)	40	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya ingadozó	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
14.	Nagygomba közösségek monitorozása (Bükk Őserdő erdőrezervátum)	250	Dr. Benedek Lajos Krisztián	Határidő: 2016.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
15.	Kárpáti mészkősziklagyp (<i>Campanulo divergentiformis-Festucetum pallentis</i>) társulás monitorozása (Szarvaskő: Pyrker-szikla)	80	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
16.	Szőrőfügyep (<i>Festuco ovinae-Nardetum</i>) társulás monitorozása (Miskolc: Nagymező)	80	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
17.	Pacsirtafüves szálkaperjerét (<i>Polygalo-Brachypodietum</i>) társulás monitorozása (Szilvásvárad: Aszaló-hegy)	80	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
18.	Lőszpusztarét (<i>Salvio nemorosae-Festucetum rupicolae</i>) társulás monitorozása (Tard: Szekrényes)	80	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
19.	Cseres-kocsánytalan tölgyes (<i>Quercetum petraeae-cerris</i>) társulás mintahármasainak monitorozása (Vár-hegy erdőrezervátum)	450	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 495 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
20.	Salgóbánya kvadrát (O5x5_042) élőhelytérképezése	317	Pozsonyi András (BNPI)	Határidő: 2016.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
21.	Borsodi Mezőség kvadrát (T5x5_063) élőhelytérképezése	750	Zales Bt.	Határidő: 2016.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése
22.	Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , aranyvessző <i>Solidago spp.</i>) monitorozása (Salgóháza)	40	Pozsonyi András (BNPI)	Határidő: 2016.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajok populációinak állománybecslése
23.	Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása (BMTK)	40	Zales Bt.	Határidő: 2016.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajok populációinak állománybecslése
24.	Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal (Tiszakeszi: Nádas 3270-2002, Novaj: Ostorosi-rét 40A0- 2003, Bátor: Szónya 5130-2006, Felsőtárkány: Mész-völgy 6190-2007, Szilvásvár: Dobogó- tető 6210-2016, Eger: Nagy-Eged 6240-2016, Kerecsend: Lógó-part 6250-2003, Feldebrő: Nagy-Legelő 6260-2001, Füzesabony: Denár- dűlő 6410-2001, Bükkzsérc: Hosszú-völgy 6430-2020, Füzesabony: Nagy-Alsó-dűlő 6440- 2011, Bátor: Nagyasszó-völgy 6510-2009, Felsőtárkány: Hereg-rét 6520-2001, Sirok: Nyírjes-tó 7140-2003, Mátraszentimre: Mlaki 7230-2005	600	Dr. Vojtkó András (EKF)	Natura2000 gyepek növénytakarások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapon kitöltése megtörtént	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Natura 2000 növénytakarások változásának nyomon követése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
25.	Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal Karancslapujtó: Ivánka-hegy 9110-2001, Karancslapujtó: Kápolna-hegy 9110-2003, Salgótarján: Salgó 9150-2011, Salgótarján: Kis-Salgó 9180-2018, Salgótarján: Mese- völgy 91E0-2015, Tiszaújváros: Kisfaludi- erdő 91F0-2001, Karancsberény: Vinter 91G0-2003, Salgótarján: Földház-tető 91H0- 2028, Karancsalja: Ivánka-hegy 91M0-2039	90	Pozsonyi András, Kalmár Zsuzsa (BNPI)	Natura2000 erdős növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapon kitöltése megtörtént	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése
26.	Védett és közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése Felsőtárkányi erdőtervezési körzet	250	Üröm Egyesület	Határidő: 2016.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
27.	Közösségi jelentőségű lepkefajok (Anker- araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia quadripunctaria</i>) felmérése Mátrai TK, Hevesi Füves Puszták TK, Karancs-Medves TK, Borsodi Mezőség TK, Bükki NP	100	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István, Magos Gábor (BNPI)	A lepkefajok újabb populációi kerültek felvételre (Anker-araszoló: Mátra, Kisnána: egyedszám nem csökkent. Sztyeplepke, Kerecsend: két éven keresztül nem észlelhető, 2015-ben jelentős egyedszámban előkerül. Magyar tavaszi-fésűsbagoly: több új populációja vált ismertté.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, egyes populációk állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
28.	Védett és közösségi jelentőségű lepkefajok felmérése Nyugat-Cserhát	250	Fóti boglárka Alapítvány	Határidő: 2016.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
29.	Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása (országos) (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , magyar tavaszi- fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , villányi télibagoly <i>Polymixis rufocincta</i> , budai szakállasmoly <i>Glyphypteryx loricatella</i> , vértesi csuklyásbagoly <i>Cucullia mixta</i>)	2850	Korompai Tamás (koordinátor)	Határidő: 2016.05.15. Részeredmények: a villányi <i>télibagoly</i> szársomlyói elterjedésének feltérképezése. A faj életmódjának kutatása terén jelentős eredmény, hogyan nevelési kísérletben sikerült információkat szerezni a fejlődési alakokról és a tápnövényről. <i>Vértesi csuklyásbagoly</i> : nem sikerült észlelni a fajt a korábbi élőhelyein.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, egyes populációk állománybecslése
30.	Nedves élőhelyeken előforduló közösségi jelentőségű lepkefajok országos monitorozásának koordinációja, jelentés összeállítása	4700	Ilonczai Zoltán (koordinátor)	Határidő: 2016.05.20.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
31.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyú fajok (álolaszsáska <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> , fűrészlabú szöcske <i>Saga pedo</i> , magyar tarsza <i>Isophya costata</i> , pusztai tarsza <i>Isophya modesta</i>) felmérése (Tepke, Bézma, Szandai Várhegy, Szentkúti Meszes-tető, Sóshartyán)	500	Dr. Szövényi Gergely	Határidő: 2016.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
32.	Eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>) monitorozása (Szarvaskő, Bélkő)	200	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Határidő: 2016.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
33.	Pannon gyík monitorozás (Kozárd, Szarvaskő)	50	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
34.	Országos Ürgemonitorozó Akció (Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér)	10	Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A faj populációinak állományai csökkenést mutatnak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
35.	Pelemonitorozás (Kerecsendi erdő)	25	Sasvári János (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
36.	Pelemonitorozás (Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető)	100	Szikra-Szabó Bt.	Határidő: 2016.04.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
37.	Ritka és telepesen fészkelő madárfajok felmérése	400	BNPI őrszolgálat	Határidő: 2016.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
38.	Ragadozómadarak felmérése (országos)	2300	Magyar Madártani Egyesület	Határidő: 2016.03.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
39.	Patakcsiga felmérése (Bükk hegység)	300	Farkas Roland	Határidő: 2016.04.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
40.	Egyenesszárnyárnyú közösségek monitorozása (Nagyvisnyó: Háromkő, Tard: Szekrényes)	240	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Határidő: 2016.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Egyenesszárnyú közösségek fajkompozíció- vizsgálata
42.	Gyöngybagolyköpetek gyűjtése és kisemlős- határozás bagolyköpetből (Bükkalja, Borsodi Mezőség)	450	dr. Estók Péter (EKF)	Határidő: 2016.04.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Kisemlősfajok populációinak állománybecslése
43.	Földvár kataszterezés	950	Egyéni vállalkozó	A Kelemenszéke változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségei felmérése és újonnan felfedezett objektumok felmérése. (2014-es keret, 2015. április 30. zárással)	Kártalanítási keret	A kunhalom- és földvárkataszterbe felvett objektumok újra vizsgálata

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
44.	Kunhalom, földvár kataszterezés	600	Egyéni vállalkozó	7 földvár és 5 kunhalom változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségei felmérése. (2015-es keret, 2016. április 30. zárással)	Kártalanítási keret	A kunhalom- és földvárkataszterbe felvett objektumok újravizsgálata
45.	Alapszelvények felmérése	700	Egyéni vállalkozó	10 alapszelvény	Kártalanítási keret	Védetté nyilvánítás előkészítése, kezelési terv elkészítése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) szakmai irányítását a Földművelésügyi Minisztérium keretében működő Irányító Központ végzi. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság alkalmazásában álló koordinátor a kidolgozott protokollnak megfelelően készít tervet és végzi el – illetve megbízott kutatókkal végezteti - a feladatokat. 2015-ben az alábbi feladataink voltak: 13 védett és 4 inváziós edényes növényfaj monitorozása, gombaközösségek, gerinces (*ürge, pannon gyík, madárfajok, kisémlősök, denevérfajok, pelefajok*) és gerinctelen állatfajok (*patakcsiga, egyenesszárnyúak, lepkék, bogarak*), valamint 2 élőhely-térképezési kvadrát (Salgóbánya, Borsodi Mezőség) és 5 növénytársulás monitorozása.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

TIR-be betöltött adatok

- *Védett objektumok modul*
- Újabb egyedi tájérték kataszter (TÉKA) adatok

Betöltésre előkészített adatok

NBmR élőhelytérképezési kvadrátok 2011. évi adatai

4.4. Jelentési kötelezettség

Nemzeti jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk (éves madárjelentés, NBmR feladatok jelentése)

A Natura 2000 területek hivatalos adatlapjainak (Standard Data Form) éves felújítását elvégeztük.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Kerecsendi-erdő TT	119,6	elkészült	elkészült	elkészült
2	Bükk Nemzeti Park	42.269	elkészült	elkészült	elkészült
3	Lázbérci TK	3.633,8	folyamatban	-	-
4	Kelet-cserhádi TK	7.425	folyamatban	-	-
5	Borsodi Mezőség TK	17.932	folyamatban	elkészült	folyamatban
6	Tarnavidéki TK	9.569,8	folyamatban	elkészült	folyamatban
7	Hollókői TK	141,2	elkészült	-	-
8	Kesznyéteni TK	6.083,9	folyamatban	elkészült	folyamatban
9	Szomolyai Kaptárkövek	4,8	elkészült	elkészült	folyamatban
10	Siroki Nyírjestő TT	21	elkészült	elkészült	Tárcaközi egyeztetés zajlik
11	Gyöngyösi Sárhegy TT	186	elkészült	elkészült	folyamatban
12	Kőlyuktető TT	A védetté nyilvánítás alapját képező érték (szőlőfajta génállomány) megszűnt, jövőjéről később születik döntés			
13	Erdőtelki Arborétum TT	3,04	folyamatban	-	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
14	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	513	folyamatban	-	-
15	Lázbérci TK bővítése		elkészült	elkészült	9/2008 (IV.10.) KvVM rendelet
16	Mátrai TK	11.841	elkészült	elkészült	15/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
17	Karancs-Medves TK	6.619	elkészült	elkészült	6/2010 (III.31.) KvVM rendelet
18	Hevesi Füves Puszták TK	16.114	elkészült	elkészült	15/2005 (VII.14.) KvVM rendelet
19	Hevesi Füves Puszták TK bővítés		elkészült	elkészült	26/2008 (X.22.) KvVM rendelet
20	Erdőtelki Égerláp TT	22,4	elkészült	elkészült	14/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
21	Bélkő TT (része lett a nemzeti parknak)	97,27	elkészült	elkészült	5/2008. (II.19.) KvVM rendelet
22	Márkháza-pusztai Fáslegelő TT	273	elkészült	elkészült	19/2007 (VI.1.) KvVM rendelet
23	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	104,7	elkészült	elkészült	13/2004 (VII.21) KvVM rendelet
24	Szőllőskei-erdő TT	63,7	elkészült	elkészült	8/2009.(VI.9.) KvVM rendelet
25	Tardi legelő TT (része lett nemzeti parknak)	280	elkészült	elkészült	16/2007 (IV.20.) KvVM rendelet
26	Tervezett Szilvásvárad Aszaló-hegy TT	189	elkészült	elkészült	-
27	BNP tervezett nyugati bővítése	1192	elkészült	elkészült	-
28	Borsodi Mezőség TK bővítése	3.496	-	-	-
29	Tervezett Etesi Fáslegelő TT	67	elkészült	elkészült	-
30	Kesznyéteni TK tervezett bővítése	56	-	-	-
31	Maconkai-rét TT	6	elkészült	elkészült	16/2012. (II. 21.) VM rendelet

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
32	Mátrai TK déli bővítése	1.500	elkészült	folyamatban	-
33	Mátrai TK nyugati bővítése	kb. 3600	-	-	-
34	Tervezett Mátraverebély Kőszirt-Meszes-hegy TT	869	elkészült	elkészült	-
35	Tervezett Nagylóci Kőhegy TT	172	elkészült	elkészült	-
36	Sárhegyi TT tervezett bővítése	208	elkészült	elkészült	Tárcaközi egyeztetés zajlik
37	Tervezett Ipolymenti TK	kb. 4000	-	-	-
38	Tarnavidéki TK tervezett bővítése	468	-	-	-
39	32 helyszínen kaptárkövek mint természeti emlékek	55,128	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
40	6 helyszínen kaptárkövek védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	6,082	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
41	Természeti emlékké nyilvánított 7 db földtani alapszelvény	10,082	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
42	2 db földtani alapszelvény védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési terve	1,862	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
43	Védetté nyilvánított 7 db mesterséges üreg	-	elkészült	elkészült	63/2015. (X. 16.) FM rendelet
44	1 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvény	6,4499	folyamatban	folyamatban	folyamatban
45	9 helyszínen földtani alapszelvények védett természeti területet érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	5,725	folyamatban	folyamatban	folyamatban

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

Az EMVA keretből, a Darányi Ignác Terv keretében készült 18 tervet – a Szakmai Bizottság elfogadását követően – véglegesítettük. A tárgyévben megkezdjük 9 területre a tervkészítési folyamatot (megalapozó kutatások, kezelési javaslatok kidolgozása).

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Gyepterületek

Az erdőgazdálkodók a hegyi rétek egy kisebb részét 2015-ben kaszálással kezelték és kis kiterjedésben extenzív legeltetés is megvalósult. A Bükki Nagy-mező esetében a legeltetés 2014-ben is szünetelt, amely az eddig legelt területek gyeptípusainak regenerációját eredményezte. A legeltetés elmaradása viszont a vaddisznó kártételét növelte.

Erdők

A Natura 2000 területek erdőtervének felülvizsgálata során továbbra is problémát jelent, hogy a természetvédelmi szempontból jelentős edafikus társulások védelme érdekében a hatóságok továbbra is csak 5 % hagyásfát hajlandóak előírni az erdőtervben, holott ezen élőhelyek maradandó károsodást szenvednek az amúgy klímaváltozással sújtott területeken. Főleg a sziklai bükkösök azok, amelyekben a rendkívül értékes fajkészlet ellenére további fahasználatokat terveznek és amelyek továbbra is konfliktus forrást jelentenek a gazdálkodó és a természetvédelmi kezelő között.

Az erdei növényközösségek természetvédelmi problémái közül a klímaváltozás mellett a nagyvadak okozta stressz a jelentősebbek közé tartozik. A nagyvadak közül az idegenhonos muflon (*Ovis musimon*) az a vadfaj, amely a természetvédelmi károk jelentős részéért felelős, és amelynek a létszáma akkor is sok, ha valójában kevés egyed számol a populáció. Kártétele a Bükkben mérséklődni látszik a kövek vonulatán, köszönhetően a farkas tartós jelenlétének. A Mátrában a helyzet annyira súlyossá vált, hogy az egykor értékes erdőterületeken gyakorlatilag aljnövényzet és talaj nélküli kopár területek jöttek létre egyenlőre még lombkoronaszint fedettséggel.

A svájci támogatású pályázatunk keretében számos denevérdetektoros vizsgálatot végeztünk erdei élőhelyeken. Az elmúlt néhány évben több száz élőhelyről mutattunk ki fokozottan védett, a természetszerű erdőállományokhoz kötődő denevérfajokat. Előzetes várakozásainknak megfelelően megállapítást nyert, hogy több, jelen üzemtervi ciklusban véghasználatra tervezett erdőrészlet Natura2000 jelölő és fokozottan védett denevérfaj élőhelyéül szolgál. Az érintett erdőrészletek esetében igyekeztünk azok megfelelő kezelését a fenntartási tervek, üzemtervek során érvényesíteni. A jogszabályi megfeleltetés azonban várhatóan további számos konfliktus forrása lesz, mivel a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat érdemben nincs tekintettel ezen fajok megőrzéséhez szükséges minimális követelményekre, különösen az idős cseres és tölgyes erdőállományok fenntartásában. A pályázat kapcsán az elérhető szakirodalom alapján kidolgozásra kerültek az érintett denevérfajok megőrzését szolgáló, elsősorban az erdőgazdálkodás módját érintő javaslatok. Ezen anyag bekerült a nemzeti park készülő kezelési tervébe is. Az összeállított szakmai javaslatok országos szintű alkalmazhatósága érdekében az előkészített anyag szakmai egyeztetésére is sor kerül azzal a céllal, hogy beépíthető legyen az erdészeti üzemtervezések élővilág-védelmi javaslatai közé.

Igazgatóságunk partnerszervezetént vesz részt LIFEinFORESTS (LIFE13 INF/HU/001163) projektben, melynek egyik fő célja a természetszerű erdők biológiai sokféleségének és a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

természetvédelmi szempontokkal összeegyeztethető erdőgazdálkodás módszereinek bemutatása, a gazdálkodókkal történő megismertetése, és a projekt által érintett Natura2000 területeken található erdők legalább tíz százalékán ezen gazdálkodási módszerek alkalmazása.

Vizes élőhelyek vízfolyások

2015-ben folytatódtak a vízfolyások mederrendezései, a kotrások és a növényzetirtási munkálatok. Utóbbiak főleg a közmunkaprogram keretében zajlottak. Ezek összességében az eddig is özönnövényekkel fertőzött és nem túl jó állapotban lévő csatornázott vízfolyások ökológiai állapotán tovább rontottak. Az aszályos évek a lápi élőhelyek állapotát is kedvezőtlen irányba befolyásolták. Továbbra is tapasztalható a nád előretörése, elsősorban a dombvidéki területeken.

Az egerbaktai tőzegmohás lápnál viszont folytatódott a regenerálódás folyamata. A 1990-es évek végén még száraz lábbal járható láp körül 2014-re jelentős lakzóna alakult ki nyílt vízzel. A láp úszik, az egykor jellemző és beerdősülését okozó rezgőnyarak kipusztultak. A tőzegmohák, amelyek a századfordulóra eltűntek, most újra kolonizálnak. A láp szegélyében kialakult kőény-galagonya szegélycserjés vízbe fulladt.

A vizek ökológiai állapota és az ott élő védett fajok megőrzése szempontjából nem elhanyagolható hatású az abba mesterségesen betelepített halfauna. A védett, közösségi jelentőségű területeket érintő haltelepítések révén több esetben a védett terület állapotában előnytelen változások következhetnek be (Szinva, Hámori-tó). A Tiszalúci Holt-Tisza területén történő P34-es pontytelepítések után együttműködési megállapodást kötöttünk a halgazdálkodóval, ennek értelmében a jövőben jelentős lépéseket tesznek az invazív halfauna gyérítése érdekében is.

Számos vízfolyáson található tározók alatt rendszeresen tapasztaljuk a vízszint jelentős csökkenését vagy teljes eltűnését, mely alapvetően ütközik a természetvédelem érdekeivel. Ezen jelenségek a szélsőséges időjárási körülmények miatt egyre gyakrabban megfigyelhetők és a vízfolyásokban élő élővilág totális pusztulásával járnak.

A Tiszalúci-Holt-Tisza esetében egyeztetések történtek a Tiszalúci Sporthorgász Egyesület, mint halászati hasznosító vezetésével a víztér vízutánpótlásának megoldásáról. A javaslatok beépítésre kerülnek a vízjogi üzemeltetési engedély esedékes módosításakor. Az éves horgászrend kialakítása szintén kétoldali egyeztetések eredményeként került kihirdetésre.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Dél-Borsodi Tájégség	1.039,88	legelő, kaszáló	Legeltetés, kaszálás a Borsodi Mezőségre jellemző életközösség megőrzése céljából
2.	Dél-Borsodi Tájégség	47,65	szántó	Abrak takarmány (zab, kukorica) előállítás a területen tartott állatállomány számára
3.	Dél-Borsodi Tájégség	48,77	szántó	Lucerna és telepített gyp szálas takarmány előállítása céljából
4.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0206/2	3	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
5.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0206/2	0,50	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
6.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0200/5	3	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
7.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0200/3	1,7	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
8.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0197	6,4	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
9.	Nyugat-bükki Tájégség, Eger 0197	2	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
10.	Nyugat-bükk Tájéegység, Eger 0167/2	0,7	legelő	Szárazítás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
11.	Nyugat-bükk Tájéegység, Cserépfalu 053/d	2,4	legelő	Tisztító kaszálás, szárazítás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
12.	Nyugat-bükk Tájéegység, Cserépfalu 053/g	14,8	legelő	Tisztító kaszálás, szárazítás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
13.	Nyugat-bükk Tájéegység, Cserépfalu 053/a	4	legelő	Tisztító kaszálás, szárazítás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
14.	Nyugat-bükk Tájéegység, Cserépfalu 027	2,1	rét	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
15.	Kelet-bükk Tájéegység, Tard	1,7	szántó	Szórvány gyümölcsös ápolási munkái
16.	Kelet-bükk Tájéegység, Tard	3,5	legelő	Kézi cserjeirtás, sarjleverés, kaszálás legelő helyreállítása érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
17.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Tugár- és Fallóskúti-rét	20	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása.
18.	Mátrai Tájegység, Parád: Somhegy-bükk legelő	20	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása, sarjleverés, invazív keserűfű kaszálása
19.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Hidegkút, Kutyatörő rét	5	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása, a területszélek szárazúzása, sarjleverés, invazív keserűfű kaszálása
20.	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	4	sztyeprét	Szárazzás, kézi sarjleverés
21.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	190	szántó	Őszi búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása
22.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	190	szántó	Őszi búza talaj-előkészítése, vetése
23.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	30	szántó	Őszi káposztarepce betakarítása
24.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	25	szántó	Őszi káposztarepce telepítés
25.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	64	szántó	Napraforgó talaj-előkészítése, vetése, betakarítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
26.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	153	szántó	Lucerna kaszálása
27.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	37	szántó	Lucernatelepítés
28.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	32	szántó	Tavaszi zab talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
29.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	15	szántó	Kukorica talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
30.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	8	szántó	Rozs talaj-előkészítése, vetése
31.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	30	szántó	Őszi árpa talaj-előkészítése, vetése
32.	Dél-hevesi Tájegység: Hamvajárás, Tarnaszentmiklós	450	legelő	Magyar szürke szarvasmarhával történő legeltetés
33.	Dél-hevesi Tájegység: dormándi, poroszlói, tarnaszentmiklósi táblák	160	kaszáló	Széna betakarítás, bálakészítés
34.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklós, Pély község határok	2	vizes élőhely	Gátrendszer, műtárgyak környékének ápolása, invazív és tájidegen fajok irtása
35.	Nógrád-Ipoly Tájegység pihenő és bemutatóhelyeinek hulladékmentesítése	20	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
				összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
36.	Nógrád-Ipoly Tájegység turistaútjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	160	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
37.	Nógrád-Ipoly Tájegységben lévő rehabilitált bányák hulladékmentesítése	7	bányaterület	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
38.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín	50	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfajok (parlagfű, feketéllő farkasfog, selyemkóró, fehér akác, nebánsvirág, kisvirágú őszirózsa, ezüstfa) visszaszorítása
39.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín	1	vizes élőhely, gyep	Védett kételtűfajok élő- és szaporodó helyeinek fenntartása, védett madárfajok odútelepeinek karbantartása
40.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont	1	létesítmény	Bel- és kültéri bemutatóhelyek karbantartása, madárménhely működtetése (14 faj 64 egyede időszakos befogadása)
41.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok, 5520.sz. vadászterület, Ipolytarnóc	510	erdő	Vadászterületek kezelése
42.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	6	kivett	Őshonos rackaállomány fenntartása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
43.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	5	vizes élőhely	Vizes élőhely fenntartása, kaszálás, karbantartási munkák
44.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Felső-Hólya tanya	1	gyümölcsös	Gyümölcsösök kezelése, fenntartási munkái
45.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	10	kivett	A látogatóközpont körüli parkolók és árkok, út menti területek folyamatos karbantartása, a bemutatóhelyek látogathatóságának biztosítása, szemétkezelés, túravezetés, a bemutató épületek és mellékhelyiségek takarítása, régi drótkerítések felszámolása
46.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	12	gyep	Ökoturisztikailag érintett térségek környezetének gyepkezelése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén számos élőhely-típusban folytak természetvédelmi célból kezelések. Területnagyságban kiemelkedők a Dél-hevesi Tájegység és a Dél-borsodi Tájegység területén végzett területkezelési tevékenységek.

A Hevesi Füves Puszták TK-ban található tűzokvédelmi területeken található szántóinkon, mintegy 700 hektáron saját gazdálkodást folytattunk a tűzok és más fokozottan védett madárfajok számára ideális élőhely-struktúra kialakítása érdekében, a megfelelő művelési módok alkalmazásával.

A Dél-borsodi tájegységen belül jelentősen, 1.000 hektár fölé nőtt a saját kezelésben lévő területek kiterjedése a Batúztanyához kapcsolódóan. A Furioso-North Star lóállománynak a Borsodi Mezőség TK-ba kerülésével jelentős területek saját kezelését kezdhettük meg legeltetésre alapozott, extenzív állattartással.

Hegy- és dombvidéki területeinken kiemelhető a hagyományos tájhasználat által kialakított gyepterületek rekonstrukciója és fenntartása a Bükki Nemzeti Parkban, a Mátrai, a Kelet-Cserhát, a Lázberci és a Tarnavidéki, valamint a Hollókői Tájvédelmi Körzetben.

A bükki és mátrai hegyi rétek kezelése esetében a korábbi évek során bebizonyosodott, hogy a kizárólag kaszálással történő hasznosítás természetvédelmi szempontból hosszú távon nem mindenütt célravezető. Egyes, gyengébb fűhozamú réteken a kaszálásokat hagyományos módon történő legeltetéssel kell kombinálni vagy felváltani.

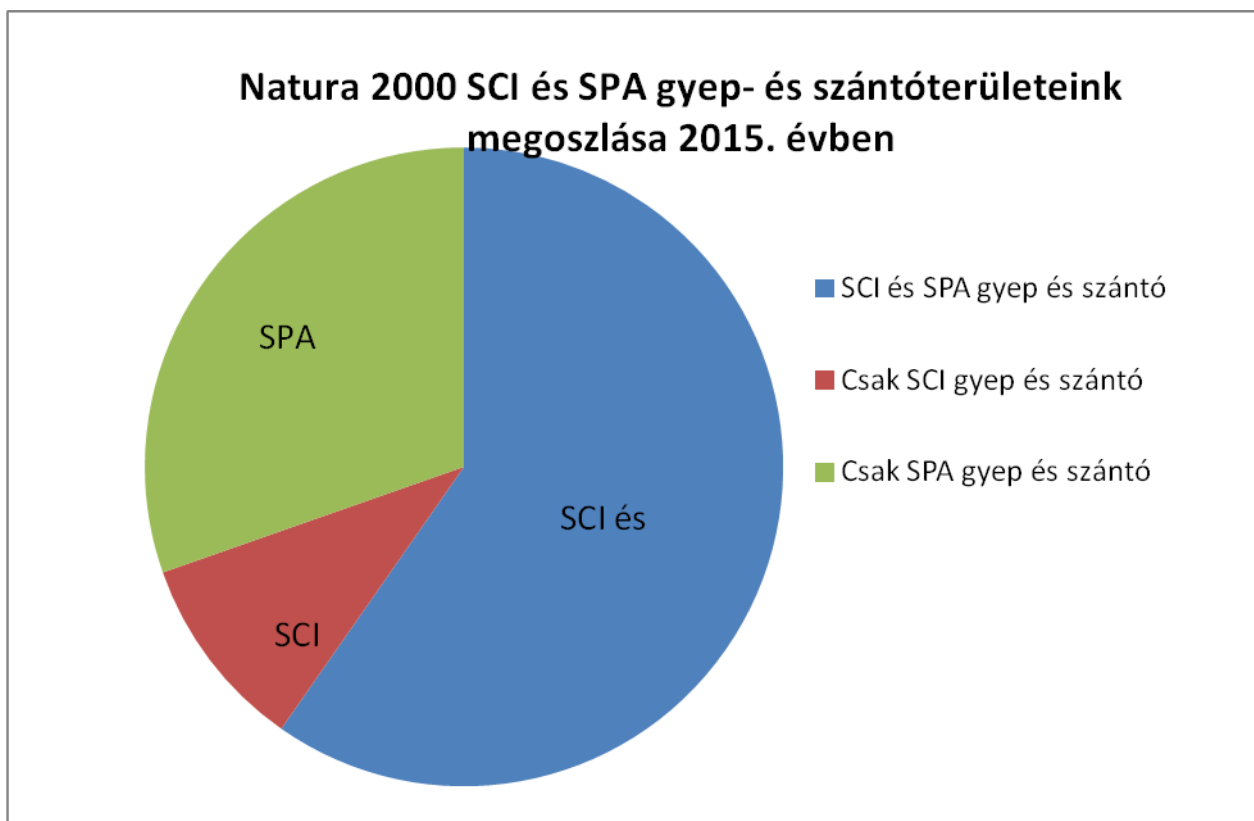
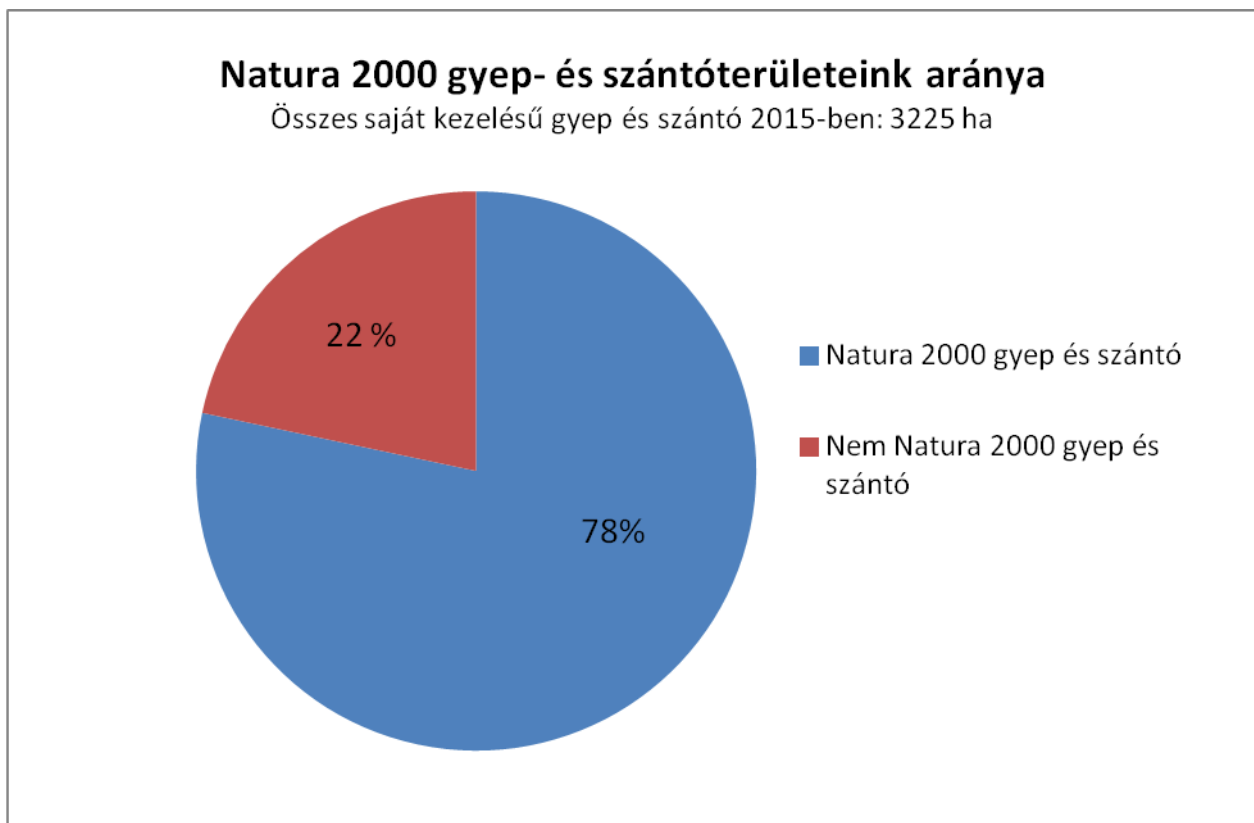
A Nógrád-Ipoly, Mátrai és Nyugat-bükki Tájegységünkben ennek megfelelően részben a természeti értékeket fenntartó extenzív legeltetéssel történő hasznosításra készítjük elő folyamatosan egyes területeinket. A Mátrai, és a Nyugat-bükki Tájegységünkben egyes területek tényleges legeltetési hasznosítása is megkezdődött. A Mátrai Tájegységben saját állatállománnyal, a Nyugat-bükki Tájegységben részben haszonbérlettel, részben bérlegeltetéssel.

A kezelések részeként több védett területünkről távolítottuk el a nemcsak a tájképet rontó és szennyező forrásként funkcionáló, hanem ökológiai csapdaként is működő kommunális hulladékot.

Szántó művelési ágú területeinken – hasonlóan a gyepekhez – nagyrészt bérbeadással valósítottuk meg az elérendő célokat. E helyszíneken – elsősorban tűzokvédelmi és ragadozómadár-védelmi célból – továbbra is a korábbi évben bevezetett látogatási korlátozást alkalmaztuk a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területén. Az ezzel kapcsolatos tapasztalatok, elsősorban a ragadozómadarak esetében kedvezőek, a korlátozás a természet-megőrzési cél mellett a terület tulajdonosai, bérlői számára is hasznosnak bizonyult. A korlátozás bevezetése előtt komoly gondot jelentett a területen megjelenő különböző gyűjtögető tevékenységek (kamilla, gomba) végzése által okozott zavarás. A korlátozás bevezetésével jogalapot teremtettünk a hatékony és jogszerű fellépésre, így a költségek zavartalanabban valósulhatnak meg. A gazdálkodók ugyanennek révén nagyobb vagyonbiztonságot élvezhetnek, így a rendszert ők is támogatják.

Továbbra is folytattuk a vizes élőhely rehabilitációhoz kötődő fenntartási munkákat mind a Hevesi-sík, mind a Borsodi-Mezőség területén.

A saját kezelésű gyepek és szántók területének Natura 2000 területekkel való érintettségét az alábbiakban illusztráljuk:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, befejezése	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	14,5	száraz- és félsszáraz gyepek	KEOP	2014-2015	Szárazzás, széna bála készítés a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
2	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	9,0	gyümölcsös	elemi költségvetés	2014-2015	Kaszálás, gyümölcsfa telepítés, ritka alma- és szilva fajták génmegőrzése
3	Tarna-Lázberc Tájegység Bükkszenterzsébet	11,5	száraz- és félsszáraz gyepek	KEOP, elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás, tisztító kaszálás a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
4	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodbóta, Bánhorváti, Uppony	24,0	száraz- és félsszáraz gyepek	KEOP, elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás, cserjeirtás, kaszálás a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
5.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Ecseg, Kisbárcány, Kozárd, Márkháza, Sámsonháza községhatárok	90	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (szárazzás)
6.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Kisbárcány, Kozárd, Márkháza, Nagybárcány, Sámsonháza	107	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (kézi cserjeirtás)

2015-ben lezárultak élőhely-rehabilitációs programjaink, melyek az egykori szórvány-gyümölcsösök, legelők, fás legelők, hegyi rétek helyreállítására irányultak, kiemelten a Bükki Nemzeti Park Mátrai, Kelet-Cserhát, Lázberci, Tarnavidéki Tájvédelmi Körzeteinek területén. A rekonstrukciós programok számos védett és fokozottan védett faj élőhelyének helyreállítását célozták meg, többek között számos orchideafajtát és régi gyümölcsfajták megmentését egyaránt. Emellett vizesélőhely-rehabilitációval érintett területeink fenntartását továbbra is végezzük, valamint tervezzük azok folytatását.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Növények

A 2015-ös évben a növényfajok esetében ökológiai változást nem tapasztaltunk.

Madarak

Parlagi sas (*Aquila heliaca*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra, Borsodi Mezőség, Hevesi-sík): 2015-ben a faj 45 ismert territóriumából 43 esetben kezdődött el költés, és 63 fióka repült ki a 33 sikeres költésből. Egy veszélyeztetett fészek őrzése történt Detk község határában, ahol a pár sikeresen költött.

Kerecsen sólyom (*Falco cherrug*) (Borsodi Mezőség, Kesznyéten, Hevesi-sík) A MAVIR ZRT-vel közösen 14 esetben traverzes költőládák karbantartását, kavicspótlását végeztük el. A faj által lakott gally műfészkek közül 4-et újítottuk fel a biztonságos költések érdekében.

Füleskuvik (*Otus scops*) (Bükkalja, Mátraalja) A faj számára alkalmas fészkelőhelyeken 30 db mesterséges odút helyeztünk ki, mivel a hegylábi területeken sok helyen hiányoznak a fészkelésre alkalmas idős, odvas fák.

Harkályfajok: közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra): az erdős területeken nagy léptékű, intenzív erdőgazdálkodás folyik. Az idős állományok területe csökken a hegységekben. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedélyezett és engedély nélküli szaradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. További probléma a nem megfelelő fahasználati módok előtérbe kerülése. Sokszor szálaló vágás helyett részterületes véghasználatot végeznek. Ezek a tevékenységek nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit. Hosszú távon az élőhelyek beszűkülés jelentős állománycsökkenéshez fog vezetni ezeknél a fajoknál.

Gyurgyalag (*Merops apiaster*) (Nógrád, Heves, B.-A.-Z. megyék): a faj fészkelőhelyéül szolgáló löszfalak, felhagyott homokbányák sok helyen kezdenek teljesen benövényesedni, leromlani. A klasszikus fészkelő helyek egyre jobban szorulnak vissza, fenntartásuk fontos lenne. A működő bányákban kialakuló új, fészkelésre alkalmas falak pedig bányászati tevékenység által veszélyeztetettek. A fészkeőhelyek közül néhányat önkéntesekkel együttműködve sikerült rekultiválni.

Szalakóta (*Coracias garrulus*) (Borsodi Mezőség, Hevesi-sík) a faj védelme érdekében 2015-ben 50 odút helyeztünk ki a régi, leromlottak pótlására, illetve újakat raktunk ki a faj számára alkalmas élőhelyeken. A szalakóta állománya stabil, kis mértékű emelkedés tapasztalható.

Fehérgólya (*Ciconia ciconia*) (Borsod, Heves és Nógrád megyék) Az áramszolgáltatókkal közösen folytattuk a vezetékre épült új fészkek fészektartókra történő áthelyezését. Ehhez a fészektartókat igazgatóságunk biztosította. 2014-ben 12 esetben történt tartó kihelyezés. A nagyméretű fészkek vékonyítását is több helyszínen elvégeztettük.

Vízirigó (*Cinclus cinclus*) (Bükki Nemzeti Park, Mátra): a faj számára tradicionális vizes élőhelyek állapota nem javult. A költését két helyen sikerült kimutatni a Bükk és Mátra hegységekben. A patakok vízhozama, és zavartsága továbbra is a fő veszélyeztető tényező (ez részben az időjárási tényezőkre vezethető vissza). A faj számára 10 db költőládát készítettünk.

Emlősök

Erdőlakó denevérfajok: Az erdős területeken jelenleg folytatott erdőgazdálkodási gyakorlat miatt a többkorú, vegyes fajösszetételű zárt erdőállományokhoz kötődő denevérfajok jelentős élőhely-vesztést szenvednek. E tényezők a táplálékbázison keresztül is visszahatnak a denevérállományokra, így közösségi kötelezettségeink teljesítése e téren jelentős problémákkal terhelt. Az elmúlt évben is számos adattal bővült az erdőlakó fajok ismertsége. Az élőhelyfelmérések automatizált ultrahang loggerekkel történt, köszönhetően a SH4/13 projektnek.

Barlanglakó denevérfajok: A Bükkben is felbukkantak fehér-orrszindrómát (White-Nose Syndrome, WNS) tüneteket hordozó denevéregyedek, melyek az legnagyobb bükki denevér telelőállományt is érintik. A barlanglakó denevérállományokat az illegális barlangi turizmus mellett a barlangok közelében végzett kiterjedt fahasználatok miatt bekövetkező mikroklimatikus változások is veszélyeztetik.

Egyes mesterséges üregek lezárásával néhány faj részpopulációinak helyzete javult (István-lápai-víznyelőbarlang), azonban a legjelentősebb tradicionális élőhelyek fennmaradása a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat miatt még a védett területen is veszélyben van.

Épületlakó denevérfajok:

Az NBmR keretében rendszeresen ellenőrzött épületlakó kolóniák esetében több faj esetében állománycsökkenés figyelhető meg, melynek pontos oka nem ismert, de vélhetően összefüggésben áll az épületpadlások mikroklimájának szélsőségesse válásával, a környező idős erdőterületek, mint táplálkozóterületek csökkenésével és a környező vízfolyások emberi és klimatikus okok miatti állapotváltozásával is.

Az épületeket kezelő szervezetek jelentős forráshiánnyal küzdenek, így a denevérek számára szálláshelyet biztosító épületek rossz állapota a denevérállományokra is visszahat. Az épületek utóbbi évtizedben jellemző kivilágítása a hazai szakirodalom alapján is jelentős negatív hatással van az épületlakó denevérfajokra. Több épületben a denevérkolóniák megőrzése érdekében beavatkozásokat (guanótakarítás) végeztünk, svájci támogatású futó pályázatunk során tizenkét épületben javulni fog a kolóniák helyzete. Kisebb épület átalakításokkal tesszük kedvezőbbé a jelenlegi élőhelyi adottságokat és az állományok rendszeres felmérését biztosító feltételeket.

A panelépületekben előforduló denevérfajokkal kapcsolatos problémákat rendszeresen kezeljük. Az újonnan induló „Otthon Melege” energia megtakarítási program kapcsán már az első megkeresések megtörténtek. A program során vélhetően több ezer denevér élőhelye kerül megszüntetésre.

A fajcsoport megőrzése a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat megváltoztatását igényli.

Nagyragadozók

2015 nyarán sikeresen dokumentáltuk a bükki farkasok szaporodását. Az esemény kapcsán igazgatóságunk számos média hír révén tudta népszerűsíteni a nagyragadozókat, az általuk végzett ökológiai szolgáltatásokat.

A barna medve ismert hazai élőhelyeinek és a nagyragadozók által használt zöldfolyosók megőrzése érdekében igazgatóságunk két észak-magyarországi vadásztársaságot támogatott nyilatkozatával a természetvédelmi különleges rendeltetés megszerzésére irányuló államigazgatási eljárásban. A faj 2014. évi sűrű aktivitása után 2015-ben kevesebb észlelési adat áll rendelkezésünkre.

Lepkefajok

Bükki hegyiaraszoló (*Entephria cyanata gerennae*): a Bükk szurdokvölgyeiben élő fajt az elmúlt két évben nem sikerült kimutatni a korábbi élőhelyein. Egyik fő tápnövényének, a havasi ikravirágnak (*Arabis alpina*) az egyedszáma is töredékére esett vissza. Ennek oka az egyre melegebb klíma, a havas, hideg telek hiánya. Valószínű, hogy a faj a kipusztulás szélén áll, vagy már ki is pusztult. 2016-ban újabb kísérleteket teszünk a faj jelenlétének igazolására.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Rövidítések magyarázata: V: védett; FV: fokozottan védett, Be: Berni Egyezmény, Bo: Bonni Egyezmény

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Túzok (<i>Otis tarda</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	2015-ben csak a Hevesi-síkról volt 5 feltételezett költési adatunk. Elláttuk a fajmegőrzési tervben szereplő feladatokat. A LIFE program terhére megvásárolt földterületeken tűzokkímélő gazdálkodást folytatunk.
2.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád megye	A költőállománya ebben az évben nem növekedett. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.. Összesen 20 pár került felmérésre 2015-ben. Hat ismert költésből 16 fióka repült ki.
3.	Fehér gólya (<i>Ciconia alba</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék települései, lakott területei.	Az áramszolgáltatóval együttműködve folytattuk az aktív védelmi tevékenységet, összesen 15 db került kihelyezésre. Ebben az évben Nógrád és Heves megyékben 92 fészkelőpár került felmérésre.
4.	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	2015-ben is 8 ismert revírből 5 pár költött sikeresen melyből 8 fióka repült ki sikeresen. . A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságnál.
5.	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	Európa Tanács	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 10006	2015-ben 14 költésből 8 sikeres költést ismertünk, melyekből összesen 8 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein 2015-ben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését. Egy példány adult hímét jeladóztunk a Bükk hegységben táplálkozóterület vizsgálat céljából.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
6.	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	Nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád Megye	Fészkelőállománya stabilnak mondható. 15 ismert revírből összesen 8 pár költött sikeresen. Ezeknél 8 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.
7.	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	32 ismert revírből 24 helyen volt bizonyított költés. 19 pár költött sikeresen. Összesen 59 fióka repült ki ezekből a fészkekből.. Négy fészeknél táplálékvizsgálatokhoz pedig kameracsapdát helyeztünk ki az ürge LIFE+ program keretében.
8.	Kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Ismert költés 72 pár volt. A fészkelőtelepeken folytattuk a színes gyűrűzést. Összesen 140 fióka kirepüléséről van adatunk. Ebben az évben folytatódott a faj védelmét szolgáló LIFE+ program is.
9.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)		FV, Be.	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék településein.	2015-ben újabb költőládákat gyártattunk. Az ismert költések száma 3 volt.
10.	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	Nincs	FV,	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	13 ismert fészkelő pár volt 2015-ben. Több helyen is találtunk elpusztult fiatal madarakat.
11.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A felmérések során 23 fészkelőpárt sikerült megtalálni.
12.	Urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006	Állományfelmérés, adatgyűjtés történt működési területünk potenciális élőhelyein. 2015-ben 15 fészkelő párról volt adatunk.
13.	Vízirigó (<i>Cinclus cinclus</i>)	nincs	FV	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	2014-ben az előző évhez hasonlóan 2 fészkelő párt sikerült felmérni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
14.	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	FV	Bükk, Mátra hegység, Tarnavidék, Karancs-Medves	Ebben az évben 54 revírt sikerült felmérni. A faj ismert élőhelyin korlátozást kezdeményeztünk az illetékes természetvédelmi hatóságnál.
15.	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	A költőállomány a Heves-Borsodi Síkon, Bükkalján és Kesznyétenben 319 pár volt. 2015-ben 50 db új mesterséges odú került kihelyezésre.
16.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	Van MME	FV, Be, Bo	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	2015-ben 56 isemrt költőtelep volt a BNPI működési területén.
17.	Haris (<i>Crex crex</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Ebben az évben is mindössze 32 revírt sikerült felmérni.
18.	Piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Mátrai Tájvédelmi Körzet	Pályázati fejlesztés eredményeként a faj élőhelyeinek felderítettsége nagyságrendi emelkedést mutat az elmúlt évek tekintetében.
19.	Farkas (<i>Canis lupus</i>)	van	FV Be, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A Bükkben stabilan jelenlévő nagyragadozó állományát folyamatosan figyelemmel követjük.
20.	Anker-araszoló (<i>Erannis ankeraria</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátra, Bükk	A faj elterjedéséről, ökológiai igényeiről és életmódjáról új információkat sikerült gyűjteni, melyek hozzájárulnak a megbízható monitorozási módszerek kidolgozásához, és a faj hatékonyabb védelméhez.
21.	Magyar tavaszi-fésűsbagoly (<i>Dioszeghyana schmidtii</i>)	Nincs	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	Az elmúlt évtizedben jelentősen gyarapodtak a faj életmódjával és elterjedésével kapcsolatos ismereteink. Továbbá a faj védelmét szolgáló kezelési javaslatok is megfogalmazásra kerültek. Ezért aktuálissá vált a fajmegőrzési terv elkészítése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
22.	Boldogasszony papucs (<i>Cypripedium calceolus</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A virágzási időben 2015-ben is folyamatos őrzés valósult meg.
23.	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátrai Tájvédelmi Körzet	Az élőhely erdőtervi leválasztása megtörtént.
24.	NATURA 2000 jelölő fajok felmérése	Nincs	V, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság teljes működési területe	Tovább folytattuk a 2005-ben megkezdett munkát, amelynek célja a jelölő fajok összes eddigi előfordulásának felmérése, új előfordulások keresése. Ennek során számos új adata került elő a leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>), Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>), kislefészű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>) fajoknak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Védett fajok tekintetében működési területünket érintően az alábbi külső személyek, intézmények végeztek kutatásokat:

A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka	Személy/intézet	A kutatás célja
<i>Alga, makrofiton, makroszkópikus gerinctelen és hafajok</i>	V/FV	MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet	Közösségek vizsgálata, faunisztika
<i>Nagyfejű csajkó (Lethrus apterus)</i>	V	Debreceni Egyetem	Genetikai variabilitás, szaporodásbiológia, utódgondozás
<i>Vándorsólyom (Falco peregrinus)</i>	FV	Pilisi Természetvédelmi Egyesület	Gyűrűs és műholdas jelölés
<i>Gyöngybagoly (Tyto alba)</i>	FV	MME Heves Megyei Csoport/ Dr. Solti Béla	Fém lábgyűrűs jelölés
<i>Dunai tarajos gőte (Triturus dobrogicus)</i>	V	MTTM	Populációgenetikai vizsgálatok
<i>Foltos szalamandra (Salamandra salamandra), Barna varangy (Bufo bufo)</i>	V	MTTM	Filogeográfiai kutatások
<i>Szalakóta (Coracias garrulus)</i>	FV	Szegedi Tudományegyetem MME Bükki Helyi Csoport	Ürülék és tollminta gyűjtése genetikai vizsgálatok céljából. Gyűrűzés.
<i>Parlagi sas (Aquila heliaca)</i>	FV	MME	LIFE+ projekt keretében színes gyűrűs jelölések.
<i>Planária-fajok (Tricladida)</i>	NV/V	Pannon Egyetem, Fülep Teofil	Faunisztikai és ökológia vizsgálatok
<i>Denevér-fajok (Chiroptera)</i>	V/FV	MTTM Denevérgyűrűzési Központ Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Faunisztikai, ökológiai és populációgenetikai vizsgálatok
<i>Csíkos szöcskeegér</i>	FV	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Élőhelyhasználat
<i>Vidra (Lutra lutra)</i>	FV	Kaposvári Egyetem	Post mortem vizsgálatok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) felsőtárkányi élőhelyen őrzése valósult meg 2015. májusában.

A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) lengyendi-galyai élőhelyén 2015-ban is elvégeztük az élőhely gyepkezelését. Az élőhely tisztassá történő átminősítése a körzeti erdőterv módosításával megtörtént.

Gerinces-zoológiai szempontból különösen jelentősek védett hegyvidéki területeink hegylábi szegélyei, melyek táplálkozó területként szolgálnak az erdős területeken költő veszélyeztetett fajoknak (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kígyászölyv*, *darázsölyv*, *feketególya*, *uhu*).

Hegyvidéki élőhelyeink változatosságának biztosítására az erdőterületek természetvédelmi szempontból megfelelő kezelése nyújthat biztosítékot. Mivel ezek túlnyomórészt állami erdészeti részvénytársaságok kezelésében, illetve magántulajdonosok és azok közösségi tulajdonában vannak, így számunkra a közvetett beavatkozás az eljáró hatóság számára megadott természetvédelmi javaslatban realizálódik. A körzeti erdőtervezésben való közreműködésünk során szorgalmaztuk a természetvédelmi szempontból is fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését, a folyamatos erdőborítás melletti erdőhasználati modellt, amely sajnos a jogszabályi háttér változása miatt jelentős ellenállásba ütközött. Az erdőgazdálkodás középtávú terveinek véleményezésénél a fajmegőrzési programok által kidolgozott élőhely-védelmi javaslatokat is megpróbáljuk érvényesíteni. Az erdei életközösség diverzitásának hosszú távú, biztonságos megőrzése csak a fent említett gazdálkodási modell általános bevezetésétől várható.

Gerinces fajok megőrzésére kijelölt területeink másik meghatározó típusai síkvidéki agrár élőhelyeink. A gyakorlati védelmi programoknak köszönhetően egyes fajok a működési terület jelentős részén akár természetvédelmi szempontból degradálnak minősíthető agrár-területeken is előfordulnak. E területek egy részét a Natura 2000 területek Különleges Madárvédelmi Területek körébe vettük fel, de más módon is (például fajmegőrzési programok kivitelezése, hatósági eszközök közvetett alkalmazása, az agrár-támogatási rendszer menedzsmentje) próbáltuk megőrizni.

Igazgatóságunk több fajmegőrzési program kidolgozásában, gyakorlati kivitelezésében is közreműködött, együttműködve más kutatóhelyekkel, társadalmi szervezetekkel.

A gerinces állatfajok védelme érdekében az alábbi védelmi feladatokat láttuk el:

Halak (*Pisces*): Elsősorban természetvédelmi kezelői tevékenységünk keretében számos kisvízfolyás halászati vízterületté nyilvánítása és víztestek halgazdálkodási terve egységes szempontrendszer szerint kerül megvalósításra, köztük országosan védett területek természetes halfaunájának megőrzésére tettünk javaslatokat. 2015-ben számos víztest halfaunisztikai vizsgálatára is sor került.

Kétéltűek

Az előző évek kedvezőtlen hatásainak ellentételezésére 2013 év végén szakmai javaslatok alapján előkészítésre került közel ötven, hegyvidéki erdő területen található, kis kiterjedésű vizes élőhely rekonstrukciója, melyek részben kétéltű szaporodóhelyként jelentősek, de más erdőlakó fajok számára is várhatóan stabil vízfelvételi és táplálkozóterületül szolgálnak majd. A stabilizált élőhelyek a jövőben az erdei úthálózaton megjelenő, szaporodó kétéltű fajok mentési helyeül is szolgálhatnak. A munkálatok többségének kivitelezésére többsége 2015 kora tavaszán került sor.

A korábban végrehajtott, vonalas létesítmények mentén végzett, kétéltűek védelmét szolgáló beruházások mellett a további problémás helyszínek felderítése is folyamatos.

Igazgatóságunk nemzeti parki törzsterületén jelentős számú kétéltű élőhely rekonstrukcióját végezte el, melynek elsősorban az alpesi götte állományok stabilizálása volt a célja. A kétéltűek megőrzését is szolgálja a svájci pályázatunk denevérélőhelyek fejlesztésével kapcsolatos ún. denevér számára létesített vizesélőhely-fejlesztések is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Madarak

Veszélyeztetett madárfajaink védelme érdekében a fajmegőrzési tervnek és a korábbi gyakorlatnak megfelelően élőhely-kezelési, fejlesztési munkákat (fateleptetés, illetve korábbi teleptetések megápolása), mesterséges fészkelőhelyek kialakítását (ragadozómadarak, baglyok, szalakóta, énekesmadarak), zsákmányállat védelmet, javasolt hatósági korlátozásokat, egyedi beavatkozásokat, az elektromos hálózaton történő védelmi munkákat, a sérült egyedek gyógykezelésével, repatriálásával kapcsolatos feladatokat végeztük. A tűzokálomány megőrzése érdekében a fajmegőrzési program szinte minden ajánlását alkalmaztuk. A faj lokális védelmi helyzetének javulását várjuk a befejezett KEOP-pályázatok vezeték kiváltási, földkábel fektetési projektjeitől.

Sérült, valamint későn kelt madarak gondozását a BNPI egri, valamint salgótarjáni (Baglyaskő) központjában, valamint az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen állatorvos bevonásával végezzük. A sérült madarak kezelése érdekében szorosan együttműködünk a Miskolc Városi Vadasparkkal, a HNPI-vel, a Fővárosi Állat- és Növénykerttel valamint a Mályi Természetvédelmi Egyesülettel. A madarak beszállítását természetvédelmi őrszolgálatunk végzi. 2014-től indult együttműködés keretében a Mályi Természetvédelmi Egyesület is részt vesz működési területünkön a sérült védett fajok egyedeinek mentésében.

2015-ben került befejezésre a „*Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát szigetelése a Dél-borsodi Tájegység területén*” és a „*Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát szigetelése a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi körzet területén*” elnevezésű projektet. A csaknem 670 millió Ft-os beruházás során igazgatóságunk a Dél-borsodi Tájegység területén mintegy 480 km hosszúságú, madárvédelmi szempontból veszélyes középvezetékű szabadvezeték hálózatot alakítottak madárbaráttá. A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet 500 millió Ft-os beruházás során közel 480 km hosszú, még burkolatlan középvezetékű szabadvezeték-szakaszok madárvédelmi szempontból veszélyes vezetékeinek és oszlopelemeinek burkolása, átalakítása, cseréje történt.

A parlagi sas-védelme Magyarországon (Conservation of imperial eagles by managing human-eagle conflicts in Hungary) LIFE+ pályázat partnereként a hazai ragadozó madarakat, elsősorban a parlagi sast veszélyeztető egyik fő tényezőt, az illegális mérgezéseket kívánjuk visszaszorítani. A projekt része a hazai állomány folyamatos monitorozása amely elsődlegesen a fészkelőhelyek rendszeres ellenőrzéséből, madarak jeladózásából áll. Továbbá műfészekek kihelyezése és veszélyeztetett fészek őrzése is része a programnak, az őszi-téli időszakban pedig az illegális mérgezések felderítése a cél. Ezt elsődlegesen az időszakos megtelepedési területeken végezzük, melyhez kutyás keresőegységet is használunk.

Kékvércse védelme a Kárpát medencében (Conservation of Falco vespertinus in the Carpathian Basin) 2012 szeptemberében indult ez az 5 éves LIFE+ projekt, amely a kék vércse védelmét szolgáló területhasználati módszerek kidolgozását támogatja. A program kedvezményezettje a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a BNPI mint partner vesz benne részt. Az Igazgatóság a Dél-hevesi Tájegység egyik kiemelt jelentőségű közel 400 ha-os területén, 120 szürke marhával történő legeltetési kezelést valósít meg. A projekt célja, hogy megvizsgáljuk, milyen legeltetési intenzitás és egyéb területhasználati módszerek (kaszálás, pihentetés, vizes élőhelyfoltok kezelése, stb.) alkalmazása mellett alakítható a terület a kék vércsék számára leginkább alkalmassá, miközben a gazdálkodás ökonómiai fenntarthatósága is biztosított marad. Ezek mellett a klasszikus védelmi tevékenységet is folytatni kívánjuk, ezek az állomány monitorozása, fészkelőládák kihelyezése, szárnyékerdők telepítése. A projekt eredményeit a természetvédelem mellett a gazdálkodók számára is hozzáférhetővé kívánjuk tenni, illetőleg olyan példával szeretnénk szolgálni, ami a természetvédelem (hangsúlyozottan a kék vércse) és a földhasználók igényeinek is egyaránt megfelel.

Kerecsensólyom afterLIFE program keretében igazgatóságunk működési területén felmértük a faj fészkelőállományát. 2015-ben amely 32 revírben 19 sikeres költés volt, melyből összesen 59

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

fióka repült ki. A MAVIR-ral és az ÉMÁSZ-szal együttműködésben fészkelő ládákat helyeztünk ki a magasfeszültségű oszlopokon, az itt költő pároknál pedig közösen történtek meg a gyűrűzések, illetve a táplálékmaradvány gyűjtések.

Az igazgatóság működési területén üzemtervezett erdős területeken korábban kidolgozott irányelveknek megfelelően a fészkelő fokozottan védett madárfajok esetében az illetékes KTVF-nél kezdeményeztük a fészkelőhely körüli korlátozás elrendelését költési időben és azon túl is az élőhelyek megőrzése céljából. Továbbá ezeket az információkat tájékoztatásul megküldtük az illetékes erdészeti igazgatóságok számára is.

Emlősök

Denevérvédelmi vonatkozásban a barlangi állományok védelmét látogatási korlátozásokkal biztosítottuk. Erdei élőhelyeken élő fajok védelmét a fahasználati tervek véleményezése során beépített korlátozásokkal igyekeztünk megoldani, részben sikerrel. Panellakó denevéreink védelmével kapcsolatos teendőket igazgatóságunk évek óta rendszeresen végzi. A hatósági előírásokban tett kisebb szakmai javaslatainkkal a városi környezetben élő denevérállományok védelme is hatékonyabban végezhető, ellenőrizhető. Az épületek szigetelésével kapcsolatosan jelentős számú lakóingatlan került helyszínelésre.

Igazgatóságunk az SH/4/13 kódszámú, „*Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban*” című pályázat egyik partnerszervezetként jelentős denevérvédelmi tevékenységet tervezett. A projektben résztvevő partnerek (BEKE, ANPI) denevérvédelmi munkáját igyekeztük maximálisan összehangolni. A mintavételek összehasonlíthatósága érdekében nem csak a mintavételi eszközök, hanem azok alkalmazásának protokollja is egységesítésre került. A mintavételek során jelentős mennyiségű adatot gyűjtöttünk, melyek alapvetően az igazolták, hogy a jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. A fahasználatok a denevéreket és élőhelyeiket közvetlen pusztítják. Az idős, összefüggő erdei denevérfajok számára minden egyes véghasználat egyértelműen csökkenti az élőhelyek kiterjedését, melyet a következő idősebb állomány kialakulásáig (mintegy 80-90 évig hatóan) megsemmisít.

A projekt során az István-lápai-víznyelőbarlang bejáratí szakaszának denevérbartá lezárással opitmális repnyílás került a barlangra, ami alkalmasabb szálláshelyül szolgálhat a jövőben az odalátogató denevérfauna számára.

A 2014-ben észlelt növekvő nagyragadozó aktivitásra való tekintettel igazgatóságunk széleskörű kampányt indított nagyragadozókkal kapcsolatos ismeretterjesztés céljából. A barna medve aktuálisan észlelt élőhelyeinek közelében információs táblákat helyeztünk ki a turistautak mentén. Ismeretterjesztő plakátok kerültek kihelyezésre az érintett települések hirdetőtábláin, középületein és iskolákban. A széles körben terjeszthető tematikus információs anyagok (gazdálkodók, turisták) igény esetén utánnyomhatók. Az információs anyag barna medvéről (Túrázóknak, gazdálkodóknak, erdőjáróknak) 20 példány táblanyomatban és 1.000 példány színes papírnyomatban készült.

2015 januárjában élőállatos farkasos bemutatót szerveztünk Szilvásváradon, Horkai Zoltán részvételével a farkasok népszerűsítése érdekében.

A nagyragadozókkal kapcsolatos adatgyűjtés és monitoring folyamatos. A bükki farkasok megőrzése céljából számos technikai eszköz beszerzését kezdtük (kameracsapdák, rádiótelemetriás eszközök). Az eszközök egy része már terepen, használatban van.

A faj folyamatos jelenlétének ténye indokoltá teszi a fajmegőrzési terv aktualizálását, valamint a gazdálkodók részéről esetlegesen a jövőben jelentkező konfliktushelyzetek megelőző jellegű, a faj élőhelyen maradását biztosító fajmegőrzési intézkedési rendszer mielőbbi kidolgozását. A jelenlegi szabályozási környezetben a farkas tartós megtelepedését követően populációinak fennmaradása csupán adminisztratív eszközökkel, aktív megőrzési lehetőségek hiányában nem lesz megoldható. A

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

faj észlelhető nyári egyedszáma a vadászati szezon előrehaladásával csökkent. A társas vadászatok során az állománya részben szétszórodott, de az illegális kilövések sem kizárhatók.

A Bükk környékén található állattartó telepen helyszínelést végeztünk az állatállományt ért károkkal kapcsolatosan. A helyszínelések során egyértelmű kutyatámadásokra derült fény. Egy esetben chipelt kutya is előkerült a kárt okozó ebek közül.

Az észak-magyarországi nagyragadozók megőrzése érdekében a három illetékes nemzeti park szakmai egyeztetését kezdeményeztük az illetékes hatóságok és az FM részvételével.

Lepkefajok

Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*): 2015-ben is folytattuk a 2012-ben elkezdett intenzív kutató, monitorozó tevékenységet. Ennek köszönhetően számos új, a korábbi irodalmi megállapításokat nem igazoló ismeretre tettünk szert.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a faj repülési ideje (ezzel együtt a monitorozás időbeli ütemezése) nem a somvirágzással (*Cornus mas*) esik egybe, mint ahogyan azt az irodalmakban olvashatjuk. Az utóbbi években azt tapasztaltuk a Déli-Mátrában, hogy a som virágzása előtt van a lepke rajzáscsúcsa. Nagy valószínűség szerint ez a fenológiai változás – előbbre tolódás – az oka annak, hogy a 2006-os monitorozó vizsgálatok eredménytelenül zárultak. Amióta a mátrai tapasztalatok alapján tudjuk, hogy mikor kell keresni a fajt, az ország más részein, így például a Mecsekben és a Balaton-felvidéken is újra előkerültek erős populációk.

A lepke életmódjával kapcsolatos egyik legjelentősebb új eredmény, hogy a hímek az éjszaka második felében repülnek a mesterséges fényforrásokra. Ennek ismeretében jobban érthető, hogy miért voltak eredménytelenek az alkalmi lámpázással végzett kutatások. Az alkalmi lámpázásos mintavételt a kutatók a kora tavaszi időszakban általában csak az éjszaka első felében végzik.

Eddig csak olyan élőhelyen találtuk a fajt, ahol az edafikus okok is közrejátszanak az élőhely nyíltságának kialakulásában, fennmaradásában. A kizárólag a tájhasználat miatt nyílt élőhelyeken, mint például a fás legelőkön, nem fordul elő. Élőhelyeinek záródásával a területről. Ezért nagyon fontos a gyepekkel mozaikos molyhos tölgyes állományszerkezet fenntartása. Ennek megfelel az élőhely gyenge erélyű legeltetése, illetve az élőhely időközönkénti cserjeirtása, gyérítése.

Az élőhelyén bekövetkező jelentősebb fakitermelés hatására a populáció elpusztul, ezért a faj üzemtervezett erdei élőhelyeit faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba célszerű tenni.

Az egyes populációk egyedszámváltozásaival kapcsolatban az irodalmakban az olvasható, hogy az egyedszámok nagyon ingadoznak, sokáig az észlelési küszöb alatt maradnak, majd rövid időre hirtelen gradációszerűen megemelkednek. Ezt az erőteljes ingadozást nem tapasztaltuk az elmúlt években a dél-mátrai és a bükki populációknál.

Magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*): Az elmúlt évtizedben jelentősen gyarapodtak a faj életmódjával és elterjedésével kapcsolatos ismereteink a BNPI működési területén végzett kutatások révén. Ezeket felhasználva megfogalmaztunk a faj védelmét segítő kezelési javaslatokat is. Ezen új ismeretek birtokában érdemes lenne a fajmegőrzési terv előkészítését megkezdeni. A terv elkészültéhez még szükség lenne az ország más területein további kutatások elvégzésére.

5.5. Génmegőrzés

Hortobágyi fekete racka

megnevezés	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés				Záró állomány
	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Átminősítés	Értékesítés	Vágás	Elhullás	Átminősítés	2015.12.31
tenyészanya	30	0	0	0	0	0	9	0	21
jerke	20	0	0	8	0	0	12	0	16
jerkebárány	0	11	0	0	2	0	1	8	0
Nőivarú	50	11	0	8	2	0	22	8	37
tenyészkos	4	0	0	0	0	0	1	0	3
egyéb kos	30	0	0	14	14	12	4	0	14
kosbárány	0	17	0	0	1	0	2	14	0
Hímivarú	34	17	0	14	15	12	7	14	17
Összesen	84	28	0	22	17	12	29	22	54

Ipolytarnóc	Db	Parád	Db
anya	4	anya	17
jerke	1	jerke	15
kos	6	kos	11
Összesen:	11	Összesen:	43

Az ipolytarnóci és parádi racka juh állomány létszáma a 2. félévben 84 egyedről az év végére 54 egyedre csökkent. Ennek elsődleges oka a december végén, Parádon történt kutyatámadás, melynek során 25 állat pusztult el (9 anya, 12 jerke, 4 egyéb kos). Ezen kívül 1 tenyészkos verekedésben hullott el, 1 jerkebárány, 2 kosbárány az akolban pusztult el, valamint 14 egyéb kost, 2 jerkebárányt, és 1 kosbárányt eladtunk, 12 egyéb kos levágásra került. A szaporulat 28 egyed volt (11 jerkebárány, és 17 kosbárány). 2015. december 31-i állapot szerint 54 fekete rackánk van, amelyek közül Ipolytarnócon 11 egyed, Parádon 43 egyed található.

Magyar Szürke Szarvasmarha

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2015.12.31
üsző	107	0	0	0	0	0	107
borjú	2	1	0	0	0	0	3
Nőivarú	109	1	0	0	0	0	110
bika	0	0	3	0	0	0	3
bikaborjú	4	2	0	0	0	0	6
Hímivarú	4	2	3	0	0	0	9
Összesen	113	3	3	0	0	0	119

A tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állomány 2015 elején 3 tenyészbikával gyarapodott, ezáltal megkezdődhetett a törzsállomány bővülése. Az év második felében 3 borjú született, így év végére 119-re emelkedett az egyedlétszám.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Kárpáti borzderes szarvasmarha

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2015.12.31
tehén	0	0	3	0	0	0	4
üsző	0	0	7	0	0	0	6
borjú	0	3	0	0	0	0	3
Nőivarú	0	3	10	0	0	0	13
bika	0	0	0	0	0	0	0
bikaborjú	0	1	0	0	0	0	0
Hímivarú	0	1	0	0	0	0	1
Összesen	0	4	10	0	0	0	14

A kárpáti borzderes fajta az időjárás viszonyosságainak ellenálló, ridegtartásra alkalmas, könnyen kezelhető, kisebb testű fajta, ami a parádi hegyi legelők fenntartásához, a hortobágyi rackákkal történő legeltetést kiegészítve ideális.

A fajta a Kárpát-medencében őshonosnak, vagy régen honosultnak tekinthető. Ezidáig kizárólag Magyarország vállalta fel a kárpáti borzderes génmegőrzésének érdekében végzett tevékenységet.

Az Igazgatóság által kezdeményezett beszerzés célja a terület fenntartásának legideálisabb módja mellett az volt, hogy a fajta tartásával csatlakozzunk a Debreceni Egyetem által mentorált génmegőrzési programhoz, együttműködésünkkel segítsük az őshonossá nyilvánítás folyamatát.

Furioso-North Star ló

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2015.12.31
kanca	1	0	52	0	1	4	0
kanca csikó	0	8	0	0	0	0	0
Nőivarú	1	8	52	0	1	4	56
mén	0	0	19	0	1	0	0
mén csikó	0	8	0	0	0	0	0
Hímivarú	0	8	19	0	1	0	26
Összesen	1	16	71	0	2	4	82

2015. január 1-től kezdődően került a tulajdonunkba a Batúz-tanyában tartott Furioso-North Star lóállomány. 2015. december 31-én 82 egyed Igazgatóságunk tulajdonában volt, továbbá 5 egyed állami tulajdonú tenyészmén tartását is vállaltuk Batúz-tanyában. Ezzel jelenleg a Furioso-North Star törzskanca állományának mintegy 20%-a, a törzsmén állomány mintegy 10%-a Igazgatóságunk tartásában található.

Nóniusz ló

	Nyitó állomány	Bekerülés	Kikerülés	Záró állomány
--	----------------	-----------	-----------	---------------

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2015.12.31
kanca	0	0	2	0	0	0	2
kanca csikó	0	0	0	0	0	0	0
Nőivarú	0	0	2	0	0	0	2
mén	0	0	0	0	0	0	0
mén csikó	0	0	0	0	0	0	0
Hímivarú	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	2	0	0	0	2

A Batúz-tanyába vásároltunk 2 befogatolt Nóniusz lovat, melyet lovaink fogatos kiképzésben kívánunk használni. A fajta tenyésztését Igazgatóságunk nem tervezi.

Magyar merinó juh

megnevezés	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés				Záró állomány
	2015.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Átminősítés	Értékesítés	Vágás	Elhullás	Átminősítés	2015.12.31
tenyésztőanya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jerke	0	0	150	0	0	0	0	0	0
jerkebárány	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nőivarú	0	0	150	0	0	0	0	0	150
tenyészkos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
egyéb kos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kosbárány	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hímivarú	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	150	0	0	0	0	0	150

A Dél-borsodi Tájegységben a természetvédelmi értékek védelme szükségessé teszi bizonyos legelő területek juh állománnyal történő legeltetését. Ez okból Igazgatóságunk 2015-ben 150 egyed jerkét vásárolt. 2016-tól kezdődően tervezzük az állomány szaporítását, melyhez tenyészkosok beszerzése 2016 tavaszán várható. A Batúz-tanyában az állomány létszámát 350-400 anyaállatig tervezzük fejleszteni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Ősi magyar kutyafajták tartása és tenyésztése

Igazgatóságunk 2015-től kezdődően részt vesz az őshonos magyar kutyafajták génmegőrzési programjában. A programhoz kapcsolódóan az alábbi egyedek vásárlására került sor:

Ssz.	Fajta	Kennel név (hívó név)	Ivar	Születési idő	Szín	Tartási hely	Megjegyzés
1.	<i>komondor</i>	Beremendi-Bundás Ulrika (Bundás)	szuka	2015.06.11	fehér	Batúz-tanya	Tanya őrzésre.
2.	<i>komondor</i>	Andaházi Tanyákőre Fürge (Fürge)	kan	2015.07.10	fehér		
3.	<i>mudi</i>	Csehül Csaholó Bankó (Cifra)	kan	2015.04.25	cifra		Juhterelő kutyának.
4.	<i>mudi</i>	Gulakuti Irgum Burgum Bögöly (Bögöly)	szuka	2014.10.10	fekete	Parádi állattartó telep	Szarvasmarha és juhterelő kutyának.
5.	<i>mudi</i>	Királytanyai Észak (Böbe)	szuka	2015.06.06	fakó		
6.	<i>mudi</i>	Királytanyai Gerle (Gerle)	szuka	2009.12.23	fekete		
7.	<i>mudi</i>	Királytanyai Virág (Bojka)	szuka	2012.10.10	cifra		
8.	<i>puli</i>	Fénybojtáros Ákos (Ákos)	kan	2004.06.06.	fehér	Ipolytarnóc	Bemutatói célból.
9.	<i>puli</i>	Viharsarok Pusztai Vitéz (Pamacs)	kan	2013.03.27	fekete		
10.	<i>puli</i>	Szép-Apáti Fény (Fény)	szuka	2015.05.09	fekete		

5.5.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében (nukleusz állományok)

A Dél-borsodi Tájegységben átadott Batúz-tanya központtal kívánjuk megvalósítani a Furioso-North Star lófajta genetikai megőrzését. Ennek keretében a Furioso-North Star Országos Lótenyésztő Egyesülettel kialakult kapcsolatunk felhasználásával 2016. évtől kezdődően célpárosításokat kívánunk végrehajtani. A génmegőrzési programunk keretében ritka, néhány esetben csak a mi állományunkban fellelhető származási vonalak állományának stabilizálása a célunk. Jelenleg a fajta törzskanca állományának 20%-a, törzsmén állományának 10%-a található a tenyészetünkben. A fajta kanca állományának jelentős részével részt kívánunk venni „A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése” elnevezésű programban.

5.5.2. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése növények esetében

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében lévő génmegőrző kertek:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

1. Tiszabábolna: Szili-erdei erdészház (Borsodi Mezőség TK)

Kiterjedése: 0,7 ha

Létesítésének időpontja: 2013.

Létesítésének célja: a dél-borsodi régió hagyományos gyümölcsfajtáinak ex-situ megőrzése.

Fajták: 43 fajta.

Alma: sóvári, booscopi szép, jonatán, csörgő alma, nyári fontos, húsvéti rozmaring, továbbá 13 még nem vagy bizonytalan határozású fajta.

Körte: búzás körte, bosc kobak, vilmos, nyári kármán, jegenyekörte (Hardenpont téli vajkörte), kisasszony körte, továbbá 10 még nem v. bizonytalan határozású fajta.

Egyéb: 4 cseresznye, 4 szilvafajta.

Rövid leírás: A Szili-erdészház egykori kertjében hagyományos gyümölcsfákból álló fajtagyűjtemény és szaporítókert van kialakítás alatt. Ebben a fajtagyűjteményben a Dél-Borsodban található régi gyümölcsfajtákat szaporítjuk. Középtávú célunk, hogy bemutathassuk - egy tanösvény és látogatóközpont formájában -, milyen virágzó gyümölcsészet folyt itt a Tisza mellett még pár évtizeddel ezelőtt.

Látogathatóság: előzetes bejelentkezés alapján látogatható. Évente néhány alkalommal képzéseket, fórumokat is szervezünk helyi civil szervezetekkel, kutatókkal együttműködve.

2. Borsodszentgyörgy: Palinai gyümölcsös. (Tarnavidéki TK)

Kiterjedése: 13 ha

Leírás: Meghatározóan jonatán ültetvény, amelyben 1-2 renet fajta is található. A fák idősök, állapotuk rossz, illetve nagyon rossz, termésük erősen alternál.

KEOP forrásból helyreállításra került a gyümölcsös gyepfelszíne, amelynek fenntartási munkái saját géppel tervezzük 2016. évben végrehajtani. A gyümölcsöst szintén a pályázati forrásból körbekerítettük, a kerítés mellé galagonya sövényt telepítünk az egykori állapotnak megfelelően. A kidőlt, hiányzó fákat régi fajtájú csemetékkel pótoltuk. További telepítéseket tervezünk a területre a nemzeti park által szaporított régi alma- és körtefajtákból.

Az Igazgatóságunk kezelésében lévő rekonstruált szórványgyümölcsösök:

1. Eger: Ostoros-völgy

Kiterjedése: kb. 6 ha

Leírás: KEOP forrásból történt meg a rekonstrukció. Jelenleg néhány idős gyümölcsfa található területen: bacsa körte (3 fa), ismeretlen körtefajta (4-5 fa) sóvári alma (1 fa), kanadai renet (1 fa), ismeretlen, magról kelt almák (5-6 fa) besztercei jellegű szilva (30-40 fa), dió idős magról fái (2-3 fa), cseresznye idős magról kelet fái (10-12 fa), konstantinápolyi jellegű birs (8-10 sarjtelep idős egyedekkel), házi berkenye (1 fa). Telepítésre került 400 db bereczki és konstantinápolyi birs, körte (28 db – kálmán, árpával érő, Liegle-vaj, Favréné), alma (58 db – batul, sóvári, fahéj, húsvéti rozmaring, aranyparmen, fontos), szilva (112 db besztercei, ageni, bódi, debreceni muskotály), cseresznye (2 db szomolyai).

A területre további alma és körtefajtákat ültetünk a BNP által szaporított, a térségre jellemző régi fajtákból. A kitelepítésre tervezett oltványok száma: minimum 200 db.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyéb génmegőrző tevékenysége:

1. Bükk-vidéken található régi fajták szaporítása

Jelenleg körülbelül 600 db almacsemetével rendelkezünk az alábbi fajtákból:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

parker pepin, Entz rozmaring, húsvéti rozmaring, batul, jonathan, bauman renet, sóvári, téli aranyparmen, fontosalma, egri piros, boskooppi szép, delicious, bismark alma, hercegnő alma, sikulai, nagyasszony alma (nyári piros kálvil), sárga szépvirágú és további 5-6, eddig nem azonosított fajta. Kb. 30-40 db körte: kármán körte, zöldmagdolna, Favréné, Liegle-vajkörte, Paris körte, gyöngykörte, bacsa. A körték csemeteszámáról csak tavasszal, kiemelés után lesz pontos adatunk.

2. Szaporított fajták örökbeadási programja:

A nemzeti park által szaporított fajtákból magánszemélyeknek 1-2 db-ot, közintézményeknek, egyházi intézményeknek megegyezés szerinti mennyiségben adunk át oltványokat. Az oltványok átadását olyan feltételekhez kötjük, amelyek biztosítják a megőrzésüket és a nemzeti park „ellenőrzési jogát” a helyes kezeléssel kapcsolatban. Jelenleg templomkertekbe (Bér - evangélikus, Markaz - katolikus, Noszvaj – református templomok), iskolákba, óvodákba (Eger, Füzesabony), tájházakhoz (Mezőkövesd), szakiskolai tangazdaságba (Egri Kereskedelmi és Mezőgazdasági Szakközép- és Szakiskola), nemzeti park kezelésében lévő tanyák, épületek kertjeibe, Északerdő Zrt. bekényi bemutatókertjébe és magánszemélyeknek adtunk át oltványokat.

Nemzeti parki területen lévő Északerdő Zrt. vagyonkezelésében lévő terület: Kács, Békaháza: 8-10 régi körtefajta és 6-8 régi almafajta körülbelül 100 öreg fával

Egererdő Zrt. által kezelt, Tarnavidéki TK részét képező Arló: Ivánkai vadászkastély almáskertje: 10-12 régi almafajta: boskooppi szép, Bismark alma, delicious, hercegnő alma, batul, fehér téli tafota, Simonffy piros és 3-4 meg nem határozott fajta.

Mónosbél, önkormányzati tulajdonú, helyi védelemre javasolt almáskert. 35-40 fa, batul, nyári piros kálvil, sárga szépvirágú, sikulai, Entz-rozmaring, aranyparmen, hercegnőalma, sóvári, jonatán, fontos és 1-2 azonosítatlan fajtával.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.6.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek

A védett és Natura2000 területeken található üzemtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. belföldi jogsegély keretében tájékoztattuk az illetékes Erdészeti Igazgatóságokat, valamint a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségeket az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2015-ben is szinte minden, az Igazgatóság működési területén található védett erdőterületeket érintő hatósági/szakhatósági engedélyt mi szövegeztünk meg. A több szervezet együttműködését igénylő eljárások miatt jellemzően 8 napos ügyintézési határidővel kell dolgoznunk, ami nem teszi lehetővé előírásaink megfelelő kidolgozását, ill. adataink – ügyvel kapcsolatos – rendszerbe foglalását.

A természetvédelmi hatóság helyett képviseltük a természetvédelmi érdekeket a Salgótarjáni és a Szilvásvárad körzet erdőtervezése során. Az erdőtervi tárgyalásokon a legnagyobb probléma az, hogy az írott jogszabályokban foglaltak nem tudnak a gyakorlat részévé válni. A jelenlegi gyakorlat szerint ugyanis az erdészeti hatóság – minimális eltéréssel – ugyanazokat a szabályokat alkalmazza a védett erdőterületeken történő erdőgazdálkodás megtervezése során, mint a gazdasági erdőkben. Amennyiben a természetvédelem szervezete olyan korlátozásokat szeretne bevezetni, amelyek ettől jelentősen eltérnek – ám a tartamos gazdálkodást nem veszélyeztetik (pl.: folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módszerek üzemi szintű bevezetése) –, azt nem vezetik át az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

erdőterven arra hivatkozva, hogy nincsenek adatok, amik az adott erdőterület unikális voltát bizonyítanák. Eközben elfeledkeznek arról, hogy az Erdőtörvény szerint a védett erdőkön történő gazdálkodás célja a természetvédelem, és a gazdasági célú gazdálkodás csak olyan módon és mértékben gyakorolható, ami ezt a célt nem befolyásolja. Azaz: az erdészeti hatóságnak, ill. az erdőgazdálkodóknak kellene olyan adatokat, ill. tényeket bemutatni, amik bizonyítják, hogy az általuk javasolt beavatkozások nincsenek hatással a terület védett természeti értékeire. Amíg e témában nincs változás, addig nem várható, hogy a természetvédelem szempontjai érvényesüljenek az erre kijelölt erdőterületeken.

5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az erdőkezelési tevékenységünk során az elsődleges célunk a természetes erdei élőhelyek és az élőhelyi elemek, illetve a kompozicionális összetétel fenntartása, állapotának javítása és/vagy rekonstrukciója.

Erdei élőhely-rekonstrukcióként említhető a tájidegen, illetve termőhelyidegen faállományok szerkezet-átalakításos felújítása. A 2015-ös év során mintegy 130,22 ha-on végeztünk ilyen jellegű tevékenységet (beleértve a fahasználatot, a sikeres első kivitelt, a pótlást és az erdősítések ápolását is). Elsősorban elegyetlen nemesnyárasokat és akácosokat kezelünk ezzel a viszonylag drasztikus módszerrel, mivel ezekben az állományokban az őshonos erdőállomány megjelenését csak nagyon hosszú időtávlatban tudnák a természetes folyamatok előidézni.

Élőhely-fenntartást az erdőszerkezet-átalakítások második fázisában, a természeteshez közelítő fafajösszetétel megőrzésével végzünk, amit az ápolási tevékenységgel értünk el.

Élőhely-fejlesztést tudatos erdőkezeléssel a nevelővágások során valósítottunk meg összesen 39,37 ha területen. A tisztítások, gyérítések jelölése során a hagyományos, sematikus erdőkép kialakítása helyett a hiányzó strukturális és kompozicionális elemek megjelenése érdekében történt a beavatkozás.

Az előbbieket mellett a Svájci Alap támogatásával a Gyöngyösi Sár-hegy TT területén elkezdődtek az állomány alatti őshonos újulatra alapozott lékes felújítások elegyes tölgyes és fenyves állományokban.

A saját vagyonkezelésben lévő erdőtervezett területen bejegyzett erdőgazdálkodóként 4.718,80 ha kiterjedésű területet kezelünk, amelyből a faállománnyal borított terület 4.437,70 ha. Az egyéb részletek (tisztás, nyiladék, út, erdei vízállás, vízfolyás stb.) területe 281,10 ha-t tesz ki. Ezek az erdők 7 tájegységben, 5 megyében és összesen 60 községhatárban találhatóak. Az erdőterületek üzem mód szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti

Üzem mód	Vágásos	Szálaló	FANE	Átalakító	Összes:
Terület(ha)	1842,98	448,01	837,80	1308,91	4437,70
Megoszlás(%)	42	10	19	29	100

A táblázat tanúsága szerint a korábbi állapothoz képest a körzeti erdőtervezések során csökkent az egyéb részletek területe, az erdőrészletek területe viszont növekedett. Az üzem módok tekintetében is javuló tendencia mutatkozik, az előző évi kimutatásban még 52% volt a vágásos üzem módban kezelt erdőrészletek aránya, ami a folyamatos erdőborítást biztosító üzem módok térnyerésével 42%-ra zsugorodott.

A tavalyi évben (2015) a Nyugat-borsodi Erdőtervezési Körzetben érintette edőterületünket erdőtervezés. Itt minden erdőrészletünk nem vágásos üzem módba került át, szálaló és átalakító üzem módba tettük át a teljes területüket.

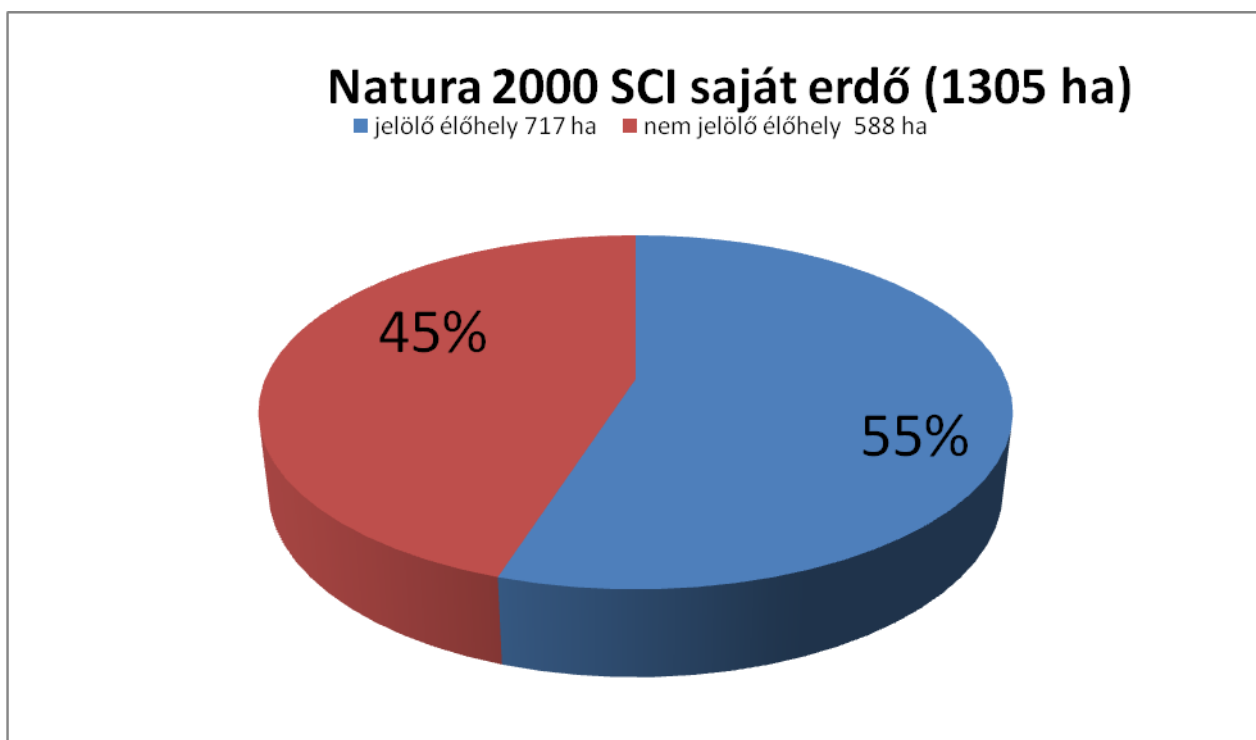
Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Az erdőterület termőhelyi- és faállományviszonyai rendkívül változatosak. Termőhelyi viszonyok tekintetében szinte valamennyi, fásszáru vegetáció életfeltételeit biztosító termőhelytípus-változat jelen van.

A zömében őshonos fafajok alkotta termőhelyhonos erdőállományok területfoglalása mintegy 67%, míg az idegenhonos, illetve termőhelyidegen faállománytípusok 33%-ot tesznek ki. A leginkább jellemző őshonos faállománytípusok a cserések, gyertyános-tölgyesek, kocsánytalan tölgyesek, bükkösök, gyertyánosok, míg az idegenhonosok közül legnagyobb arányban az akácok, nemesnyárasok és az erdei fenyvesek vannak jelen. Területi arányuk ugyan kevésbé szembetűnő, azonban kiemelt természetvédelmi jelentőségük miatt említést érdemelnek pl. a Tarna-Lázbérci TK területén is megtalálható patakminti égeresek, vagy a Dél-Hevesi Tájegységben található lösztölgyes, a „Kerecsendi-erdő”. Ezek a kiemelt értékek erdőkezelés szempontjából is különleges területek.

A saját vagyonkezelésben lévő erdőterületeink közel 1/3-ad része a Natura 2000 hálózat részeként Különleges Természetmegőrzési Terület, amelyből mintegy 717,0 ha a különböző jelölő élőhelyek térfoglalása. Ezek az élőhelyek az alábbiak:

- 9130 - Szubmontán és montán bükkösök
- 91EO - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők
- 91GO - Pannon gyertyános-tölgyesek
- 91HO - Pannon molyhos tölgyesek
- 91IO - Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek
- 91MO - Pannon cseres-tölgyesek

Mag- és csemetetermelés

A 2015-ös évben a korábbi időszakban kipróbált és bevált, erdészeti szaporítóanyag termelésével foglalkozó vállalkozóktól szereztük be az erdőfelújítások első kiviteléhez és pótlásához a szükséges mennyiségű és minőségű, származási igazolással ellátott magot, illetve

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

csemetét. A későbbiekben meg kell találnunk a módját, hogy a védett területeken folytatott erdei élőhely-rekonstrukció során a ritka fa- és cserjefajokat (amelyeknek szaporítóanyaga nehezen, vagy nem beszerezhető a piacon) vissza tudjuk vinni az eredeti termőhelyeikre, elsősorban azokba az edafikus társulásokba, amelyek jellemzően véderdők, illetve az idegenhonos fafajú faállományok szerkezet-átalakításaiba.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés, erdőművelés

2015. évben erdészeti közbeszerzés keretében lehetőség nyílt az Igazgatóság költségvetéséből finanszírozva az erdőterületeinken a legsürgetőbb erdőművelési munkák (talajelőkészítés, ültetés, ápolás, pótlás stb.) elvégzésére. Elsősorban a korábbi szerkezet-átalakításokban keletkezett erdőfelújítási kötelezettségeink teljesítése volt az elsőrangú feladat, illetve ezek ápolása. Saját gépjárművet ebben az évben nem használtunk az ápolások kivitelezéséhez, ellenben a közmunka program keretében foglalkoztatott munkások kézi ápolást végeztek az erdősítésekben. Pozitív eredményként könyvelhetjük el, hogy a 2015-ös év végére a korábbi hátralékos erdőfelújításokat sikerült nullára csökkenteni. A mesterséges erdőfelújításokban (I. kivitelek) - a természetvédelmi célok megvalósulása érdekében – a szokásos 1-2 helyett 3-6 félé őshonos elegyfajt alkalmaztunk.

Az élőhelyeket erősen degradáló vadállomány károsító hatása miatti védekezést a mesterséges erdősítések, valamint a lékes természetvédelmi beavatkozások egy részénél vadkárelhárító kerítés, illetve villanypásztor építésével oldottuk meg, de még maradt bőven tenni való a mesterséges erdőfelújításokban, valamint véderdeink fenntartása kapcsán. A véderdő fenntartáshoz kapcsolódó vadkár elleni védekezést pályázati forrásból kívánjuk megoldani a későbbiekben, az erdőfelújításokban a vadászatra jogosultakkal történő megállapodás alapján fogjuk megosztani a költségviselést.

Erdőkezelés, fahasználat

Erdőkezelési feladataink egy részét szintén erdészeti közbeszerzés keretében végeztük, mivel egyre növekvő igény jelentkezett a kitermelt faanyag „belső” felhasználására, elsősorban az újonnan létesült állattartó telepek tűzifa- és szerfa igényének kielégítése kapcsán, de a szerkezet-átalakításos erdőfelújítások, valamint gyümölcsösök védelmében épített vadkárelhárító kerítések oszlop-szükséglete is ide tartozik. A véghasználatok és a nevelővágások faanyagának jelentős részét lábon eladással oldottuk meg, a befolyt bevétellel igyekeztünk az erdőkezelési tevékenység kiadási oldalát enyhíteni.

Az alábbi erdészeti munkákat végeztük el a Területkezelési Osztály és az adott tájegység szoros együttműködésében:

1. Dél-Borsodi TE:

- Erdősítések ápolása (Tiszadob, Tiszakeszi, Mezőcsát, Tiszadorogma) – 52,25 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (nemesnyár szerkezet-átalakítások puhafás- és keményfás ligeterdökké) (Tiszadorogma) – 3,63 ha
- Erdősítések pótlása (Tiszadob, Mezőcsát, Tiszabábolna) – 4,02 ha
- Befejezett erdősítés (Tiszadob) – 4,35 ha
- Nemesnyár tarvágásos szerkezetátalakítás (Tiszadob, Tiszakeszi) – 10,79 ha
- Faállománynevelési munkák (Tiszakeszi, Tiszadob) - 8,66 ha

2. Nógrád-Ipoly TE:

- Erdősítések ápolása (Sámsonháza, Mátraszőlős, Felsőtold, Ipolytarnóc, Salgótarján) – 30,49 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Pótlások (akác és fenyő szerkezet-átalakítások őshonos kemény lombos erdőkké) (Ipolytarnóc, Sámsonháza, Mátraszőlős, Salgótarján) – 5,14 ha
- Faállománynevelési munkák (Ipolytarnóc) – 4,61 ha

3. Nyugat-Bükki TE:

- Pótlások (akác szerkezet-átalakítások őshonos kemény lombos erdővé) (Felsőtárkány, Bükkzsérc) – 2,70 ha
- Akác tarvágásos szerkezetátalakítás (Cserépváralja) – 2,98 ha
- Egyéb részlet rendeltetés szerinti állapotának visszaállítása (Cserépfalu, Felsőtárkány) - 0,20 ha
- Erdősítések ápolása (Bükkzsérc, Felsőtárkány, Tard) – 14,45 ha
- Faállománynevelési munkák (Cserépváralja, Bükkzsérc) – 4,10 ha

4. Dél-Hevesi TE:

- Erdősítések ápolása (Tarnaszentmiklós, Poroszló, Kerecsend) – 15,63 ha
- Pótlások (Kerecsend) – 0,21 ha

5. Mátrai TE:

- Szálas üzemmodú erdőkezelés a Szent István Egyetem Svájci Alapos pályázatában (Domoszló) – 3,23 ha
- Faállománynevelési munkák (Gyöngyös) – 22,00 ha

Az elvégzett erdőművelési és fahasználati munkák összesítő táblázata

Munkaművelet	Terület (ha)	Kitermelt faanyag(m ³)
Erdőfelújítások ápolása	112,82	-
Mesterséges erdőfelújítás első kivitele (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)	3,63	-
Pótlások (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)	12,07	-
Véghasználat (NNY és akác tarvágás)	13,77	4332,72
Faállománynevelés (TI, TKG, NFGY)	39,37	1026,44
Összesen:	-	5359,16

A saját vagyonkezelésű erdeinkben jelentős probléma a falopás, főként az erdőtömbön kívüli peremhelyzetű erdőterületeken a Nógrád-Ipoly TE, Kelet-bükki TE és Dél-borsodi TE területén. A Természetvédelmi Őrszolgálat munkatársai több esetben kezdeményeztek a rendőrséggel közös rendkívüli szolgálatot ezeken az erdőterületeken. Ennek ellenére a lopáskár a frekvenciát, lakosság által könnyen megközelíthető helyszíneken továbbra is aggasztó mértékű.

A saját megvalósítású erdőkezelésben 2015. évben 1 fő kormánytisztviselő erdőmérnök végezte a tervezést és a szakmai irányítást, a faanyag értékesítést (amelyben az Őrszolgálat 3-4 tagja is közreműködött alkalmanként), majd az utolsó negyedévben újabb 1 fő kormánytisztviselő erdőmérnökkel bővült a szakmai létszám. Az év nagyrésztében 1 fő közfoglalkoztatott szakirányító erdész működött közre a szakmai irányításban és a faanyag értékesítésben, helyette az év végére sikerült 1 fő munkatörvénykönyves foglalkoztatású szakirányító erdészt felvenni.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az Igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó vadászterület ha)
1.	Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 sz. vadászterület Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	499
2.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-653310-4-3-0 sz. vadászterület Dél-borsodi Földtulajdonosi Közösség /az igazgatóság a tulajdonosok külső képviselője/	23.533
Összesen:		24.032

Igazgatóságunk két vadászterületen érintett közvetlenül a vadgazdálkodásban.

A Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 kódszámú, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület elnevezésű vadászterületen önálló vadászati joggal rendelkezünk. A vadászterület különleges (természetvédelmi) rendeltetésű.

Az ipolytarnóci vadászterület vadászatra alkalmas területének kiterjedése mindössze 499 hektár. Itt extenzív vadgazdálkodást folytatunk. A terület jellegét tekintve zömmel hajdani erodált legelő helyén telepített és természetes szukcesszió nyomán létrejött középkorú erdő, illetve elcserjésedett gyep. A sűrű növényzet mellett a terep rendkívül szabdalt, úgyhogy ember által nehezen, helyenként alig járható. Ezek a jellegzetességei a nagyvad, elsősorban a vaddisznó számára kiváló létfeltételeket teremtenek, így legfontosabb feladatunk a vaddisznóállomány szabályozása.

Az 510 hektár területű, különleges rendeltetésű ipolytarnóci vadászterület 2015-2016. évi vadgazdálkodási tervét eredményesen teljesítettük. A vadászterületen bér vadászat és szakszemélyzeti vadászat keretében 19 db gímszarvas, 10 db őz, 79 db vaddisznó, 4 db róka, 1 db borz és 1 db kóbor macska került terítékre. A vaddisznóra vonatkozó tervet (70 db) sikerült túlteljesíteni. A mezei nyúl és fácán állomány lassú növekedése látható. A vizes területeken a megjelent a tőkés réce is és a megfigyelések alapján fészkel is a szigetekeken. 1 db 2. éves őzbak ragadozó elejtés áldozata lett. A miocén erdő köré a villanypásztor telepítése eredményes volt, semmilyen vadkár nem volt tapasztalható, az erdő fejlődése folyamatos.

A Borsodi Mezőségben újjá alakított vadászterület 2/3 részén, lényegében a védett természeti területen - ami 2008. óta a Ramsari egyezmény hatálya alá is tartozik - kizárólag természetvédelmi célból folyik vadászati tevékenység a hivatásos vadászok irányításával. Alapvető feladatnak tartjuk - elsősorban a tűzok védelme érdekében – a róka és a vaddisznó állományának szabályozását. Sportvadászat kizárólag a vadászterület szegélyén engedélyezett. A vadászterület működtetésének anyagi fedezetét a vadászó földtulajdonosok biztosítják, melyet a hivatásos vadászok munkabérére és a vadgazdálkodásra forgat vissza a Földtulajdonosi Közösség. Pénzügyileg a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságtól teljesen függetlenül, de az Igazgatóság szakmai felügyelete mellett működik a vadászterületen a vadgazdálkodás.

A tavalyi évben 183 db őz, 373 db vaddisznó, 73 db fácán, 3 db mezei nyúl, 2 db erdei szalonka, 45 db nagy lilik, vetési lúd 3db, 21 db tőkés réce, 16 db balkáni gerle, 42 db dolmányos varjú, 55 db szarka, 8 db szajkó, 2 db kóbor eb, 133 db róka és 5 db borz került terítékre (élő vad befogás nem volt).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk 2015-től kezdődően az ellenőrzése alá tartozó vadgazdálkodási egységekben terítékre kerülő állatokból különböző termékek gyártását kezdte meg. A termékek között füstölt- és szárazáru kerül előállításra. A termékek előállításához vaddisznó és gímszarvas húst használunk fel. Szárazáruként szalámit és kolbászt gyártatunk, füstölt termékek közül paedig sonka kerül előállításra. A termékeket részben reprezentációs célokra használtuk fel, valamint a látogató helyeinken áruljuk őket. Az előállított termékek „Nemzeti Parki Termék” védjeggyel vannak ellátva. A termékekről érkezett pozitív visszajelzések hatására az előállítás volumenének bővítését tervezzük 2016. évben.

5.8. Nyilvántartott halgazdálkodási vízterek és halastavak

Igazgatóságunk saját vagyongazdálkodásában lévő kivett mocsár, árok, patak, csatorna, vízfolyás, tó meghatározásokkal jelzett vízterületeinek a halászati hasznosítása kis kiterjedésük és kedvezőtlen hidrológiai kondícióik miatt kevés kivételtől eltekintve nem lehetséges. A BNPI vagyongazdálkodásába tartozó nagyterjedésű Tiszalúci Holt-Tisza nevű víztérnek (hrsz. Tiszalúc: 033, 032. Tiszadob: 0551, 0568, 0572) a halászati hasznosítója a Tiszalúci Sporthorgász Egyesület, mely rendelkezik halgazdálkodási tervvel. A Ludányhalászi 0423 hrsz) vízterület halászati hasznosítója a II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesület (Szécsény).

A különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kérdése 2015-ben tovább folytatódott. 2014-ben már megtörtént az Igazgatóság által felvételre javasolt vízterek jegyzékének összeállítása. A Földművelésügyi Minisztérium 2015-ben további információkat (a közérdek indoklásának kiválasztását, a védelemre javasolt értékeket, a különleges rendeltetésűvé nyilvánítás várható hatásait és az érvényben lévő természetvédelmi korlátozásokat) kért a vízterekről, valamint kérte a javasolt víztestek számának véglegesítését is. Ennek eredményeként 35 víztér, illetve ezek vízrendszere került felsorolásra a benyújtott végleges anyagban. A vizek kijelölése az adott vízterek élővilágának, természeti értékeinek, élőhelyi adottságainak, valamint az Igazgatóságra háruló jövőbeni költségeknek a mérlegelése alapján történt.

Az Inérháti-főcsatorna esetében megindult a halgazdálkodási vízterületek különleges rendeltetésűvé nyilvánításához kapcsolódó eljárás. Ebbe első körben – természetvédelmi, vagy génmegőrzési közérdek indoklásával – azok a vízterek kerültek, ahol a vízterület jelenleg is halgazdálkodási terület, a halgazdálkodási vízterületen a halgazdálkodási jogot nemzeti park-igazgatóság gyakorolja, továbbá a halgazdálkodási jog gyakorlója hozzájárult a halgazdálkodási vízterület különleges rendeltetésűvé nyilvánításához.

5.8.1. Halgazdálkodási vízterületek, amelyeken az NPI volt 2015-ben a halgazdálkodási jogosult

Az Inérháti-főcsatorna nevű víztér (hrsz. Tiszalúc: 045/1, 047, 057/6. Tiszadob: 0493/1, 0469. Kesznyéten: 0190, 0230, 0283. Tiszaújváros: 0260, 0255.) halgazdálkodási jogának gyakorlója a BNPI. Az Inérháti-főcsatornán halászati tevékenységként faunisztikai kutatást és halállomány felmérést végeztünk a korábbi években. Számos más vízterület mellett terveink között szerepel a terület különleges rendeltetésű vízterületté nyilváníttatása a hal-génállományok megőrzése, valamint a vizes élőhelyen élő gerinces fajok és a parti vegetáció további hatékony védelme miatt.

5.8.2. Védett nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek

Védett és nem védett vízterekben az elmúlt években a halak (*Pisces*) faunisztikai felmérését végeztük. A dombvidéki kisvízfolyások halfaunisztikai monitorozó felmérései rendszeresek voltak, de a hatósági ügyek véleményezése miatt eseti jelleggel is történtek mintavételek.

A hal- és vízgazdálkodókkal a nyilvántartott és nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek kezelésének vonatkozásában folyamatosak voltak a területi egyeztetések. Az aktuális

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

faunisztikai eredmények hozzájárultak a BNPI és a halászati, vízügyi ágazat együttműködésének harmonizációjához, ezáltal az eredményesebb vizesélőhely védelemhez.

A Tiszalúci Holt-Tisza, mint a BNPI vagyonkezelésében lévő Natura2000 terület halászati hasznosítását a Tiszalúci Horgászegyesület végzi. Igazgatóságunk együttműködési megállapodást kötött a gazdálkodóval. Igazgatóságunk más esetekben is együttműködési megállapodások kötésével igyekszik a természetvédelmi szempontok érvényesítésére (pl. Ludányhalászi Öregt-tó).

5.8.3. Védett halastavak

Saját vagyonkezelésben lévő védett halastóval nem rendelkezünk, nem saját vagyonkezelésben lévő halastavak esetében pedig a halgazdálkodási tervek véleményezésénél érvényesítjük a természetvédelmi előírásokat.

5.9. Természetvédelmi mentőtevékenység

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Egyedi tájértékek	2.688	Egyeztetés alatt

Igazgatóságunk 2014-ben saját költségvetésből 394.000 Ft-ot nevesített az egyedi tájértékek felvételezésére, amely 2015-ben zárult. Ebből 4 településen (Aldebrő, Detk, Ludas, Visonta) összesen 260 egyedi tájértéket regisztráltunk a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával. Ezzel a számmal növeltük a regisztrált egyedi tájértékek számát.

2014-ban igazgatóságunkon nyári gyakorlatát töltő egyetemi hallgató elkészítette Istenmezeje település egyedi tájérték felvételének kiegészítését. E munka során 36 objektum került kataszterezésre. Igazgatóságunkon nyári gyakorlatukat töltő egyetemi hallgatók 2015-ben elkészítették Eger, Tard, Tarnalelesz települések egyedi tájérték felvételének kiegészítését. E munka során kb. 92 objektum került kataszterezésre. A Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával 2015-ben 4 településen (Erk, Nagyfüged, Visznek, Zaránk) összesen kb. 147 egyedi tájérték került felmérésre. Az egyedi tájértékek felvételének szerződés szerinti teljesítése 2016. április 30. Folyik az elkészült felvételei adatok minőségbiztosítása, ellenőrzése. Ennek következtében az egyedi tájértékek száma változhat. E tájértékeket még nem szerepeltetjük a regisztráltak között.

Az egyedi tájértékek listáját a településrendezési tervekhez végzett előzetes adatszolgáltatás keretében megküldjük és felhívjuk a figyelmet az 1996. évi LIII. tv. 6. § (5) bekezdés szerint a *településrendezési tervekben* való szerepeltetésre. Az egyedi tájértékek között is szereplő, kulturális és földtani értékeket hordozó kaptárkövek megővására kiemelt figyelmet fordítunk.

Egyedi tájértékek felmérése során is adatfelvételi lappal dolgozunk, amely a MSZ 20381:2009 szabvány szerint készült. Az adatlapon felvett információkat a minisztérium által kidolgozott Excel adatbeviteli táblázatban rögzítjük. Ennek segítségével kerülnek feltöltésre az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

adatok és fotó-dokumentációk az OKIR-be. A 2015-ben felvett egyedi tájértékek a minőségbiztosítás után 2016-ban kerülnek be az OKIR rendszerébe.

Az egyedi tájérték-felmérés során is szükséges az objektumok állapotának jellemzése, amely elsősorban csak szemrevételezés alapján elvégezett állapotfelmérésen alapul. Ezek az adatok is szerepelnek az egyedi tájérték OKIR-be feltöltött kataszteri lapján.

6.2. Településrendezési eszközök és településrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

BNPI településrendezési és területrendezési tervekkel kapcsolatos ügyiratainak összesítése:

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településrendezési terv, településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, környezeti vizsgálat (előzetes tájékoztatások, adatszolgáltatások, véleményezések, elfogadott tervek áttekintése, ügyirat áttétel)	102	650	189
területrendezési terv	-	-	-

Településrendezési terv felülvizsgálatával, illetve módosításával érintett települések listája:
(Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, összesen 98 település):

Alacska, Aldebrő, Alsózsolca, Andornaktálya, Apc, Arló, Átány, Balassagyarmat, Bánk, Bátonyterenye, Bélapátfalva, Berente, Berkenye, Bogács, Böcs, Bükkábrány, BükkSZenterzsébet, BükkSZentkereszt, Cigánd, Cserépváralja, Demjén, Domszóló, Eger, Egerszalók, Endrefalva, Felsőtárkány, Felsőzsolca, Füzesabony, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyöstarján, Halmajugra, Hatvan, Hejce, Hejőkeresztúr, Hejőpapi, Hernádkak, Hernádnémeti, Hort, Jobbágyi, Kál, Karancskeszi, Kazincbarcika, Kerecsend, Kisgyőr, Kisköre, Lőrinci, Ludas, Maklár, Mályi, Markaz, Mátraderecske, Mátraterenye, Mátraverebély, Mezőcsát, Mezőkeresztes, Mezőkövesd, Mezőnyárad, Miskolc, Múcsony, Nagytálya, Nagyvisnyó, Noszvaj, Nyékládháza, Ostoros, Ózd, Parád, Parádsasvár, Pásztó, Pétervására, Petőfibánya, Recsk, Sajókeresztúr, Sajólád, Sajóőrös, SajóSZentpéter, Sajóvámos, Salgótarján, Serényfalva, Szécsénke, Szécsény, Szikszó, Szilvásvár, Szirmabesenyő, Szurdokpüspöki, Taktaharkány, Taktaszada, Tar, Terpes, Tiszakeszi, Tiszalúc, Tiszatarján, Tiszaújváros, Varbó, Vécs, Verpelét, Visonta, Zsujta

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, 2015. évben összesen 98 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával kapcsolatos megkeresések. Megkeresés tárgya volt egy-egy település esetében, „a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében előzetes tájékoztatás, adatszolgáltatás kérése, a településrendezési eszközök véleményezése, meghívó egyeztetési tárgyalásra és az elfogadott településrendezési terv megküldése. Előzetes terepbejárásokon, egyeztetéseken is résztvettünk, a megküldött településrendezési tervek tervezett módosításaihoz kapcsolódóan (pl. Kisgyőr, Eger településeken).

2015. tavaszán pályázati források rendelkezésre állása miatt több város esetében, településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia készítése kapcsán kértek igazgatóságunktól előzetes tájékoztatást, adatszolgáltatást és szakmai véleményt.

Számos településrendezési eszköz módosítása teljes eljárás helyett egyszerűsített eljárás illetve tárgyalásos eljárás keretében történt.

A településrendezési eljárással és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai véleményeinek településrendezési tervekbe történő beépülésével kapcsolatos tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (1) és (2) bekezdései alapján „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 32. § (1) bekezdése szerint a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása teljes, egyszerűsített vagy tárgyalásos lehet. A teljes eljárás előzetes tájékoztatási, véleményezési, végső szakmai véleményezési, elfogadási és hatálybaléptetési szakaszokból áll.

A kormányrendelet alapján a települési önkormányzatok a településrendezési teljes eljárás keretében beküldik az igazgatóság részére a módosítási, illetve felülvizsgálati szándékot jelző megkereső levelüket előzetes tájékoztatási szakaszra. Igazgatóságunk az előzetes tájékoztatási szakaszban megküldi a települési önkormányzat részére a jogszabályokon alapuló, tervezési területeket érintő követelményeket, a településrendezési eszköz tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásokat és az adatszolgáltatást.

A kormányrendelet 32. § (6) bekezdése értelmében tárgyalásos eljárás útján történő véleményezés és a 40. § (4) bekezdése szerint összehívott településrendezési egyeztető tárgyalásokon 2015. évben az igazgatóság tájvédelmi referensei táj- és természetvédelmi értékeket, területeket érintő beruházások, tervezett terület-felhasználás váltások esetében részt vettek, szakmai véleményeiket rögzítették. Igazgatóságunk előzetes adatszolgáltatása, előzetes véleménye végül, néhány esetben többszöri egyeztetés, egyeztető tárgyalás után került be a településrendezési tervbe, a településtervezők az egyeztető tárgyaláson elhangzott javaslatainkat, korlátozó előírásainkat figyelembe vették, beépítve azokat a tervdokumentációba.

A véleményezési szakaszt követően a kormányrendelet 43. § (2) bekezdése előírja, hogy a polgármester kötelezettsége a településrendezési terv elfogadása után 15 napon belül a településrendezési tervek megküldése az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek részére, illetve az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének biztosítása 15 napon belül, értesítve az államigazgatási szervet annak elérési lehetőségéről. A képviselő testület által elfogadott településrendezési eszközöket jelentős arányban megküldték igazgatóságunknak.

Jellemző hiányosság továbbra is, hogy a kisebb települések önkormányzatai nem töltik fel honlapjukra a rendelettel elfogadott helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet és a határozattal elfogadott településszerkezeti tervet, továbbá az alátámasztó munkarészeket az Étv. 8. § (4) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint.

A kormányrendelet 43. § (2) bekezdése értelmében beérkezett településrendezési tervek tartalmazták az igazgatóság által kiadott, jogszabályon alapuló védett területekre vonatkozó

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

előírásokat, övezeti lehatárolásokat, korlátozásokat, védett területeket felsorakoztató helyrajzi számos listákat, az ex lege védett értékek és az egyedi tájértékek listáját. A jogi normával nem alátámasztható természet-, táj- és településkép védelmi javaslatainkat, ajánlásainkat az önkormányzatok, tervezők nem minden esetben fogadják szívesen, emiatt ritkán épülnek be a településrendezés eszközeibe.

Jellemzően kis települések esetében, a 2004. év előtt készült és máig hatályos településrendezési tervben még nem szerepeltek az ökológiai hálózat és a Natura 2000 területek, ezért a településrendezési tervmódosításoknál ezen övezetek nem kerültek ábrázolásra a településszerkezeti és a szabályozási terveken. Ezeket csak a településrendezési terv módosítása alkalmával lehetett figyelembe vetetni. Több esetben az önkormányzat, valamint a tervezők is értetlenül álltak az előtt a tény előtt, hogy a településrendezési tervet összhangba kell hozni az Országos Területrendezési Tervvel, valamint a megyei területrendezési tervvel. Igazgatóságunk az előzetes adatszolgáltatás keretében ezeket a területeket térképen, vagy a jogszabályra hivatkozva, helyrajzi számos listával megküldte. A településrendezési tervek módosításai azonban jellemzően nem önkormányzati kezdeményezésre, hanem magánbefektetők részéről indulnak, ezért ezeket az övezeteket, területeket a teljes közigazgatási területre a külterületi településszerkezeti és szabályozási tervek nem vezetik át. Ebből adódóan minden egyes módosításnál újból fel kell hívunk a figyelmet az ökológiai hálózat, illetve a Natura 2000 területekből adódó fejlesztési korlátozásokra, esetleg már a terület új tulajdonosának nehezítése ellenére is.

Az országos ökológiai hálózat kijelölésekor nem ingatlan határokhoz igazodott, annak övezetei ezért több esetben a településrendezési tervekben még a tervezők által is nehezen kezelhetők, különösen nagy területű ingatlanoknál, például külterületi mezőgazdasági területeknél az építési terület csak a magterületen, vagy az ökológiai folyosó övezetén kívül jelölhető ki, ami nem minden esetben felel meg a földterület tulajdonosának, fejlesztési szándékának. Az új adatszolgáltatások előtt ezért az ökológiai hálózatot az ingatlanhatároknak megfelelően frissítjük. A változásokat megfelelő időszakonként az eljárásrendnek megfelelően megküldjük az FM illetékes osztályának.

A környezeti értékeléssel kapcsolatos észrevételünk, hogy a munkarész sokszor hiányos volt, nem tért ki valamennyi környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős módosítási szándékra.

A biológiai aktivitásérték számítások esetében több alkalommal kértünk kiegészítést (pl. helyrajzi számok, terület nagyságának szerepeltetése), illetve pontosítást a biológiai aktivitás érték kompenzációja érdekében, amelyet a tervezők a jogszabálynak megfelelően javítottak.

Az egyedi tájértékek felmérése még nem készült el minden település közigazgatási területére. Amely település esetében elkészült, abban az esetben a településrendezési terv módosításához is előzetes véleményünkben, táblázatos formában megküldtük a település teljes közigazgatási területére az egyedi tájértékek adatait, azonban ezeket jellemzően csak a helyi építési szabályzat egyik függelékében, illetve a tájvédelmi alátámasztó munkarészben szerepeltették. Kivétel, ha a településrendezési terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készült. Jogszabályi előírás hiányában az egyedi tájértékek csak igen ritkán kerültek ábrázolásra a településszerkezeti terveken.

Igazgatóságunk 2015. évben településrendezési eszköz jogszerűtlen tartalma miatt nem kezdeményezte törvényességi felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

Területrendezési hatósági eljárási ügyekben „a területrendezési hatósági eljárásokról” szóló 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet alapján az illetékes megyei kormányhivatal jár el hatóságként. 2015. évben a Bükki Nemzeti Park Igazgatósághoz jogsegélykérelem nem érkezett a kormányhivaltól, lefolytatott eljárásról nem volt tudomásunk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Területrendezési tervekkel kapcsolatos szakmai megkeresés 2015. évben nem érkezett igazgatóságunkhoz.

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Igazgatóságunk tájvédelmi szakértői tevékenységét elsősorban a beérkező megkeresések kapcsán fejt ki. A véleményezésre megküldött településrendezési tervek mindegyikét a természetvédelmi megfontolások mellett tájvédelmi szempontból is vizsgáljuk. Ilyen jellegű véleményből 189 db-ot készített igazgatóságunk az elmúlt évben. Egyéb ügyek esetében, melyekhez adott véleményünkben kifejezetten tájvédelmi véleményt is megfogalmaztunk, 21 esetben adtunk, melyek között építési, útépitési, elektromos szabadvezetékkel kapcsolatos, vízjogi és bányászati ügyek szerepeltek.

Kifejezetten tájvédelmi szakértő tevékenységre vonatkozó megkeresés 2015. évben igazgatóságunkhoz nem érkezett.

Részt vettünk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Tájvédelmi Szakmai Napok rendezvényen (Dévaványa, október 14-15.), ahol a Településrendezési kérdések Kisgyőr község példáján témában előadást tartottunk.

Részt vettünk és helyszínt, szakmai terepi programot biztosítottunk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Barlang- és földtani értekezlet rendezvénynek (november 17-19., Telkibánya).

6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Célzottan tájvédelemi jellegű beavatkozások nem történtek, de KEOP programjainkban végrehajtott, felhagyott bányák, földvárak, kunhalmok természeti állapotának helyreállítását célzó beruházásaink kedvező hatással vannak a védett és Natura 2000 területek tájképi megjelenésére.

7. Projektek

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Földtani értékek védelme a BNPI területén II. ütem: Nyugat-mátrai bányatárók, Nyárjas-pusztai homok-bánya	2013.07.30 - 2015.06.30.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0007	Összesen 7 db, Gyöngyös és Parádfürdő környéki 18-19. századi bányatáró helyre-állítása, lezárása, a Salgó-tarján Nyárjas-pusztai homokbánya megóvása	HUBN10006 Mátra Márkházapusztai fás legelő TT	0,4184 0,16	311 478 797	153 868 764	Összesen 13 db kifizetési kérelmet és időszakos beszámolót nyújtottunk be. A projektben vállalt kivitelezési folyamatok véget értek. A műszaki átadás-átvételi eljárás hiány és hibamentesen lezárult. A tervezői művezetői tevékenység is szerződésnek megfelelően zajlott. A kötelező nyilvánossági feladatok végzése is lezárult. A projektmenedzseri tevékenység a szerződéskötés dátumától kezdve projekt zárásáig végéig folyamatos volt. A projektben vállalt egyéb beszerzések is megtörténtek, a szemléletformáló eszközök is szerződés szerint elkészültek. A záró helyszíni ellenőrzés 2015.07.15-én megállapítás nélkül lezajlott.
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát átalakítása a Hevesi Füves Puszták TK területén	2013.09.02 - 2015.08.31.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0015	A korábban szigetelésre nem került kb. 407 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése, 3 km vezeték földkábelbe helyezése, 18 km-en tartóoszlopok cseréje új típusú biztonságos oszlopokra	HUBN10004 Hevesi sík	77 475,08	674 631 630	482 597 209	A projekt megvalósítása alatt 6 változás bejelentő, 13 időközi és 1 záró kifizetési kérelem került benyújtásra. A PR, valamint a külső projektmenedzsmenti tevékenység a projekt megvalósítása alatt végig folyamatos volt. Megvalósult a 20kV-os vezetékszakaszok madárbarát átalakítása és a fejszerkezetek átszerelése feszültségmentesített és FAM technológiával egyaránt. A légkábelek földbe helyezése megtörtént, 2015.06.06-án sor került a műszaki átadás-átvétellel. A kivitelezés alatt a műszaki ellenőrzés és a természetvédelmi-műszaki ellenőrzés folyamatos volt, erről heti rendszerességgel kimutatások készültek. A BNPI és az ÉMÁSZ Hálózati Kft. két heti rendszerességgel tartott kooperációt. Az ünnepélyes záró rendezvény 2015.07.14-én került megrendezésre Tepélypusztán. A poroszlói szakasz üzemeltetési engedélye 2015. június 27-én megérkezett, 2015. július 20-án jogerőre emelkedett. A poroszlói szakaszhoz kapcsolódó régészeti feladatok is szerződés szerint teljesültek. A pályázat keretében fotó lest, tanösvény táblákat és monitoring eszközöket is be tudtunk szerezni. Szemléletformáló eszközként megrendeltünk a Zöld horizont, időszakos kiadvány nyomtatását, 2500 példányban. A záró helyszíni ellenőrzés 2015.07.23-án rendben lezajlott.

¹ Amennyiben adott projekt esetében a célterület a teljes működési terület, elegendő ezt feltüntetni a táblázatban, az egyes védett, ill. Natura 2000 területek felsorolását kérjük mellőzni. A célterülettel kapcsolatos információk megadása különösen fontos azon projektek esetén, amelyek hatásai a természetvédelmi helyzet javulásához közvetlenül hozzájárulnak és hatásai jól lehatárolható célterületekhez köthetők (pl. élőhely-rekonstrukciós fejlesztések, kezelési infrastruktúra fejlesztése, monitorozás)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát szigetelése a Dél-Borsodi Tájegységben	2013.08.15 - 2015.08.31.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010	A korábban szigetelésre nem került kb. 240 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése a BMTK és a Kesznyéti TK területén	HUBN10002 Borsodi sík	37 045,79	669 069 450	476 283 662	A projekt megvalósítása alatt 7 változás bejelentő, 16 időközi és 1 záró kifizetési kérelem került benyújtásra. A külső és a belső projektmenedzsmenti tevékenység a projekt megvalósítása alatt végig folyamatos volt. Lezajlott a 20kV-os vezetékszakaszok madárbarát átalakítása, a feszkeresztek átszerelése feszültségmentesített és FAM technológiával egyaránt. A kivitelezés alatt a természetvédelmi-műszaki ellenőrzés folyamatos volt, erről heti rendszerességgel kimutatások készültek. A BNPI és az ÉMÁSZ Hálózati Kft két heti rendszerességgel tartott kooperációt. 2015. július 14-én megtartottuk az ünnepélyes zárórendezvényt. A pályázat keretében fotó lest, tanösvény táblákat és monitoring eszközöket is be tudtunk szerezni. A helyszíni ellenőrzés 2015.07.22-én rendben lezajlott.
Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein	2012.11.19 - 2015.05.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0013	Gyeprekonstrukció a Kelet-Cserhát TK, a Tarnavidéki TK és a Lázberci TK területén	Kelet-Cserhát TK Lázberci TK Tarnavidéki TK	330,6 81,23 44,96	151 162 053	65 954 576	A szemléletformáló kiadványok 2014.07.30-án hiánytalanul leszállításra kerültek. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység befejeződött. A DTMP Kft-től megrendelésre került bemutató táblák elkészültek és 2015.05.29-én leszállításra is kerültek. A projektmenedzszeri és PR tevékenység a szerződéskötés dátumától kezdve végig folyamatos volt. A gyepek élőhelyek rehabilitációja, kezelése, a növénytelepítések a szerződésnek szerződés szerint zajlottak. Záró helyszíni ellenőrzés: 2015.06.18. nem tárt fel hibát.
Kételtűátjárók létesítése a Bükkben és a Mátrában	2013.09.02 - 2015.06.30.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0011	Kételtűátjárók létesítése a Hasznosi tározó, a Varbói tó és gyöngyösi Sástó mellett, valamint a Bogács-tó II. üteme	HUBN10006 Mátra HUBN10003 Bükk és peremterületei	456 240	316 421 683	189 698 551	A kivitelezés 4 helyszínen zajlott, a Bogácsi és a Varbói helyszínen sikerült szerződés szerinti határidőben befejezni a munkálatokat. 2014.11.15-re a szerződésben foglalt véghatáridőre a Sástói helyszínen 25%-os, a Hasznosi helyszínen pedig 50%-os készultségi fokig jutott el a kivitelező. Ezt követően a Közút a téli időjárási körülmények miatt megtiltotta a munkavégzést. A kivitelezés így áttolódik 2015 évre, a kivitelező felé folyamatosan jeleztük a kötbér követelésünket és felszólítottuk a szerződésszerű teljesítésre, ugyanis a kivitelező a Sástói helyszínen jelentősen eltért a kiviteli tervben foglaltaktól. Végül a műszaki átadás-átvételi eljárás a sástói és hasznosi területen is lezárult. Így a projektben vállalt kivitelezési folyamatok véget értek. A tervezői művezetői tevékenység és a műszaki ellenőrzés is megkötött vállalkozási szerződésnek megfelelően zajlott. A kötelező nyilvánossági feladatok végzése is lezárult. A projektmenedzszeri és a PR tevékenység a szerződéskötés dátumától kezdve projekt zárásáig végéig folyamatos volt. A projektben vállalt egyéb beszerzések is megtörténtek, a tanösvénytáblák leszállításra és kihelyezésre kerültek. A záró helyszíni ellenőrzés 2015.07.16-án megállapítás nélkül lezajlott.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
A Ludányhalászi Öreg-tó természet-védelmi rehabilitációja	2013.09.01 - 2015.05.31.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0039	A Ludányhalászi Öreg-tó természetvédelmi értékének növelése az eliszapolódás megakadályozásával, invazív növényzet visszaszorításával	HUDI10008	15,44	106 891 244	43 965 130	A projekt időszak alatt Támogatási szerződés módosítást nem nyújtottunk be. Összesen 12 db Kifizetési kérelmet és Időszakos beszámolót, valamint 4 db Változás bejelentőt nyújtottunk be. A közbeszerzési, projektmenedzseri, PR tájékoztatás és nyilvánossági feladatok szerződés szerint zajlottak. A projektzáró rendezvény 2015. április 21-én, Ludányhalásziiban került megrendezésre. A szemléletformáló kiadvány („Hollókői Tájvédelmi Körzet térképe”) 2500 példányban elkészült. Monitoring eszközök beszerzésére megtörtént. 4 db bemutató tábla kihelyezésre került. Régészeti munkák elvégzését a Dornyay Béla Múzeum végezte. A régészeti feltárások szerződés szerint teljesültek. A tó rehabilitációs munkáinak elvégzése tárgyában a Futizo Kft. szerződés szerint kitűzött feladatokat határidő előtt, január 6-án befejezte, folyamatos műszaki ellenőri és tervezői művezetés mellett. A maradványpénzek átcsoportosítása után lehetőségünk nyílt monitoring eszközök beszerzésére.
Földtani értékek védelme a BNPI területén III. ütem: Nógrád megye	2013.09.01 - 2015. 02. 28.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0036	Nógrád megye területén lévő földtani alapszelvények és feltárások, bányák rehabilitációja	Karancs-Medves TK	4,84	150 216 500	68 567 456	Támogatási szerződés módosítást nem nyújtottunk be a projekt időszak alatt. Összesen 10 db Kifizetési kérelmet és Időszakos beszámolót, valamint 3 db Változás bejelentőt nyújtottunk be. A közbeszerzési, projektmenedzseri, PR tájékoztatás és nyilvánossági feladatok szerződés szerint zajlottak. Az ALPIN-SALEWA Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt-vel 2014. június 16-án kötöttük meg a szerződést, a kivitelezési feladatok ellátására. A kivitelezési munkák rendben zajlottak. A terület műszaki átadás-átvételére 2014. november 5-én került sor a Sámsonháza földtani alapszelvényeknél és a Csüd-hegyi feltárásoknál. A további helyszíneken: Nógrádszakál-Páris-völgy, Salgótarján-Eresztvényi bányák, Salgótarján-Szilvaskői bányák, 2014. december 29-én történt meg a műszaki átadás-átvétel. A kivitelezést műszaki ellenőri és tervezői művezetési szolgáltatás segítségével is figyelemmel kísértük. Szemléletformáló kiadványok 2500 példányban elkészültek. 27 db földtani bemutatótábla elkészítése és kihelyezése megtörtént.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem	2013.09.01 - 2014.12.15.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0038	Borókás2 és 4-, Bolhási-, Diabáz-, Speizi-barlangok lezárása, Suba-lyuk veszélymentesítése	Bükki Nemzeti Park	2,805	86 760 000	1 940 000	Támogatási szerződés módosítást nem nyújtottunk be a projekt időszak alatt. Összesen 8 Kifizetési kérelmet és Időszakos beszámolót, valamint 3 Változás bejelentőt nyújtottunk be. A zárórendezvényt 2014. december 11-én, a cserépfalui - Hór-völgyi Látogatóparkban tartottuk meg. A hirdető és emlékeztető táblák is kihelyezésre kerültek. A projekt építési, kivitelezési munkáinak elvégzésére 2014. június 16-án kötöttük meg a vállalkozási szerződést az ALPIN SALEWA Zrt.-vel és NOVA-ALPIN Építőipari és Szolgáltató Kft.-vel. A kivitelezési munkák a Bolhási víznyelőbarlangnál, a Speizi-barlangnál, a Diabáz-barlangnál, a Borókás 2. sz. és 4. sz. víznyelőbarlangnál szerződés szerint szeptember 30-ig rendben befejeződtek, míg a Suba-lyuk barlangnál az omlásveszély elhárítása szerződés szerint november 14-én rendben fejeződött be. Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri tevékenység és tervezői művezetés is folyamatosan és rendben teljesült.
Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI heves és borsod megyei területein	2013.10.01 - 2015.06. 16.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0041	A Csörsz-árok egy szakasza, hevesi és borsodi földvárak és kunhalmok rehabilitációja	HUBN10004 Hevesi sík HUBN10002 Borsodi sík	11,0 55,3	101 817 382	31 723 543	A projekt időszak alatt Támogatási szerződés módosítást nem nyújtottunk be. Összesen 14 Kifizetési kérelmet és Időszakos beszámolót, valamint 4 Változás bejelentőt nyújtottunk be. Kétféle kiadvány 1000-1000 példányban készült el a projekt keretében. Monitoring eszközök beszerzésére is lehetőségünk volt. 12 db bemutató tábla kihelyezésre került. Maradványpénzek átcsoportosítása után lehetőség nyílt egy újabb tábla elkészítésére. Ismeretterjesztési céllal Sály-Latorvár területén egy bemutató feltárás, ismertető felület elkészítésére kértük fel a Geoteam Kft.-t. Régészeti munkák elvégzését a Heves megyei területeken a Dobó István Vármúzeum, a BAZ megyei területeken a Herman Ottó Múzeum végezte. A kiválasztott kunhalmokról és földvárakról lézerszkennelést és az adatok elemzését is meg tudtuk valósítani. A rehabilitációs munkák elvégzésére a Keletépvíz Kft.-vel kötöttünk szerződést. A munkák mind a 16 helyszínen szerződés szerint teljesültek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola fejlesztése	2012.02.01 - 2014.12.04.	KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005	A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése	Felsőtárkány	0,1	59 307 143	2 100 443	A projekt keretében megvalósult tevékenységek: - nagy értékű eszközök beszerzése - munkáltató füzetek szakmai és grafikai szerkesztése - tervezői művezetési feladatok. - lombkorona megfigyelő torony tervezése, statikai tervezése, kivitelezése - közbeszerzés - projekt menedzsment - PR tanácsadás - kivitelezési épület bővítési feladatok - műszaki ellenőri feladatok - kis értékű eszközök beszerzése
Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélu állapotértékelés a magyar Kárpátokban	2012.05.09 - 2016.06.30	SH / 4 / 13	Erdőállapot felmérési módszertan fejlesztése, Erdőállapot felmérések a Börzsöny, Mátra, Aggteleki Karszt területén, Zoológiai kutatások a teljes Északi-Középhegység területén,	Bükk Nemzeti Park	42 269	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	Már beszerzésre kerültek a denevérvédelmi, adatgyűjtési munkát leginkább segítő terepi mintavételeket szolgáló és dokumentáló technikai eszközök (Pettersson D1000X-es detektor, Laserliner VideoFlex G2 endoszkóp kamera), melyekkel folyik a terepi adatgyűjtés. Folyamatosan zajlik az állományok felmérése, dokumentálása. Az élőhely-kezelési munkák közül a denevérek és más fajok számára fontos vizes élőhelyek rekonstrukciója, kialakítása megtörtént. A pályázatban érintett István-lápai barlangnak a denevérbárát lezárásának kialakításához szükséges tervezési folyamat lezárult. Százas nagyságrendben kerültek felvételre denevér-élőhelyek. Ezek hanganyagának feldolgozása a projekt során fejlesztett határozó program segítségével folyik. Az új adatokkal az erdei élőhelyek védelmét optimalizálni tudjuk.
Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határmenti térségben	2012.10.01 - 2015.02.28	HUSK 1101/2.2.1/0344	Infrastuktúrális fejlesztés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, különösen a szlovák-magyar határ menti részen, illetve az SOPSR működési területén.	Teljes működési terület Nógrád megye Heves megye Borsod Abaúj Zemplén megye	100 200 100	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	Felhasznált támogatás: 590 618,85 € Fel nem használt támogatás: 6 624,06 € A projekt lezárult, az utolsó kifizetési kérelem utalása megtörtént. A miniszterelnökségi Megelőleezés visszafizetésre került, a Társfinanszírozás visszafizetésére a Széchenyi Programirodától várunk felszólítást. A projekt segítségével elkezdjük az egységes arculatú természetvédelmi bemutatóhelyek, fogadópontok, tanösvények rendszerének kiépítését.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások	2012.10.01 - 2015.02.28	HUSK 1101/2.2.1/0156	A projekt átfogó célja a szlovák magyar határon átnyúló, a Bükk és a Mátra északi előterében található dombvidéki tájak és a Bódvai-dombság értékes természeti állapotának fenntartása, hosszú távú megőrzése.	Heves-Borsodi-dombság (Cseres-hegység és Bódvai-dombság)	64 522 (37 893)	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	Felhasznált támogatás: 462 152,26 € Fel nem használt támogatás: 711,15 € A projekt lezárult, az utolsó kifizetési kérelem utalása megtörtént. A miniszterelnökségi Megelőlegezés visszafizetésre került, a Társfinanszírozás visszafizetésére a Széchenyi Programirodától várunk felszólítást. A projekt segítségével a határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatásokat végeztünk.
A kerecsensólyom védelme észak-kelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában	2010.10.01 – 2014.12.31	LIFE +	A projekt célja az előző LIFE pályázat tapasztalatainak átadása, illetve a kerecsensólymok kedvező védelmi helyzetének megteremtése ÉK - Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában.	Teljes működési terület	892 000	4.032.828 €, melyből a BNPI-t megillető rész 632.175 €	3.006.470 €, melyből BNPI-t megillető rész 484.862 €	A projekt a zárás körüli teendők miatt meghosszabbításra került 2014.12.31-ig de 2014 decemberében sikeresen lezárult. A zárással kapcsolatos adminisztráció 2015. március végéig áthúzódott. 2014-ben közel 700 oszlopfej szigetelését végeztük el. A szigetelések hatékonyságának ellenőrzése folyamatosan követésre került. A projektben az alkalmazott új technikai eszközök segítségével számos informatív adat gyűlt össze a megjelölt madarak aktivitásával, élőhely használatával, táplálkozásával kapcsolatosan. A pályázat megvalósítása során tucatnyi információs tábla, információs anyagok kerültek elkészítésre. A projekt a BNPI koordinálásával 4 ország 14 szervezetének részvételével zajlott.
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán I. rész.	2013. 02. 27/ 2015. 05. 28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0017	A lótarthoz szükséges infrastruktúrák, ménések, kialakítása, gépek beszerzése.	Borsodi-Mezőség TK	17 932,2	247 228 185	217 148 123	3db Támogatási Szerződés módosítást nyújtottunk be a projekt időszaka alatt. Összesen 22 Kifizetési kérelmet és Időszakos beszámolót, valamint 14 változás bejelentőt nyújtottunk be. Az előkészítési munkák rendben zajlottak, a projektben tervezett RMT és CBA, az EVD, valamint a kiviteli tervek, építési engedélyes terv, vízjogi létesítési terv határidőre elkészült. A zárórendezvényt 2015.09.07-én a Batúz-tanyán tartottuk meg, a C és D típusú táblák elkészültek és kihelyezésre kerültek, a 700 – 700 – 700 db leporelló, a fotódokumentáció és az internetes aloldal is elkészült. Az építési tevékenység rendben zajlott, határidőre teljesült. Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri tevékenység és a tervezői művezetői tevékenység is folyamatosan és rendben teljesült.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzban II. rész.	2013. 02. 27 / 2015.05.28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0018	I. ütemben végrehajtott fejlesztések bővítése, szálastakarmányok tárolására alkalmas takarmányszín építése, a tenyésztői feladatok ellátásához szükséges fogadóépület, szolgálati lakás kialakítása.			238 049 123 Ft	208 757 211 Ft	A projektben tervezett eszközbeszerzések teljesültek, a mezőgazdasági gépek, a ló szállító utánfutó valamint a monitoring eszközök leszállításra kerültek. A fátelépítési tevékenység rendben és szerződészerűen teljesült. A csikós pihenő határidőre elkészült. A használatba vételi engedélyt megkaptuk, a projekt sikeresen lezárult.
Juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzban	2013. 02.27 / 2015. 05. 28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0019	A juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése, juhhodály, gépszín, műhely, valamint a kiszolgáló személyzet számára lakás építése. Kutak fűrése.			243 582 357 Ft	211 695 736 Ft	
A parlagi sas védelme Magyarországon	2012.01.01 2016.12.31	LIFE10 NAT/HU/000019	A parlagi sas védelme Magyarországon	SPA területek Borsodi-Mezőség, Bükk hegység és peremterületei, Hevesi sík, Kesznyéten, Mátra	36 307 66 328 77 049 6 084 37 331	99 729 €	15 844 €	Felhasznált támogatás: 5 050 288 Ft (árfolyam 318,75) 2015-ben 2 931 771 Ft LIFE támogatás 3 241 959 Ft BNPI önerő A monitoring tevékenység folyamatos volt. A pályázat partnereként a hazai ragadozó madarakat, elsősorban a parlagi sast veszélyeztető egyik fő tényezőt, az illegális mérgezéseket kívánjuk visszaszorítani. A fő tevékenység a fészkelő állomány felmérése, a költségek folyamatos nyomon követése volt. Emellett őszi-téli időszakban pedig a mérgezéses esetek felkutatására monitoringot és kutyás keresést végeztünk az időszakos megtelepedési helyeken.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
CONSERVATION OF FALCO VESPERTINUS IN THE CARPATHIAN BASIN	2012.09.01. 2018.03.31.	LIFE11 NAT/HU/000926	A Kék vércse védelme Magyarországon LIFE +	Dél-Heves (Hamvajárás)	378	1 186 602 €	158 260 €	Felhasznált támogatás: 50 449 477 (árfolyam 318,75) 26 564 983 Ft LIFE támogatás 5 627 456 Ft FM társfinanszírozás 18 253 038 Ft BNPI önerő 5 627 456 Ft FM támogatás A térség gazdálkodóival, valamint a szakmai műhelyekkel és minisztériumi döntéshozókkal történő egyeztetés és kapcsolattartás részben szervezett formában, részben pedig a napi munkavégzés során eseti módon történt. A projektterületen 2013 őszén eltelepített facsoportok egyedeinek ápolása, gyommentesítése, a vegetációs idő végén a kipusztult egyedek pótlása megtörtént. A projektterület kezelése 2014-ben az Agricultural practice plan-ben megfogalmazottak szerint történt. Az induló szürke marha egyedszám 96 darab 24 hónapnál idősebb üszöből és 7 darab borjúból állt, mely júniustól további 12 darab másodéves üszővel egészült ki. A legeltetési kezelés április 24-től november 28-ig tartott. A protokoll szerint a hét három napján a különböző legeltetési intenzitást szimuláló ún. legelőegységekben, a többi napon a kísérleti területeken kívül történt a legeltetés. Mindezek mellett igen látványosan visszaszorult a náddal borított területek aránya. Év közben a téli takarmányszükséglet kielégítésére szolgáló szálas és abraktakarmány előállítására is sor került. A második projektrendezvényünkre szeptember 26-án szintén Tarnaszentmiklóson került sor, ahol a résztvevők előadások formájában tájékozódhattak a projekt előrehaladásáról és az eddigi eredményekről.
„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“	2014.09.01./ 2020.03.31	LIFE13 NAT/HU/000081	„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“	SPA területek Borsodi-Mezőség, Hevesi sík, Kesznyéten,	36 307 77 049 6 084	979 676 €	95 573 €	Felhasznált támogatás: 30 463 740 Ft (árfolyam 318,75) 9 067 351 Ft LIFE támogatás 4 564 019 Ft BNPI önerő 16 832 371 Ft FM társfinanszírozás Felvételre került 1 fő projekt adminisztrátor 4 órás munkaidőben, és 1 fő fajvédelmi munkatárs 8 órás munkaidőben. Egyeztetésre került sor az akciók ütemezését illetően és ezzel kapcsolatban több akcióban (A2, A4, C4, F1) is előrelépés történt. Az alábbi pályázatban szereplő tevékenységek előkészítési munkái kezdődtek meg: adatelemzések, költőhelyek felmérése, adatszolgáltatás, monitoring terv összeállítása. A projekt koordináció és a pénzügyi adminisztráció folyamatos volt.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ¹		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2015 (Ft)	Pályázat 2015. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
„Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében”	2014.07.01./ 2018.03.31	LIFE13 INF/HU/001163	„Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében	Teljes működési terület	892 000	270 847 €	48 134 €	Felhasznált támogatás: 15 342 842 (árfolyam 318,75) 6 656 042 Ft FM támogatás 4 876 800 Ft LIFE társfinanszírozás 3 810 000 Ft BNPI önerő Megvalósult a Natura 2000 erdőterületek kezelése – Gyakorlati útmutató erdőgazdálkodók és erdészeti szakszemélyzet számára; a színes, 56+4 oldalas kiadvány összeállítása, 3000 pld-ban való megjelenítése, terjesztése. Előkészítettük a magánerdő-gazdálkodóknak szóló képzést (előadók megkeresése, tematika egyeztetése), azonban a képzést – a vezető partner (WWF) kérésére – nem kezdtük el összel, mivel az új pénzügyi ciklusra vonatkozó támogatási rendszerek nem kerültek kidolgozásra 2015 őszére. 2 napos belföldi tanulmányút került lebonyolításra a Zemplénben 2015. október 7-8-án, melynek célja az volt, hogy olyan magánerdőket nézzenek meg a résztvevők, amelyekben a gazdálkodók hosszú távon a folyamatos erdőborítás melletti erdőgazdálkodás megteremtésére törekednek. 2 alkalommal részt vettünk a KNPI által szervezett, hegyvidéki, ill. ártéri erdők természetvédelmi kezelésével foglalkozó műhelygyakorlatokon. Részt vettünk az OEE által rendezett, ágazatközi szakmai kerekasztal-megbeszéléseken, amelyeket 3 célcsoportnak, a természetvédelmi kezelőknek, az erdészeti hatóságok ill., az állami erdőgazdaságok szakembereinek szerveztek. Előadások megtartását vállaltuk a MEGOSZ magánerdő-gazdálkodók számára szervezett „Natura 2000 Információs Nap” elnevezésű rendezvényein. Négy helyszínen (Eger, Balassagyarmat, Napkor, Budapest) ismertettük a BNPI LIFEinFORESTS pályázatban vállalt szerepét, feladatait.
Szervezetfejlesztés megvalósítása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működtetése és költségcsökkentése jegyében	2013.10.01 – 2014.05.31.	ÁROP-1.2.18/A- 2013-2013-0031	A projekt célja a BNPI belső hatékonyságának javulása..	Teljes működési terület	Nem értelmezhető	23 859 400 Ft	22 665 000 Ft	A pályázat fizikailag 2014 évben sikeresen lezárult, a záró helyszíni ellenőrzés 2014.09 hóban megtörtént, kifizetése 2015 évben szakaszosan történt. Fókuszterületek: A következő 6 éves fejlesztési terv megalapozása, a szervezeti célok mentén a teljesítményindikátorok meghatározása. A speciális szervezeti egységek hatékonyságának javítása – kiemelt területek: irányítási folyamatok, eszközgazdálkodás, a szervezeti hálóban rejlő tudás integrálása, az ügyfél elégedettség mérhetővé tétele, önértékelésen alapuló minőségirányítási rendszer bevezetése.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az igazgatóság ügyiratforgalma

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	ügyek száma
Szakvéleményadás, adatközlés a hatóságok számára	1.221
Jelentési feladatok a Minisztérium számára	451
Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	14.969
Összesen	16.641

Teljes évi ügyiratforgalmunk a 2014. évihez képest kismértékű (5.8 %-os) csökkenést mutat. Ennek oka elsősorban az ügyfelekkel történő levelezés csökkenése.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
OKTF	Másodfokú eljárások, kutatási engedélyek	32
Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya	Szakvélemény, adat és tényközlés természetvédelmi ügyben	782
Kormányhivatal erdészeti hatósági jogkörben	Belföldi jogsegély védett természeti és Natura 2000 területek esetén, saját erdőkkel kapcsolatos ügyek	98
Földügyi hatóságok, kezelő szervek	Vagyonkezelési jelentés	14
MVH, KH Földművelésügyi és Erdőgazd. Főo.	Szakértői közreműködés	57
Önkormányzatok	Rendezési tervek	166
	Védetté nyilvánítások	22

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
Rendőrkapitányságok	Megkeresések, szakértői felkérések	36
	Hatósági bizonyítványok	0
KH Igazságügyi Szolgálat	Közérdekű munkára ítélt foglalkoztatása	0
KH Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály	Vadgazdálkodás, juhtenyésztés	10
Nemzeti Közlekedési Hatóság	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	0
KH Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	0
KH Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály		4
KH Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály (nyugdíjügyek)		0
Összesen		1.221

2015-ben a hatóságok számára történő szakvéleményadás, adatközlés a 2014. évihez képest közel azonos. Az erdészeti hatóságoktól érkező belföldi jogsegély kérések száma, valamint a településrendezési tervekkel kapcsolatos véleménykérő levelek száma is nőtt ebben az évben. Csökkent viszont a Rendőrkapitányságoktól érkező szakértői felkeresések száma. A Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával igazgatóságunk 2015-ben sem kötött együttműködési megállapodást, így megkeresés nem érkezett.

Az összes KÖTEFE megkeresések száma csökkenő tendenciát mutatott a korábbi években (2005-ben 525, 2006-ban 495, 2007-ben 379). Ugyancsak csökkenést mutatott az összes kiadott szakvélemény száma (2005-ben 872, 2006-ban 609, 2007-ben 464). A csökkenés a működési területünk változásán kívül elsősorban abból adódott, hogy tájvédelmi ügyekben ritkábban kértek tőlünk szakvéleményt a KÖTEFE-k. Jellemzően építési és más célú hasznosítási tájvédelmi szakhatósági ügyekben érkezik még mindig megkeresés.

A 2008-ban azonban a csökkenő tendencia megfordult, mivel a KÖTEFE megkeresések, és a kiadott szakvélemények száma is nőtt. Előbbieké 23 %-al, utóbbiaké 9 %-al.

A 2009-es adatokat megvizsgálva azt állapíthatjuk meg, hogy ez a növekvő tendencia folytatódott, mivel mind a KÖTEFE megkeresések (501 megkeresés), mind a kiadott szakvélemények száma (541 szakvélemény) nőtt. Előbbieké 7,5 %-al, utóbbiaké 6,9 %-al.

2010-ben a KÖTEFE megkeresések száma és az összes kiadott szakvélemények száma ismét jelentős mértékben nőtt az előző évhez képest. Előbbieké 18 %-al, utóbbiaké 21 %-al.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

2011-ben az összes KÖTEFE megkeresések száma (608) kis mértékben nőtt, 2,3 %-al, míg az összes kiadott szakvélemények száma (625) kis mértékben csökkent, 5 %-al.

Ez a növekedési tendencia 2012-ben is folytatódott, mivel az összes – KÖTEFE-nek kiadott - szakvélemény, adat- és tényközlés száma nőtt: 778-at adtunk ki, ami 24%-os növekedést jelent.

2013-ban a KÖTEFE megkeresések száma kismértékű (5,6 %-os) csökkenést mutatott: 734 megkeresés érkezett.

2014-ben a KÖTEFE megkeresések száma ismét (8,1 %-os) növekedést mutatott: 794 megkeresés történt.

2015-ben a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályától érkező megkeresések száma kismértékű (1,5 %-os) csökkenést mutat: 782 megkeresés érkezett.

Legnagyobb számban a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is erdészeti, földügyi, vízjogi, környezetvédelmi engedélyezési, barlangkutató, vadászati, rendezvények és versenyek engedélyezésével kapcsolatos, védett állat- és növényfajok egyedeit, NATURA 2000 területeket érintő ügyben kerestek meg bennünket a természetvédelmi hatósági jogkörben eljáró Kormányhivatalok vélemény (adat, tény) adása végett. Védett természeti területet érintő ügyben az esetek túlnyomó többségében megkeresett bennünket a hatóság. Pontos adat arról, hogy az összes hatósági ügy hány százalékában keresett meg a zöldhatóság szakvélemény megadása céljából a Kormányhivatal teljes ügyiratforgalmi statisztikáinak hiányában nem adható.

Szakértői véleményeinket a természetvédelmi hatóságok az esetek túlnyomó többségében figyelembe vették döntéseik során.

A működési területünkön illetékes mindhárom természetvédelmi hatósággal együttműködési megállapodást kötöttünk, melyben részletesen szabályoztuk a feladatok ellátásának módját és a kapcsolattartás részleteit. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak helyismerete nélkülözhetetlen mind a természetvédelmi hatósági határozatok előkészítése, mind azok végrehajtásának ellenőrzése során. Az együttműködési megállapodásoknak megfelelően a Kormányhivatalok az esetek nagyobb részében megküldték részünkre a védett természeti területet érintő határozataikat, szakhatósági állásfoglalásaikat. Utóbbi években kizárólag elektronikusan történik mindez. A megkötött és felülvizsgált együttműködési megállapodások megfelelő keretet jelentenek a további munkához, azok maradéktalan betartása garantálhatja a természetvédelmi szakmai szempontok érvényesülését a természetvédelmi hatóságok eljárásaiban.

2015-ben is gondoskodtunk a természetvédelmi hatóság munkájához szükséges adatbázisok aktualizálásáról a TIR-ben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Földművelésügyi Minisztérium	Ügyek száma
Földművelésügyi Miniszter	6
Közigazgatási Államtitkár	1
Miniszteri Kabinet, Miniszteri Biztos	0
Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkár (pályázati engedélyek is)	19
Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	52
Ellenőrzési Főosztály	7
Állami Földekért Felelős Államtitkár	7
Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztály	21
Jogalkotási Főosztály	0
Intézményfelügyeleti és Perképviselési Főosztály	26
Költségvetési Főosztály	111
Környezetfejlesztési Főosztály	6
Parlamenti Államtitkár Titkársága	0
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	18
Környezetügyért Felelős Helyettes Államtitkár	62
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	93
Természetmegőrzési Főosztály	22
Összesen	451

A Minisztérium részére teljesített jelentési feladatok az előző évhez képest enyhe (13 %-os) növekedést mutatnak (2014. évben 399 volt). Kiemelhető a Földvagyon-gazdálkodási Főosztály felé történő adatszolgáltatás, mely elsősorban a Natura 2000 ingatlanok értékesítéséhez kapcsolódó levelezés, illetve a „Földet a gazdának” program keretében haszonbérbe adott területekkel kapcsolatos adatszolgáltatás miatt jelentett többletlevelezést. Jelentős növekedés mutatkozik még a Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztállyal, az Intézményfelügyeleti és Perképviselési Főosztállyal történt levelezésben, valamint a Költségvetési Főosztály felé teljesített

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

jelentési kötelezettségek kapcsán, ami a számos honlapon feltöltött adatszolgáltatás benyújtásával magyarázható.

Csökkenés mutatkozik a Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Helyettes Államtitkárral folytatott levelezésben.

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetések		11.482
Egyéb egyeztetések	nemzetipark igazgatóságokkal	32
	helyben, szervezeti egységek között	360
	személyzeti ügyekben	406
	pályázatokkal kapcsolatosan	873
	haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatosan	1.680
	földvásárlásokkal kapcsolatosan	49
	közfoglalkoztatással kapcsolatosan	87
Összesen		14.969

Az ügyfelekkel történő levelezés az előző évhez képest nem csökkent jelentős mértékben (6,6 %-kal).

A földhasználati rend kialakításával kapcsolatban – a termőföld használati megosztásról rendelkező – a földhivatal felé benyújtandó megállapodásokhoz köthető levélváltás 2015-ben is jelentős mértékű volt. A lejárt haszonbérleti szerződésekhez és új szerződések kötésére irányuló kérelmekhez kapcsolódó ügyek intézése (birtokból visszavételi jegyzőkönyvek, pályázatok) 2015. évben is jelentős mértékű levelezéssel járt. A haszonbérleti szerződések lejárta miatt nagy számban érkeztek a földhivatali törölő határozatok is.

A KEOP és egyéb nemzetközi pályázati eljárásokhoz kapcsolódó levélváltások száma a 2014. évihez képest csökkenést mutat, mivel 2015-ben új pályázat nem indult, (2014-ben indult 3) pályázatok előkészítésével, és a meglévő pályázatokkal kapcsolatban történt levelezés. Hasonlóan a közfoglalkoztatással kapcsolatos ügyiratforgalomhoz, 2014-ben egy programindítás történt egy hosszabbítással, 2015-ben egy programot indítottunk mely nem járt annyi levelezéssel.

Évről-évre – így 2015-ben is – jelentős mértékű a Natura 2000 és MTÉT (Magas Természeti Értékű Területek) területeken tervezett kaszálási bejelentések száma.

8.2. Szabálysértés

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	3	ismeretlen	ismeretlen

Szabálysértési eljárások esetében 2012-ben jelentős változást eredményezett az április 15-én hatályba lépő új szabálysértési törvény (2012. évi II. törvény). A hatályba lépéssel Igazgatóságunk szabálysértési hatósági hatásköre megszűnt, azután a Kormányhivatalok, 2013. január 1-től pedig a járási hivatalok járnak el szabálysértési hatósággként a természetvédelmi szabálysértések ügyében.

Mindezen alapvető jelentőségű jogszabályváltozások miatt jelen adatszolgáltatást is át kell értelmezni. A fenti táblázatban szereplő adatok a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság által 2015. év folyamán tett szabálysértési feljelentéseket mutatják. Mindhárom szabálysértés ügyében vagyon elleni cselekmények (falopás, Sztv. 177.§) miatt kellett feljelentést tenni.

Természetvédelmi szabálysértés ügyében nem tettünk feljelentést 2015-ben, elsődlegesen az alábbiak miatt. A szabálysértések alacsony számát indokolja, hogy a 2013. július 1-jén hatályba lépett új Btk. már értékhatártól függetlenül bűncselekményként határozza meg az erdőben jogellenes fakivágással elkövetett lopásokat, így a korábban szabálysértésként minősülő tulajdon elleni szabálysértések már jóval nagyobb arányban képeznek bűncselekményt.

8.3. Természetvédelmi bírság

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Természetvédelmi bírság	23	5.780	0
Helyszíni bírság	0	0	0

Ebben a csoportban szerepel a természetvédelmi bírság is, amelynek kiszabása 2005-től az egységes zöldhatóság hatáskörébe tartozik. Igazgatóságunk természetvédelmi bírságot ezért már nem szab ki, ugyanakkor a természetvédelmi bírság változatlanul jelentős jogi eszköz maradt a természetvédelmi szankciórendszerben, hiszen az ügyfél kötelezése (tevékenység abbahagyására, elvégzésére, vagy türésére) csak ezen – a természetvédelmi hatóságok által lefolytatható – hatósági eljárásban oldható meg. Fentiek miatt a táblázatban szerepeltetett adatok az Igazgatóságunk által kezdeményezett, és a Kormányhivatalok által kiszabott bírságokra vonatkozó adatokat tartalmazzák. A befizetett összegekről – mivel azok nem hozzánk folynak be – nem tudunk beszámolni.

A korábban eljáró KÖTEFE-k 2015. április 1-től a Megyei Kormányhivatalok szervezetébe integrálódtak.

2015-ben 23 esetben kezdeményeztük természetvédelmi bírság kiszabását a felügyelőségeknél, illetve a Kormányhivatalok Környezetvédelmi és Természetvédelmi

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Főosztályánál. A természetvédelmi hatóságok közérdekű bejelentéseink alapján 19 esetben természetvédelmi bírságot szabtak ki 2015-ben.

A tavalyi év során a miskolci hatóság bejelentésünk alapján 200 000 forint természetvédelmi bírságot szabott ki egy személyre, aki Szomolyán véséssel elpusztított egy kaptárkövet, még a védetté nyilvánítási eljárás befejeződése előtt.

A budapesti hatóság két személyt másfél-másfél millió forint természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezett, mert még 2014-ben Salgótarján külterületén lelőttek egy barnamedvét.

Engedély nélküli technikai sportverseny szervezése miatt ugyancsak a budapesti zöldhatóság kötelezett egy sportegyesületet Natura 2000 területen, engedély hiányában – és Igazgatóságunk előzetes figyelmeztetése ellenére – megtartott terepmotorverseny szervezése miatt 830 000 forint természetvédelmi bírság megfizetésére. Az ügyet a Főfelügyelőség új eljárásra utalta, még nem fejeződött be jogerősen.

A helyszíni bírságot a természetvédelmi örök Igazgatóságunkon az Sztv. 2.§ (4) bekezdése miatt nem szabnak ki. A szabálysértések és a közigazgatási bírságok elhatárolása nem megfelelő, így a természetvédelmi szabálysértés tényállása a gyakorlatban nem alkalmazható. Ezt a problémát megerősítette a Minisztérium az NPTF – 276/2/2014. számú levelében is. Ennek folytán Igazgatóságunk nem javasolta a természetvédelmi öröknek a helyszíni bírság alkalmazását, hiszen a fentieknek megfelelően csak közigazgatási (természetvédelmi) bírság szabható ki. A természetvédelmi bírság magasabb bírságösszegei még a 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet módosítását követően is aránytalanok az elkövetett jogsértésekhez képest. További probléma, hogy a természetvédelmi bírság eljárási szabályai (határidők, másodfokú eljárás, bírósági felülvizsgálat) akár több évre is képesek elhúzni azt az időt, amíg jogerős határozat születik.

Ezzel szemben a helyszíni bírság esetében a döntés azonnal, a helyszínen jogerőre emelkedik, ami a jogalkalmazók munkáját jelentősen segíti, az állampolgárokra nézve is kedvezőbb, és jól elősegíti a további szabálysértések elkövetésének megelőzését. Ezek miatt feltétlenül megoldandónak tartjuk a fenti problémát.

Fontos hangsúlyozni, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálat intézkedései a fenti adatokból kiolvashatónál jóval nagyobb számban történnek, azonban a megadott táblázatban – erre irányuló rovat híján – nem szerepeltethetők (pl.: figyelmeztetés, a cselekmény abbahagyására, távozásra felszólítás alkalmazása, természetvédelmi vagy más közigazgatási bírság kiszabására alkalmas cselekmények bejelentése, stb.). Ezekről azonban a Rendészeti tv. szerinti bontásban havi rendszerességgel jelentést küldünk a Minisztérium és az illetékes megyei rendőr-főkapitányságok részére.

8. 4. Büntető ügyek

Megnevezés	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	8	1	7
Egyéb büntető ügyek	16	1	15

Igazgatóságunk 2015-ben összesen 24 büntetőfeljelentést tett, ebből nyolcat természetkárosítás miatt.

Jelentősen megnőtt a természetkárosítós ügyek száma, ami a tavalyi évben tapasztalt szárazsággal van összefüggésben. A Tarna-Lázbérc tájegységben négy esetben Natura 2000 területek leégése miatt kellett feljelentést tenni. Egy további tűzkár eset fordult elő a Bükki Nemzeti Park területén is. Egy esetben leánykökörccsin és hóvirág kiásása miatt tettünk feljelentést, Nógrád

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

megyében pedig a tavalyi év során egy erdei fülesbaglyot lőttek le. Az elkövető személyét ez esetben sem sikerült a rendőrhatalóságnak felderítenie.

2015-ben a Természetvédelmi Őrszolgálat értesülése alapján megtartott házkutatás során derült ki, hogy egy mókust, egy hím kékes rétihéját, egy vetési varjút, egy parlagi sast, egy karvalyt, egy héját, egy erdei fülesbaglyot, egy barna réti héját, és egy tojó kékes rétihéját tartott preparátumként birtokban engedély nélkül egy vadász. A vádlottat a Hatvani Járásbíróság 4.B.120/2015/4. szám alatt egy év három hónap – végrehajtásában két évre felfüggesztett – szabadságvesztésre, valamint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Folyamatban van még egy 2014-ben indult barnamedve kilövésével kapcsolatos eset, ebben az ügyben nem mi tettünk feljelentést, mivel a vadászati hatóság észlelte, de az ügybe bejelentkeztünk sértettként. A nyomozást a Bányászati és Erdőgazdálkodási Rendőrkapitányság folytatja le. Az ügy jelenleg bírósági szakaszban van, a Salgótarjáni Járásbíróság 1.B.217/2015/10. számon tárgyalja.

Az egyéb büntetőügyeket egy kivételtől eltekintve a vagyoni elleni bűncselekmények (egy kivétellel a falopások) teszik ki. 2015-ben 14 ügyben tettünk feljelentést falopás miatt. A falopások száma továbbra is magas, a több büntetőügyet az indokolja, hogy a 2013. július 1-jén hatályba lépett új Btk. már értékhatártól függetlenül bűncselekményként határozza meg az erdőben jogellenes fakivágással elkövetett lopásokat. Gyakorlati tapasztalataink az mutatják, hogy a nyomozó hatóságok felkészültek a jogszabályváltozásokra, azokat helyesen és következetesen alkalmazzák.

Egy esetben rongálás miatt tettünk feljelentést, és egy esetben pedig a Mátrai Tájvédelmi Körzet Természetvédelmi Területkezelési Egységhez tartozó területen észlelt az illetékes természetvédelmi őr – nem az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő ló kapcsán – olyan eseményt, ami miatt állatkínzás miatt kellett feljelentést tenni. Az ügy még folyamatban van.

8.5. Polgári perek

Megnevezés	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	46	17	9	20

A pereszes ügyek közül hatnak ugyanaz volt a tárgya: Vszt. hatálya alá tartozó tiszadobi ingatlanokra, kártalanításra jogosult személyekkel kötött adásvételi szerződéseink alapján a nyíregyházi ingatlanügyi hatóság – az országban egyedülként – nem jegyezte be a Magyar Állam tulajdonjogát és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodói jogát. A probléma miatt kezdeményeztük a jogszabályok módosítását, mert a Bíróság álláspontja szerint ezekben az ügyekben a Vszt. végrehajtása kisajátítás útján sem lehetséges.

Vízgazdálkodási társulatok pert indítottak ellenünk érdekeltségi hozzájárulás megfizetése iránt, másik két pereszesességünk ezekben az eljárásokban következett be. Egy pereszesességünk pedig elővásárlási jogunk érvényesítése iránti perben következett be.

Kesznyéteni – Vszt. hatálya alá tartozó – ingatlanokat érintő, kisajátítási határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perben a Kúria a jogalap tekintetében igazgatóságunknak adott igazat, a per folytatódott a volt tulajdonos többletkártalanítási igénye iránt. A per ebben a tekintetben is igazgatóságunk pernyertességével zárult.

Egyéb pereink – a teljesség igénye nélkül – elővásárlási jogunk, illetve egyéb polgári jogi követeléseink érvényesítése iránt, haszonbérleti szerződésekkel összefüggésben, elbirtoklási, személyiségi jogi igények elbírálása tárgyában voltak folyamatban.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

Megnevezés	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	31	3	34

Megnevezés	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső működési terület (ha)	26 022	3 506	77 366
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	4 443	250	9 416

Helyszíni bírságok száma	0
Az Igazgatóságra tett bejelentések száma	74

9.1.1. Személyi feltételek

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi őrszolgálatának létszáma teljes (34 fő).

Tájéegység neve	természetvédelmi őr (fő)
Dél-borsodi Tájéegység	5
Dél-hevesi Tájéegység	4
Kelet-Bükk Tájéegység	5
Mátrai Tájéegység	4
Nógrád-Ipoly Tájéegység	7
Nyugat-bükk Tájéegység	5
Tarna – Lázbérc Tájéegység	3
Őrsgálat-vezető	1

9.1.2. Technikai felszereltség

Az őrsgálat tagjai a feladatellátásukhoz szükséges egyenruházati elemekkel az alapellátás szintjéig rendelkeznek. A védőfelszerelések a szabályzatnak megfelelően elhasználódásuk függvényében folyamatosan pótlásra kerülnek.

Technikai eszközök tekintetében elmondható, hogy eszközeink (gépjárműpark, fényképezőgép, távcső, stb.) jelenlegi száma és állapota a feladataink ellátását jórészt kielégíti, kisebb mértékű fejlesztése szükséges.

A közhiteles nyilvántartások (ingatlan-, barlang-, régészeti lelőhelyek-, stb.) rendelkezésre állnak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

9.1.3. Polgári Természetőrök

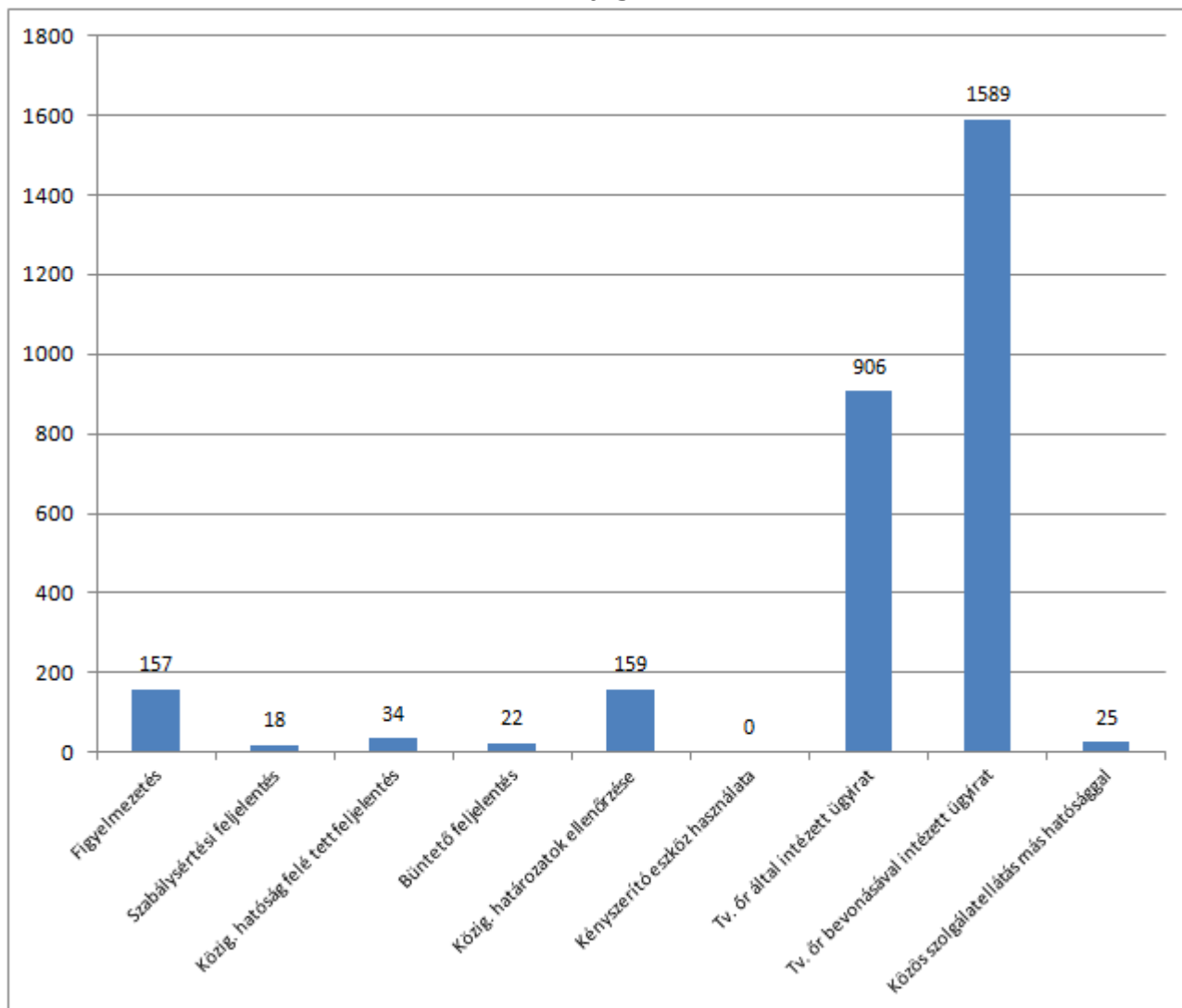
A Polgári Természetőr Szolgálat tagjainak aktivitása az előző éveknek megfelelően csekély, nem értékelhető.

2015 év végén továbbképzéseket szerveztünk három helyszínen hat alkalommal, amelyeken összesen 178 fő polgári természetőr jelent meg. Jelenleg a polgár természetőr létszám 178 fő.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

2015

Védett területek általános őrzése

A Természetvédelmi Őrszolgálat hatósági feladatellátása során általánosan nem tudjuk biztosítani az intézkedés biztonságos végrehajtásához szükséges minimum 2 fős terepi szolgálatot részben az igazgatóságra háruló nem hatósági jellegű természetvédelmi kezelési feladatokból adódó leterheltség következtében.

Az általános területi jelenlét és a természetvédelmi őrszolgálat észlelési hatékonyságának fokozására a tájegységek vezetőinek kezdeményezésére egyéni szolgálat ellátási módon és a tájegység személyzetének fokozott kommunikációjával került sor.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Az egy főszolgálat ellátásra a 9/2000 KÖM rend. 7§. 2) bek. biztosít lehetőséget. Ennek következtében jármű, ruházat és csomag átvizsgálása, továbbá előállítás és kényszerítő eszköz alkalmazása ugyanezen jogszabály 13.§ 5) bek. alapján nem lehetséges.

A hatósági őrzés-védelmi feladatok ellátása az egyéb természetvédelmi kezelési feladatok végzésével párhuzamosan történik, az utóbbiak dominanciájával.

A technikai sportok, elsősorban terepmotorozás és egyéb közlekedési eszközök-, valamint a sziklamászás továbbra is a legjelentősebb kockázati tényezők.

Szankció rendszerünk legnagyobb hiányossága a helyszíni bírság alkalmazási lehetőségének megszűnte, ennek hiányában a csekély súlyú szabálysértések nem szankcionálhatóak a társadalomra, ill. a természeti értékekre való veszélyességüknek arányában.

N2000 területek ellenőrzése

A rendszeresen végzett ellenőrzések ellenére a védett területekhez hasonlóan nem minden esetben elegendő a terepi jelenlét a negatív hatások elkerülése érdekében.

Felmerülő feladatok:

- Gyepgazdálkodás ellenőrzése (bejelentések).
- AKG-ÉTT előírások ellenőrzése.
- Természetvédelmi kezelői szakvélemény szolgáltatás a belföldi jogsegélyszolgálat keretében.

Továbbképzések – gyakorlatok

A kötelező lögyakorlat és a hozzá kapcsolt intézkedéstaktikai képzés sikeresen lezajlott.

Az elméleti továbbképzés az Igazgatóság szervezeti egységeinek bevonásával történt.

Határozatok ellenőrzése

- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségek által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Rendezvények ellenőrzése.
- A BNPI működési területén fokozottan védett madárfajok költőhelyén elrendelt hatósági korlátozások ügyintézése, koordinálása, ellenőrzése.

Erdészeti eljárások előkészítése és ellenőrzése

- Körzeti erdőtervezésben való részvétel
- Erdészeti hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Véghasználatra tervezett erdőrészekben természetvédelmi korlátozások előkészítése.
- Hagyásfa csoport jelölés.
- Üzemtervtől eltérő fahasználatok véleményezése.

Egyéb eljárások

- Vízjogi engedélyezéshez szakvélemények összeállításához információszolgáltatás (záportározó, vízfolyások mederrendezése, források).
- Belföldi jogsegély megkeresésekhez szakértői vélemények összeállítás.
- Településrendezési tervekhez szakértői vélemények összeállítása
- Hatósági táblák és jelzések létesítése karbantartása.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

A társhatóságokkal, rendőrség, polgárőrséggel folyamatos élő kapcsolatot tartunk fenn. Tagjai vagyunk a megyei rendőrkapitányságok szervezésében működő Közbiztonsági Egyeztető Fórumnak.

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal együttműködési megállapodás megkötését követően közös szolgálatellátás az előző évhez hasonlóan történt, ezek súlyponti feladata a vegetációs tüzek megelőzése érdekében az elhanyagolt nem művelt külterületi ingatlanok felderítése és tulajdonosuk beazonosítása. Ennek érdekében térinformatikai adatbázisaink összehangolása megtörtént.

2015-ben Igazgatóságunk a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal kötött megállapodás keretében összesen 253 ellenőrzésen vett részt. A Területkezelési Osztály részéről két fő koordinálása mellett 29 fő természetvédelmi őr végezte az ellenőrzéseket. Az elszámolások (szakértői igazoló lapok) benyújtását követően a pénzügyi teljesítések rendben megtörténtek, Igazgatóságunk részére összesen 11.385.000,- Ft került kifizetésre a 2015. évi szakértői közreműködés kapcsán.

MVH által végzett ellenőrzésekben szakértőként közreműködünk.

Az erdővagyon védelme érdekében jogszabályban előírt kötelezettségünknek folyamatosan eleget teszünk, bár a tulajdonosok-kezelők részéről együttműködési szándékot nem tapasztaltunk.

Ellenőrző tevékenységünknel a védett területekről megvalósuló falopások területén tapasztalható folyamatos növekedés az elkövetések számát illetően. Az őrszolgálat a területileg illetékes rendőrséggel próbálja visszaszorítani ezeket a cselekményeket.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Pályázatok

- Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben - HUSK/1101/2.2.1/0344
- Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban - SH/4/13
- Szalakóta védelme a Kárpát-medencében
- Élet az erdőben - LIFEinFORESTS
- A Parlagi sas védelme Magyarországon - LIFE10 NAT/HU/000019
- A kék vércse védelme a Kárpát-medencében - LIFE11 NAT/HU/000926
- KEHOP 2014-2020

Oktatás-nevelés, közönségszolgálat

- Túravezetések és előadások tartása az erdei iskoláinkban táborozók részére.
- Iskolai rendezvény lebonyolítása.
- Médiák terepi szakmai irányítása.
- Információs táblák cseréje, karbantartása.
- Szakdolgozatok készítésénél külső konzulensként szakmai segítségnyújtás.
- Nyári- és szakmai gyakorlaton lévő hallgatók oktatása, képzése.
- Az osmaradvanyok.hu honlap többnyelvű aktualizálása, hírek aktualizálása.
- Téli madáretetéshez etetőanyag és szaktanácsadás nyújtása.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Marketing tevékenység végzése a természet-megőrzési tudatformálás érdekében.
- Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület üzemeltetése.
- Ifjú Kócsagőr Program helyi lebonyolítása, jelöltek terepi képzése.

Élőhely-kezelési és monitorozási feladatok

- Védett és fokozottan védett fajok élőhely felmérése.
- Inváziós növényfajok elterjedésének felmérése.
- Kihelyezett vércse költőládák és szalakóta odúk ellenőrzése.
- Gerinctelen zoológiai felmérések, terepi felmérések.
- Madártani felmérések, tűzok fészkelő helyek felügyelete.
- Natura 2000 jelölőfajok állományának felmérése.
- Nagyragadozó monitorozás (hiúz, farkas, barnamedve).
- Telepes fészkelő fajok költő területeinek ellenőrzése, felmérése.
- Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos terepbejárásokon, fórumokon való közreműködés
- Erdőlakó denevérek felmérése.
- Xilofág rovarok jelenlétének kutatása holt fában.
- Békamentés és békaterelők tisztítása, üzemeltetése köz munkások és önkéntesek segítségével.
- Kételtű szaporodó helyek létesítése, karbantartása.

Területkezelési tevékenység saját vagyonkezelésű területeken

- Haszonbérleti szerződések előkészítése (tömbösítés, természetvédelmi előírások meghatározása).
- Haszonbérleti pályázatok bírálata, bíráló bizottságok irányításában és a bizottságban való részvétel.
- Birtokbaadások terepi feladatainak elvégzése.
- Haszonbérletek átfogó évenként többszöri ellenőrzése, rendszeres információ átadás a TKO felé.
- Saját vagyonkezelésben lévő területek tárgyévi kezelésének tervezése, a kezelések elvégztetése, ellenőrzése, kezelt területek felmérése, elszámolások, jelentések leadása.
- Saját vagyonkezelésben lévő területek kezeléséhez állatállománnyal rendelkező bérlők keresése, terület bemutatás, szerződéskötés előkészítésében való részvétel.
- VSZT-s vásárlások elkészítéséhez információs szolgáltatás.
- Elővásárlási joggal kapcsolatos szakvélemények adása.
- Invazív növényfajok elterjedésének visszaszorítása.
- SAPS támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- AKG támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- Saját gépparkkal végzett területkezelési tevékenységek tervezésében és koordinációjában való részvétel.
- Elszámolások elkészítése a kezelésünkben lévő gépparkkal, az állat-állománnyal kapcsolatosan.
- Komplex pénztárkezelés, feladások, havi kimutatások készítése.
- Saját kezelésben végzett területkezelési tevékenység
 - a kezelési munkák koordinációja, irányítása
 - szántóterületeken a természetvédelmi céloknak megfelelő élőhelyszerkezetet biztosító növénykultúrák kialakítása, fenntartása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- állatállományunk számára szükséges szemes- és szálastakarmány szükséglet biztosítása
- gyepterületek legeltetésre alapozott természetvédelmi kezelésének kialakítása fenntartása
- magyar szürke szarvasmarha állomány tartásának, elhelyezésének, gondozásának az állomány bővítésének koordinációja, irányítása.
- a parádi élőhely kezelési központ (állattartó telep) üzemeltetési feladatai.

Ingatlanok üzemeltetése:

- Ipolytarnóc (teljes)
- Hollókő (rész feladat)
- Baglyaskő (teljes)
- Garábi természetvédelmi kezelési egység (rész feladat)
- Parád állattartó telep (rész feladat)
- Mátrai TE iroda épülete (teljes)
- Oszla kutatóház (teljes)
- Herman Ottó Emlékpark (teljes)
- Ároktő Tájház (teljes)

Erdészeti szakirányítás

- Erdőművelési munkák szervezésében való részvétel.
- Szaporító anyag beszerzésében való részvétel.
- Ápolási munkák szervezésében és irányításában való részvétel.
- Erdőhasználatok szervezésében és irányításában való részvétel.
- Fatömegfelvétel.
- Munkairányítás.
- Készletek kezelésében, értékesítésében való részvétel.
- Széldőlés és jégtörés felmérése
- Visszahagyandó holt fa és hagyás-facsoportok jelölése

Vadgazdálkodási tevékenység

- Természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület szakmai irányítása
- Vadászati létesítmények engedélyeztetése, létesítése, karbantartása.
- Egyéni és csoportos vadászatok szervezése, irányítása.
- Elejtett vad kezelése és értékesítése.
- Kilövési terv elmaradásának pótlása
- Vadászatok ellenőrzése

Vagyonőrzés

- Saját vagyonkezelésű erdőterületen falopás megakadályozása.

Nemzetközi kapcsolatok

- Szlovák Természetvédelmi Hivatal (SOPSR) regionális szervével való kapcsolattartás, közös terepi feladatokk, kétoldalú látogatások, szakmai együttműködés

Közmunkaprogram

- Adatszolgáltatás szervezése a központ felé.
- Eszközök szerszámok anyagok szállítása.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Ellátmány, eszköz- és üzemanyag beszerzés.
- Foglalkoztatottak szállítása.
- Munkaszervezés.

Védett vagy vadonélő állatok jelenlétének kezelése lakott területeken

- Denevér-fajok: városlakó fajokkal kapcsolatos folyamatos mentés.
- Bagoly-fajok.
- Nyest.
- Sérült védett és fokozottan védett állatok szállítása.
- Gólya fészektartók és más fajok számára fészekodúk kihelyezésében való közreműködés.

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek)

Jogcím	Megnevezés	Teljesítés 2015 év (eFt)	Kormányzati Funkció (COFOG)		
			054010	054020	0999
			Igazgatás	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	egyéb (közmunka)
Működési kiadások	Személyi juttatás	604.017	20.370	388.219	195.428
	Járlék	135.402	5.572	103.317	26.513
	Dologi	1.614.367	6.690	1.580.738	26.939
	Egyéb működési célú kiadások	2.014		1.835	179
	Előző évi működési célú előirányzat - maradvány átadás				
Felhalmozási kiadások	Beruházások	1.352.792		1.342.915	9.877
	Felújítások	13.485		13 485	
	Egyéb felhalmozási célú kiadások (kölsönök nyújtása)	2.210		2.210	
Kiadások összesen		3.724.287	32.632	3.432.719	258.936

2015 - ben kiadásaink összege 3.724.287,- eFt volt. Kiadásaink az előző év adataihoz képest jelentős arányban és összegben növekedtek (899.164,- eFt, + 32 % változás). A növekedést főleg a dologi (756.196,- eFt - 88 % növekedés), intézményi beruházási kiadások (60.222,- eFt) és a személyi juttatások (60.996,- eFt) és járulékok (13.346,- eFt) változása okozta. Ezek oka, hogy a több éve folyamatban lévő pályázataink 2015. évben befejeződtek, zártak. Lezárásra került a 2007 – 2013 évi pályázati ciklusban elnyert, még folyamatban lévő pályázataink.

A pályázatok terhére történt kiadások értéke

2.753.928,- eFt.

Ezek a következők:

ÁROP pályázat keretében történő felhasználás:

18.633, - eFt,

Svájci alap pályázat keretében történő felhasználás:

2.552,- eFt,

Parlagi sas LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások:

5.050,- eFt,

Kékvércse LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások:

45.830,- eFt,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Kerecsen Life+ pályázati kifizetések:	5.977,- eFt,
Szalakóta LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások:	23.156, - eFt,
Erdőkommunikációs LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások:	11.608, -eFt,
Tölgyes LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások:	178, -eFt,
KEOP pályázati kifizetések:	2.241.379,- eFt,
Közmunka program kifizetései:	262.194,- eFt,
Interreg pályázatok kifizetései:	24.164,- eFt,
GINOP pályázatok kifizetései:	4.961,- eFt,
KEHOP pályázatok kifizetései:	3.569,- eFt,
Természetvédelmi kártalanítási keret kifizetései:	103.884,- eFt,
MVH támogatás Natura 2000 területek fenntartási terv támogatásra	793,- eFt.

Igazgatóságunknál az alábbi kiadások jelentkeztek feladatonként:

	adatok eFt - ban
Állattartásra	42.625,-
Szálláshelyeink kiadásai	15.068,-
Területkezelésre ebből:	
- Erdőkezelésre	36.823,-
- Szántóföldi növénytermesztés	82.632,-
- Gyepgazdálkodás	7.690,-
- Szőlő, gyümölcsstermesztés	1.188,-
Erdei iskola működtetésére	23.381,-
Vadgazdálkodásra	5.180,-
Natura 2000 területekre, monitorozásra	14.374,-
Közhiteles nyilvántartásra	21.671,-
Természetvédelmi programokra	32.653,-
Bemutatóhelyeinkre	14.486,-
Barlangok működtetésére	15.443,-
Kiadványainkra	7.606,-
Őrszolgálat működtetésére	161.695,-
Földterületek vásárlására	84.119,-
Védett értékek megőrzésére	1.687.682,-
Gépjárművek üzemletetésére	67.631,-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

10.2. Bevételek

Jogcím	Magnevezés	Teljesítés 2015. év (eFt)	54010	54020	0999	Pályázati forrásból származó bevételeink (köz- munkán kívül)
			igazgatás	védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	egyéb (köz- munka)	
Bevételek	Működési bevételek	494.014	15	493.999		
	Felhalmozási bevételek	263		263		
	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1.599.343		1.363.721	235.622	1.121.298
	Felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	1.109.231		1.093.075	16.156	1.095.093
	Működési célú átvett pénzeszközök	81.314		81.314		81.314
	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (kölsön nélkül)	2.300		2.300		2.300
	Kölcsönök visszatérülése	3.493		3.493		
Bevétel összesen:		3.289.958	15	3.038.165	251.778	2.300.005
Maradvány	Előző évi maradvány	237.558			237.558	
Költségvetési támogatás	Működési	346.869			346.869	
	Felhalmozási	83.775			83.775	
Támogatás összesen		430.644			430.644	
Összes bevétel		3.958.160	15	3.038.165	919.980	2.300.005

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A 2015. évben gazdálkodásunk megalapozott, áttekinthető és kiegyensúlyozott volt. 2014 -ről 237.558,- eFt kötelezettségvállalással terhelt maradványunk keletkezett. A maradvány felhasználása az előírásoknak megfelelően június 30 – ig megtörtént. A bérkompenzációra támogatásunkból 721,- eFt visszafizetési kötelezettségünk keletkezett, melyet határidőben visszafizettünk.

2015. december 31 - ig átvett pénzeszközök összege: 2.792.188,- eFt, az alábbi megoszlásban:

- MVH terület ellenőrzéshez kötődő szakértői támogatás: 150,- eFt,
- MVH anyajuh támogatás: 293,- eFt,
- MVH SAPS, AKG támogatás: 217.725,- eFt,
- MVH Natura 2000 területek fenntartási terveihez támogatás 14.799,- eFt,
- MVH támogatás erdőszerkezet átalakításhoz 9.456,- eFt,
- MME kékvércse LIFE támogatás 18.717,- eFt,
- MME – től parlagi sas LIFE+ – ra 1.676,- eFt,
- MME – től szalakóta LIFE – ra 9.477,- eFt,
- Miniszterelnökség ÁROP pályázat támogatása 23.836,- eFt,
- Miniszterelnökség Interreg pályázat támogatása 28.784,- eFt,
- Miniszterelnökség KEOP pályázatok: 2.163.771,- eFt,
- Közmunka program finanszírozása: 249.760,- eFt,
- Külső vállalkozó hegyi rét rekonstrukcióra 1.446,- eFt,
- Kerecsen LIFE támogatás: 50.929,- eFt,
- WWF Alapítvány erdőkommunikációs LIFE támogatás: 1.369,- eFt.

2015 - ben bevételeink összege 3.958.160,- eFt volt, ez az előző évhez képest 895.478,- eFt, azaz 29,2 %-os növekedést mutat. Ebből a pályázatokhoz kapcsolódó átvett pénzeszközök növekedése volt a jelentős. 2015. évre tervezett működési bevételeinket túlteljesítettük. Jelentős bevételi elmaradásunk van a tervezett szolgáltatási és bérleti díjaknál. Az éves földbérleti díjakból és egyéb bérletből összességében 205.507,- eFt bevételünk keletkezett, mely az előző évhez képest csökkenést eredményezett az új földbérleti szerződésben szereplő földbérleti díjak (1250 Ft/AK) egységesítése, illetve a korábban bérbe adott területek saját vagyonkezelésbe vonása miatt.

Készlet értékesítéseknél (növeltük a termékek értékesítési körét – új nemzeti parki termékek, valamint jelentős volt az erdészeti faáru értékesítés növekedése is – új dolgozók felvételével) jelentős többletet értünk el az eredeti bevételi tervezhez képest (40.661,- eFt).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Saját és védjegyes termékek értékesítéséből származó bevételek a következők:

Megnevezés	Összeg (Ft)
Kiadvány	3 001 493
Faanyag	26 181 170
Állat	1 871 066
Mezőgazdasági termék	62 148 229
Vadhús, szalámi	275 795
Bizományos (védjegyes)	87 581
Egyéb (selejt eszköz, készlet értékesítés)	47 995
Összesen	93 613 329

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

10.3. Vagyon

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értécsökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt) 2015 év	Nettó érték (eFt) 2014 év	változás %
Vagyon értékű jogok		31.328	29.923	1.405	1.845	-23,8
Szellemi termékek		114.864	108.095	6.769	14.165	-52,2
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület, telkek</i>	1.906.958	-	1.906.958	1.858.400	+2,6
	<i>Épület</i>	1.333.681	235.759	1.097.922	1.069.931	+2,6
	<i>Építmény</i>	2.684.992	330.552	2.354.440	1.971.748	+19,4
	<i>Vagyonértékű jog</i>	691	9	682	-	-
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli, számítástechnikai</i>	88.653	80.590	8.063	18.426	-56,2
	<i>Egyéb</i>	681.751	481.090	200.661	175.535	+14,3
Járművek		620.658	360.139	260.519	213.830	+21,8
Tenyészállatok		45.798	7.950	37.848	20.809	+81,9
Folyamatban lévő beruházások, felújítások		828.854	-	828.854	398.820	+107,8
Összesen		8.338.228	1.634.107	6.704.121	5.743.509	+16,7

10.3.1. Befektetett eszközök

Aktív pályázati tevékenységeink eredménye, hogy a kezelésünkbe adott vagyonelemek nettó értéke az avulásukat is figyelembe véve folyamatosan gyarapszik. 2015 - ben a vagyongyarapodásunk 960.612,- eFt, 16,7 % volt.

A járműveink, építményeink és gépeink nettó értékének kimagasló % - os változása KEOP pályázatokból beszerzett nagy értékű mezőgazdasági járművek, gépek, berendezések és a befejezett mezőgazdasági, gazdálkodási építmények aktiválásának tudható be.

Állattállományunk gyarapodására LIFE (1.500,- eFt) és jelentős intézményi forrás (21.019,- eFt) került átcsoportosításra, hogy a tervezett természetvédelmi területkezelési tevékenységet, gazdálkodást végezhesünk.

Térítésmentesen az NFA-nak történt meg az Andornaktályai szőlőültetvényeink átadásának utolsó fázisa 219,- eFt értékben.

2015. évben az ingatlanjaink és gépeink (leginkább épületek) felújítására nettó 13.485 eFt-ot költöttünk.

Összességében elmondható, hogy vagyon elemeink értéke folyamatosan növekszik, erőfeszítéseinkkel a pályázatokból sikerült megteremtenünk a gazdálkodásunkhoz szükséges valamennyi gép beszerzését, ezáltal is növelhetjük saját bevételeinket, megvalósíthatjuk hosszú távú céljainkat.

Folytattuk a korábbi években megkezdett programunkat a művelési ágak felülvizsgálata tárgyában. Az ingatlan-nyilvántartási-, és természetbeni művelési ágak eltérése esetén az ingatlanjogi szempontok figyelembevételével döntünk az esetleges művelési ágváltoztatásról. Művelési ág változásokat a Kelet-Bükkben és a Dél-Borsodi Tájegységben hajtottunk végre.

A művelési ág változtatásokon túl egyéb geodéziai munkákat is végeztünk.

Rejtek kutatóházunk telekalakítási vázrajzát elkészítettük, az ingatlan-nyilvántartási rendezés (az Északerdő Zrt.-vel történő megegyezés) megtörtént, A földcsere érdekében a Földművelésügyi Minisztériumban kérelmünk felterjesztésre került.

A vásárolt 97 hektár terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:

szántó -	3 ha
legelő –	31 ha
erdő –	62 ha
kivett –	1 ha

Az aláírt szerződésekben rögzített vételárak tárgyi évben kifizetésre kerültek, amelyek összege 79.343.240,- Ft.

Az ingatlanügyi hatóság az érintett területekre a Magyar Állam tulajdonjogát bejegyezte, a vagyonkezelői jogunkat viszont csak 65 ha területre lett bejegyezve, a többi esetben az NFA kezelői joga van bejegyezve.

A fennmaradó térmérték (32 ha) esetében a földhivatalok a vagyonkezelői jogot igazgatóságunk részére csak a vagyonkezelői szerződés módosítása esetén fogják bejegyezni.

A vásárlások a Dél-Hevesi tájegység (6 ha), Tarna - Lázbérci tájegység (24 ha), Dél - Borsodi tájegység (6 ha), Nógrád-Ipoly tájegység (61 ha) területén valósultak meg.

10.3.2. Forgóeszközök

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Forgóeszközeink értéke 105.445,- eFt. Forgóeszközeinket a készletek adják. Ezek értéke közel 5 mFt – al csökkent az elmúlt évhez képest. Forgóeszközök részét képezik az eladási céllal készített, vásárolt kiadványok, termékek, szakmai anyagok, valamint a mezei leltár során felvett befejezetlen termelés értéke, mely értéke jelentős 34.436,- eFt. Jelenleg 59 mFt – os saját előállítású készletet tartunk nyilván. Ebben találhatók a növendék állatok is, melyek értéke és darabszáma is növekedett Igazgatósági szinten (4.311,- eFt, 67 db) az elmúlt évben.

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés 2015-ben (db)
Iroda (Eger, Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Mátrafüred, Salgótarján-Baglyaskő, Garáb, Batúz-tanya)	7	1
Szolgálati lakás (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Rejte, Batúz-tanya)	4	1
Bemutatóhely, kutatóház (Hollókői Tájház, Ároktői Kutató- és Tájház, Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház, Oszlai Kutató- és Tájház, Nyugati Kapu Látogatóközpont, Mátrai Tájvédelmi Körzet Látogatóközpont, Keleti Kapu Látogatóközpont, Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Terület Látogatóközpont, Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont, Lillafüredi Szent István-barlang, Lillafüredi Anna-barlang, Létrástetői Kutatóház, Millenniumi kilátó, Millenniumi Tanösvény Információs Ház, Szalajka-völgyi Információs Ház, Szili-erdei Kutatóház)	16	1
Tanya (Köles-háti tanya, Tiszavalki gátőrház, Holya-tanya, Galkó-tanya, Kenyérváró – tanya)	5	-
Egyéb (Szilvásváradi kerékpárkölcsonzó, Nagy-mezői őrház, Barát-réti őrház)	3	-
Természetvédelmi Területkezelési Központ (Eger, Garáb, Parád, Batúz-tanya)	4	1
Bérelt ingatlanok (Miskolc, Mezőtárkány-Tepélypuszta, Tiszabábolna, Borsodnádásd)	4	-

* A turisztikai létesítmények a 11.1 fejezetben kerülnek részletezésre.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Felújítások, beruházások

A 2015. évi felújításainkat saját többletbevételeink, illetve maradványunk terhére teljesítettük. Felújítási kiadásaink értéke 13.485,- eFt volt, mely a következők:

- Szilvásvárad Szalajka-völgyi információs ház felújítása: 636,- eFt
- Rejteki Oktató-, és Látogatóközpont felújítása: 210,- eFt
- Nyugati-Kapu Oktató-, és Látogatóközpont épületeinek felújítása: 9407,- eFt
- Nyugati-Kapu Oktató-, és Látogatóközpont építményének felújítása: 1106,- eFt
- Fűnyíró traktor felújítása: 215,- eFt
- Nyugati-Kapu Oktató-, és Látogatóközpont konyhabútor felújítása: 961,- eFt
- 3 db gépjármű felújítása: 950,- eFt

Beruházási kiadásaink értéke 1.352.792 eFt volt a 2015-ös évben, melynek nagy része pályázati forrásból valósult meg.

- Interreg pályázati forrásból szakmai eszközöket szereztünk be 6.168 eFt értékben.
- KEOP pályázataink beruházási értéke 1.043.979 eFt, aminek közel 70 %-a a mezőgazdasági ló-, és juhtartáshoz kapcsolódó épületek, építmények, berendezési tárgyak valamint mezőgazdasági traktorok, járművek beszerzését jelenti.
- A közmunkaprogram keretein belül leginkább kézi szerszámgépek beszerzésére volt lehetőségünk, melyek összege 9.854 eFt-ért.
- Kékvércse Life-os pályázati forrásból magyar szürke marhákat vettünk 1.575 eFt értékben.
- Parlagi sas Life pályázat terhére tábor felszereléseket vásároltunk 142 eFt-ért.
- Szalakóta Life pályázatból használati eszközöket vásároltunk 604 eFt értékben.
- Erdei életközösségek védelme keretein belül az István-lápai barlang denevérbaráttá tételére 616 eFt - ot költöttünk, valamint hőkamera került beszerzésre 1.075 eFt összegben.
- A Minisztériumunk 2015. évben is adott földvásárlásra támogatást, melynek elszámolására 2016. május 31-ig kerül sor. 2015-ben 97.819 eFt-ot költöttünk a 2014 évi áthúzódó és a 2015 évi kártalanítási keretből.
- állatállomány növelése céljából 23.877 eFt-ot költöttünk (magyar szürke marha, lovak, juhok, kutyák beszerzésére)
- járművek bővítése 45.810 eFt-ba került (tehergépkocsik, lakókocsi, mezőgazdasági járművek vásárlása történt)
- egyéb gépek, berendezések 38.500 eFt beszerzése (számítógépes hálózat, táblák, monitoring eszközök, kameracsapdák, bútorok, sorompók, villanypásztorok, használati eszközök, mászófelszerelés, spektív, fényképező, tűzjelző berendezés)
- építmények és kapcsolódó agyon értékű jogok 80.310 eFt (kerítések, kételtű átjáró, tanösvény, állattartó telep egyéb építményei)
- épületek beruházása 29.813 eFt (egri gépszín átépítése, Herman Ottó Emlékpark, Dormándi ingatlanok, Rejteki látogatóközpont épületbővítés, Nyugati-Kapu látogató és oktatóközpont bővítés)
- föld vásárlás, fásítás 70.743 eFt
- program frissítés 356 eFt

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági erőgépek (6 db Carraro, 1 db Super Zetor, 1 db Feng-Shou, 3db Aebi rézsúkasza, 1 db Belorusz traktor, 3 db Deutz Fahr Traktor,)	15	3
Gépjárművek (teher, személy)	57	3
Motorkerékpár	2	0
Kerékpár	45	0
Kamera (videó, autós, vad, kameracsapda)	93	11
Fényképezőgépek (hagyományos, digitális)	112	5
Távcsövek (állványos, kézi)	131	16
Projektor	7	0
Számítógép	78	0
Laptop	55	0
Server	7	0
Telefonok (vezetékes, mobil)	260	62
GPS	92	4
Fegyver	34	1

Gépjárművek, gépek állományának változása

2015 - ben 3 db tehergépkocsi beszerzése történt meg intézményi többletbevételi forrásból.

Az év során több káresemény/5 db/ történt gépjárműveinkben. A károk pénzügyi rendezése a Casco biztosítás terhére, valamint az Igazgatóság vonatkozó szabályzatának megfelelő munkavállalói befizetésekkel történt meg.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogatóközpontok

Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület Bemutatóhely

A 2007. év végén átadásra került az új látogatóközpont épület, az „Ősfenyő belépő”, amely évi 30-50 ezer fő látogató számára kínál kulturált szolgáltatást.

A beruházás elemei egy többlépcsős térségi turisztikai fejlesztés I. ütemét képezték, amely ütemek végső eredményeként a salgótarjáni és a szécsényi kistérség, valamint a szomszédos Szlovákiában található losonci és nagykürtösi járás területére kiterjedő *geopark-hálózat* épülhet ki.

A Fogadóépület 4D szimulációs vetítőjében a látogatók örömmel élik át az „a múltba vezető időutazást” és a 20 millió évvel ezelőtti vulkáni katasztrófák élményét. Az épületben egy kiállítótér, egy konferenciaterem, egy ajándékbolt, valamint a turisták által önállóan kezelhető információs portál működik. Az átalakított fogadóépület szimbolikus építészeti megoldásaival, újszerű megjelenésével önmagában is egyedi látványosságot kínál az ideérkező turistáknak.

Az Ősfenyő Belépő fogadóépület mellett a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfák fölé védőtető készül. Növekvő számú látogatója van az akadálymentesített geológiai tanösvénynek, végpontjában a Tasnádi Kubacska bemutatócsarnok felújított kiállításával, melyben az ősvilági élőhely bemutatását 3D formában lehetővé tévő vizuáltechnikai rendszer működik.

Az Ipolytarnóci Ősvilági Pompeji turisztikai célú fejlesztés II. ütem, (ÉMOP-2007-2.1.1.B) projektből valósult meg a terület jelentős fejlesztése.

A beruházás 2009 végén indult, melynek eredményeként az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen további turisztikai szolgáltatások és a terület adottságaira épülő bővülő programkínálat valósult meg, amely a szezonáltság csökkentése mellett a vendégek átlagos helyben tartózkodási idejét is megnövelte.

A fejlesztés eredményeként megvalósult:

- étterem 45 fő kapacitással, teljes felszereléssel, geotermikus fűtés alkalmazásával;
- akadálymentesített közlekedő felületek 1 250 m hosszúságban;
- „miocén erdő” (arborétum) 25.000 m² zöldfelülettel a korábban kialakított vizes élőhelyek körül;
- lombsétány, amely 8-10 méter magasan vezet a fák lombjai között. Két végén egy-egy 15 m magas torony épült fel, amelyek kilátóként is funkcionálnak. A gyermekek számára kis függőhíd, drótkötélpálya és állati lakhely-imitációk is kialakításra kerültek;
- játszótér;
- közműépítés: a terület villamos energia ellátását biztosító, leromlott állapotú és tájképet romboló 20 kV-os légkábel 580 méter hosszon földkábel váltotta fel;
- kiállítás installáció: Az I. ütemben felépült fogadóépület kiállítási tereinek hasznosítása

11.1.2. Oktatóközpontok

Felsőtárkány – Nyugati Kapu Látogatóközpont – Bábakalács Erdei Iskola

A főépületben található „Karszt és élővilága” kiállítás diorámákon, terepasztalon és tablókön keresztül mutatja be a karsztterületek védett értékeit. Érdekesség az épület pincéjében felépített Istállós-kői barlangrekonstrukció. A központi épületben a kiállítás és szakmai tanácskozások,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas 52 m²-es előadóterem található. A látogatóközpont előterében található recepció-ajándékbolt és a központi kiállítás, valamint a konferenciaterem egy fővel és rögzített nyitva tartással üzemel. Az épületek nappali és éjszakai őrzése, azok folyamatos karbantartása a gondnok feladata.

Az erdei iskola épületének belső falazatát 2015-ben felújítottuk, a fürdőszobákat bővítettük, korszerűsítettük. Jelenleg 38 fő elszállásolására alkalmas a szállásépület, amely közösségi helyiséggel, a parkban sátorozó hellyel és egy 100 m²-es fedett foglalkoztatóval, valamint külön bejáratú oktatóteremmel és kézműves műhelyjel áll a vendégek és az érdeklődők rendelkezésére.

A fogadóépület előtti tóparti sétányon kialakított közetpark (geológiai bemutatóhely) található. A Szikla-forrástól indul egy háromkörös tanösvény-hálózat, mely a környék látnivalóit, valamint a hegység természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.

A „BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése” című KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005 projektünk 2014 november végén átadása került. A meglévő melléképület /iroda-garázs/ tetőtéri bővítésével foglalkoztató- és raktárhely került kialakításra. Az oktatóközpontban folyó oktatói-nevelői munkát segítő természetvédelmi játékok és eszközök kerültek beszerzésre, mely élményszerűbbé, érdekesebbé teszik az hozzánk látogató gyermekek környezeti nevelését. Az erdei iskola udvarán madár- és lombkorona megfigyelő került kialakításra, ahonnan könnyedén megfigyelhetővé válnak egyes madárfajok, és a lombkorona élővilága.

Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

A nógrádi tájegységirodának is helyet adó Természetvédelmi Látogatóközpontot 2011-ben adtuk át, építését a „Novohrad/Nógrád Geopark Infrastruktúrájának fejlesztése / Rozvoj Infraštruktúry Novohrad-Nógrád geoparku, Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ létrehozása” című ETE-HUSK pályázatból finanszíroztuk.

Megvalósult funkciók:

- Látogatóközpont és természetvédelmi kezelői központ bemutatóhellyel Baglyaskőn.
- Iskolák, családok, turisták számára a természetvédelmi, földtani, biológiai ismeretek bővítése.
- A Karancs-Medves Tájvédelmi Körzettel a határon érintkező szlovákiai Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet (Cerova vrchovina CHKO) bemutatása.
- Tájjegységiroda

2014-ben a HUSK/1101/2.2.1/0344 támogatás keretében a látogatóközponthoz kapcsolódóan a következő fejlesztések valósultak meg:

- közúti útbaigazító tábla (2 db);
- tájékoztató tábla (70 x 100 cm + tartószerkezettel + tartalommal (6 db);
- információs/irányjelző táblák (50x33 cm + oszlop + tartalom (50 db);
- köszörásos út (850 m hossz + tereprendezés);
- játszótér, komposztáló, hulladékgyűjtő konténer;
- növénytelepítés (50 db konténeres fásszárú cserje);
- Kubinyi Ferenc-szobor,
- Baglyas-kő c. ismeretterjesztő kiadvány (Bábakalács füzetek sorozat).

Rejteki Kutatóház és Oktatóközpont

- A rejteki központ jelenleg 47 fő befogadására alkalmas szálláshely, erdei iskolai, tábori programok színhelye. A miskolci Környezeti Nevelők Egyesülete akkreditált erdei iskolai programja mellett saját erdei iskolai programjainkat is igénybe vehetik a bejelentkező csoportok. Az egész éves kihasználtság biztosítására 2015. augusztusában korszerűsítettük

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- a fűtési rendszert, faelgázósító kazán és radiátorok kerültek beépítésre. A főépületben a vendégek ellátását szolgáló melegítőkonyhát alakítottunk ki.
- A parkban EU-komform fa játszótér kapott helyet.

11.1.3. Fogadóközpontok

Szalajka-völgyi Információs Ház

A 2015. júliusában megnyitott információs pont, kiállítás és nemzeti parki termékek boltja hiánypótló kezdeményezésünk a Szalajka-völgyben. Az épületben tablós kiállításon mutatjuk be a Szalajka-völgy természeti értékeit és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi tevékenységét. Mellette információs pont és kiadványbolt kapott helyet, ahol térképek, ismertető kiadványok, tanösvény-vezető füzetek és könyvek mellett nemzeti park emblémás ajándékcikkek is kaphatók. A nemzeti parki védjegyes termékek választékában a helyiek mellett megtalálhatók más hazai nemzeti park igazgatóságok termékei is.

Kalapati Info Ház

Szilvásváradon, a Milleniumi tanösvény kezdő pontján található zöld pont, ahol az információs szolgáltatás mellett térképek, ismertető kiadványok, tanösvény-vezető füzetek és könyvek, emblémázott ajándéktárgyak vásárolhatók.

11.1.4. Barlangi bemutatóhelyek

Anna-barlang - Lillafüred

A világítástechnika és az elektromos berendezések felújítása, a barlangi fogadóépület korszerűsítése, a látogatóközönséget is kiszolgáló vizesblokk kialakítása 2012-ben befejeződött. Ennek, valamint a függőkert és a Palota Szálló környezete megújításának köszönhetően a látogatóforgalom 15%-kal növekedett.

Szent István-barlang - Lillafüred

Az elektromos berendezések, a világításkorszerűsítés és a járófelületek felújítása a KEOP pályázati forrásból befejeződtek, ennek köszönhetően a látogatóforgalom 15%-kal növekedett.

11.1.5. Kiállítóhelyek

Lillafüredi Kisvasút állomás/ Kelet-bükki Tájéegységiroda

A *Lillafüredi Állami Erdei Vasút ökoturisztikai fejlesztése* az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Magyarországi Operatív Programból nyert pályázati támogatásból valósult meg. A projektben az Észekerdő Zrt. partnereként a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság „*A múlt emlékei a Bükkben*” című kiállítást hozta létre és itt kapott helyet a Kelet-bükki Tájéegység irodája is.

A kiállítás 2011 tavaszától a Lillafüredi Állami Erdei Vasút történeti kiállítással együtt ingyenesen látogatható. Üzemeltető az Észekerdő Zrt.

Oszlai Tájház

A Cserépváralja Polgármesteri Hivatallal közösen üzemeltetett kiállítás anyagának múzeumi rekonstrukciója esedékes (a miskolci Herman Ottó Múzeum anyaga), az épület külső felújításra szorul.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Hollókő „Táj és a nép” kiállítás

A kiállítás anyaga továbbra is felújításra szorul, a Világörökség részét képező falumúzeumban a látogatói érdeklődés várható alakulása miatt a kiállított ismertetőket több nyelven kell megjeleníteni.

Ároktői kutatóház és kiállítás

Az épület rossz műszaki állapotban van, lezárásra került, nem látogatható.

11.1.6. Szálláshelyek

Ökoturisztikai szálláshelyek

1. Bábakalács Erdei Iskola

Cím: 3324 Felsőtárkány, Ifjúság u. 34/1.

Férőhelyek száma (fő): **6 szoba, 38 fő**

2. Rejteki Kutatóház és Erdei Iskola

Cím: 3559 Répáshuta, Pf. 5., Tel.: (46)-390-174.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 47 fő férőhely**

Nem ökoturisztikai jellegű szálláshelyek, kutatószállások

3. Egri Vendégház

Cím: 3304 Eger, Sánc u. 6.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

4. Ipolytarnóci Kutatóház / /

Cím: 3138 Ipolytarnóc, Pf.1.

Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Ipolytarnóc külterület

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

5. Oszlai Vendégház

Cím: Cserépfalu 023/1 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **2 szoba 12 fő részére**

Vállalkozó által üzemeltetett szálláshelyek

6. Hollókői Kutatóház

Cím: Hollókő, Kossuth út 99-100.

Férőhelyek száma (fő): **1 szoba 4 fő részére**

7. Létrástetői Kutatóház /Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület működtetésében/

Cím: Miskolc 01061/1 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 18 fő férőhely**

8. Tamáskúti Túristaház

Cím: 3324 Felsőtárkány, 0128 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 14 fő**

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Bélapátfalva – Bél-kő tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bélapátfalva, Bél-kő környéke	5 km	7	7 tábla, 1 pihenőbútorzat	A tanösvény a Bél-kő környékének kultúrtörténetét, a hegy földtani felépítését, növénytakarásait és a sziklagyepek növény- és állatvilágát bemutató komplex típusú tanösvény.	készült
Bélapátfalva – Gilitka-kápolna	Bükki Nemzeti Park, Bélapátfalva	-	-	1 tábla, 2 esőház, pihenőbútorzat	Tájtörténeti, kultúrtörténeti bemutatóhely	nem készült
Jávorkúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Jávorkút környéke	3 km	4	4 tábla	A tanösvény Jávorkút környékének botanikai, zoológiai és földtani értékeit ismerteti.	második kiadás elkészült
Rejteki Erdei Iskola tanösvénye	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház	800 m	5	5 tábla	Természetismereti.	készült
Rejteki – Répáshuta tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház – Répáshuta	9 km	6	4 tábla	Természeti, kultúrtörténeti, őslénytani, és geológiai ismereteket ad át.	készült
Felsőtárkány – Kő-közi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	800 m	5	3 tábla	A Szikla-forrást és a fölötte magasodó mészkősziklát, az alatta húzódó Kő-köz nevű sziklaszorost és a tavat fűzi fel.	készült
Felsőtárkány – Vár-hegyi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	10 km	7	4 tábla	Földtani formációkkal (dolomittánya, radiarit-sziklák), a gyertyános tölgyes, szubmontán bükkös, a mészkőről tölgyes és a hársas törmeléktelep-erdő élővilágával, valamint egy késő-bronzkori erődtelt teleppel, a Kyjatice-kultúra földvárával ismerteti meg.	készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Felsőtárkány – Barát-réti tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	6,5 km	4	2 tábla	A tanösvény a Kő-köz keleti végétől indul, az Oldal-völgy torkolatáig a sárga jelzésű turistaúton vezet, majd áttér a műút túloldalára, s a karthauzi kolostorromtól egy meredek ösvényen közelíti meg a Lök-bérc oldalában előbukkanó sziklavonulatot, a Bujdosó-kőt	készült
Felsőtárkány – Tamás-kúti tanösvény	Bükk Nemzeti Park Lök-völgy	8 km			A tanösvény útvonala a Kis-som forrástól indul, érint két időszakos forrást (Feket-len és Imó) majd továbbhaladva a Lök-völgy irányában a Zsindelybánya-lápán fordulva felhagyott palabányákhoz vezet. Innen rövid átkötéssel a Török-úton vezet vissza a Pázsag-tető felé. A tanösvény a természeti értékek mellett bükk palahasítást és faszénégetést is bemutatja.	nem
Miskolc – Szinva tanösvény	Bükk hegység, Kis-fennsík, Szinva-völgy	4 km	6	4	A tanösvény a Herman Ottó emlékparktól a Szeleta-tetőn át Felsőhámor fölött Lillafüredre vezet, s a Szinva-völgy, a Kis-fennsík és a Garadna-völgy legfontosabb természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.	készült
Szarvaskő külterület, Bába-fa	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőház	Kultúrtörténeti bemutatóhely.	nem
Szarvaskői geológiai tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Szarvaskő környéke	8,8 km		3 tábla	Geológiai tanösvény természetvédelmi kiegészítéssel	készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Szomolyai kaptárkövek tanösvény	Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület	4 km	3	3 tábla, pihenőbútorzat	Szomolya központjából nyugati irányba vezet ki a tanösvény, mely az 1960-ban védetté nyilvánított, 4,8 hektár nagyságú Szomolyai Kaptárkövek TT természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be. A Vén-hegy nyugati lejtőjén, a Kaptár-völgyben helyezkedik el a nyolc nagyobb, fülkés sziklára, kőkúpra tagolódó riolittufa vonulat, mely Magyarország legtöbb fülkével (117 db) rendelkező kaptárkő-csoportja.	készült
Szalajka-völgyi természetvédelmi bemutatóösvény	Bükk Nemzeti Park, Szilvásvár	4,2 km	10	9 tábla	A Szalajka-völgy földtani, víztani, botanikai és tájképi értékeit mutatja be.	készült
Millenniumi természetismereti és erdészeti bemutató sétaút	Bükk Nemzeti Park, Szilvásvár	2,5 km	20	18 tábla, 2 esőház, 1 indítóház, 12 pihenőbútorzat	Geológiai, botanikai, víztani, állattani és erdészeti bemutatóösvény.	nem készült
Nagy-mező – Kis-kőhát-zsomboly tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Bükk-fennsík: a Bánya-hegyi volt felső parkolótól indul	3 km	3	3 tábla, 1 pódium paddall, 1 irányjelző oszlop	A tanösvény a Bükk-fennsík felszínalakítási formakincsét és a Nagy-mező fokozottan védett növényvilágát mutatja be.	második kiadás elkészült
Olasz-kapu tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Bükk-fennsík: az Olasz-kapui parkolótól indul	7,2 km	6	7 tábla, 1 irányjelző oszlop	A tanösvényen megfigyelhetők a fennsík felszínalakítási és botanikai értékei, és a tájképi értékei.	második kiadás elkészült
Ördögtorony tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Cserépfalu	10 km	20	6 tábla		
Hamvajárási tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	6,5 km	3	3 tábla	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Hanyi-éri tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	7,7 km	9	9 tábla	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Ludas-fertői tanösvény		7,7 km	5	5 tábla		készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Berek-erdő tanösvény		3,5 km	5	5 tábla, 1 esőház, 2 pihenőbútorzat, 20 irányjelző oszlop	Természetismereti és tájtörténi tanösvény	készült
Szélkiáltó tanösvény (Csincse-menti tanösvény)	Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	17 km	12	12 tábla, 1 esőház, 3 kilátó	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Parádfürdő – Ilona-völgyi Geológiai Tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	6,5 km	8	1 tábla	A tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be egy 6,5 km hosszú túraútvonalra felfűzve.	készült
Sár-hegyi természetismereti tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	7 km	12	12 tábla	A tanösvény többféle növénytársulást (cseres-tölgyes, melegkedvelő tölgyes, pusztafüves lejtősztyepp, sziklagyep), változatos élőhelyeket és a hajdani tájhasználat nyomait mutatja be.	nem készült
Sámsonházi geológiai tanösvény	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	3 km	5	6 tábla, 1 esőház, 3 pihenőbútorzat	A tanösvény egy szakasza a miocén középső szakaszának földtani formációit (egy sztratovulkáni sorozatot), a környék élővilágát mutatja be, további szakasza a középső-felső miocén földtani és őslénytani képződményeit tárja fel.	nem készült
Kozárdi andezitbánya	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	2	2 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházi Vár-hegyi kőfejtő	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	7	7 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházi Buda-hegyi tufabánya és geológiai, botanikai tanösvény	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	3 km	12	12 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Mátraszőlős Fügőgő tanösvény	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	1,5 km	3	3 tábla 3 pihenőbútorzat	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Cserhátszentiván régi fürdő melletti kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	2	2 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Cserhátszentiván régi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Felsőtold – Garáb úti tufabánya	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Felsőtold – Kecse-hegyi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Salgótarján – Boszorkány-kő geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	400 m	13	13 tábla	A tanösvény a pliocén-pleisztocén korú 2,4-2,2 millió év között lezajlott) bazaltvulkanizmus jelenségeit mutatja be, a Kis-Salgó (Boszorkány-kő) 571 m magas bazaltkúpját övezi.	nem készült
Salgótarján – Szilvás-kői geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	3,5 km	13	13 tábla	A tanösvény érinti a Gusztáv-tározó bejáratát a Bagó-kő kőfejtőjét, a hideg mikroklimájú, szétnyíló hasadékokat (álbarlangokat) és egy oszlopos, pados-lemezes szerkezetű bazaltfeltárást.	nem készült
Somoskő – Magyar-bányai Kőpark	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	150 m	14	14 tábla	A kőparkban a környék (Nógrád) jellegzetes kőzeteit gyűjtötték össze. A nyitótábla áttekintő térkép segítségével a kiállított kőzeteket és lelőhelyeiket mutatja be.	nem készült
Eresztvényi Kőbányák sétaút	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2,5 km	4	4 tábla	Az Új-bánya és a Kis-bánya rekultivált területét köti össze a Salgóbanából induló és oda visszatérő tanösvény, melynek táblákkal jelölt megállóhelyei a különböző kifejlődésű lávafolyások és piroklasztikumok (vulkáni törmelék, tufa).	nem készült
Salgótarján, Eresztvényi Új-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Salgótarján, Eresztvényi Régi-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Nagykercegi fás legelő	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	nem
Salgótarján, Magyarbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Farkas-kői andezitbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Kercseg-tető alatti homokkőbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Baglyas-kő	Baglyaskői Természetvédelmi Terület	-	59	59 tábla, 10 pihenőbútorzat	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Hollókői vártúra ösvény és biológiai tanösvény	Hollókői Tájvédelmi Körzet	5,5 km	22	22 tábla, 2 esőház, 4 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A Vártúra Ösvény az Ófaluban lévő – a tájvédelmi körzet természeti és kulturális értékeit bemutató – Tájháztól indul, és a várba visz föl, A Biológiai Tanösvény a Vár-hegyet és az ún. Tűlső-mező hagyásfás legelőjét öleli körül.	Elfogyott
Hollókői andezit-telér kőfejtő (régí fürdő mellett)	Hollókői Tájvédelmi Körzet	-			Geológia bemutatóhely.	nem készült
Ipolytarnóc – „Borókás-árok” geológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	800 m	7	11 tábla, 1 esőház, 7 pihenőbútorzat, 2 irányjelző oszlop	A 24-23 millió évvel ezelőtti üledékes kőzetek feltárását a csarnoképületben a miocén folyópart megkövesedett felszínét, a homokkőpadon páros ujjú patások, ragadozók, őssorrszarvúak, madarak lábnyomait, a védőpince épületében a Kubinyi Ferenc által felfedezett 46 m hosszú kövült ősfenyő mutatja be.	készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Ipolytarnóc – Kőzetpark	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	700 m	11	25 tábla, 2 pihenőbútorzat	20-24 millió éves földtörténeti utazás. Az út mellett elhelyezett üledékes és vulkanikus kőzetek (andezit, bazalt) reprezentálják a térséget alkotó földtani formációkat.	készült
Ipolytarnóc – biológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	6 km	23	30 tábla, 21 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A hajdani tölgyesek, cseresek maradványait és a kiirtásuk nyomán keletkezett legelők élővilágát mutatja be.	készült
Ipolytarnóc – Kőszikla tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	4 km	11	19 tábla, 14 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A felső parkoló mellől induló és Botos árokig, majd a Fogadóépületig vezető Kőszikla ösvény vízmosságok, tanya romok, kőzetkibúváások és felhagyott kőbányák mentén vezeti látogatóit.	készült
Ipolytarnóc – Lombkorona sétány	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	150 m	2	2 tábla, 8 pihenőbútorzat		
Öreg-tó természetvédelmi bemutatóhely	Ipoly-völgye SPA, Ludányhalászi	-	4	4 tábla	Természetismereti tanösvény	
Nyárjas-pusztai homokbánya geológiai bemutatóhely	Márkháza pusztai fás legelő TT, Salgótarján	-	3	3 tábla	Geológiai tanösvény	
Páris-patak völgye helyi jelentőségű TT	Nógrádszakál	-	7	6 tábla	Geológiai tanösvény	
Sóshartyáni Hencse-hegy TT	Sóshartyán	-	1	1 tábla	Természetismereti tanösvény	
Sirok	Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület	-		1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	nem
Bükkszenterzsébeti Nagy-kő	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet				Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Gyepes-völgy, Ivánka	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-		1 tábla	Természetvédelmi bemutatóhely.	nem
Váraszó, Hosszú-völgy	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-		1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	nem
Istenmezeje, Noé szőlője	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-		1 tábla	Geológiai bemutatóhely.	nem
Nagy-kői tanösvény	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	7,1	5	4 tábla, 1 esőházikó	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

KIÁLLÍTÁSOK

Állandó kiállítások

- Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont „Karszt és élővilága” kiállítás
- Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület, Bemutatóhely
- Hollókői Tájvédelmi Körzet „Táj és a nép” tájház kiállítása
- Lillafüred, „A múlt emlékei a Bükkben” kiállítás
- Oszlai tájház, kiállítás
- Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont
- Szalajka-völgyi Információs Ház BNPI kiállítás

Mobil kiállítás

A mobil kiállítási táblók anyaga bemutatja a működési területünkön található védett természeti területeket, az Igazgatóság működését, feladatait. A kiállítás során az érdeklődők képet kaphatnak a természetvédelmi területek földtörténetéről, sokszínű élővilágáról, kultúrtörténeti értékeiről, valamint a Natura 2000 területekről.

A 60 táblóra szerkesztett anyagot úgy állítottuk össze, hogy egyidejűleg több tájegységhez helyezhessünk ki Natura2000 tematikus kiállítást.

14 Roll Up mutatja be a BNPI működési területét, a BNPI bemutatóhelyeit, a Bükki Nemzeti Park természeti és kulturális értékeit, valamint a tájvédelmi köreinket és a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területet.

Washingtoni Egyezményről szóló (CITES) táblósorozat

A kiállítás témája a CITES, azaz a veszélyeztetett vadon élő növény- és állatfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó egyezmény. A kiállítás négy táblóból áll. A kiállításához előadást is lehet igényelni. A mobil kiállítások anyagát előjegyzés alapján több közintézményben és iskolában is bemutattuk.

Erőss Zsolt expedíciós fotóinak kiállítása:

2013-ban létrehoztuk a „Magaslataink” című, 30 alkotást tartalmazó fotókiállítást Erőss Zsolt saját készítésű expedíciós fotóiból, melyet nagy sikerrel mutattunk be a hazai nemzeti parkok látogatóközpontjaiban, művelődési házakban, és három szlovákiai városban.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Erdei iskolai programszolgáltatás

• **Bábakalács Erdei Iskola**

A Bábakalács Erdei Iskola szállás szolgáltatásait **2015-ben** összesen **1138 fő, 2.508** vendégéjszakával vette igénybe.

Az erdei iskola program illetve modulok mellett a látogatóközpont bőséges programválasztékkal várta a látogatókat különböző tematikus napok (gyógynövény-ismereti, terepi ismeretszerzés, kézműves foglalkozások, éjszakai túrák, denevérestek, csillagászati megfigyelések) keretén belül, melyeken összesen **4.358 fő** vett részt.

Nyári természetvédelmi napközis táborok, szaktáborok, szakmai- és terepgyakorlatok lebonyolítása mellett a természet- és környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozásokat,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

terepi bemutatókat is tartunk. A BNPI központi épületében szakmai tanácskozásokat, civil fórumokat, továbbképzéseket szerveztünk.

- **Rejtekek Kutatóház és Oktatóközpont**

A rejteki központ jelenleg több mint negyven fő befogadására alkalmas, erdei iskolai, tábori programok színhelye a Bükki Nemzeti Parkban Répáshuta és Hollóstető között. Felszereltségével, kapcsolódó tanösvényeivel alkalmas iskolai csoportok fogadására, elsősorban terepi környezeti nevelési programok szervezésére. Erdi iskolai szolgáltatást **513** fő 1351 vendégéjszakával vett igénybe.

11.2.2. Egyéb programszolgáltatás

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos **“Jeles Napokon”** (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap, Európai Denevér Éj, Takarítási Világnap) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára. A programokban egy részében civil szervezetek is közreműködtek.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Az évente megrendezésre kerülő tábor során a résztvevő gyerekek előadások, gyakorlati feladatok során sajátíthatják el azt a tudást, melyet terepi bejárások során tapasztalati, érzékszervi tanulással mélyíthetnek tovább.

Kiállítások, kulturális programok

A kiállításokat természetfotósok, képzőművészek munkáiból állítottuk össze. A látogatóközpontban a jeles napok, nyílt napok rendezvényein kézműves foglalkozásokat szerveztünk.

11.2.3. Szakvezetési túrák

- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság rendszeres szakvezetést biztosít vendégei részére az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a lillafüredi Szent István- és Anna- barlangokban, ahol a szakvezetés része a bemutatóhely szolgáltatásainak.
- Előre meghirdetett túráinkon, terepi bemutató programjainkon kedvezményes díjért, illetve néhány kiemelt Jeles Napon ingyenesen biztosítunk szakvezetést (*április 22. Föld Napja, május 10. Madarak és fák Napja, május 24. Európai Nemzeti Parkok Napja, május 23-június 9. Geparkok Hete, június 5. Környezetvédelmi Világnap, szeptember 26. Tiszta hegyek Napja, szeptember 20-21. Kulturális Örökség Napjai, október 4. Állatok Világnapja.*
- Téli túráink között kiemelkedő érdeklődés kísérte a Transzbükki átkelést, amelyre már hagyományosan minden évben január végén kerül sor. 2013-tól a program az Eröss Zsolt emléktúra nevet viseli a 2013 májusában a Kancsendzöngán eltűnt hegymászó, örökös védnökünk, Eröss Zsolt tiszteletére. A szakvezetett túra útvonala olyan fokozottan védett területekre is belépést enged, amelyek egyébként a látogatóktól elzártak.
- Barlangi túravezetést és overallos barlanglátogatást is lehet igényelni igazgatóságunknál, a túrákat a szerződés alapján barlangi túravezetői engedéllyel rendelkező vállalkozók vezetik. A barlanglátogatási lehetőséget bővítettük, 2014-től a Felsőtárkány közelében található Esztáz-kői barlang könnyen járható felső szakaszára is viszünk vendégeket.

11.2.3. Egyéb ökoturisztikai szolgáltatások

A nemzeti park a természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a természetvédelmi tevékenységéről tanösvényeken, bemutatóhelyeken, múzeumokban, kiállítóhelyeken ad tájékoztatást.

A természetvédelmi oktatás és a környezeti nevelés céljait szolgáló programok skálája a szakvezetési túráktól az előadásokon át a felnőtt továbbképzésekig terjed.

Kerékpárkölsönző a felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

A kölsönző felnőtt- és gyermekkerékpárokkal, biztonsági és egyéb felszerelésekkel (sisak) ellátott. Az ideális helyszín biztosítja a látogatók számára a könnyű megközelíthetőséget, és a kirándulások remek kiindulási célpontját is.

A kerékpárkölsönző (Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1. tópart) nyitva tartási rendje: a látogatóközpont mindenkori nyitva tartási rendjéhez igazodva, szerdától – vasárnapig, naponta 10.00 – zárás előtt fél órával kell visszaérkeztetni a kerékpárokat.

A kerékpárok bérbeadása és az adminisztráció a látogatóközpont recepcióján történik.

Önkéntes tevékenységelősegítése

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelésében védett természeti értékek levő élőhelyek fenntartási feladatai, természeti érték bemutató infrastruktúra karbantartási szükségletei között vannak olyanok, amelyeket csapatépítő jellegű önkéntes munkával is el lehet végeztetni. 2015-ben megkezdődött önkéntes szerződésen alapuló közérdekű önkéntes tevékenységek bonyolítása. A közösségi szolgálaton és a szakmai gyakorlati képzéseken való részvétel folyamatos.

11.2.5. Kiadványok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által az utóbbi években megjelentetett ismeretterjesztő kiadványok (2001–2015)

I. – Monográfiák, albumok, könyvek

1. **A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek.** Eger, 2002. 621 p. (ISBN 963 204 025 2)
2. **A Karancs – Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet. Nógrád és Gömör határán.** Eger, 2007. 382 p. (ISBN 978-963-87289-2-0)
3. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Abaúj és Zemplén határán.** Eger, 2007. 400 p. (ISBN 978-963-9817-01-2) (ANPI felé átadásra került)
4. **Heves megye várai az Őskortól a kuruc korig. Magyarország várainak topográfiája 2.** Castrum Bene Egyesület – Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest-Eger 2009. 192 p. (ISBN 978-963-88285-0-7)
5. **A Suba-lyuk barlang. Neandervölgyi ősember a Bükkben.** Eger, 2008. 221 p. (ISBN 978-963-9817-09-8)
6. **Tér és idő határán. A Bükki Nemzeti Park.** Eger, 2010. (ISBN 978-963-9817-20-3)
7. **Mátrai Tájvédelmi Körzet. Heves és Nógrád határán.** Eger, 2010. 432 p. (ISBN 978-963-9817-19-7)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

8. **Chránená krajinná oblast' Karancs – Medves a Chránená oblast' Cerová vrchovina. Na hranici Novohradu a Gemera.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 388 p. (ISBN 978-963-9817-12-8)
9. **Szecskó Károly: Lénárt János (1896-1971).** Eger, 2013 (ISBN 978-963-9817-28-9)
10. **Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** Eger, 2013. (ISBN 978-963-9817-30-2)
11. **Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.** Eger, 2014. 192 p. (ISBN 978-963-9817-41-8)
12. **Apoka. A Heves–Borsodi-dombság és az Upponyi-hegység élővilága.** Eger, 2014. 200 p. (ISBN 978-963-9817-42-5)
13. **Zöld Horizont. Természetvédelem Észak-Magyarországon.** Eger, 2014. 268 p. (ISBN 978-963-9817-39-5)

II. – Módszertani kézikönyvek

1. **Rejtektől Tárkányig. Helyismereti kézikönyv a Hór- és a Barát-völgy környékéről.** Eger, 2003. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
2. **Tanösvények építése. Módszertani útmutató.** Eger, 2007. 100 p. (ISBN 978-963-9817-04-3)

III. –Tanösvény-ismertető füzetek

1. **Felsőtárkányi tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 1. Eger, 2002. 44 p. (ISBN 963 204 894 6)
2. **Rejteki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 2. Eger, 2002. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
3. **Tanösvény a Bél-kőn.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 3. Eger, 2003. 56. p. (ISBN 963 212 870 2)
4. **Bükk-fennsíki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 4. Eger, 2004. 40 p (ISBN 963 216 368 0)

IV. – „Bábakalács füzetek”

1. **Varázslatos karsztvidék. A természeti és kulturális örökség védelme a Bükki Nemzeti Parkban.** Bábakalács füzetek – 1. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
2. **Cseppkövek, denevérek, ősemberek. A bükki barlangok világa.** Bábakalács füzetek – 2. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-4-4)
3. **Ipolytarnóctól a Long-erdőig. Észak-Magyarország védett természeti területei 1. Természetvédelmi területek.** Bábakalács füzetek – 3. Eger, 40 p. (ISBN 978-963-87289-5-1)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

4. **Hollókőtől a Bodrogzugig. Észak-Magyarország védett természeti területei 2. Tájvédelmi Körzetek.** Bábakalács füzetek – 4. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-6-8)
5. **Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei. Észak-Magyarország védett természeti területei 3. Tájvédelmi körzetek.** Bábakalács Füzetek – 5. Eger, 2007. (ISBN 978-963-87289-7-5)
6. **Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén. Észak-Magyarország védett természeti területei 4.** Bábakalács füzetek – 6. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-9817-12-9)
7. **Kaptárkövek völgye. Észak-Magyarország védett természeti területei – 5. A Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület.** Bábakalács füzetek – 7. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-8-2)
8. **„Ex lege” védett értékek. Források, lápok, barlangok, víznyelők, kunhalmok, földvárak.** Bábakalács füzetek – 8. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-9-9)
9. **Sokszerű élővilág. Növénytakasúasúasok, állatközösségek, jelölőfajok Észak-Magyarországon.** Bábakalács füzetek – 9. Eger, 2007. 32 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
10. **Az ördögtoronyoktól a patkónyomos kövekig. Jeles kövek, regélő helyek a Mátraerdő területén.** Bábakalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-00-5)
11. **A Szalajka-völgy.** Bábakalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-11-1)
12. **The magic karst. Protection of the natural and cultural heritage in the Bükk National Park.** Carline booklets (Bábakalács füzetek) – 12. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-17-3)
13. **From the devil's towers to the rocks with horse-shoe marks. Marked rocks and places of fable in the Mátra Forest.** Carline booklets (Bábakalács füzetek) – 13. Eger, 2010. 52 p. (ISBN 978-963-9817-18-0)
14. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
15. **Tájban élő eredetmondák. Jeles kövek, regélő helyek a Bolhád területén.** Bábakalács füzetek – 15. Eger, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-24-1)
16. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont.** Bábakalács füzetek – 16. Eger, 2013 52 p. (ISBN 978-963-9817-26-9)
17. **Hajnácska a okolie – Ajnácskő és környéke. Chránená krajinná oblast' Cerová vrchovina – Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Bábakalács füzetek – 17. Eger, 2014 – Hajnácska, 24 p. (ISBN 978-963-9817-33-3)
18. **Dél-Heves természeti és kulturális öröksége.** Bábakalács füzetek – 18. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-38-8)
19. **Zöld mozaik. A Tarna-Lázberc természetvédelmi tájegységének élővilága.** Bábakalács füzetek – 19. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-43-2)
20. **Natura 2000 erdőterületek kezelése.** Gyakorlati útmutató erdőgazdálkodók és erdészeti szakszemélyzet számára. Bábakalács füzetek – 20. Eger, 2015, 56 p. (ISBN 978-963-9817-67-8)

V. Egyéb kiadványok

1. **Bükk Nemzeti Park. 25 éve a természet szolgálatában.** Eger, 2002. 24 p. (ISBN-szám nincs)
2. **A Mátrai Tájképző Körzet természeti értékei.** Eger, 2002. 2. kiadás (ISBN-szám nincs)
3. **Szent István-barlang.** Eger, 2004. (ISBN-szám nincs)
4. **Anna-barlang.** Eger, 2004 (ISBN-szám nincs)
5. **Természetvédelmi, ökológiai és ökoturisztikai fejlesztési koncepció a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005 (ISBN 963 218 995 7; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
6. **Védett területek és természetvédelmi fejlesztések a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005. 64 p. (ISBN 963 86854 5 X; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
7. **Az Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Hollókői Tájképző Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 2 5)
8. **A Karancs–Medves Tájképző Körzet és a Kelet-Cserhát Tájképző Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 1 7)
9. **A Lázberci Tájképző Körzet és a Tarnavidéki Tájképző Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 0 9)
10. **A Zempléni Tájképző Körzet és a Tokaj–Bodrogszeg Tájképző Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 4 1)
11. **A Hevesi Fűves Puszták Tájképző Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 3 3)
12. **Karszt és élővilága. Kiállításvezető.** Eger, 2006. 16. p. (ISBN 963 86854 8 4)
13. **Karst and its living world. Guide to the exhibition.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 86854 9 2)
14. **Karst und dessen lebensformen. Ausstellungsführer.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 0 6)
15. **Kras a jeho živý svet. Sprievodca výstavou.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 1 4)
16. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájképző Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
17. **Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina. A Cseres-hegység Tájképző Körzet.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-13-5)
18. **Lipovianske pieskovce. A Romhányi Homokkő.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 24 p. (ISBN 978-963-9817-14-2)

VI. – Erdei iskolai foglalkoztató-füzetek

1. **Barangolj velünk! Kalandos természetjárás Telkibányán és környékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-07-4)
2. **Kalandozás a Karancs és a Medves vidékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-06-7)
3. **Barangolás Bikk betyárral a Kő-közi tanösvényen.** Eger, 2007 (ISBN 978-963-9817-05-0)
4. **Barangolás a növények birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-46-3)
5. **Barangolás az állatok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-45-6)
6. **Barangolás a kőzetek, ásványok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-47-0)

VII. – Periodika (2006-tól évente háromszor-négyszer jelenik meg)

1. **Zöld Horizont** (ISSN 1788-2567; nyilvántartási szám: 2.9/1221-1/)

VIII. – Térképes leporellók, szórólapok (A/2-es méret)

1. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-21-0)
2. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-22-7)
3. **A Bükkaljai kőkultúra térképe. Kaptárkövek földje.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-31-9)
4. **Dél-Heves természeti és kulturális értékei.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-40-1)
5. **A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:40.000) (ISBN 978-963-9817-34-0)
6. **A Kelet-Cserhádi Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:45.000) (ISBN 978-963-9817-37-0)
7. **A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:90.000) (ISBN 978-963-9817-32-0)
8. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:30.000) (ISBN 978-963-9817-35-0)
9. **A Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-36-0)

IX. – Leporellók, szórólapok

1. Bélapátfalva. A Bél-kői tanösvény (2003, 2008)
2. Anna-barlang (2004)
3. Szent István-barlang (2004)
4. Karszt és élővilága. Kiállítás-vezető. Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont. Felsőtárkány (2006, **2013**)

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságáról

5. A Bükki Nemzeti Park. Alapítás, fontosabb adatok (2006, **2013**)
6. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Feladatkör és működési terület (2006, **2013**)
7. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Bemutatóhelyek (2006)
8. A Bükki Nemzeti Park. Bükk-fennsíki tanösvények (2006, **2013**)
9. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ismeretterjesztő kiadványai (2006)
10. Házi rend túrázóknak. A védett természeti területeken való tartózkodás és viselkedés szabályairól (2006, **2013**)
11. A Bükki nemzeti Park igazgatóság. Ismeretterjesztés, oktatás, környezeti nevelés, turizmus (2006)
12. Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Természetvédelmi területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

13. Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Sósartyáni Hencse-hegy TT (2006)
14. Gyöngyösi Sár-hegy TT, Siroki Nyírjes-tó TT (2006)
15. Erdőtelki Arborétum TT, Erdőtelki Égerláp TT, Kerecsendi-erdő TT (2006)
16. Kőlyuk-tető TT, Szöllőskei Erdő TT, Szomolyai Kaptárkövek TT (2006)
17. Megyaszói Tátorjános TT, Tállyai Patócs-hegy TT, Erdőbényei Fás Legelő TT, Sóstó-legelő TT (2006)
18. Bodrogszegi Vár-hegy TT, Füzérradványi Kastélypark TT, Megyer-hegyi Tengerszem TT, Long-erdő TT (2006)
19. A Kerecsendi erdő természetvédelmi terület (2013)
20. A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (2013)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Tájvédelmi körzetek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

21. Hollókői Tájvédelmi Körzet, Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet (2006)
22. Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet (2006)
23. Mátrai Tájvédelmi Körzet, Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet (2006)
24. Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet, Lázbérci Tájvédelmi Körzet (2006)
25. Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet (2006)
26. Zempléni Tájvédelmi Körzet, Tokaj–Bodrozug Tájvédelmi Körzet (2006)
27. A Bükk Nemzeti Park természeti és kultúrtörténeti értékei (2006)

Természetvédelmi tevékenységek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság területén

28. Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (2006)
29. Fajmegőrzési programok (2006)
30. Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (2006)
31. Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (2006)
32. Az erdők kezelése (2006)
33. A Natura 2000 hálózat (2006)
34. Nemzeti Ökológiai Hálózat (2006)
35. Ex lege védett természeti értékek (2006)
36. Ex lege védett kultúrtörténeti értékek (kunhalmok és földvárak) (2006)
37. Bükk Nemzeti Park. Karszt és víz (2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Térítéses kiadványok

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	Regéci vár füzete	1985.	845
2.	Képeslapok (Millenniumi kilátótorony)	2007.	697
3.	Képeslapok (Ipolytarnóci ősmaradványok tt)	1976., 2002.	1000
4.	Képeslapok (Bükki Nemzeti Park, 4. sz.)	2012.	1659
5.	Képeslapok (lillafüredi barlangok)	2004. – 2007.	551
6.	Képeslapok (felsőtárkányi erdei iskola)	2012.	1948
7.	Képeslapok (BNP téli)	2006.	466
8.	Képeslap leporelló (Ipolytarnóc)	2006.	0
9.	Képeslap leporelló (Hollókő)	2006.	333
10.	Matricák (Bükki Nemzeti Park)	2002.	3228
11.	Matricák (Szt. István-barlang)	2005.	1674
12.	Matricák (Szalajka-völgy)	2005.	1043
13.	Bükki Nemzeti Park 25 éves kiadvány, angol)	2003.	34
14.	Mátrai Tájvédelmi Körzet füzet	2007. újrakiadás	505
15.	Hogyan építsünk tanösvényt? (könyv)	1999.	111
16.	A Bükki Nemzeti Park monográfia – Hegyek, erdők, emberek	2002.	248
17.	Rejtektől – Tárkányig tanári kézikönyv	2003.	2
18.	Térképek (BNP kerékpáros térkép, magyar, angol)	2002.	529
19.	Térképek (Bükki Nemzeti Park, Paulus)	2003.	883
20.	Szalajka-völgyi túravezető füzet	2000.	369
21.	Rejteki tanösvények túravezető füzet	2003.	1010
22.	Felsőtárkányi tanösvények túravezető füzet	2003.	391
23.	Bél-kő tanösvény leporelló (magyar, angol, német)	2003., 2008.	1880
24.	Bél-kő tanösvény füzet	2003.	1369
25.	Bükk-fennsíki tanösvények füzet	2004.	510
26.	Szt. István-barlang füzet	2004.	1107
27.	Anna-barlang füzet	2004.	188
28.	Bükki Nemzeti Park DVD film	2006.	29
29.	“Karszt és élővilága” kiállítás-vezető füzet (magyar, angol, német, szlovák)	2006.	4878

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
30.	Ökoturizmus a védett természeti területeken könyv	2006.	0
31.	Élőhelyek, mohák és gombák I. könyv	2006.	3
32.	Özönnövények I. könyv		18
33.	Özönnövények II. könyv	2006.	42
34.	Kő kövön marad könyv	2007. (újra kiadás)	0
35.	BNP emblémás vászontáska (zöld)	2015.	70
36.	BNP emblémás vászontáska (natúr)	2015.	145
37.	A Karancs-Medves és a Cseres-hg. TK monográfia	2007.	697
38.	A Zempléni TK monográfia	2007.	1192
39.	A Bükk hegység földtana	2007.	0
40.	Cseppkövek, denevérek, ősemberek füzet (Bábakalács 2.)	2007.	1307
41.	Kaptárkövek völgye füzet (Bábakalács 7.)	2007.	978
42.	Varázslatos karsztvidék füzet (Bábakalács 1.)	2007.	661
43.	Hollókőtől a Bodrogzugig füzet (Bábakalács 4.)	2007.	1588
44.	Az Ördög-tornyoktól a patkányomos kövekig (Bábakalács 10.)	2007.	1369
45.	Ipolytarnóctól a Long-erdőig (Bábakalács 3.)	2007.	1720
46.	Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei (Bábakalács 5.)	2007.	1839
47.	Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén (Bábakalács 6.)	2007.	1854
48.	„Ex lege” védett értékek (Bábakalács 8.)	2007.	1689
49.	Sokszínű élővilág (Bábakalács 9.)	2007.	1597
50.	Tanösvények tervezése kézikönyv	2007.	1194
51.	Lillafüred képeslap	2008.	0
52.	A Szalajka-völgy füzet (Bábakalács 11.)	2009.	153
53.	Mátra útikönyv	2009.	2
54.	Heves megye várai az őskőkortól a Kuruc korig	2009.	2
55.	Suba-lyuk barlang monográfia	2008.	39
56.	„Színek szárnyán” DVD film	2009.	45
57.	Pál István: „Zöld erdőben lakom” CD lemez	2010.	1
58.	Kirándulások a bazaltvulkánok földjén füzet (Bábakalács 14.)	2011.	1199

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
59.	Tájban élő eredetmondák füzet (Bábakalács 15.)	2011.	1217
60.	The magic karst füzet (Bábakalács 12.)	2011.	781
61.	From the devil's towers to the rocks with horse shoe tracks füzet (Bábakalács 13.)	2011.	815
62.	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területe térkép (1:190000)	2011.	1801
63.	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság és a Cseres-hegység TK tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei (1:190000)	2011.	1683
64.	Tér és idő határán – A Bükk Nemzeti Park – fotóalbum	2011.	183
65.	Magyarország földtani atlasza országjáróknak (magyar-angol)	2011.	0
66.	A Mátrai Tájvédelmi Körzet monográfia, – Heves és Nógrád határán	2011.	31
67.	A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet monográfia, – Nógrád és Gömör határán – (szlovák nyelvű)	2010.	116
68.	Új magyar fűvészkönyv II. kötet	2011.	6
69.	Magyarország Nemzeti parkjai I.	2013.	3
70.	Baglyas-kő vár (Bábakalács 16.)	2013.	0
71.	Gyökerek és lombok VII. kötet	2013.	0
72.	Geologica Hungarica	2013.	54
73.	Lénárt János kötet könyv	2013.	802
74.	Ipolytarnóci Ősmaradványok bemutató füzet	2013.	78
75.	Mesél a múlt.. könyv	2013.	0
76.	Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.	2013.	76
77.	Dél-Heves természeti és kulturális öröksége. (Bábakalács 18.)	2014.	484
78.	Zöld mozaik (Bábakalács 19.)	2015.	218
79.	Apoka. A Heves-borsodi-dombság és az Upoonyi-hegység élővilága	2015.	313
80.	Zöld Horizont könyv	2014.	10
81.	Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.	2014.	102
82.	Dr. Náday Magda Élővizek mindörökre		44

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

BNP emblémás termékek, ajándékcikkek

	Megnevezés	Kiadás/beszerezés éve	Készlet (pld.) a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	BNP emblémás színes felnőtt póló	2014.	352
2.	BNP emblémás kétoldalú színes gyermek póló	2014.	224
3.	Mókusos színes gyermek póló	2014.	71
4.	BNP emblémás férfi és női galléros póló	2014.	71
5.	BNP emblémás környakú női póló	2014.	204
6.	BNP emblémás hosszú ujjú női póló	2014.	0
7.	BNP emblémás hosszú ujjú férfi póló	2014.	2
8.	Szt. István-barlang kétoldalú színes póló	2014.	0
9.	Ipolytarnóci emblémás galléros póló	2012.	25
10.	BNP állatnyomatos póló (Hiúz)	2015.	4
11.	BNP állatnyomatos póló (Nőrszirom)	2015.	1
12.	BNP feliratos bambusz golyóstoll	2014.	277
13.	BNP feliratos Toronto fa golyóstoll	2008.	0
14.	BNP feliratos fa golyóstoll (íves)	2014.	0
15.	BNP feliratos fa golyóstoll	2008.	0
16.	BNP feliratos öko golyóstoll	2014.	0
17.	BNP feliratos fa golyóstoll fém betéttel	2015.	14
18.	Állatfigurás ceruza	2014.	238
19.	Állatos golyóstoll	2015.	96
20.	Kitűző (Bükk Nemzeti Park, Ipolytarnóc), kisméretű	2014.	297
21.	Kitűző (Bükk Nemzeti Park), nagyméretű	2007.	0
22.	BNP fém kitűző	2011.	363
23.	BNP emblémás, tűzzománcos jelvény	1997.	14
24.	Címeres kitűző		63
25.	BNP emblémás Kariban sapka	2014.	59
26.	BNP emblémás vászonkalap	2008.	58
27.	BNP emblémás San Diego sapka	2014.	43
28.	BNP feliratos nyakba akasztható kulcstartós pánt	2014.	301
29.	BNP és Szt. István-bg. feliratos kerámia csupor	2012.	0
30.	Ipolytarnóci natúr vászontáska	2008.	0
31.	Ipolytarnóci esernyő	2008.	97
32.	BNP emblémás esernyő	2011.	10
33.	BNP üvegnyitós led lámpa	2014.	132
34.	BNP feliratos led lámpa	2014.	90
35.	BNP zöld dinamós lámpa	2012.	0
36.	BNP és ipolytarnóci emblémás nagy hűtőmágnes	2014.	92
37.	BNP és ipolytarnóci emblémás kicsi hűtőmágnes	2014.	316
38.	Kőzet (Ipolytarnóc)	1986.	27
39.	BNP és ipolytarnóci emblémás műanyag iránytű (fehér)	2012.	128
40.	Zöld, karikával ellátott iránytű	2012.	283
41.	BNP emblémás esőkabát	2014.	8
42.	BNP emblémás spirálfüzet	2014.	4

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
43.	Nagy pele matrica	2012.	720
44.	Boldogasszony papucs matrica	2012.	1199
45.	Ürge matrica	2012.	968
46.	Orrszarvúbogár matrica	2012.	1328
47.	Mókus matrica	2012.	817
48.	Füleskuvik matrica	2012.	794
49.	Kerecsensólyom matrica	2012.	852
50.	Északi sárkányfű matrica	2012.	1262
51.	Karcsú sisakvirág matrica	2012.	1286
52.	Hiúz matrica	2012.	669
53.	Hollókői képeslap-leporellő		333
54.	Védett állatos és növényes lap hűtőmágnesek	2014.	432
55.	Barlangos lap hűtőmágnesek	2014.	300
56.	BNP emblémás Polár sapka	2015.	18
57.	BNP emblémás kerámia bögre kanállal	2015.	18
58.	BNP emblémás vizespalack	2015.	23
59.	BNP emblémás műanyag kulacs	2015.	25
60.	BNP emblémás LED-es fejlámpa	2015.	5
61.	BNP emblémás jégkaparó	2015.	2
62.	BNP emblémás kesztyűs jégkaparó	2015.	1
63.	BNP emblémás dominó társasjáték	2015.	2
64.	BNP emblémás zsírkretakészlet 12db-os	2015.	5
65.	BNP emblémás macis kulcstartó	2015.	0
66.	BNP emblémás fekete iránytű	2015.	85
67.	BNP emblémás lámpa karabinerrel piros (macskaszem)	2015.	3
68.	BNP feliratos lámpa golyóstollal (szürke)	2015.	1
69.	BNP emblémás cipzáras tolltartó (zöld)	2015.	10
70.	BNP emblémás lépésszámláló	2015.	0
71.	BNP emblémás fém kulacs	2015.	10
72.	BNP emblémás frizbi (zöld)	2015.	45
73.	BNP emblémás elsősegély-készlet	2015.	3
74.	BNP emblémás Mikádó társasjáték	2015.	2
75.	BNP emblémás fa jojó	2015.	45
76.	BNP emblémás színes ceruzakészlet 12db-os	2015.	30
77.	BNP feliratos kulcstartó érintővel (zöld)	2015.	23
78.	BNP emblémás nyakba akasztható irattárca	2015.	104
79.	BNP emblémás kerámia bögre	2015.	138
80.	BNP feliratos túlélőkészlet fekete	2015.	22

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Ingyenes terjesztésű kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
1.	Bükki Nemzeti Park – Természeti és kultúrtörténeti értékek (leporelló sorozat)	2011.
2.	Természetvédelmi tevékenység – Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (leporelló sorozat)	2006.
3.	Természetvédelmi tevékenység – Fajvédelmi programok (leporelló sorozat)	2006.
4.	Természetvédelmi tevékenység – Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (leporelló sorozat)	2006.
5.	Természetvédelmi tevékenység – Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (leporelló sorozat)	2006.
6.	Természetvédelmi tevékenység – Az erdők kezelése (leporelló sorozat)	2006.
7.	Natura 2000 hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
8.	Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
9.	Ex lege védett természeti értékek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
10.	Ex lege védett kultúrtörténeti értékek – Kunhalmok és földvárak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
11.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2008.
12.	Ilona-völgyi leporelló	2009
13.	A Bükk-fennsíki tanösvények leporelló	2010.
14.	A felsőtárkányi tanösvények leporelló	2010.
15.	Alapítás, fontosabb adatok leporelló (Bükki Nemzeti Park)	2010.
16.	Karszt és víz leporelló	2010.
17.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2010.
18.	Házirend túrázóknak leporelló	2010.
19.	Működési terület és természetvédelmi kezelés leporelló (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)	2010.
20.	Bükk National Park angol leporelló (The natural and cultural historical values)	2010.
21.	Operational area and the range of duties angol leporelló (Of the Bükk National Park Directorate)	2010.

A kiadványokat, füzeteket, könyveket, egyéb reklámhordozó eszközöket, szóróanyagokat Igazgatóságunk elsősorban nagy forgalmú látogatóhelyein (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Hollókő, Lillafüred, Szilvásvárad), valamint az egri igazgatósági központban teszi elérhetővé.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2003. óta a saját kezelésben lévő kiemelt turisztikai létesítmények elárúsító helyein kívül más közreműködő vállalkozók/bizományosok kezébe is átadta természetismereti és ismeretterjesztő kiadványainak, ajándéktárgyainak árusítását.

Összesen 21 bizománnyal állunk kapcsolatban Magyarország nagyvárosaiban, turisztikai központjaiban, egyetemeken, társintézményekben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

11.2.6. Látogatóstatisztika

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2015)					
Bemutatóhely neve		Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogató (fő)	Összesen (fő)	Megjegyzés
1	„Karszt és élővilága” kiállítás (Felsőtárkány)	1.157	1.998	3.155	ingyenes: konferencián és a recepción érdeklődő látogatók, ill. egyéb térítésmentes belépések
2	Anna-barlang (Lillafüred)	26.585	0	26.585	Téli időszakban napi egy túra indul.
3	Szt. István-barlang (Lillafüred)	37.023	0	37.023	
4	Múlt emlékei a Bükkben kiállítás (Lillafüred)	0	21.151	21.151	A LÁEV kisvasút lillafüred állomásépületében regisztrált látogatószám, amely a térítésmentesen látogatható kiállítás látogatóit is tartalmazza.
5	Ipolytarnóci ősmaradványok tt „Borókás-árok” geológiai tanösvény	42.094	26.352	68.446	geológiai tanösvény + sétálójegy és 4D mozi; ingyenes létszám: Muzsikál az erdő, Geopark heti és Unió fejlesztési nyílt napok, valamint a védettség 70 éves jubileuma térítés mentes
6	Hollókő - Táj és a nép c. kiállítás	965	500	1.465	Vállalkozó üzemelteti.
7	Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont	0	2.402	2.402	
8	Ároktői tájház	0	5	5	
9	Oszlai tájház (Cserépfalu)	96	0	96	Cserépfalu önk. üzemeltetésében, 05. 1. - 09. 30., szombati napokon nyitva tart.
Regisztrált látogatók összesen:		117.420	52.608	170.028	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési és turisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2015)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetési túra, nyílt túra		205	3.032	3.237	meghirdetett, szervezett túrák
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény		0	517	517	
Erdei iskolai program		687	426	1.113	
Barlangi kalandtúra		678	0	678	könnyű és "extrém", overallos barlangtúrák
Egyéb:	XVI. Bükk-Aggtelek kerékpártúra	50	2	52	vezetett kerékpártúra
Egyéb:	kerékpárkölsönzés Felsőtárkányban, a Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban	120	20	140	2015 nyaratól üzemel
Egyéb:	Muzsikál az erdő Ipolytarnócon	0	356	356	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT
Egyéb:	II. Bükkaljai Mostra	0	200	200	Felsőtárkány, esett az eső
Egyéb:	Geoparkok hete Ipolytarnócon	2.039	240	2.559	

Szálláshelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működtetésében (2015)		
Egyéb	Rejteki Erdei Iskola (máj. 1. – okt. 31.)	Nyugati Kapu Erdei iskola Felsőtárkány
Szállóvendégek száma (fő)	513	1.138
Vendégéjszakák száma (fő)	1.351	2.508

BNPI mobil kiállítási táblóink kihelyezése/bemutatása oktatási intézményekben, rendezvényeken	3
„Magaslataink” - Erőss Zsolt hegymászó fotóiból összeállított vándorkiállítás	6

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park az Észak-Magyarországi régió kiemelt turisztikai célterülete, ahol a látogatók számára egyre több az olyan turisztikai kínálat, amely a természeti értékek bemutatását célozza meg. A bükki települések is egyre nagyobb hangsúllyal jelenítik meg a nemzeti parkot és annak természeti, kultúrtörténeti értékeit a vonzerők között. A látogatók között a belföldi vendégek jelentős többségben vannak, a természetjárás és az „outdoor” sportrendezvények száma és résztvevőinek száma is folyamatosan emelkedik (esetenként megközelíti az 4.000 főt).

A nemzeti park egész területe a jelzett turistautakon szabadon látogatható, de egyes védett vagy fokozottan védett fajok élőhelyein korlátozásokra lehet számítani. A természetjárás mellett a kerékpáros látogatási formát is ösztönzi a nemzeti park erdei kerékpáros úthálózata.

11.3. Kommunikáció

Az intézmény kommunikációs feladatait a kommunikációs referens végzi az adott szakterület munkatársainak bevonásával. A médiamegjelenések száma ebben az évben is növekedett, hangsúlyosabbá tettük állandó jelenlétünket a sajtóban. Rendezvényeink, túráink, az élőhelykezeléshez vagy egyes fajok védelméhez kapcsolódó programjaink rendszerint nagy sajtóérdeklődéssel járnak, de voltak az év során olyan kampányaink, amelyek nagy média nyilvánosságot váltottak ki (például farkas jelenléte a Bükkben).

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tevékenységének szélesebb körű bemutatására 2012-ben indítottuk útjára védnöki programunkat, melynek keretében évről évre olyan ismert közéleti személyiségeket, művészeket, sportolókat kérünk fel a Bükki Nemzeti Park védnökének, akik személyiségükkel, hivatásuk kapcsán híven képviselik a természetvédelem ügyét. Az első védnök 2012-ben Szabó Attila, a Csík Zenekar primása volt, akitől Erőss Zsolt – minden idők legsikeresebb magyar hegymászója, a Mount Everest első magyar meghódítója – vette át a nemzeti park védnöki tisztségét. A következő évben a nemzeti parki termék védjegy széleskörű megismertetése volt célunk Borbás Mária televíziós műsorvezető, gasztroíró felkérésével, aki több műsorában is foglalkozott a BNPI-vel, gasztroturisztikai kínálatunkkal.

Környezetvédelmi, turisztikai és nagyobb sportrendezvényeken kiadványokkal, szórólapokkal és kiállítási anyagokkal jelentünk meg, a helyi és az országos sajtóban, a körzeti televízióban és rádióban rendszeresen szerepeltünk. Igazgatóságunk honlapjához kapcsolódóan új szolgáltatást indítottunk: fel lehet iratkozni hírlevélre. A honlapon szereplő híreket képgalériával és rövid video-anyagokkal színesítve jelenítjük meg. Igazgatóságunk jelen van a Facebookon is, ahol 40%-kal nőtt a látogatottságunk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Megnevezés		Megjelenés/részvétel száma	
		Írott	
Média megjelenés: 865			Kiállítás, vásár: 19
Média	Helyi: 350	Média 683	Helyi 5
	Regionális 226		Regionális 5
	Országos 289		Országos 9
Egyéb / internetes megjelenés		Saját honlapunk, a www.bnpi.hu látogatottsága : 2013-ban: 154396 2014-ben: 161383 2015-ben: 189345 17,3%-os növekedés	
Egyéb / periodika hírlevél		INTERREG III/A projekt részeként megjelenő Zöld Horizont periodika évi 2 szám regionális terjesztéssel	
Elektronikus hírlevél		Feliratkozottak száma: 648 fő, 20%-os növekedés	
Facebook		2013-ban: 2.5e fő 2014-ben: 4e fő, 2015-ben 7e fő 40%-os évi növekedés	

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Nemzeti Parki Termék védjegyet a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók támogatására, eladásra szánt termékeik megbecsültségének növelésére és a piaci lehetőségek bővítésére hozta létre a Vidékfejlesztési Minisztérium 2012-ben. A védjegy a környezettudatosság növelését, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködés erősítését szolgálja. A védjegyrendszer működtetését, megismertetését a magyarországi nemzeti park igazgatóságok végzik a minisztérium szakmai támogatásával.

Védjegyünkre olyan termékekkel lehet pályázni, amelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett természeti területen (Natura 2000 terület, természetvédelmi terület, tájvédelmi körzet, nemzeti park) való gazdálkodásból származnak és előállításuk a természetvédelem céljaival összhangban történik. Fontos kritérium az is, hogy a pályázó helyi munkaerő és helyi erőforrások felhasználásával gazdálkodjék.

A negyedik, kézműves termékekre kiírt pályázati felhívásunkra 5 alkotó jelentkezett, akik a Kaptárkönap keretében megrendezett ünnepélyes átadón vehették át védjegyhasználati szerződésüket. Mára 20 termelő 68 terméke rendelkezik védjeggyel.

11.4. Tervezett fejlesztések (2016)

Szeleta Park Látogatóközpont, „A Bükk Keleti Kapuja” - a Bükki Nemzeti Park Keleti Kapujában látogató- és turisztikai központ kialakítása és a hozzá kapcsolódó tanösvény és terepi bemutatóhely fejlesztése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A fejlesztés attraktív és ismeretterjesztésre is alkalmas modern infrastruktúrát, turisztikai termékeket és programkínálatot tartalmaz. A **Szeleta Park Látogatóközpont („A Bükk Keleti Kapuja”)** épületében kialakítandó **„A bükki barlangok évezredes titkai – Az ősember természete”** című kiállítása és a hozzá kapcsolódó attrakció-együttes a Bükk hegység természeti és kulturális örökségének sűrítményét (gyűjteményét) nyújtja, ugyanakkor a hegység sajátos és egyedi arculatát adó ősemberbarlangoknak (kialakulásuknak, természeti környezetüknek és régészeti leleteiknek) élményszerű bemutatását szolgálja – a látogatóközpontokra jellemző komplex szolgáltatásokkal. Az „Élmény, természetesen” szlogen ismeretterjesztő szórakozás és szórakoztató ismeretterjesztés hagyományos és interaktív bemutatási elemekkel valósul meg.

Ugyanakkor a Bükki Nemzeti Parkról, mint védett természeti területről, a hegység egészéről, annak egyedi természeti és kulturális látnivalóiról, a gyakorlati természetvédelmi tevékenységekről is tájékoztatást kapnak a látogatók. „A bükki barlangok évezredes titkai – Az ősember természete” c. attrakció öt természeti jelenség köré épített kiállítást, kreatív eszköz-együttest, ötféle garantált programcsoport-kínálatot, valamint egy meglévő közetpark terepi bemutatóhellyel fejlesztését, egy periszkópként szolgáló építményt és egy játszóteret foglal magába – a látogatók élményszerzését szolgálva.

Hollókői Tájvédelmi Körzet – tájház felújításhoz kapcsolódóan interaktív tanösvény-rendszer kialakítása

A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület és a bükkaljai fülkés sziklák feltárása, állagmegóvása és természetvédelmi szempontú bemutatása - az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus „Kulturális és természeti örökség megőrzése és megújítása” (HuNor – Tradition and renewal Conservation and Revitalisation of Cultural and Natural Heritage in Hungary) programterület „Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése” c. intézkedésére (Kódszám: HU07PA16-A2-2013) nyújtottuk be pályázatunkat, eredmény még nem született. A terület sérülékeny sziklaalakzatait védő, ugyanakkor a bemutatást segítő kiemelt járóplatform és járulékos tanösvény-infrastruktúra kiépítése, a többi bükkaljai kaptárkö kitáblázása, a természetvédelmi kezelésüknek és a bemutatásuknak, hozzáférhetőségüknek összehangolása.

11.5. Együttműködési megállapodások

Belföldi oktatási intézményekkel megkötött együttműködési megállapodások révén részt veszünk a **szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok** szervezésében, irányításában, **szakdolgozatok és diplomamunkák** témavezetésében. Igazgatóságunk az egyetemek, főiskolák természetvédelmi képzéseire a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben megfogalmazott – a hallgató munkavégzésre vonatkozó – szabályok szerint kapcsolódik, a **2011. évi CCIV. törvény 44 § (3a) bekezdése** szerint munkaszerződés és díjazás nélkül fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra. **2015-ben 49** egyetemi, főiskolai hallgató és középiskolás diák vett részt egyéni és csoportos szakmai gyakorlaton a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságán, illetve keresett meg bennünket szakdolgozat, diplomamunka elkészítése okán.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A 2015-ben is élő, a szakmai gyakorlatokat érintő együttműködések, megállapodások	
Három tanulmányi hónapot érintő vadgazda mérnöki gyakorlati képzés	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadvilág Megőrzési Intézet
Természetvédelmi mérnöki Bsc képzés, gyakorlatvezetés	Nyugat-Magyarországi Egyetem, Növénytani és Természetvédelmi Intézet, Erdőmérnöki Kar – Sopron; Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar – Gödöllő
+	Eszterházi Károly Főiskola – Eger
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Régészettudományi Intézet – Budapest
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Természettudományi Intézet – Budapest
+	Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar
+	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
+	Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar
+	Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar – Budapest
+	Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar – Kaposvár
+	Pannon Egyetem, Növénytudományi és Biotechnológia Tanszék – Keszthely
+	Debreceni Egyetem ATC, Mezőgazdaságtudományi Kar, Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék – Debrecen
+	Debreceni Egyetem ATC, Műszaki Kar, Környezet- és Vegyészmérnöki Tanszék – Debrecen
+	Károly Róbert Főiskola, Agrár- és Vidékfejlesztési Kar, Környezetgazdálkodási és Agronómiai Tanszék
+	Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet – Gödöllő

Természetjáró szervezetek

Rendszeresen egyeztetünk a Nógrád Megyei Természetjáró Szövetség, a Heves megyei Természetbarát Szövetség és a B-A-Z Megyei Természetjáró Szövetség mellett a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Csoportjával is az éves programokról. Sok szervezett természetjáró egyúttal vizsgázott polgári természetőrként aktív segítője az őrszolgálatunknak.

A Magyar Természetjáró Szövetség és az FM között megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján a szövetség tagsági kártyájára kedvezményt nyújtunk kiállító helyeinken.

A Heves Megyei Természetbarát Szövetség igazgatóságunkkal egyeztetve közös programokkal és a Bükki Nemzeti Park természetvédelmi értékeit bemutató előadásokkal készíti elő a 2016. évi Természetjáró Országos Találkozót Felsőtárkányban.

Egri Spartacus Tájékoztató Futó Sportegyesülettel aláírt együttműködés keretében működik a Nyugati Kapu Látogatóközpontnál közösen létrehozott állandó tájékoztatói pálya nyereményjátéka, az egyesület gyűjti a teljesítés igazoló lapokat, a pálya eszközeit felügyeli, havonta ellenőrzi a pontok meglétét.

A Kaptárkö Egyesülettel 2015-ben közös fotópályázatot bonyolítottunk le „Kaptárkövek” címmel, amelyből sikeres vándorkiállítás készült. Közös program volt a szomolyai „Kaptárkö Nap”, ahol szakmai előadással és túravezetéssel vettek részt. A Bükki Nemzeti Parkban létrehozandó

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Csillagoségbolt Park az egyesület kezdeményezése, a felterjesztéshez szükséges adatgyűjtést, fényméréseket és a fényszennyezéssel kapcsolatos ismeretterjesztő munkát a BNPI támogatta.

Az Magyar Madártani Egyesülettel rendszeresen szervezünk közös túra- és madarász programokat. Egymás kommunikációs csatornáinak használata elősegíti a közönség hatékonyabb tájékoztatását. Együttműködünk LIFE projektekben, madárodok kihelyezésében, monitoring feladatokban.

11.6. Fontosabb események

2015. január 31.	V. Transzbükki átkelés és Eröss Zsolt Emléktúra	Nagyvisnyó – Felsőtárkány
2015. február 14.	VI. Transzbükki átkelés	Nagyvisnyó – Felsőtárkány
2015.március 13-16.	Barlangoljunk – kedvezményes Esztáz-kői barlangtúra, overálos és ősrégészeti barlangtúrák	Felsőtárkány - Lillafüred
2015. március 26-április 1.	Utazás Kiállítás	Budapest
2015. április 10.	Kaptárkő Nap	Szomolya
2015. április 22.	Föld Napja – Kézenfogva a természettel	Eger
2015. április 22-23.	Föld Napja – V. Tudományfesztivál	Budapest
2015. április 24.	Kihajtási ünnep (A Kék vércse védelme a Kárpát-medencében LIFE+ program keretében)	Tarnaszentmiklós
2015. május 10.	Madarak és Fák Napja	Felsőtárkány
2014. május 14.	Nemzetközi Természetfilm Fesztivál	Gödöllő
2015.03.20.	Napfogyatkozás megfigyelés	Eger
2015. május 23.	Bükk-Aggtelek kerékpártúra	Szilvásvár- Aggtelek
2015.03.28.	KökuTúra – Kaptárkő Egyesülettel közös szervezésben	Cserépfalu
2015. május 26-31.	Geoparkok Hete	Ipolytarnóc
2015. június 12-14.	Magyar Nemzeti Parkok Hete központi nyitórendezvény és kitelepülés	Békéscsaba
2015. június 15-20.	Magyar Nemzeti Parkok Hete rendezvények	Felsőtárkány
2015. június 20.	Bükkaljai Mustra szakmai találkozó és közönségrendezvény a természetvédelem és a térségfejlesztés jegyében	Felsőtárkány
2015. június 22.	Szentjánosbogár Túra – szentjánosbogarak megfigyelése	Felsőtárkány
2015. június 26.	Csillagász est – csillagászati megfigyelés és meteorvadászat	Felsőtárkány

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

2015. június 29.	Muzsikál az Erdő	Ipolytarnóc
2015. július 27-31.	Túramanó Tábor	Felsőtárkány
2015. augusztus 14.	Hullócsillagok éjszakája – csillagász est és meteormegfigyelés	Felsőtárkány
2015. augusztus 23.	Denevérek Éjszakája	Felsőtárkány
2015. augusztus 29-30	Főszezon Kiállítás	Budapest
2015. szeptember 7.	Batuz-tanya megnyitó rendezvény	Tiszabábolna
2015. szeptember 17.	Farkasok a Bükkben - sajtótájékoztató	Rejtek
2015. szeptember 24-27.	OMÉK	Budapest
2015. szeptember 26-27.	Őrségi Tökfesztivál	Szalafő
2015. október 3.	Állatok Világnapja – pókász előadás és túra	Felsőtárkány
2015. október 13-14.	Igazgatói értekezlet	Felsőtárkány
2015. október 27-29.	Ökoturisztikai Szakmai Napok	Felsőtárkány
2015. november 13-15	Ürge Gála és közönségnapok	Budapest

12. Közfoglalkoztatás

12. 1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Igazgatóságunknál a 2015-ben 2 ütemben történt a közfoglalkoztatás. 2015. január-február hónapokban 154 fő volt az átlagléttség. Ezt követően 2015. március 01 – 2016. február 29-ig kötöttünk hatósági szerződést. 2015. március – december végéig terjedő időszakban 177 fő volt az átlagléttség.

2015-ben átlagosan 174 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.

12. 2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kelet-bükk tájegység

Tard:

- Általános biotikai adatgyűjtés és Natura 2000-es gyepterületek folyamatos monitorozása.
- Archiv és recens adatok számítógépes rögzítése, adminisztratív feladatok ellátása.
- Körzeti erdőtervhez kapcsolódó szakmai anyag elkészítése.
- Cserjeirtás.
- Úthálózat rekonstrukciója a Tardi Legelő Természetvédelmi Területen és a BNPI vagyonkezelésében lévő sályi (Sály 0274 hrsz.) területeken.
- Invazív növényfajok visszaszorítása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Gyümölcsösök rekonstrukciója, ápolása

Rejteki kutatóbázis:

- Gondnoki tevékenység, csoportvezetés, szálláshely takarítás, ügyintézés,
- Park gondozása,
- Információs táblák karbantartása, cseréje.
- Vízi biotóp karbantartása.
- Téli tüzelő előkészítése
- Tanösvény és turistautak karbantartása, hulladékmentesítése.

Varbó:

- Saját vagyongazdálkodási területek karbantartása (kaszálás, fakitermelés)
- Műodúk gyártása, műodúk, műfészkek kihelyezése, karbantartása
- Biotikai adatfelvétel (védett- és fokozottan védett élőlények előfordulási helyeinek feltérképezése)
- Mesterséges kételtű-szaporodóhelyek karbantartása
- Biotikai adatfeldolgozás
- Vándorsólyom fészekőrzés
- Holtfa felvételezés

Miskolc:

- Saját vagyongazdálkodási területekkel (épületek, emlékpark, gyepek, erdők) kapcsolatos feladatok.
- Természetvédelmi kezelési feladatok (kisgyőri gyepek).
- Természetvédelmi értékek adatainak gyűjtése, dokumentálása (Natura 2000).
- Természetvédelmi őrzési feladatok (erdők).
- Barlangok üzemeltetése: A lillafüredi Szent István és Anna barlangok a tavaszi és nyári, turisztikai szezonban a közfoglalkoztatás nélkül nem tud eleget tenni a látogatói elvárásoknak. Szükséges megoldandó feladat a folyamatos túravezetés, valamint a barlangok és környezetük tisztán tartása a program kezdetétől a végéig.

Mátrai Tájegység:

- Bozótirtás, sarjleverés: Parád Somhegybükki legelő.
- Kézi kaszálás: Nagybátony Lengyendi galya rét, Kislána, Szék rét Recsk Oroszlánvár.
- Akácvegyszerezés: Gyöngyösi Sár-hegy TT.
- BNPI kezelési területek határainak bemérése, állandósítása, kifestése. Hagyásfa csoportok határainak kimérése: Parád, Gyöngyös, Mátraszentimre.
- Karbantartás, gondnoki tevékenység: Mátrai tájegység iroda.
- Gyepterület rekonstrukciója, adapteres tisztítás, kézi bozótirtás: Verpeléti Vár-hegy.
- Hulladékmentesítés: Parád – Parádsasvár – Gyöngyösi Sár-hegy TT.
- Biotikai adatgyűjtés és rögzítés: Mátrai Tájegység.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Nógrádi Természetvédelmi Tájegység területe

- A területen lévő összes turistaút, pihenőhely, bemutatóhely esetében havonta 1 alkalommal az útvonal gyalogos bejárása és a szórt hulladék kézi gyűjtése. Az összegyűjtött hulladék járművel megközelíthető helyre történő bevitele.
- Salgótarján Baglyaskő 1374: Az oktató- és bemutatóhely parkosítása (gyeptelepítés, honos fák és cserjék ültetése, közjóléti létesítmények elhelyezése, járófelületek kialakítása). A Baglyaskővár Látogatóközpont területén az érkező látogatók fogadása, szakvezetése, audiovizuális eszközök kezelése, előadások megtartása. A látogatóközpont területén működő repatriáló telep működtetése.
- A tájegység területén gondot okozó idegenhonos növények irtása (parlagfű, bíbor nebáncsvirág, kisvirágú nebáncsvirág, kisvirágú őszirózsa, selyemkóró, ezüstfa, feketéllő farkasfog, akác)
- A területen lévő tanösvények, hatósági táblák, madármegfigyelő tornyok karbantartása
- Garábi gépszín karbantartása
- Védett és fokozottan védett madárfajok fészkeknek őrzése

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület:

- Tanösvények karbantartása
- Erdőápolás
- Vizes élőhelyek karbantartása
- Gyeptáborítás
- Vadászterület kezelése
- Hortobágyi racka juh állomány kezelése
- Kivett területek kezelése
- Védett természeti értékek speciális kezelése
- Bemutató létesítmények karbantartása, kezelése

Megjegyzendő, hogy a területen az üzemeltetés a közfoglalkoztatás nélkül ellehetetlenült volna.

Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet:

- Szárnyékerdők ápolása, invazív gyomok irtása, nyiladékok tisztítása.
- Botanikai és zoológiai értékek felmérése, fészektérképezés, csapadék ellenőrzése, adatok gyűjtése feldolgozása.
- Térinformatikai adatok feldolgozása térinformatikai adatbázisok karbantartása, archív biotikai adatok feldolgozása. Kaszálási bejelentők (AKG, N2000) feldolgozása, nyilvántartás vezetése, válaszlevezetés előkészítése.
- Költőládák műfészkek készítése, kihelyezése, karbantartása.
- Madár- és vadetető építése üzemeltetése, megfigyelőhelyek (magaslesek), karbantartása, nyiladékok kialakítása.
- Vízkormányzó műtárgyak karbantartása környezetük ápolása, tisztítása sorompók kihelyezése karbantartása, aktuális javítások. Egyéb infrastruktúra karbantartás.
- A Szili-erdőben az erdészház körül kialakított hagyományos gyümölcsfajtákból álló fajtagyűjtemény és faiskola ápolási, fenntartási munkái.

Nyugat-bükki Tájegység (Felsőtárkány, Szilvásvár, Bükk-fennsík)

Felsőtárkányi Oktató- és Látogatóközpont:

- Erdészeti munkák: A BNPI saját vagyongazdálkodásában lévő egyes erdőterületein az ún. szálaló üzemmódra történő átállás (Felsőtárkány 172B, 173A,B, Bükkzsérc 62A,B, 59A,C Cserépfalu 67B,C,F erdőrészek 2,7ha-os összesített területén). Idegenhonos akácfafajú erdőterületeken az akác szerkezetátalakítása hazai lombos faállományra. Egykori tisztások, gyepterületek spontán beerdősülésének megakadályozása (Bükkzsérc 0118, 0121/3, Eger 0197, Felsőtárkány 0199/1.)
- Turizmussal, tájékoztatással kapcsolatos feladatok: Az újratermelődő szemét eltávolítása a kiránduló helyekről, turista utakról, tanösvényekről. A rongálásnak kitett információs- és hatósági táblák folyamatos karbantartása, pótlása.
- Botanikai és faunisztikai adatgyűjtés. Felsőtárkány és Bogács határában béka-terelő és átjáró rendszerek üzemeltetése, karbantartása.
- Mesterséges fészkelő alkalmatosságok (műfészkek, költőládák, fészkekodúk) gyártása, ellenőrzése, karbantartása, javítása. alpesi göte élőhelyek mesterséges kialakítása, karbantartása, vízpótlása.

Szilvásvár:

- A Kalapati Tanösvényen üzemeltetett Információs házban, a turisták tájékoztatásának ellátására illetve a BNP Ig. kiadványainak, termékeinek értékesítése.
- A Kalapati Tanösvényen, valamint a Bükk-fennsíkon lévő tanösvényeken fölmerülő munkák elvégzése.

Bükk-fennsík

- A Bükk-fennsíkon lévő, a BNP országosan védett területét az átmenő forgalom elől elzáró (olasz-kapui, csalános, jávorkúti, bánya-hegyi) sorompók üzemeltetése.

Dél-Hevesi Tájegység:

- Tepélypuszta: adatfeldolgozás, iratok rendszerezése, ügyiratok kezelése, gondnoki tevékenység, iskolai rendezvények szervezése és lebonyolítása, természetismereti foglalkozások, kapcsolattartás gazdálkodókkal, önkormányzatokkal, természeti értékek felmérése.
- Kerecsendi Berek-erdő TT erdészeti munkáinak kivitelezése, szálaló foltok tisztítása, erdősítések ápolása.
- Tarnaszentmiklós, Pély saját vagyongazdálkodásában lévő területeinek segédmunkái, erdősítések ápolása, saját vagyongazdálkodású területeken műtárgyak ápolása, karbantartása, invazív növények irtása kézi kaszálással.
- Természetvédelmi őrzés. A Tájegység nyugati felében, ezen belül is a Natura 2000 illetve védett területeken valamint a Tájegység déli felében közmunka-ellenőrzési, megfigyelési, őrzési munkák: természetvédelmi őrzésben való részvétel, műfészkek ellenőrzése,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

természeti értékek felmérése, felügyelete, táblák kihelyezése, karbantartása, kapcsolattartás mező- és vadgazdálkodókkal.

Tarna vidék Tájvédelmi körzet

- Biotikai adatok helyeinek felkutatása, védett növények élőhelyeinek számbavétele – gyűjtése és adatbázisba vitele.
- Hatósági tábla felújítása, pótlása.
- Natura 2000-es területeken kijelölésre került hagyásfa csoportok határainak festékekkel történő időtálló véglegesítése.
- Gyümölcsösök védelme, metszése, szelektív cserjeirtás.
- Tanösvény, turistautak, pihenőhelyek ismétlődő hulladékmentesítése.

BNPI központ:

Az Igazgatóság központi épületében történik a programmal kapcsolatos koordinációs és adminisztrációs munka. Ide futnak be az információk a munkahelyszínekről, itt készítik a különböző jelentéseket és elszámolásokat is. A központi irodában történik az adatok feldolgozása, azok továbbítása az illetékesek felé. **1 fő programvezetőre** és **2 fő program adminisztrátorra** van szükség a közmunkaprogramhoz kapcsolódó feladatok ellátása céljából akik a pályázatkezelési osztályon tevékenykednek. Továbbá az alábbi osztályok munkáját segítik a közfoglalkoztatási programban résztvevő kollégák:

- Földtani és Tájvédelmi Osztály
- Ökoturisztikai és Környezet nevelési Osztály
- Területkezelési Osztály
- Természet megőrzési Osztály
- Pénzügyi és Számviteli Osztály
- Erdészeti Osztály
- Birtokügyi és Nyilvántartási Csoport
- Üzemeltetési Csoport

12. 3. Tapasztalatok

A több éves tapasztalat azt mutatja, hogy a közmunkaprogram szerves részévé vált a nemzeti park-igazgatóság feladatellátásának, nélküle bizonyos típusú feladatok elvégzése nem valósulhatna meg. Ez egyben kockázati tényezőt is jelent.

12. 4. Javaslatok

Elszámolható költségek: Mivel a közfoglalkoztatási programban jelentős tétel a közfoglalkoztatottak terepi mozgatása, javasoljuk ennek elszámolhatóvá tételét.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

2015-ben folytattuk együttműködésünket a hazai civil szervezetekkel, amelyet a megrendezett fórumok is erősítettek.

Partnereink a természetvédelmi kezelési és kutatási feladatok területén:

- *Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki -, Nógrádi-, Zempléni-, Tiszavasvári Helyi Csoportjai, a Tűzokvédelmi munkacsoport, MME szakosztályok (például ragadozómadár-fajok aktív védelme az Igazgatóság működési területén, kétéltű hulló felmérések kiemelten alpesi gőte felmérés és védelem, szalakótavédelmi program, gyöngybagoly és uhu állományfelmérés és védelem, gyurgyalag monitorozás, bemutatóhelyek létesítése, fenntartása. közös szakmai programok, jeles napok közös szervezése)*
- *Magyarhoni Földtani Társulat*
- *Magyar Földtani és Geofizikai Intézet*
- *Herman Ottó Múzeum*
- *Dobó István Vármúzeum*
- *Gyöngyösi Mátra Múzeum*
- *Castrum Bene Egyesület*
- *Életfa Környezetvédő Szövetség*
- *ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének*
- *Miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány*
- *Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Karancs-Medves Alapítvány*
- *Kék Bolygó Egyesület*
- *Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Tanszék*
- *Miskolci Egyetem Természetföldrajz-Környezettan Tanszék*
- *Kosbor Természetvédelmi Egyesület*
- *WWF Magyarország*
- *TETT Alapítvány – Ipolytarnóc*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Szeleta Kultúráért Alapítvány*
- *Üröm Természetvédelmi Egyesület*
- *Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány*
- *Nimfea Természetvédelmi Szövetség*
- *Magyar Denevérkutatók Baráti Köre*
- *Macskahere Természetvédelmi Egyesület*
- *Alapítvány a vidrákért*
- *Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület*
- *Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ*
- *Országos Természetőr Egyesület*
- *TETT Alapítvány*

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Külföldi együttműködéseink

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Státna ochrany prírody (SOP SR)	Szlovákia (Besztercebánya)	Kölcsönös szakmai segítségnyújtás, határon átnyúló pályázati lehetőségek feltárása, előkészítése.
		A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a szlovákiai Latorica CHKO, az eperjesi központ közötti együttműködés a hiúz, farkas, vadmacska populációk felmérése, populációdinamikai folyamatok elemzése érdekében.
		Szakmai anyagok (kiadványok, könyvek) cseréje.
EURÓPA TANÁCS	Franciaország (Strasbourg)	Az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület éves jelentéseinek elküldése, szakértői együttműködés. 50 éves jubileumi megemlékezés előkészítése.
UNESCO – World Heritage	Franciaország (Párizs)	Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület központi magjának „Tarnóci Ősélőhely” néven történt 2004 évi nevezésének elbírálását az UNESCO szakmai testülete további vizsgálatokig elnapolta, a Hollókői Ófalu és tájképi környezete a Hollókői Tájvédelmi Körzet 1977 évi határával megegyezően listán szerepel, jelentési, fenntartási kötelezettségeiben, világörökségi kezelési terv elkészítésében a BNPI aktív szereplő.
EUROPARC	Németország	Bekapcsolódás nemzetközi együttműködési programokba Kárpátok Egyezmény - Kárpáti védett területek szakmai együttműködése. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság aláírta a csatlakozást a szervezethez. Bekapcsolódtunk a Junior Ranger (Ifjú Kócsagőr) programba
Retezat NP	Románia	Tapasztalat és információ csere természetvédelmi kezelési, valamint a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos kérdésekben.
Správa Slovensky Jaskyn	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Tapasztalatcsere a idegenforgalmi barlangok üzemeltetése, barlangvédelmi munkáinak megismerésére.
International Ranger Federation		Kapcsolattartás, hírlevelek, a tagsági csatlakozást az Aggteleki és Bükki NPI természetvédelmi őrei dolgozták ki 2006-ban.
Novohrad-Nógrád Geopark nonprofit Kft.	Szlovákia - Magyarország	Határon átnyúló együttműködés a geológiai értékek bemutatásán alapuló ökoturisztikai hálózat működtetésére, részben védett területeken. Európai Geopark Hét tartása Ipolytarnócon.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A belföldi együttműködő partnerek a térség turizmusban érintett szervezetei és a turisztikai szakmai szervezetek

- Magyar Természetjáró Szövetség
- MATUR Ökoturisztikai Tagozat
- B. A. Z. Megyei Természetjáró Szövetség
- Heves Megyei Természetjáró Szövetség
- Holocén Természetvédelmi Egyesület
- Noszvajért Idegenforgalmi Egyesület
- Szilvásváradai Túrakerékpáros Egyesület
- KEROSZ (Kerékpárosok Országos Szövetsége)
- IPOLY UNIÓ Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület
- Országos Erdészeti Egyesület
- Nógrád Megyei Természetbarát Szövetség
- Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület
- Novohrad - Nógrád Geopark Nonprofit Kft.
- Nógrádi Geopark Egyesület
- Cserhát Natúrpark Közhasznú Alapítvány
- MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. (mint Miskolc helyi TDM szervezete)
- Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.
- Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület
- Észak-Magyarországi Regionális Marketing Igazgatóság

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzés

A belső kontrollrendszerrel és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 15. § (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70.§ (1) bekezdése értelmében, a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) igazgatója gondoskodott, illetve a belső ellenőrzés működéséhez szükséges feltételeket biztosította.

Az igazgatóságon a belső ellenőrzési feladatokat, valamint a belső ellenőrzési vezető feladatait 2015 - ben egy belső ellenőr látta el, szeptember 1 - ig. Tevékenységét a BNPI igazgatójának közvetlenül alárendelve végezte. Szeptember 1 – től vállalkozási szerződéssel külső ellenőr végzi a belső ellenőrzési feladatokat.

A belső ellenőr az ellenőrzési tevékenységen kívül tanácsadói feladatokat látott el. Jogállását, feladatait a 2012. 12. 07-én jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a 2014-ben módosított, jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv tartalmazza.

A belső ellenőr az alábbi tárgyú ellenőrzéseket hajtotta végre:

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	BNPI	Főállású belső ellenőr	A költségvetés tervezésének vizsgálata	A költségvetés elkészítése megfelelt az előírásoknak. Az előirányzat ellenőrzési nyomvonalát ki kell alakítani.
2.	BNPI	Főállású belső ellenőr	A költségvetési beszámoló megalapozottságának vizsgálata	A beszámoló tábláinak egyeztetése a főkönyvi kivonattal, leltárakkal, analitikákkal megfelelő, a leltárak aláírása hiányos volt, pótlása megtörtént.
3.	BNPI	Főállású belső ellenőr	A Herman Ottó Emlékpark közüzemi díjainak ellenőrzése	A feltárt szabálytalanságok és a szabálytalan módon keletkezett közüzemi díjak megszüntetésre kerültek.
4.	BNPI	Főállású belső ellenőr	Az őszi búza aratás, szállítás ellenőrzése.	Az analitikus nyilvántartások megfelelősége nem volt minden esetben kielégítő. Szabályozása megtörtént.
5.	BNPI	Vállalkozási szerződéssel külső ellenőr	Az állami vagyon vagyongazdálkodók által folytatott megóvása, gyarapítása, szabályoknak megfelelő hasznosítása és a vagyongazdálkodók vagyongazdálkodási szerződéses kötelezettségei teljesítésének ellenőrzése 2012-2014. években	2012-2014. évben az MNV Zrt-vel kötött vagyongazdálkodási szerződésben foglalt feladatainak eleget tett, a vagyongazdálkodás folyamata szabályozott, a szabályzatokat felül kell vizsgálni, aktualizálni. A kötelező adatszolgáltatásokat többnyire végrehajtják, az elmaradást az MNV Zrt- program hiányossága miatt nem tudták teljesíteni. A vagyongazdálkodási szabályzatokat felülvizsgálták, aktualizálták. A kötelező adatszolgáltatásokat program hiányában levélben teljesítik.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Külső szervek által végzett ellenőrzések:

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	EU	EUTAF	KEOP-3.3/09-11-2011-0005 "A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése" projekt 1083/2006/EK Rendelet 62. cikke szerinti 2015. évi mintavételes ellenőrzése	Jelentés tervezetben jelzett észrevételre tett fellebbezés elfogadásra került. Így érdemi megállapítás nem történt.
2.	EU	EUTAF	KEOP-6.3.0/2F/11-2012-0002 "OKIR - OKIR Környezet és természetvédelmi alpinfrastuktúra fejlesztés, alrendszerek továbbfejlesztés" projekt 1083/2006/EK Rendelet 62. cikke szerinti 2015. évi mintavételes ellenőrzése	2015. július 18. - i helyszíni ellenőrzésen teljességi nyilatkozat és a dokumentumok átvételéről átvételi elismervény került kiállításra. Az ellenőrzésről jegyzőkönyv nem érkezett meg Igazgatóságunk részére.
3.	NFM	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.	KEOP-3.3/09-11-2011-0005 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
4.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0036 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
5.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0038 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
6.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0039 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
7.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0041 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
8.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0007 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
9.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
10.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0011 projektzáró ellenőrzés	Megállapítás: 6.2. pont Tervezői művezetés – 1 db ajánlat került bemutatásra. Kedvezményezett észrevétele: Kedvezményezett a 12. pontban megfogalmazott Intézkedési Tervhez az alábbi

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
				észrevételeket teszi: Tervező cég kizárólagosan rendelkezett a tervezői szerzői jogokkal, azok felhasználását más számára nem tette lehetővé, így a beszerzésen más ajánlattevő nem indulhatott. A beszerzés lefolytatása a Kedvezményezett hatályos gazdálkodási szabályzatának megfelelő volt. Az alkalmazott piaci árszint a hatályos építési kamarai útmutatásnak megfelelő. A Támogatási Szerződés ÁSZF. 12.5 pontja alapján harmadik személynek átadható felhasználási jogot csak közbeszerzési eljárás esetén köteles a Kedvezményezett biztosítani. A hatályos TSZ. 6. sz. melléklete alapján a tervezői művezetés esetén meghatározott beszerzési eljárás típus: 1 árajánlat bekérése. Fentiek alapján úgy ítéljük meg, hogy a tervezői művezetés beszerzése szabályosan került lefolytatásra.
11.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0015 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
12.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0013 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
13.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0013 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
14.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.2.0/11-2012-0015 projektzáró ellenőrzés	Megállapítás: 7.2. pont - Költségvetés készítése - Három árajánlat bekérését igazoló dokumentum nem került bemutatásra. 7.2. pont - Kiviteli tervdokumentáció Három árajánlat bekérését igazoló dokumentáció nem került bemutatásra. Intézkedés: A hiányzó dokumentumokat nem lehet megküldeni, mert csak egy ajánlatot kértünk, melyet észrevételként határidőre megküldtünk, amit nem kifogásoltak.
15.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök	KEOP-3.2.0/11-2012-0016 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
		Tanácsadó Konzorcium		
16.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.2.0/11-2012-0017 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
17.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.2.0/11-2012-0018 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
18.	NFM	Környezetvédelmi Mérnök Tanácsadó Konzorcium	KEOP-3.2.0/11-2012-0019 projektzáró ellenőrzés	Megállapítás: 10.2. Gépek berendezések, eszközök dokuemntumai közül nem minden igazoló dokumentum került bemutatásra. (Eszközkartonok hiányoztak) Intézkedés: Az eszközkarton utóleg megküldésre került.
19.	Széchenyi Programiroda a Nonprofit Kft.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. Északkelet - magyarországi Ellenőrzési Osztály	HUSK/1101/2.2.1/0156 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
20.	Ellenőrzési Hatóság	HYDEA Consulting Ltd.	HUSK/1101/2.2.1/0156 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
21.	Széchenyi Programiroda a Nonprofit Kft.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. Északkelet - magyarországi Ellenőrzési Osztály	HUSK/1101/2.2.1/0344 projektzáró ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
22.	Országos Egészségbiztosítási Pénztár Észak-magyarországi Területi Hivatala Megtérítési és Ügyviteli Osztály	Országos Egészségbiztosítási Pénztár Észak-magyarországi Területi Hivatala Megtérítési és Ügyviteli Osztály	03.12-én Baleseti megtérítési eljárás indult Szarvas Imre balesete ügyében	Az eljárás megszüntetése kelt 04. 20-án. Intézkedés: Egyéni védőeszköz juttatás rendjének felülvizsgálata
23.	Nemzeti Fejlesztési	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és		Észrevételt nem tettek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
	Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0013 sz. pályázat záró helyszíni ellenőrzés	
24.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0007 sz. pályázat közbeni helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
25.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	HUSK/1101/2.1.1/0156/01 sz. pályázat helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
26.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	HUSK/1101/2.1.1/0156/01 sz. pályázat helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
27.	Nemzeti Fejlesztési	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010 sz. pályázat közbeni helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
	Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság		
28.	Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolításai Főosztály	Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolításai Főosztály	ÁROP-1.2.18./A-20132013-0331 projekt helyszíni ellenőrzés lebonyolítás közben	Észrevételt nem tettek.
29.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0027 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
30.	NAV Heves Megyei Adóigazgató	NAV Heves Megyei Adóigazgatósága Társas Vállalkozások Ellenőrzési	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. november 01. - 2014. november 30. közötti időszakra vonatkozó adóellenőrzés	nincs érdemi megállapítás

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
	sága	Osztály 2.		
31.	Nógrád Megyei Kormány Hivatal	Nógrád Megyei Kormány Hivatal Salgótarjáni járási Hivatala Népegészségügyi Osztály	Baglyas-kő kiskereskedelmi üzlet helyszíni szemléje	veszélyes anyagokkal végzett tevékenység bejelentése az ÁNTSZ felé, rágcsálóirtásra szolgáltatóval való szerződéskötés
32.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormány Hivatal Egri járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya	Szalajka- völgyi Információs Házban történt ellenőrzés	veszélyes anyagokkal végzett tevékenység bejelentése az ÁNTSZ felé
33.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormány Hivatal Egri Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete	Eger, Sánc út 6	veszélyes anyagokkal végzett tevékenység bejelentése az ÁNTSZ felé
34.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormány Hivatal Egri Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya	Nyugati kapu Látogató Központ	nincs
35.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormány Hivatal	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormány Hivatal Mezőkövesdi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete	Batúz tanya közegészségügyi (kémiai biztonsági) hatósági ellenőrzés	veszélyes anyagokkal végzett tevékenység bejelentése az ÁNTSZ felé, dohányzást tiltó táblák kihelyezése, és a dohányzó hely kijelölése
36.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormány Hivatal	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Tiszaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség	Batúz tanya használatbavételi eljárással kapcsolatos helyszíni szemle	nincs
37.	Nógrád Megyei	Nógrád Megyei Kormányhivatal	Közúti áruszállítási engedély ellenőrzése (Hirka Krisztián által vezetett MUT-226 forgalmi rendszámú	Kormányhivatal hiányosságként állapította meg, hogy nevezett rendszámú tég. Nem rendelkezett közúti

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
	Kormány Hivatal		Mercedes Unimog) Az ellenőrzés időpontja 2015.06.10.	áruszállítási igazolvánnyal, amely a tehergépjárművel végzett saját számlás áru szállításhoz a 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 29. § és 31. § alapján a későbbiekben kiállításra került.
38.	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	SH/4/13 könyvvizsgálói ellenőrzés	nincs érdemi megállapítás
39.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Erdészeti Osztály	Erdősítések éves műszaki átvételi szemléje	A szemle során ellenőrizték a Mezőcsát 12/D, 13/D, Tiszakeszi 17/D,E Tiszabábolna 2/F erdőrészletet, pótlási kötelezettséget állapítottak meg a Mezőcsát 13D jelű erdőrészletben 0,21 ha mértékben. (Intézkedés a 2016 évi erdőgazdálkodási terv szerint.)
40.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormányhivatal Erdészeti Osztály	Erdősítések éves műszaki átvételi szemléje	A szemle során ellenőrizték az Ipolytarnóc 9/B, Sámsonháza 2/K, Salgótarján 65/E, Bükkzsérc 58/Djelű erdőrészletet. A jegyzőkönyvek még nem érkeztek meg.
41.	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal	A Parádi Állattartó telep és a környező legelő állapotának, az állatállomány nyilvántartásának és jelölésének, az állattartáshoz kapcsolódó dokumentációk meglétének ellenőrzése	Az ellenőrzés során az ellenőrző szervezet nem tapasztalt hiányosságot. Az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet még nem kaptuk meg.
42.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal	Kölcsönös megfeleltetés (jogszabályban foglalt nyilvántartási és állategészségügyi követelmények) betartásának ellenőrzése a Parádi Állattartó telepen	Az ellenőrzés során az ellenőrző szervezet nem tapasztalt hiányosságot.
43.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormányhivatal Hevesi Járási Hivatal	Ellenőrzés termőföld hasznosítási kötelezettség betartásáról a Tarnaszentmiklós 090g), 064/1 f) és d) földrészletet illetően	A Kormányhivatal munkatársa a földrészleten gyomos állapotot észrevételezett, melyet a megfelelő agrotechnikai műveletekkel a kötelezettség teljesítésére biztosított határidőn belül elvégeztünk, ezért az eljárást az ellenőrző szervezet megszüntette.
44.	Heves	Heves Megyei	Ellenőrzés termőföld hasznosítási kötelezettség	A Kormányhivatal munkatársa a földrészleten gyomos

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/ szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
	Megyei Kormány Hivatal	Kormányhivatal Hevesi Járási Hivatal	betartásáról a Pély 281, 283/1 a), 280/2 b), d), f), g), 277/4 a) földrészletet illetően	állapotot észrevételezett, melyet a megfelelő agrotechnikai műveletekkel a kötelezettség teljesítésére biztosított határidőn belül elvégeztünk, ezért az eljárást az ellenőrző szervezet megszüntette.
45.	Heves Megyei Kormány Hivatal	Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Közfoglalkoztatási Osztály	Átfogó ellenőrzés a 2014. május 01- 2014. szeptember 30-ig terjedő, majd 2014. október 01 – 2015. február 28 – ig meghosszabbított országos közfoglalkoztatási programmal kapcsolatban.	Az ellenőrzés során észrevételt tettek, miszerint a vállalt átlaglétszám alatt teljesítettünk ez azonban belefért a program által meghatározott 10%-os hibahatárba. Az ellenőrzés során érdemi megállapítást nem keletkezett.
46.	Katasztrófavédelem	Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Salgótarjáni Kirendeltsége	Ipolytarnóci vizes élőhelyek ellenőrzése	Jegyzőkönyvben rögzítve, rendben. I-152/1/2015
47.	Katasztrófavédelem	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Ipolytarnóci vizes élőhelyek ellenőrzése	Ügyiratszám: I-152/2/2015. Ügyintéző: Holló Sándor/Szarvas Imre 1. Az ellenőrzés időpontjában náddal benőtt 1. tavi árapasztó szegélyét időközben kitisztítottuk, növényzet nem gátolja a túlfolyást; 2. A részben bealgásodott III. tó vizét a vegetációs időszak végén leengedjük majd, a moszatot 2016. év tavaszáig fogjuk mechanikai úton eltávolítani a tómederből;

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015-ben kiemelkedő évet zárt. Új irányokat, új feladatokat vállaltunk, melyek minőségi előrelépést jelentettek több területen, mint például természetvédelmi élőhelykezelés, természetismereti oktatás, kommunikáció, szakértői feladatellátás. Feladataink jelentősen bővültek, melyek ellátásához új szervezeti struktúrát készítettünk elő jóváhagyásra, valamint saját forrásra alapozva létszámbővítési engedélyt kértünk. Engedélyezett létszámunk – a megnövekedett feladatokra való tekintettel – 83 -ról 111-re nőtt, melynek forrásigényét saját bevételeink fedezik. Feladatainkat – beleértve a kötelező kutatási, monitorozási (például Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, Natura 2000 monitorozás, Natura 2000 és védett területek felmérése, madártani felmérések) részben saját erőből, részben a közmunkaprogram támogatásával sikerült a szükséges mértékben ellátnunk. Természetvédelmi hatósági/szakhatósági eljárásokban számos esetben adtunk szakvéleményt.

Feladataink ellátásával igyekszünk megfelelni a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság általános feladataihoz köthető aktuális társadalmi elvárásoknak. Erdős és nem erdős területeken folytatott élőhely-rekonstrukciós, élőhelykezelési programjaink, a nem saját vagyonkezelésben lévő erdők üzemtervezésében való részvételünk során maximálisan figyelembe vesszük a klímaváltozás fajokra és élőhelyekre gyakorolt hatását. Monitorozó, felmérő tevékenységünk eredményeként elsőként állnak rendelkezésünkre azok az adatok, melyek a jelenleg zajló negatív folyamatok hatását ki tudják mutatni az élővilágra és jutunk olyan információkhoz, melyek jelzik a szükséges beavatkozások mikéntjét. Ezen információkra alapozva jelentős eredményeket értünk el a fajok és élőhelyek megőrzése területén.

A működési területünkön elhelyezkedő Natura 2000 területek használatának ellenőrzése – a védett területek ellenőrzésének hangsúlyozása mellett - kiemelt feladatunk volt (és lesz), mely feladat leghatékonyabb elvégzésére a tájegységeinkben folyamatosan jelen lévő, természetvédelmi szakmai ismeretekkel rendelkező, területkezelési és természetvédelmi ismeretekkel rendelkező természetvédelmi őrszolgálatunk a legalkalmasabb.

Működési területünk változatos geológiai felépítésének köszönhetően kiemelt feladatunk földtani értékeink kezelése, a nemzetközi jelentőséggel is bíró földtani alapszelvények, több mint ezer barlang, a fontos denevérélőhelyként is nyilvántartott mesterséges üregek, középkori bányatárók, vagy a védetté nyilvánított kaptárkövek védelme valamint a nagyközönség számára történő bemutatása. Jelentős előrelépés történt a Novohrad-Nógrád Geoparkkal való együttműködésünk terén, mely lehetővé tette a terület UNESCO listára történő felkerülését is.

Jelentős feladatunk kommunikációs tevékenységünk színvonalának növelése, melyet szervezeti átalakítással is megalapoztunk. Növekvő az igény folyamatosan bővülő programszolgáltatásaink iránt, 2015-ben regisztrált látogatóink száma 170.028 volt, de a védett területeinkre látogatók száma milliós nagyságrendű. A természetben való felüdülés igényének növekedése folyamatosan és nyilvánvalóan nyomon követhető, melyet szolgáltatásaink színvonalának emelésével és programkínálati palettánk bővítésével és színesítésével elégítünk ki.

Társadalmi szerepvállalásunk egyre erőteljesebben jelentkezik feladatainkban. Igazgatóságunk szervezésében megtartottuk a második Bükkaljai Mustrát, önkormányzati együttműködésben megrendeztük a szomolyai Kaptárkőnapot, mely rendezvények nagy sikernek örvendtek a résztvevők körében. Kiterjesztettük az egyre népszerűbb Nemzeti Parki Termékek körét. Megnyitottuk a Szalajka-völgyi Információs Házunkat, mely információs pont, kiállítás és nemzeti parki termékek boltja egyben. Az épületben tablós kiállításon mutatjuk be a Szalajka-völgy természeti értékeit és a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi tevékenységét. A nemzeti parki védjegyes termékek választékában a helyiek mellett megtalálhatók más hazai nemzetipark-igazgatóságok termékei is.

Természetvédelmi feladatainkat elemi költségvetési forrásainkon túl Európai Unió pályázati forrásokból is végezzük, kiemelt feladatunk a 2014-2020-as programozási ciklusra való

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

felkészülésünk. 2015-ben zártunk több jelentős beruházást, melyek európai uniós forrásból valósultak meg.

A Környezet és Energia Operatív Program, LIFE+, ETE-HU-SK programok, Svájci-Magyar Együttműködési Program támogatásával számos természetvédelmi kezelési tevékenységet (élőhely-rekonstrukció, fajmegőrzési, kutatási programok) végeztünk el, melyek jelentős minőségi és mennyiségi előrelépést jelentettek a természetvédelmi kezelési feladatok ellátásában, fenntartásában. Meglévő természetvédelmi területkezelési feladataink jelentősen nőttek, befejezett pályázataink eredményeként új területkezelési egységek és ehhez kapcsolódóan új típusú kezelési feladatok is jelentkeztek. Kiemelhető közülük a Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet területeinek természetvédelmi kezelését felvállaló, a rehabilitált területek fenntartását biztosító központ, a Batúztanya, mely egyben a nemzeti kincse nyilvánított, védett őshonos állatfajták közé sorolt Furioso-North Star lófajta első állami ménesének, magyar merinóknak, és magyar tarkáknak is otthont ad.

Feladataink ellátásában nemcsak hazai partnerszervezetekkel, más nemzetipark-igazgatóságokkal, kutatóintézetekkel, hanem külföldi természetvédelmi szervezetekkel is együttműködünk, közös kutatási és monitorozási programok, konferenciák, közös pályázatok révén. Partneri körünk egész Európára kiterjed, tagjai vagyunk az EUROPARC szövetségnek és alapító tagjai annak Kelet-Közép Európai Szekciójának. A nemzetközi kapcsolatok kiterjesztése, Európai Unió ismeretek és források további bevonása tevékenységünkbe egyre jelentősebb, mely újabb feladatokat generál.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság államigazgatási szervezetként teljes mértékben ellátja a jogszabályokban számára előírt feladatokat. Az élő bolygó, a nemzetközi elvárások és a hazai társadalmi, természetvédelmi felelősségvállalás növekedése újabb feladatokat generál, melynek elvégzésére a jelenlegi költségvetési szerkezetben a nemzetipark-igazgatóság kerete a legalkalmasabb. Tevékenységük során maximálisan megfelelünk az esélyegyenlőség, valamint az integritás elveinek. A kormányzati rendszerben tevékenykedő szervezeteknek, így Igazgatóságunknak is fokozott társadalmi felelőssége van azon mindennapi feladatok ellátásában, melyben a szervezeti keretek és a magasan képzett szakemberek összessége különösen hatékonyan tud fellépni a megfelelő nagyságrendben rendelkezésre álló erőforrások felhasználásával a kiemelt társadalmi és fenntartható fejlődés szolgálatában álló elvárások teljesítése érdekében.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Alábbiakban Igazgatóságunk általánosságban megfogalmazható kötelező feladatait (például őrszolgálat ellátása, hatósági, szakértői feladatok végzése, zoológiai-botanikai alapadatgyűjtés, fészekkataszter, vagyongazdálkodási jog megszerzése) nem ismertetjük, csupán a konkrét, a tárgyévra meghatározóan jellemző nagyobb feladatkörökre koncentrálnak. 2016-ban kiemelt feladatunk a 2014-2020-as programozási ciklus pályázataira való felkészülés, a pályázatok előkészítése és benyújtása.

17.1. Kezelési tervek, fenntartási tervek, védetté nyilvánítás, Natura 2000 területek

2016-ban az alábbi tevékenységek elvégzését tervezzük:

• Sárhegy TT és bővítése kezelési tervének és a bővített terület védettségének jogszabályi kihirdetéséhez szükséges tárcaközi egyeztetéseknél felmerülő korrekciók kezelése
• Siroki Nyírjes-tó TT kezelési tervének jogszabályi kihirdetéséhez szükséges tárcaközi egyeztetéseknél felmerülő korrekciók kezelése
• Kerecsendi-erdő TT kezelési tervének jogszabályi kihirdetéséhez szükséges tárcaközi egyeztetéseknél felmerülő korrekciók kezelése
• Bükki Nemzeti Park kezelési tervének jogszabályi kihirdetéséhez szükséges tárcaközi egyeztetéseknél felmerülő korrekciók kezelése

Natura 2000 fenntartási tervek készítése (275/2004. (X.8.) korm. rendelet) több forrásból történik. Jelenleg 21 terület rendelkezik fenntartási tervvel.

1. A szaktárca által biztosított kártalanítási alaphoz 9 területre tervezzük Natura 2000 fenntartási terv elkészítését. A felmérések és tervdokumentáció összeállítások már 2015-ben megkezdődtek. A tervek egy részénél a megalapozó felméréseken túl a teljes tervdokumentációt is elkészítjük: Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy - Cseh-völgy (HUBN20007), Egerbakta - Bátor környéki erdők (HUBN20012), Satai Tökés-völgy (HUBN20020), Girincsi Nagy-erdő (HUBN20029), Tiszakeszi-morotva (HUBN20032), Borsodi Szentkúti Meszes-tető (HUBN20055), Tepke (HUBN20056), Bézma (HUBN20057), Szandai Várhegy (HUBN20059), Kesznyéten. Két terület esetében a megalapozó felméréseket folytatjuk (például élőhelyterképezés): -Mezőség (HUBN20034), Sajó-öböl (HUBN20069).
2. 2016-ban a kártalanítási keretösszegekből újabb 4 területre készítünk Natura 2000 fenntartási terveket (Sóshartyáni Hencse-hegy (HUBN20060), Karancs (HUBN20063), Salgó (HUBN20064), Gortva-völgy (HUBN20065)), valamint a 2009-ben az Átmeneti Támogatás projektjéből, a Szent István Egyetem által elkészített két terület (Hejőmente (HUBN20030) és Szilvásvárad Aszaló és Szilvás-patak mente (HUBN20067) terveinek aktualizálását is elvégezzük.

17.2. Kutatás, alapállapot-felmérés, monitorozás

Kutatás, alapállapot-felmérések:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Recens előfordulási adatok hiánya miatt halfauna felmérés szükséges több kisvízfolyáson is (Ágói-patak, Bér-patak, Bujáki-patak, Csitári-patak, Darázsdói-patak, Gyepes-patak, Külső-Mérges-patak, Strázsa-patak, Szarv-ágy-patak)
- A Hejő-főcsatorna esetében tervezett mederrekonstruktív munkálatok megkezdését megelőzően előzetes alapállapot felmérés szükséges az értékes halfauna jelenléte miatt
- Az Igazgatóság működési területén található dombvidéki kisvízfolyások halfaunájának vizsgálata, elsősorban a sebes pisztráng (*Salmo trutta*) előfordulási helyein (Bán-patak, Csörgő-patak, Garadna-patak, Kövicses-patak, Nagy-völgyi-patak, Nyögő-patak, Szinva-patak, Tardona-patak, Taró-patak)
- A működési területen költő fokozottan védett madárfajok, kiemelten a parlagi és békászó sas, kígyászolyv, kerecsen és vándorsólyom, kékvércse, fekete gólya és szalakóta állományfelmérése, költések figyelemmel kísérése. A költési adatok ismeretében gazdálkodói korlátozások elrendelésének kezdeményezése az illetékes Kormányhivatal Környezet- és Természetvédelmi Főosztálynál.
- A BNPI működési területén sas és tűzokszinkron elvégzése.
- Erdei, illetve bokros élőhelyekhez kötődő NATURA 2000 jelölő madárfajok folyamatos állományfelmérése (közép, balkáni és fehérhátú fakopáncs, fekete harkály, szürke küllő, töviszúró gébics, örvös légykapó).
- NATURA 2000 jelölő madárfajok mintaterületen felmérése a BNPI működési területén.
- Telepesen fészkelő madárfajok felmérése.
- Fehérgólya védelmi program folytatása az áramszolgáltatókkal együttműködve.
- Denevérfajok állományainak felmérése.
- Védett lepkefajok állományainak felmérése, a fajok elterjedésének pontosítása.
- Körzeti erdőtervezésekhez védett gerinctelen állatfajok adatainak gyűjtése.
- Fokozottan védett bagolyfajok állományfelmérése, és védelme a BNPI működési területén. Ezek következők: uhu (*Bubo bubo*), urali bagoly (*Strix uralensis*), gyöngybagoly (*Tyto alba*), kuvik (*Athene noctua*).
- Natura 2000 élőhelyek és fajok monitorozása.
 1. Natura 2000-es jelölő fajok állományfelmérése kapcsolódva a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez (összesen 11 terület)
 2. A mátrai erdei mintaterületeken (Svájci alapos pályázat) a madártani felmérést 2016-ban is folytatjuk.
- Extenzív művelésű gyümölcsösök feltérképezésének folytatása, a természeti, genetikai, tájökölógiai, gazdálkodás- és kultúrtörténeti értékek felmérésének folytatása, egyes gyümölcsösökre hasznosítási programok kidolgozása.
- Erdőrezervátumok kutatása:
- 2015-ben két erdőrezervátumban tervezzük faállományszerkezet-felmérést (ER-67 Pataj, ER-62 Paphárs-Kecskevár).

A madárvédelmi tevékenységen belül folytatjuk a madárvédelmi eszközök gyártását és alkalmazását. Ezek a következők: 10 db vízirigó költőláda, 50 db szalakóta odú, 25 db kékvércse költőláda, 5 db gyöngybagoly költőláda, 10 db kuvikodú, 50 db fehérgólya fészektörtő állvány, 10 db műfészek alap és 10 db kerecsen fészektálca. Ezek folyamatos kihelyezését elkezdjük a legyártásuk után. A Nógrádi tájegységben énekesmadár odútelepet hoztunk létre, az ehhez szükséges odúkat a közmunkaprogram keretében gyártottuk le.

Földtani és táji értékeink felmérése érdekében az alábbi tevékenységeket tervezzük:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- Közhiteles nyilvántartások készítésének folytatása, az adatbázisok karbantartása.
- A barlangok közhiteles nyilvántartásának keretében a barlangok térképezésének és természeti állapotfelvevételének folytatása, kezelési terveiknek elkészítése.
- Tovább folytatjuk a források közhiteles nyilvántartásának készítését, a források felmérését.
- A legújabb kutatási eredményeket is felhasználva el kell végezni a kunhalom- és földvárkataszter felülvizsgálatát: az újonnan felfedezett vagy látókörbe került objektumokkal ki kell egészíteni a nyilvántartást, az indokolatlanul nyilvántartott objektumokat ki kell venni a nyilvántartásból. A felülvizsgálat eredménye alapján javaslatot kell tenni a feltételeknek megfelelő objektumok MePAR rendszerben történő szerepeltetésére..
- 12 db földvár/kunhalom monitorozásának elvégzése.
- Folytatjuk a védett területeken lévő és az azokon kívül eső földtani alapszelvények, felmérését, dokumentálását.
- Gyakorlati beavatkozások szervezése és lebonyolítása az élettelen természeti értékek megóvása, állapot helyreállítása érdekében (kaptárkövek, geológiai alapszelvények, barlangok stb.)
- A TÉKA program tapasztalatainak felhasználásával folytatni kell az egyedi tájértékek kataszterezését.
- Hatósági, elsősorban környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi megkeresés alapján természetvédelmi és tájvédelmi adatok szolgáltatása, szakvélemények készítése.
- Minisztériumi, megyei és települési önkormányzatok megkeresése alapján az országos, regionális, megyei és települési rendezési tervek, fejlesztési koncepciók véleményezése.
- A jogszabályban rögzített barlangok esetén a vagyonkezelői nyilatkozatok kiadása, a túrák szakmai felügyelete.
- Hasznosítási engedéllyel rendelkező, vagyonkezelésünkben lévő barlangokban túrák szervezési lehetőségét biztosító szerződések elkészítése, e keretben zajló tevékenységek szakmai felügyelete.
- Vagyonkezelésünkben lévő barlangok, barlanglezárások karbantartásának megszervezése.
- Az igazgatóság élettelen természeti értékeinek megőrzésére irányuló és tájvédelmi tevékenységének szakmai találkozók, konferenciák, előadások tartása.
- Termelési gyakorlatra jelentkező főiskolai és egyetemi hallgatók programjának szervezése, munkájuk szakmai irányítása.
- Együttműködés a kulturális örökségvédelmi szervezetekkel a földvárak és kunhalmok helyszíni kutatásában.

Monitorozás:

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
szürkés hangyaboglárka <i>Maculinea alcon</i>	Gyöngyös: Gyilkos-rét	Külső szakértő
nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i>	Domaháza: Körte-völgy,	Külső szakértő
nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i>	Nógrádszakál: Ipoly-völgy	Külső szakértő
díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i>	Kerecsend: Kerecsendi-erdő	Külső szakértő
golyaorr-boglárka <i>Aricia eumedon</i>	Járdánháza: Babos-völgy, Gyepes-völgy	Külső szakértő
Halközösségek vizsgálata/halfaunisztika	Harica, Ludányhalászi Öreg-tó, Bán-patak Nyögő-patak, Kulcsárvölgyi-patak	Csipkés Roland (BNPI)
lapi póc <i>Umbra krameri</i>	Hejő-főcsatorna	Csipkés Roland (BNPI)
Mohafajok és- közösségek	Hór-völgy, Szárba-tető, Őserdő, Leány völgy,	Külső szakértő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
felmérése	Hór-völgy, Kis-Piliske	
havasi hagyma <i>Allium victorialis</i>	Bükk: Ablakos-kő-völgy	Pozsonyi András (BNPI)
magas istác <i>Armeria elongata</i>	Bélapátfalva: Galya-kopasza, Noszvaly: Nagy-Galya, Bükkzsérc: Vasbánya-tető	Pozsonyi András (BNPI)
papucskosbor <i>Cypripedium calceolus</i>	Eger: Nagy-Eged, Kisgyőr: Miklós-luga, Miskolc: Jávor-hegy, Kis-köves	Sulyok József, Pozsonyi András (BNPI)
piros kigyószisz <i>Echium maculatum</i>	Eger-Felnémet: Gazsi-lápa, Kisgyőr: Ásottfa-tető, Kerecsend: Lógó-part, Rimóc: Szél-hegy, Gyöngyös: Sár-hegy	Pozsonyi András (BNPI)
magyarföldi husáng <i>Ferula sadleriana</i>	Bükk: Bélkő	Sulyok József, Pozsonyi András (BNPI)
mocsári kardvirág <i>Gladiolus palustris</i>	Bátonyterenye: Lengyendi-Galya	Magos Gábor (BNPI)
heverő iszapfű <i>Lindernia procumbens</i>	Tiszanána: Galambos, Kál: Második-nyomás, Kömlő: Pap-fenek, Borsodivánka: Homokhát-tábla, Poroszló: Vénasszony-dűlő	Schmotzer András, Pozsonyi András (BNPI)
magyar köhúr <i>Minuartia frutescens</i>	Szarvaskő: Veres-oldal, Kis-hegy, Tardos-bérc; Felsőtárkány: Galya-tető, Középső-orom; Bátor: Büdös-kő; Noszvaj: Engedi-oldal; Ostoros: Nagy-Pajdos	Pozsonyi András (BNPI)
tarka nyúlfarkfű <i>Sesleria varia</i>	Bükk (Miskolc: Angyalszárny, Jávor-hegy, Massai-hegy, Vöröskő)	Pozsonyi András (BNPI)
Teleki-virág <i>Telekia speciosa</i>	Bükk (Bükkzsérc: Hór-völgy, Cserépfalu: Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kisgyőr: Ilona-ház, Béni-völgy, Galuska-völgy, Szent-Miklós-kút)	Pozsonyi András (BNPI)
Janka-tarsóka <i>Thlaspi jankae</i>	Miskolc: Nagymező, Apc: Somlyó, Dormánd: Nagy-Hanyi, Cserépfalu: belterület, Verpelét: Kő-hegy	Pozsonyi András (BNPI)
kisfészku aszat <i>Cirsium brachycephalum</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)
piros kigyószisz <i>Echium maculatum</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>	BNPI működési területe 1%	BNPI őrszolgálat, Kalmár Zsuzsa, Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)
heverő iszapfű <i>Lindernia procumbens</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)
leánykőkörcsin <i>Pulsatilla grandis</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
Janka tarsóka <i>Thlaspi jankae</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
Nagygomba közösségek felmérése erdőrezervátumokban	Bükk Őserdő ER	Külső szakértő
Szurdokerdő társulás <i>Phyllitidi-Aceretum a;</i>	Hór-völgy	Külső szakértő
Melegkedvelő tölgyes társulás <i>Corno-Quercetum</i>	Vár-hegy, Kis-Piliske	Külső szakértő
Cickórós szikes puszta	Tiszanána	Külső szakértő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
<i>Achilleo-Festucetum</i>		
Ürmös szikes puszták <i>Artemisio-Festucetum</i>	Heves	Külső szakértő
Nagybárcány kvadrát O5x5 032 élőhelyterképezése	Nagybárcány	Külső szakértő
Domaháza kvadrát R5x5_121 élőhelyterképezése	Domaháza	Pozsonyi András (BNPI)
Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása Nagybárcány kvadrátban	Nagybárcány	Külső szakértő
Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása Domaháza kvadrátban	Domaháza	Pozsonyi András (BNPI)
Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	3270-2007 OB Sajóörös: Sajó, 40A0-2019 M7 Bélapátfalva: Bél-kő, 5130-2007 P2bN Szarvaskő: Varga-tető, 6190-2020 H1 Bélapátfalva: Bél-kő, 6210-2019 H4 Borsodnádásd: Karácsonylova, 6210-2020 H4 Ózd: Akasztó-domb, 6210-2027 H4 Hevesaranyos: Dakó-hegye, 6210-2031 H4 Domaháza: Mihály-homloka, 6240-2022 H3a Szarvaskő: Kis-hegy, 6250-2018 H5a Kápolna: Felső-rét, 6410-2002 D2 Erk: Gosztonyi-föld, 6430-2011 D5 Borsodszentgyörgy: Patak-völgy, 6440-2015 D34 Girincs: Nagy-erdő, 6510-2002 D34 Tard: Bála-völgy, 6520-2002 E1 Miskolc: Nagymező, 7230-2005 D1 Domaháza: Tó-völgye- patak	Külső szakértő
Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	9110-2014 K7a Hangony: Siska-tető, 9130-2020 Noszvaj: Bükkös-alja, 9150-2002 LY3 Felsőtárkány: Bikk-bérc, 9180-2003 LY1 Cserépfalu: Hór-völgy, 91E0-2016 J5 Mályinka: Csondró-völgy, 91F0-2002 Tiszaújváros: Kubik- sor, 91G0-2020 K2 Arló: File-völgy-bérc, 91H0- 2044 L1 Eger: Nagy-Eged, 91M0-2012 L2a Bükkzsérc: Herman	Külső szakértő
Egyenesszárnú közösségek felmérése	<i>Achilleo-Festucetum</i> : Tiszanána, <i>Artemisio-Festucetum</i> : Heves	Külső szakértő
Közösségi jelentőségű egyenesszárnúak felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő
Védett és közösségi jelentőségű lepkefajok (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia</i>	Bükki Nemzeti Park működési terület	BNPI munkatársai

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
<i>quadripunctaria</i> , vérfű hangyaboglárka <i>Maculinea teleius</i> , díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i> , sárga gyapjasszövő <i>Eriogaster catax</i> , bükki hegyiaraszoló <i>Entephria cyanata gerennae</i>) felmérése		
Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása	országos	Korompai Tamás (koordinátor)
Nedves élőhelyeken előforduló közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása	országos	Ilonczai Zoltán (koordinátor)
Közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	BNPI munkatársai
pannon gyík <i>Ablepharus kitaibelii</i>	Kozárd, Szarvaskő	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)
ürge <i>Spermophilus citellus</i>	Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér	Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András (BNPI)
pelék <i>Gliridae</i>	Kerecsend: Kerecsendi-erdő, Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető	Sasvári János (BNPI)
farkas <i>Canis lupus</i> , barnamedve <i>Ursus arctos</i> , hiúz <i>Lynx lynx</i>	Nógrád, Tarnavidék, Mátra, Kelet-Bükk, NY-Bükk	BNPI őrszolgálat, Gombkötő Péter (BNPI)
Védett, közösségi jelentőségű és inváziós halfajok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Csipkés Roland
Patakcsiga <i>Sadleriana pannonica</i>	Bükk hegység	Külső szakértő
Védett és közösségi jelentőségű csigafajok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő
Erdőkhöz kötődő védett és közösségi jelentőségű madárfajok felmérése	Bükk hegység	BNPI őrszolgálat
Ragadozómadarak felmérése	országos	Külső szakértő
Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	BNPI őrszolgálat
Madáratlasz térképezés	Bükki Nemzeti Park működési terület	BNPI őrszolgálat
Kisemlősvizsgálat bagolyköpet alapján (gyűjtés, határozás)	Bükkalja, Borsodi Mezőség	Külső szakértő
Épületlakó/barlangban telelő/erdőlakó denevérfajok közösségei	Bánhorváti: kastély, református templom, Bélapátfalva: apátsági templom, Berkenye: katolikus templom, Borsodnádásd: katolikus templom, református templom, Borsodszentgyörgy: katolikus templom, Cserépfalu: tájház, Eger: pince, Szarvaskő: katolikus templom, Felsőtárkány: lakóház, Hevesaranyos: katolikus templom, Miskolc: raktár, Nekézseny: református templom, Diósjenő: evangélikus templom, katolikus templom, Sajómercse: katolikus templom, Sály: lakóház, pince, Sirok: katolikus templom, Átány: templom, Emőd: református templom, katolikus templom, Harsány: református templom, katolikus templom, Bükkaranyos: református	Külső szakértő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
	templom, katolikus templom, Cserépfalu: katolikus templom, Tard: katolikus templom, Eger: könyvtár, főiskola, katolikus templom, Mezőcsát: református templom, katolikus templom, Négyes: templom, Ároktő: templom, Bükk hegység: Kis-kőhíti-zsomboly, Szent István-barlang, Kölyuk, Gyurkó-lápai-barlang, Tatárárok, Hillebrand Jenő-barlang, Csörgő-lyuk, Lök-völgyi-barlang, Istállós-kői-barlang, Jáspis- barlang, Antal-táró, István-lápai-barlang, Hajnóczy-barlang, Fekete-barlang	

Fajmegőrzési programokat támogató monitorozás

az alábbi fajok esetében tervezett:

Gerinctelenek: hangyaboglárka-fajok (*Maculinea* spp.), főtí (zefír) boglárka (*Plebejus sephirus*), golyaorrboglárka (*Arícia eumedon*), bükki szerecsenboglárka (*Arícia artaxerxes issekutzi*), sztyeplepke (*Catopta thrips*), nagy szikibagoly (*Gortina borelii lunata*), Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), bükki hegyiaraszoló (*Entephria cyanata gerennae*).

Fajmegőrzési terv előkészítése: magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*).

17.3. Élőhely-kezelés, fenntartás

Kiemelt feladatunk a még megfelelő állapotban lévő, vagy már helyreállított hegylábi fáslegelők és legelők fenntartása, legeltetésre alkalmas állapotának megőrzése. Az élőhelyek fenntartásában 2016-ban is jelentős szerepe lesz a már több éve folyó közmunka-programnak, elsősorban a gépi erővel el nem végezhető feladatok ellátásában (például bozótirtás, sérülékeny területeken kézi kaszálás és lehordás). Hosszú távú célunk a területek hagyományos gazdálkodási formák alkalmazásával, például állattartással történő természetvédelmi kezelése.

A legeltetési rendszerbe bevonjuk azokat a gyepeket is (erdei tisztások, hegyi rétek), ahol a nemzeti park élőhely-rekonstrukciós munkákat, kezeléseket (kaszálás) végzett és jelenleg megfelelő minőségű szénafüveket biztosíthatnak a hegylábi állattartományok számára. Rehabilitált vizes élőhelyeink fenntartását folyamatosan végezzük.

A 2015-ben bekövetkezett támogatási rendszer változása a 2016-os évben érinti legérzékenyebben Igazgatóságunkat. Ennek egyik oka, az üzemméretből adódó degresszió miatti kifizetés csökkenés, továbbá a bevételkiesés kompenzálására pályázott egyéb kifizetések (AKG, őshonos támogatás, stb.) csak 2017-ben jelennek meg Igazgatóságunk költségvetésében.

Lezárásra került a Nógrád-Ipoly Tájegységben, és a Tarna-Lázbérc Tájegységben futó KEOP élőhely rekonstrukciós pályázat, melynek fenntartási kötelezettsége 2016-tól kezdődően Igazgatóságunk saját költségvetését terheli. A fenntartásokat nagyobb részben saját gépjármű alkalmazásával tervezzük végrehajtani, a fennmaradó munkákra közbeszerzési eljárást folytattunk le.

A Batúz-tanyai állattartó telep beruházás befejeztével 2016-tól indulóan megkezdhetjük a normál üzemi működést. A megvásárolt juhállomány fejlesztése mellett a Furioso-North Star lóállomány genetikai állományának javítását célpárosításokkal kívánjuk elérni. Tervezzük magyartarka szarvasmarhák beszerzését, így a Borsodi Mezőség TK területén komplex, legeltetésre alapozott élőhely fenntartást tudunk végezni.

Állattartomány bővítése 2016-ban várhatóan a következő tételeket jelenti: 3 egyed magyar merinó tenyészkos, 35 egyed magyartarka üsző.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

A 2016-ban végzendő feladataink közül a kibővült saját gépjármű maximális kihasználása prioritásként szerepel. Ehhez szükség van a jelenlegi gépjármű állomány megtartása mellett további hozzáértő, a munkáját felelősséggel végző gépjárművezetők, és karbantartók foglalkoztatására.

17.4. Élőhely-rehabilitáció, rekonstrukció

2015. decemberében Igazgatóságunk támogatási szerződést kötött az Apollo Tyres Kft.-vel parádi gyepterületeink rekonstrukciós munkálatainak kivitelezésére.

Az Apollo Tyres Kft. Gyöngyöshalászon 2017-ben átadásra tervezett, gumibroncsokat előállító gyára a környék fellendülését többféle módon is támogatni kívánja. A munkahelyteremtésen, képzések biztosításán, ismeretbővítésen túl a cég olyan tevékenységeket is szponzorál, melyek a vidék fejlesztését, a területre jellemző tájhasználatot, a természeti környezet megőrzését és fejlesztését is szolgálják.

Együttműködésünk keretében a BNPI vagyonkezelésében lévő Somhegybükki-legelőn 5 hektár gyepterület rekonstrukcióját végeztetjük el vállalkozó bevonásával, melynek természetvédelmi jelentősége a jellemzően fajgazdag hegyi rét állapotának visszaállításában rejlik. A terület fenntartását a kézi cserjeirtás és fásításból történő fakitermelés munkálatai 2015 decemberében megkezdődtek, azonban az enyhe tél esős időjárása miatt a faanyag területről való lehordása nem valósulhatott meg, 2016-ra húzódik át.

A terület fenntartását a későbbiekben hagyományos módon történő, kárpáti borzderes szarvasmarhával és hortobágyi rackákkal való legeltetéssel fogjuk biztosítani.

17.5. Területi védettségtől független fajmegőrzési beavatkozások

A fokozottan védett madárfajok védelme kiemelt feladat a BNPI működési területén. Ezeknek az élőhelyein 118 revírben kezdeményeztünk korlátozást a fészkelőhelyek megőrzésére és a költségek sikerességének biztosítására. Ezt kiemelten a következő fajokra tervezzük: fekete gólya (*Ciconia nigra*), fehér-gólya (*Ciconia ciconia*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), békászó sas (*Aquila pomarina*), réti sas (*Haliaetus albicilla*), kígyászölvy (*Circaetus gallicus*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék vércse (*Falco vespertinus*), tűzok (*Otis tarda*) uhu (*Bubo bubo*) fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*). A NATURA 200 jelölő madárfajok közül kiemelten foglalkozunk az alábbiakkal: fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), szürke küllő (*Picus canus*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), uhu (*Bubo bubo*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), kuvik (*Athene noctua*), gyöngybagoly (*Tyto alba*). denevér-fajok (*Chiroptera*). Ezeket a munkáinkat LIFE+ projektek is támogatják.

A parlagi sas megőrzését célzó LIFE+ projekt keretében ebben az évben tovább folytatódik a fészkelőpárok, és a mérgezéses területek rendszeres monitorozása, a madarak gyűrűzése.

Madármonitoring keretében az igazgatóság működési területén 35 db 2,5 UTM négyzetben kerülnek felmérésre az adathiányos, fokozottan védett és NATURA 2000 jelölőfajok. Ebben a BNPI őrszolgálat is vesz részt.

Folytatjuk a madárvédelmi eszközök (golyafészek tartó, műfészek telep, szalakóta odú, kékvércse költőláda, vízirigó odú, kuvik odú, kerecen tálca, gyöngybagoly költőláda) kihelyezését, és gyártását ebben az évben is.

Fokozottan védett ragadozómadarak felmérésének bővítését is tervezzük a még adathiányos területeken: Heves-Borsodi dombság, Észak-Mátra, Tarnavidék.

Számos esetben nem tekinthetünk el az élőhelyek aktuális állapotát befolyásoló tevékenységektől. A BNPI nemzeti parki törzsterületén és a hegyvidéki tájvédelmi körzetek

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

területén folyó erdőgazdálkodás jelenlegi módja jelentős nehézségeket okoz a Natura 2000 jelölőfajok állományainak megővésében. Hasonló nagyságrendű problémát jelent a vizes élőhelyekhez kötődő fajok megőrzésében a természetvédelmi érdekeket rendszeresen figyelmen kívül hagyó vízrendezési gyakorlat.

Kiemelt programok a madárvédelmi beavatkozásokon túl:

- Növényfajok: boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) őrzése, mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) élőhelyének állapotjavító kezelése
- A veszélyeztetett nappali lepke fajok védelme elsősorban az élőhely-kezelési programokon keresztül valósul meg.
- Hagyományos gyümölcsösök megmentésére irányuló program folytatása: arlói, kácsi és sályi gyümölcsösök rekonstrukciójának folytatása, gyümölcsös adatbázis létrehozása, fajtaazonosítások szervezése, a szaporítás, oltványok készítésének szervezése, kiültetések előkészítése, a Pannonhalmi Nyilatkozat alapján vállalt, FM által koordinált programban való részvétel, a jelentkezők szakmai segítése, tervezések, ültetések koordinációja.
- Egyes vetési varjú (*Corvus frugilegus*) fészkelőtelepek közelében érezhető feszültség alakult ki a varjak különböző károkat okozó tevékenysége (ürülék, zaj, gazdasági növényültetvények károsítása) miatt. A faj állományainak megőrzése érdekében a fészkelését, költését nem veszélyeztető módszereket javasoltunk az eljárások során.

17.6. Élettelen természeti értékek védelme

Saját forrásból kaptárkövek és földtani alapszelvények természeti állapotának helyreállításának végzése vállalkozók, egyesületek bevonásával.

KEHOP pályázatok előkészítése, szakmai koordinációja földtani, élettelen természeti értékeink megőrzése céljából. Egy barlangokat, egy földtani alapszelvényeket és egy földvárkat érintő tervezett projektünkkel a földtani értékek megővását és a földvárak természeti állapotának helyreállítását célzzuk. Az objektumok, beavatozási területek száma a tervek szerint barlangok esetében 43 db, földtani alapszelvények, feltárások esetében 17 db, földvárak esetében 8 db.

A kaptárkövek megővását szolgáló tervezett projektünk célja a földtani, kultúrtörténeti értékek pusztulásának, jelentős károsodásának megelőzése, a jelenleg nem kielégítő állapotok konszolidálása, a helyenkénti életveszélyes állapot megszüntetése. A beavatkozások egyaránt szolgálják a földtani, kultúrtörténeti és élővilágvédelmi értékek megőrzését, az infrastruktúra-elemek kiépítése elősegíti a természeti értékek bemutatását 41 kaptárkőnél. A projekt megvalósítását KEHOP vagy EGT – Norvég Alap finanszírozásban tervezzük.

17.7. Természetvédelmi területkezelési feladatok

Igazgatóságunk 2016-ban is folytatja a megkezdett élőhely-kezelési programjait. Ennek keretében gye-, és nádgazdálkodási tevékenységet, valamint szántóföldi növénytermesztést folytatunk. Ez utóbbi, mintegy 804 hektáron folyó gazdálkodás a tűzok fészkelési- és táplálkozási igényeihez igazodva.

A faj optimális élőhelyének kialakítása érdekében mozaikos szerkezetben több növényi kultúrát termesztünk. Év közben folyamatosan végezzük az álló kultúrákhoz kapcsolódó munkákat, amelyek összetétele nagymértékben függ majd az időjárástól. 2016-ra tervezzük a Dél-hevesi Tájegységben tavaly megkezdett lucarna telepítés befejezését, ami 13 hektáron fog megvalósulni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

2016. évi tervezett területkezelési feladataink számokban (Mindösszesen: 7.837 ha)

Tájegységek	Szántóföldi növényterm.(ha)		Gyepkezelés (ha)		Erdőgazdálkodás (ha)	
	Közbesz	Saját kez.	Közbesz	Saját kez. gépiüzem és legeltetés	Közbesz	Saját kez.
Dél-borsodi TE	144		150	900	609	50
Kelet-bükkalja TE				5	1224	
Nyugat-bükkalja TE				84		
Tarna-Lázberc TE				21		
Nógrád-Ipoly TE			130	338	1871	20
Mátrai TE				43	878	
Dél-hevesi TE	660		250	450		10
Összesen:	804	0	530	1841	4582	80

A Dél-borsodi Tájegységben 2015. év legjelentősebb területkezelési feladata a batúzi állattartó telep üzemszerű működésének megkezdése volt. Az állattartó telep téli szálas takarmányának előállításában szeretnénk jobban a helyi erőforrásokra támaszkodni, a kibővült gépparkkal ennek megvalósítása lehetségesnek látszik. A téli szállastakarmány kiegészítése céljából tervezzük a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzetben 46 hektáron lucerna telepítését.

A Dél-hevesi Tájegységben KEHOP pályázat keretében folytatódik a területkezelési központ tervezése, továbbá az építés kivitelezése. A 2015. tavaszán beszerzett 3 egyed magyar szürke tenyészbika használatával folytatjuk a tenyésztési programunkat.

A várható KEHOP támogatás elbírálásától függően elkezdődhet a tájegységekben tervezett területkezelési projektek előkészítése.

A nógrádi KEOP-területek fenntartási munkái folytatódnak, illetve újabbakkal egészül ki, amely kezelési munkákat a garábi gépiüzem gépeivel tervezzük végrehajtani.

Az egri gépiüzem elsősorban a Nyugat- és Kelet- bükkalja, a Tarna-Lázberci és a Mátrai Tájegységekben hajtja végre a kisebb, nagyobb volumenű területkezelési munkákat.

Az őshonos állatállományunk génmegőrzése keretében a Furioso-North Star lóállománnyal, valamint a magyar szürke szarvasmarha állománnyal veszünk részt az őshonos állatfajták genetikai megőrzésére kiírandó pályázatban.

2016-ban jelentkezik feladatként a 2017-es vadászati üzemtervek lejárása miatt a vadászterületek határainak kijelölése, az új üzemtervi ciklusra való felkészülés.

Folytatjuk a Debreceni Egyetemmel történő együttműködésünket a kárpáti borzderes szarvasmarha fajta elismertetése tárgyában. Központi lajstromszámmal rendelkező kárpáti borzderes bika beszerzésével elindítjuk a tenyésztési programunkat.

17.8. Oktatás, bemutatás, társadalmi kapcsolatok

Felsőtárkány - Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola fejlesztés KEOP-pályázathoz kapcsolódó feladataink

A megvalósult projekt részeként az oktatást segítő eszközök beszerzése után következő feladat a bővült lehetőségekhez új foglalkoztatási tervek (modul) készítése. A korosztályos

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

foglalkoztató füzetek elkészítése. Az erdei iskolai foglalkozások kínálatát az óvodás foglalkoztatási programmal tervezzük bővíteni.

Zöld Horizont periodika

Folytatjuk a természeti értékeket, az igazgatóság természetvédelmi tevékenységét és a természetvédelem aktuális programjait bemutató, társadalmi támogatottságát erősítő periodika kiadását az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben.

A honlap fejlesztése

Folytatjuk a www.bnpi.hu honlap szolgáltatásainak bővítését, idegen nyelvű tartalomfejlesztését, arculat frissítését. A honlap szerepét erősíteni kívánjuk a nemzeti park igazgatóság oktatási-, szemléletformálási szolgáltatásainak, illetve a kiadványainak terjesztésében.

Folyamatos feladatként látjuk el az elektronikus kommunikáció részeként elindított havi Hírlevél összeállítását, illetve képgalériák és rövid video híryanagok elkészítését.

Nemzeti Parki Termék védjegy

Bővíteni kívánjuk a védjegyjogosultak körét, tavasszal újabb pályázati felhívást teszünk közzé. A bírálat és a jogosultak közzététele után folyamatos feladatunk a kapcsolattartás a termelőkkel, a rendezvényeken való részvétel bonyolítása, a védjegyhasználat ellenőrzése, nyilvántartása. Ellátjuk a www.nemzetiparkitermek.hu honlap gondozását, a nemzeti park igazgatóságok kapcsolódó anyagainak feltöltését.

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

Folytatjuk a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos *“Jeles Napok”* rendezvénysorozatát. Kapcsolódunk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály által koordinált országos akciókhoz (Barlangok hónapja, Magyar Nemzeti Parkok Hete, Vidékjáró programsorozat, Herman Ottó Emlékév).

Középiskolás diákok önkéntes munkalehetőségének szervezése

Csoportos felkészítő képzéseket szervezünk, amelyen a természetvédelmi fenntartást segítő tevékenységekre és egyéb környezetvédelmi akciókra tudjuk mozgósítani a fiatalokat.

Nyári természetvédelmi táborok

Napközis és bentlakásos táborok rendezését tervezzük az általános iskola felső tagozatos tanulói részére a nyári szünetben.

Kiállítások, kulturális programok

A Jeles Napokhoz kapcsolódóan, évfordulós eseményekhez, vagy a helyi hagyományok, helyi termékek, nemzeti parki termékek népszerűsítése érdekében (Szent György Napi kihajtás és a Magyar Nemzeti Parkok Hetében sorra kerülő Bükkaljai mustra rendezvény) szervezünk programokat.

Az igazgatóság mobil kiállításai anyagait igény szerint térségi rendezvényekre kölcsönadjuk.

Ipolytarnócon folytatni kívánjuk a hagyományőrző- és kulturális programokat (Palóc piac, Birkagulyás főző verseny) és természetesen a GEOPARK Hét rendezvényeit.

Helyi, regionális és megyei értéktár

Közreműködünk a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Értéktár Bizottság munkájában, valamint a Heves Megyei a Megyei Értéktár Bizottságban, utóbbiban javaslattevési és tanácskozási joggal.

17.9. Természetvédelmi információs és nyilvántartási rendszerek fenntartása, fejlesztése

1. TIR-OKIR átálláshoz kapcsolódóan a korábban a TIR-be feltöltött csatolt fájlokat feltöltöttük a minisztérium szerverére, ahonnan ezeket az állományokat az OKIR-ba betöltötték.
2. Részt vettünk a Természetvédelmi Informatikai Tanácsadó Testület ülésein.
3. TIR továbbképzésnek és TITT ülésnek biztosítottunk helyet a felsőtárkányi oktatóközpontban, melyeken kollégáink is részt vettek.
4. Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság helyszíni ellenőrzést tartott az OKIR (TIR) Környezet és természetvédelmi alpinfrastruktúra fejlesztés, alrendszerek továbbfejlesztése című, KEOP-6.3.0/2F/11-2012-0002 azonosító számú projekt megvalósítása kapcsán. Az ellenőrzésen mindent rendben találtak.
5. A Minisztérium elrendelte a TIR szerver használat egységesítését. Ennek megfelelően mintegy 300 GB adatot helyeztünk el a kiszolgálón.
6. A TIR Védett Természeti Értékek Törzskönyvébe a védett fajokhoz töltöttünk fel az adott fajról készült fényképet.
7. A Minisztérium elrendelte a TIR biotikai adatfeltöltését, melyet maradéktalanul végrehajtottunk.
8. A TIR 2.0 (OKIR TIR modul) használata során észlelt hibákat folyamatosan jelentjük a Minisztériumi kapcsolatunknak, aki továbbítja ezeket a program fejlesztői felé.
9. Az OKIR-al kapcsolatos üzemeltetési feladatainkat elláttuk.

Egyéb 2015-ben megvalósult informatikai tevékenységek

- Owncloud szerver frissítettük (6-os főverzióról 8-asra).
- Folytattuk a Windows XP-vel telepített gépek cseréjét, illetve frissítettük Windows 7-re.
- Folytattuk a Microsoft Office 2003-as verziójának cseréjét Microsoft Office 2007-re.
- Üzembe helyeztük a sziklamászók időpont regisztrációs oldalát.
- Bevezettük a KÉR (Központi Érkeztetési Rendszer) és a Hivatali Kapu használatát.
- Konica BizHub c280-as multifunkciós eszközünket a bérbeadó javaslatára, a bérleti szerződés meghosszabbításával lecseréltük egy Konica BizHub c284 típusú eszközre.
- Az újonnan épített irodákba, állattartó telepekre (Batúz-tanya, Garáb) – mivel NTG kapcsolatot még nem sikerült kiépítenünk – internet előfizetéseket kötöttünk.
- A „Számítógéprendszerek szállítása és kapcsolódó szolgáltatások teljesítése – 2015” eljárás eredményeképpen a KEF által 2015 novemberében aláírt keretmegállapodások alapján összesen 9 megrendelést adtunk le a közbeszerzési portálon, nettó 1.182.501 Ft (bruttó 1.531.812 Ft) értékben.
- Közbeszerzési eljárást folytattunk asztali gépek, notebookok, monitorok, projektor, vetítővászon beszerzése céljából. Az eljárás eredményeképpen nettó 7 606 600 Ft (bruttó 9 853 590 Ft) értékű eszköz beszerzésére vállaltunk pénzügyi kötelezettséget. A szerződéskötésre, valamint a megrendelt eszközök szállítására 2016-ban kerül sor.
- Nyomtatók lecserélése, beszerzése:
 - Az Euro-Profiltól bérelt Konica BizHub C280 típusú nyomtató elhasználódott, szerződés hosszabbítással cseréltük egy új, azonos tudású nyomtatóra.
 - Az NYBTE TE irodában a tönkrement nyomtatót egy használaton kívüli, A3-as nyomtatóra cseréltük.
 - A Szent István-barlangnál közmunka program keretében béreltünk egy multifunkciós eszközt, valamint egy használt notebookot a közmunka programmal kapcsolatos adminisztráció megkönnyítése érdekében.
- A haszonbérleti szerződésekhez térképmelléleteket készítettünk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

- A vonalas telefonok percdíjának csökkentése érdekében a meglévő CPS szolgáltatást meghosszabbítottuk.
- A Nemzetgazdasági Minisztérium könyveiben szereplő és üzemeltetésre átadott immateriális javakat és tárgyi eszközöket leltároztuk.

Általános informatikai célok 2016-ra:

- A KÉR (Központi Érkeztetési Rendszer) és a Hivatali Kapu használatának bevezetése
- Automatizált központosított szoftvertelepítésre alkalmas szoftvercsomagok megvizsgálása, és ha találunk igényeinknek megfelelő ingyenes megoldást, annak bevezetése.
- Owncloud szerver frissítése (8-as főverzióról 9-esre)
- Windows XP, Office 2003 lecserélése minden gépen, amin még az fut
- Windows 2003 biztonsági támogatásának megszűnése miatt a régi IBM szerverről a feladatok migrálása az új (OKIR-ból kapott) szerverre
- Coriolis iktató adatbázisa
- ESET antivírus menedzsment konzol
- Szkennelt dokumentumok konverziója (kereshető pdf, odt, doc)
- Coriolis iktató - KÉR rendszer illesztését ellátó program
- Nyomtatók lecserélése, beszerzése
- NTG kapcsolat kiépítése azokba az irodákba, ahol jelenleg nincs (Tiszabábolna, Borsodnádasd, Salgótarján, Garáb) – amennyiben lehetséges, a már meglévő internet kapcsolatok felhasználásával.
- Az NTG kapcsolat bővítése a Sánc utcai irodában.
- Amennyiben nem lehetséges, a meglévő kapcsolat mellé kiegészítő internet kapcsolat kiépítése.
- A rendelkezésre álló keretek függvényében minél több asztali gép, notebook lecserélése.
- Fájlszerver frissítése (operációs rendszer, Samba szerver szoftver)
- Folytatjuk a 2013. évi L. tv.-el kapcsolatos feladatok elvégzését.
- A régi TIR szervereinket selejtezzük, mert már használhatatlanok.
- Az OKIR szerverben tervezünk memóriát bővíteni.
- Szeretnénk részt venni OKIR-ral kapcsolatos képzéseken, amennyiben lesz rá lehetőség.

17.10. Az Igazgatóság könyvelési programjának ismertetése

- 2013.II. félévében került bevezetésre a GriffSoft Kft. Forrás SQL integrált számviteli könyvelési programja. A programra történő átállás igen nehézkesen ment és sajnos az eltelt idő alatt sem javult a helyzet. Nemcsak az volt a probléma, hogy a program kezelése igen bonyolult, hanem a kezeléshez szükséges leírások sem egyértelműek illetve a programban több olyan hiányosság is van, mely gondot okoz a mindennapi munkavégzés során.
- Számos probléma merül fel a program használata során, melyeket nem minden esetben tudnak rövid időn belül módosítani. A program működése, a lekérdezések bonyolultsága és lassúsága nagymértékben hozzájárul a területen jelentkező többletfeladathoz. Az áttérést megnehezítette a számítástechnikai rendszer, és a számítógépek folyamatos meghibásodása is.
- 2014-ben tovább nehezítette a pénzügyi dolgozók munkáját az új számviteli rendszer bevezetése is. Sajnos még most sem teljes körű a könyvelési tételek listája. A kétszer kettes könyvelés (költségvetési és pénzügyi) szemléletének alkalmazása is nehézkesen megy.
- Az új számviteli rendszerre történő áttérés igen lassan és nehézkesen megy, folyamatos napi problémák merülne fel egy - egy könyvelési tétellel kapcsolatosan, melyek elszámolása nem minden esetben egyértelmű, a gyakorlati útmutatók nem minden esetben egyértelműek. A

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2015. évi tevékenységéről

2015 év végén történő visszamenőleges hatályú törvénymódosítás még jobban megkönnyítette a könyvelési teendőket.

- Jelenleg problémát okoz a kötelező egyezőségek vizsgálatának programbeli vizsgálata és a minisztérium egyeztetése közötti különbség, melyet azonnal jeleztünk a Griffsoft szakembereinek, akik a mai napig nem adtak megnyugtató választ a problémára. E miatt a hibajavítási kérelmünk jóváhagyása kétséges.
- Remélhetőleg a felmerülő problémákat a jogszabályalkotó mielőbb rendezni fogja, és több év gyakorlat után az új számviteli rendszer működőképes lesz.